Ion Bucheru

Veninul victoriei

Editura Planet

Ion Bucheru

Veninul victoriei

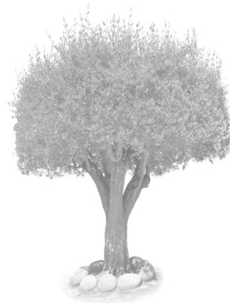
Editura Planet

Pentru Ancuța

Ion Bucheru

Veninul victoriei

roman

PREFAŢĂ (la ediţia I)

De regulă, nu cred în utilitatea explicaţiilor ce prefaţează sau postfaţează, uneori, cărţile. Un roman - mai ales un roman - trebuie să se explice singur. În cazul de faţă am simţit, totuşi, nevoia să mă abat de la credinţa sincer exprimată mai sus.

Cu ani în urmă, apărea romanul „Revanşă târzie”, inspirat, deasemenea, din lumea sportului. La numeroase întâlniri cu cititorii, am fost întrebat: „Cine este Mihu Abrudan? Dar Corbeanu? Dar Mavrodin?”. Furaţi de asemănarea contextului acţiunii cu situaţia reală şi unanim cunoscută - existenţa unei echipe româneşti de tenis ajunsă, cândva, foarte aproape de vârful ierarhiei mondiale - mulţi au considerat ficţiunea ca pe un mod mascat de a evoca oameni vii şi fapte reale, căutând la lectură „cheia” recunoaşterii lor. O cheie care - precizez acum - nu există.

Cartea de faţă este, ca şi „Revanşă târzie”, o poveste. Bârsan, Iuga, Pârlog, Ţenescu, Prişcu, Ispas şi toate celelalte personaje ale cărţii n-au existat niciodată şi nici nu reprezintă „varianta literară” a unor oameni cu identitate precisă. Ei sunt rodul imaginaţiei autorului, „pioni” ai unei

acţiuni de asemenea imaginate, ce nu împrumută de la realitate decât evenimentul cadru.

Da, e adevărat: cu ani în urmă, finala Cupei Campionilor Europei la volei masculin a adus faţă-n faţă două echipe româneşti; şi nu numai odată! Duelul lor, prelungire a unei superbe rivalităţi sportive din campionatul intern, a stârnit atunci un imens ecou în ţară şi în lume. Situaţia excepţională, trăită cu emoţie de pasionatul voleiului şi cronicarul sportiv care eram, a constituit declicul târziu sau, dacă vreţi, suportul de realitate din care s-a născut povestea încredinţată acum tiparului. Deşi tot despre o „finală românească" este vorba şi în carte, acţiunea nu reconstituie evenimentul sportiv trăit. Faptul „atestat istoric" - ca să mă exprim astfel - a devenit cadrul unei poveşti, mobilul ce stârneşte pasiuni şi ambiţii, determină reacţii, susţine întregul eşafodaj al relaţiilor dintre eroii cărţii, eroi imaginaţi, repet. Dacă martori oculari sau chiar „actori principali" ai memorabilului eveniment sportiv, citind cartea, ar exclama: „nu e adevărat, n-a fost aşa!", m-aş simţi vinovat faţă de eroii reali, oamenii din teren şi de pe bancă, generaţiile de aur care au adus glorie sportului românesc şi bucurie în sufletele a zeci mii de spectatori. Sigur că n-a fost aşa, după cum e la fel de sigur că istoria reală a eroilor reali merită şi ea scrisă! Paginile de faţă propun cititorului nu acea istorie, ci, cum spuneam, o poveste despre nişte oameni care luptă, speră, iubesc, câştigă sau pierd - în sport şi în viaţă, se îndoiesc sau cred în steaua lor. Nu m-aş fi încumetat să o scriu dacă n-aş fi trăit un timp printre aşii voleiului nostru de-atunci, dacă nu le-aşi fi cunoscut pasiunea pentru sport împinsă, uneori, până la sacrificiu, dacă n-aş fi citit de-atâtea ori pe chipurile lor bucuria victoriei sau disperarea eşecului şi, mai ales, dacă n-aş fi înţeles cât costă, omeneşte, gloria sportivă, cât de cumplită e înfrângerea, cu ce inimaginabil efort se ajunge în vârf şi se rămâne acolo... Recunosc: o exclamaţie de confirmare că, într-adevăr, aceasta este miza omenească a marii performanţe, aceasta e condiţia succesului, acesta este preţul, că „aşa este", ei bine, o asemenea exclamaţie a vreunuia dintre eroii reali ai acelor fapte de glorie sportivă ar însemna suprema satisfacţie a autorului. Pentru că, trădând - sau mai exact nerespectând - faptele petrecute aievea, m-am străduit să nu trădez sensurile lecţiei de viaţă oferite de „acei oameni minunaţi şi mingiile lor zburătoare".

Lor le dedic această carte.

AUTORUL

1. Povara victoriei

Dacă i-ar fi spus cineva, ieri, cât de greu va suporta victoria, ar fi luat-o drept o glumă de prost gust. Acum, însă, în întunericul nopţii, la sfârşitul celei mai fericite zile dintr-o viaţă, ce-i drept - nu prea bogată în bucurii, Bârsan încearcă zadarnic să se liniştească. Pentru prima dată în şase ani, rigiditatea somierei (de fapt, un strat de scânduri sub o saltea Relaxa, cu care-şi înzestrase patul după accident) i se pare insuportabilă. Se răsuceşte, căutându-şi o poziţie mai comodă, însă mişcarea îi face rău, amplificând zvâcnetul tâmplelor, durerea surdă şi rea care începe din frunte, de sub arcade, şi răzbate undeva, spre ceafă. Îşi simte muşchii încordaţi ca nişte arcuri, supuşi parcă altei voinţe decât a lui. Întreg corpul păstrează o stare de tensiune ciudată, acum - fără niciun temei; doar totul se terminase. Fusese îmbrăţişat până la sufocare, aruncat spre tavan, prins pe braţe, purtat pe umeri în ovaţiile a mii de oameni entuziasmaţi, fericiţi. Acum...

Priveşte cadranul ceasului cu cifre fosforescente, de pe noptieră, şi se sperie. Aproape trei! Instinctiv, începe să-şi plimbe degetele peste sprâncene, peste cuta adâncă dintre ele, cu o mişcare uşoară, ca o mângâiere, întreruptă la răstimpuri de apăsări puternice şi prelungi, la câţiva centimetri de coada ochilor. Aşa îşi potolea migrenele în nopţile de nesomn de după accident, leac neprescris de vreun medic, necitit în vreo carte, dar uimitor de eficace. N-ar fi crezut să-i trebuiască tocmai azi, când suferinţa şi spaimele bolii s-au dus demult şi când bucuria ar trebui să-l învăluie, să-i răsplătească truda, scuturând îndoielile şi frământările trăite mai bine de trei ani, de când declanşase „campania”.

„Am un talent să mă chinui! Dacă eu, învingătorul, mă învârt ca pe jar în patul în care ar trebui să dorm liniştit, atunci Frantişek... ce-ar trebui să facă? Să se spânzure?!”

Auzindu-şi vocea cum murmură, involuntar, cuvintele gândite, Bârsan tresare, speriat de-a binelea, apoi începe să râdă. Poate auto-masajul „reţetă proprie”, poate veselia lipsită de răutate adusă de gândul că, în noaptea asta, altcineva are motive reale sa se frământe, poate chiar constatarea - maliţioasă la adresa lui însuşi - că, la 47 de ani, e cam devreme să te pomeneşti vorbind singur când, de fapt, ai vrea să dormi, sau toate la un loc încep să-şi facă efectul. Fierberea de sub frunte parcă-parcă se domoleşte.

Amintirile zilei, până adineauri - frânturi de secvenţe derulându-se haotic, încep să se ordoneze.

Da, echipa lui e cea mai bună din Europa. Un an, Cupa rămâne la Bucureşti. Orice se va întâmpla în viitor, nimeni nu-i poate lua această bucurie. A câştigat clar, deşi... După primul set, 15-12 pentru cehi, „Înainte”, echipa lui, a schimbat terenul într-o linişte mormântală. Cineva i-a spus, după meci, că sfaturile adresate băieţilor în clipele acelea cu un calm şi o siguranţă de care nu s-ar fi crezut în stare, s-au desluşit perfect, cuvânt cu cuvânt, tocmai de la „cucurigul” sălii. Asta a şi schimbat totul. Spectatorii, până atunci consternaţi de nereuşită în chiar setul inaugural, au privit cu uimire chipurile nefiresc de liniştite, au ascultat vorbele aşezate, calme, vocea sigură de sine care le rostea, de parcă noi am fi făcut primul pas spre victorie, nu adversarii. Încrederea neclintită a celor din teren a produs minunea, renăscând încrederea miilor de oameni veniţi să aplaude victoria. Şi victoria a venit, în entuziasmul dezlănţuit al tribunelor. O dată pornit, tăvălugul lui „Înainte” n-a mai putut fi oprit nici de subtilităţile atacului cehilor, nici de apărarea disperată, nici de serviciile rotative, cu care praghezii făcuseră ravagii pe toate terenurile Europei.

La 13-6 pentru români, în setul IV, care avea să fie şi ultimul, căpitanul oaspeţilor şi-a implorat, din teren, antrenorul să ceară schimbare, să facă ceva, orice, numai să oprească degringolada, să întârzie, măcar, deznodământul, dacă nu-l poate evita. De pe bancă, Svoboda, celebrul Frantişek Svoboda, omul care şi-a condus în atâtea rânduri echipa de club şi „naţionala” spre victorie, a clătinat uşor din cap, apoi a ridicat umerii, a neputinţă. Nimic de făcut; un vulpoi bătrân ca el simte când se poate şi când nu se poate. Bârsan, vechea lui cunoştinţă de pe vremea când se înfruntau amândoi în teren, ca jucători, e azi mai puternic, merită să câştige; ceea ce i-a şi spus, cavalereşte, după meci, cu martori!

...Starea de relaxare începe să fie deplină. Încă temător, Bârsan îşi mişcă încet capul; dacă nici la schimbarea poziţiei migrena nu-şi arată iar colţii, înseamnă că... a scăpat. Da, e bine. Degetele încetează masajul fin de pe arcade şi tâmple, mâinile se adună sub cap, ochii se închid, dar nu pentru somn, ci spre a obţine întunericul desăvârşit fără de care ecranul memoriei nu fixează imaginile acestei zile unice, de care nu se mai satură, tot amintindu-şi-le. Ultimul punct... Cum s-a făcut ultimul punct? Pârlog? Ba nu, parcă Iuga... Da, Radu a fost! Pasa a venit înaltă -stil clasic - tocmai din colţul opus, tăind în diagonală întreg terenul. În faţă, dincolo, şase mâini s-

au înălţat cu disperarea ultimei şanse, într-un bloc strâns ca un zid; al patrulea om din terenul advers a şi luat poziţia de plonjon, lângă cei trei, la dublaj, dar Iuga a ţâşnit aproape de pe loc într-o săritură uluitoare, parcă fără sfârşit. De-acolo, de sus, în momentul de plutire prelungit parcă împotriva legilor firii, când blocul advers nici nu mai exista, Iuga a privit - a avut timp să privească! - terenul, şi-a ales locul de ţintă, apoi a „îngropat” mingea cu mişcarea scurtă, zvâcnită, caracteristică lui. Băiatul a pus atâta sete în lovitură, încât, dacă cineva ar fi fotografiat mingea în fracţiunea de secundă a contactului cu podeaua, ar fi obţinut, cu siguranţă, imaginea unei sfere turtite zdravăn. De-aici încolo, nu mai ştie ce-a fost. A auzit un fluier, apoi un vacarm asurzitor. Braţe puternice, de foşti sportivi, l-au încins ca într-o menghine, apoi... apoi îşi aduce aminte perfect gândul ce l-a fulgerat încă înaintea senzaţiei de eliberare interioară, atât de mult dorită şi aşteptată: „Bine, am învins... Şi acum?” Constatarea că, în chiar clipa victoriei, el, Bârsan, n-a putut da frâu liber bucuriei până când n-a scos la iveală - din ce zone obscure de nelinişti şi spaime? - întrebarea „şi acum?...”, îl amuză şi-l înfurie, totodată. „Sunt o figură! Cine a lăsat pe lume bucuriile, probabil că nu le-a lăsat pentru mine...” Dar, pe măsură ce se gândeşte mai bine, reacţia din sală nu i se mai pare chiar atât de absurdă. Braţele ce-l strângeau mai-mai să-l sufoce, entuziasmul, sărutările, aruncatul şi prinsul din aer, într-un cuvânt triumful, îi arată că a ajuns în vârf, unde nu mai există decât... „Decât ce? Coborâre? De ce nu încă o victorie? Şi de ce numai încă una?” Gândul închegat de-abia acum, în liniştea dormitorului său, la adăpostul întunericului, îl ameţeşte mai tare decât vacarmul sălii dezlănţuite. Nu, în clipa asta e prea vlăguit, nu are nici puterea, nici curajul, nici răbdarea, sau poate că-i lipseşte dramul de inconştienţă pe care - paradoxal! - şi-a construit atât de logic, de riguros-logic, campania încheiată cu succes după trei ani de efort. Acum vrea pur şi simplu să se bucure, să-şi savureze victoria. Pentru întrebări şi răspunsuri are tot timpul; sunt în viaţă momente - uite, ca acesta! - când omul are dreptul să se bucure, să se „scoată din priză”...

De fapt, Bârsan ştie bine că, despre viitor, îl vor întreba alţii; mare minune dacă nu chiar mâine... Ispas a încercat şi aseară, la masa festivă, dar Prişcu, preşedintele clubului, i-a aruncat o privire cum numai el ştie. Parcă-i spunea din ochi preşedintelui federaţiei: „Lasă omul să respire! Ce, vrei să-i stea şampania în gât?” Poate că asta i-a şi dat curaj să reverse dintr-o suflare tot ce a spus. Frantişek şi jucătorii lui tocmai plecaseră la gară, conduşi de

vicepreşedintele clubului, scuzându-se că ora de pornire a expresului de Praga îi obligă să se grăbească. Bârsan rămăsese, aşadar, între ai lui: jucători, club, federaţie. Când s-a ridicat cu paharul în mână, era hotărât să rostească cele 4-5 fraze de complezenţă, care vin singure pe buze, după atâtea şi atâtea folosiri ocazionale: „n-a fost uşor... am simţit pe parcurs ajutorul... mulţumim din suflet... pe viitor...” etc, etc. Dar, cum i se întâmplă nu rareori, s-a simţit, dintr-o dată, incapabil să spună altceva decât ce gândeşte şi ce simte în acea clipă. Truda, frământările, clipele de disperare adunate în trei ani au izbucnit, brusc. În locul cuvintelor amabil-protocolare şi al zâmbetului de învingător, mesenilor li s-a înfăţişat un om îngândurat, aproape trist, cu fruntea încreţită de concentrare şi cuta dintre sprâncene mai adâncă decât oricând.

— Ştiu că puţini au crezut în victoria noastră.

Reacţia involuntară a câtorva dintre cei prezenţi l-a făcut să adauge repede, însă fără nicio concesie în ton:

— Nu e un reproş, ci o constatare. De altfel, cele mai multe îndoieli... eu le-am avut; inevitabil, când porneşti la bătălie numai cu şase jucători, mari şi laţi. Excepţionali, dar şase, să mă ierte cele două rezerve, Moşuleţ şi Iordache, pe care am putut, din fericire, conta la nevoie... Ştiam că doi din titulari îşi trăiesc a doua tinereţe; sau a câta, Stratulat, şi tu, Băjenare? Așa, ca metaforă, „a doua tinereţe” sună frumos... Dar în teren, când „dau în tine” tunarii cehilor, polonezilor sau ruşilor, când meciul se lungeşte trei ore şi jumătate, cu plonjon din minut în minut, cu 4-5 sărituri la blocaj în aceeaşi fază, cu cinci kilograme pierdute într-o partidă... ei bine, acolo să vedeţi cum atârnă de picioare „a doua tinereţe”! Şase oameni, înţelegeţi? Asta înseamnă... trei ani, cu spatele la zid. Niciodată, în nicio săptămână, niciunuia nu i-a fost permis niciun accident, oricât de mic. O unghie tăiată prost şi infectată, un panariţiu nenorocit, o luxaţie banală, un fleac, orice, irosea toată munca. Mai mult: am pornit fără Iuga, adică cinci. Şi mai greu! De câte ori ai jucat cu febră, Pârlog?

Cel numit s-a eschivat, cu un gest de jenă. Bârsan n-a mai aşteptat răspuns:

— Să vă spun eu: de 7 ori. Mi-a făcut toate gripele, şi numai în vârf de sezon competiţional. A fost cumplit... Pentru acea perioadă, jos pălăria în faţa dârzeniei lui Moşuleţ. Pe vremea când juca în locul lui Iuga, eu îi demonstram, la antrenament, că statura, detenta şi forţa loviturii lui de atac

îi sunt necompetitive, iar duminica... el îmi câştiga meciurile, murind pe teren! Îţi mulţumesc încă odată, Moşule!...

Îmbujorat, Petre Moşuleţ se ridică, plecându-se în faţa „meşterului”.

— Am cerut federaţiei doi jucători, sau măcar unul, până încheiem „campania europeană”. Nu i-am obţinut. Din nou, vin şi zic: i-am cerut într-o doară, mai mult de gura preşedintelui Prişcu. Dacă mă bucură ceva, acum, apoi mă bucură faptul că am câştigat aşa; fără pomană de la „cutia milelor”. Şi dacă mulţumesc pentru ceva clubului, federaţiei, lumii voleiului nostru, apoi mulţumesc pentru că ne-a ajutat să înţelegem esenţialul: obţii ceea ce-ţi făureşti singur. Şi ca să poţi făuri, îţi trebuie valoare, muncă, încredere, voinţă. Priviţi-i: Pârlog, Iuga, Stavru, Bujor, Stratulat, Băjenaru, Moşuleţ, Iordache...

Deşi oameni în toată firea, cei strigaţi s-au ridicat, pe rând, în picioare, ca şi cum „meşterul” lor, de la înălţimea unei catedre nevăzute, ar fi strigat catalogul.

— Opt oameni. Trei ani au trăit pentru un singur ţel, ştiind ca ieşirea unuia din circuit, chiar şi numai pentru o săptămână, poate dărâma tot castelul nostru de vise. Oamenii ăştia au dat tot ce le-am cerut eu, s-au odihnit aşa cum am stabilit eu, şi-au strâns în braţe nevestele şi iubitele când le-am permis eu, n-au pus în gură un pahar de alcool nici la sărbători, au slăbit cu chinuri - de câte ori am crezut eu că e necesar. Şi-au sacrificat concedii, interese, viaţă de familie, au renunţat, unii, la proiecte şi ambiţii profesionale absolut justificate - după valoarea pe care le-o cunosc. Trei ani n-au avut voie să fie bolnavi, deprimaţi... că în volei, ştiţi bine, nu trebuie să-ţi funcţioneze doar muşchii şi articulaţiile... Cât despre cele două rezerve... ce să mai zic; au acceptat regimul draconic ştiind că nu vor intra în teren decât un set, două, la câteva săptămâni, sau la vreun necaz. Mă plec în faţa tuturor şi-i rog să mă ierte că i-am chinuit trei ani.

Cine l-a întrerupt aici? Parcă Pârlog... S-a ridicat, dar Bârsan l-a aşezat jos, cu un gest părintesc - autoritar:

— Ştiu că vrei să mă contrazici sincer, Sandule. Vrei să spui că tu, ca voi nu v-aţi simţit frustraţi, că n-am de ce să-mi cer iertare. Ba am. Tot ce-aţi trăit voi, am trăit şi eu. Dacă ar fi s-o iau de la cap... nu ştiu de-aş mai avea curajul să o fac. Vouă, băieţilor mei, mă adresez acum. Aveţi viaţa în faţă. Sunteţi idolii tribunelor, oamenii doresc să vă cunoască, să vă semene - nu uitaţi asta niciodată: să vă semene, înţelegeţi? Poate veţi antrena echipe, veţi

forma jucători şi oameni... Ei bine, în tot ce vă aşteaptă, cu mine şi mai ales fără mine, ţineţi minte că singurul lucru care contează este ce ai înfăptuit, ce a ieşit din truda ta, ce laşi în urmă. Preţul...

Ajuns aici, şi-a aşezat paharul lângă farfurie, a ocolit masa, apoi s-a oprit în faţa Cupei, aflată pe o măsuţă în colţul camerei de protocol.

— Cupa asta e fapta voastră, şi-a încheiat Bârsan confesiunea absolut neaşteptată. A celor mai buni din Europa şi - practic - din lume. La anul poate va fi altfel, dar pagina de istorie a *Sportului* românesc scrisă de voi, n-o poate şterge nimeni. Orice istorie se scrie cu fapte, nu cu vorbe, iar faptele au dimensiunea sacrificiului şi trudei omeneşti zidite în ele. Sunt constructor, nepot de maistru zidar, şi poate de-asta legenda lui Manole îmi spune mie mai mult decât altora, deşi... nu legendele, ci viaţa m-a învăţat că durează doar fapta în care înzideşti ceva din tine. Ce se obţine repede, se duce repede. Nu cred în minunile făcute fluierând. Nu cred în omul care n-a transpirat niciodată de efort. Nu cred în vorbe; prea e plină lumea de vorbăreţi care, nu ştiu cum se face, dar n-apucă niciodată să încheie nimic din tot ce spun că au de gând să facă... Să bem pentru cei care au oferit, cu harul şi cu eforturile lor, cupa asta voleiului românesc!

A golit paharul fără să privească în jur; începuse să se teamă de reacţii. Tot restul serii n-a mai rostit decât vreo câteva cuvinte. „Ce m-o fi apucat? Probabil că Ispas e făcut foc. Prişcu, nu; el mă cunoaşte, îmi ştie hachiţele, m-a „învăţat”... în fond, ce vină au ei că a fost greu? Doar m-au întrebat: vrei? te încumeţi? Eu am zis „da”, nu biroul federal şi nici preşedintele. Până şi Mioara m-a avertizat încă de-atunci că... Doamne, ce răbdare a putut să aibă femeia asta!”

Aici, toate gândurile se împotmolesc. Oricât ar încerca să se convingă singur că trebuia să încerce şi să reuşească, Bârsan ştie bine că, în sport, azi eşti, mâine nu; până şi marea victorie, triumful - cum a fost azi - vine şi se duce, dar viaţa, viaţa de o viaţă, nu de o clipă, pe care el, Bârsan, n-a ştiut, n-a putut sau n-a avut norocul să şi-o aşeze...

Din fericire, natura se îndură uneori să corecteze cutezanţele inconştiente ale omului, aducându-i aminte până unde se poate întinde. Somnul care l-a ocolit începe, în sfârşit, să-i dea târcoale. Imaginile zilei pălesc, o ceaţă deasă, ca o pâclă, şterge conturul gândurilor, oamenilor, amintirilor...

...Se trezeşte târziu, dar - fapt surprinzător la obiceiurile lui Bârsan, un matinal din fire - ar mai sta în pat, s-ar răsfăţa cu puţină trândăveală. Pe cât

de frământată i-a fost noaptea, pe atât de senină, aproape veselă, se anunţă dimineaţa de după victorie. Chiar şi corvoada bărbieritului i se pare azi mai suportabilă. Are o barbă aspră şi deasă, cu părul rotit în mici vârtejuri presărate fără nicio noimă, pe gât şi pe obraji, făcând incert unghiul de atac al lamei, oricum ar încerca să o direcţioneze. Nu-i place să petreacă prea mult timp în faţa oglinzii, şi asta din tinereţe, cu mult înainte de a o întâlni pe Floricel, fosta lui soţie, o adevărată maestră în arta machiajului şi a dichisitului la oglindă - ce-i drept, cu rezultate uimitoare. O şi întrebase odată, nu maliţios, ci curios la culme: cum au răbdare femeile să se privească zilnic, zeci de minute, şi încă de aproape? Nu se plictisesc de propria lor figură? Amintindu-şi întâmplarea, Bârsan zâmbeşte, în timp ce-şi încheie ritualul toaletei - azi, oricum, prelungit mult peste obicei. Va merge la club, apoi la federaţie, poate la conducerea mişcării sportive, va întâlni lume, vrea să arate omeneşte. La alegerea cravatei, s-a plictisit; cu un gest nervos, pune la loc întreg teancul scos din şifonier pentru „selecţie”, descheie la fel de hotărât cămaşa scrobită şi trage peste cap „col-rule”-ul său „de gală”, cu care-şi obişnuise cunoscuţii. „Te-a apucat cochetăria la bătrâneţe... Bravo, Bârsane!” Incidentul nu-i alungă starea de bine cu care părăseşte apartamentul, aşa cum nu reuşeşte să-l indispună nici chiar amintirea lui Floricel.

Privind oamenii care trec pe lângă el, grăbiţi şi indiferenţi, Bârsan încearcă o senzaţie ciudată. N-a fost niciodată un încrezut şi nici măcar un om sigur de sine. Ba, dimpotrivă, poate că a cerut prea puţin de la viaţă şi de la cei din jur, faţă de cât a dat. Poate că tocmai modestia pretenţiilor, aşteptarea - uneori prelungită inadmisibil - ca alţii să-i recunoască meritele şi valoarea, recunoaştere de care avea nevoie ca de aer pentru a crede în sine, l-au făcut să nu aibă întotdeauna ce ar fi meritat, iar tot ce a obţinut - să vină greu, târziu şi să coste foarte scump. Azi, ieşind în soarele acestei dimineţi minunate, pentru el de o frumuseţe aparte, aşteptase... ce aşteptase, de fapt? Să-l salute lumea, pe stradă? Să-l aplaude, ca aseară, în sală? Să-i ceară autografe? Să ştie toată suflarea cartierului, dacă nu chiar a Capitalei, că el e Dumitru Bârsan care...? Brusc, îşi simte obrajii arzând. „Noroc că nu se pot citi gândurile, altfel m-aş face de basm...” Ei bine, uite că, în ciuda a ceea ce aştepta („Oare chiar aşteptam? Să fi rămas chiar atât de naiv?”), totul merge ca mai înainte. Trotuarul, strada, oraşul şi mapamondul trăiesc o zi absolut banală, n-au fost zguduite de isprava lui Dumitru Bârsan. Copiii umplu parcul de vizavi cu larma obişnuită, bunicii moţăie pe bănci, iar când

se trezesc, strigă plozilor - inutil, ca întotdeauna - „să nu alerge, că transpiră”... Probabil că şi miile de suporteri de-aseară sunt acum cu gândul la ale lor şi, oricum, chiar dacă-şi mai amintesc de Bârsan şi de „Înainte”, aproape sigur dominanta gândului este spre ceea ce urmează; un nou campionat, o nouă Cupă a Europei... Din totdeauna, oamenilor li s-a părut absolut firesc să obţină ce le-ai oferit şi absolut normal să le mai oferi.

Omul ieşit din casă bine dispus, simte cum firea lui sucită, de ins frământat, e pe cale să-i joace o nouă festă, una dintre cele mai urâte. Ceva, cineva parcă-i şuieră la ureche, în duşmănie, cât de relativ este totul, inclusiv nemaipomenita lui victorie.

Constatarea îl face să strângă pumnii de furie. Tensiunea din frunte şi ceafă care l-a chinuit azi-noapte, împiedicându-l să adoarmă până spre ziuă, îl muşcă din nou, ameninţând să-i strice şi dimineaţa. Parcă şi pulsul... Simte nevoia să se aşeze. Iată, la câţiva paşi, o bancă sub un tei cu floarea de-acum scuturată, dar păstrând încă ceva din aroma îmbătătoare. Fără să fie obosit, de fapt, îşi face loc între bătrânul ce ţine, grijuliu, lângă picioare, sacoşa cu patru sticle de lapte, şi doi adolescenţi cufundaţi în lectura „*Sportului*”. Odată instalat, Bârsan răsuflă adânc, de câteva ori, să-şi potolească bătăile inimii pornite besmetic, întocmai ca aseară. „Iată-mă lângă pensionari... Cam devreme”, îşi spune Bârsan, trăgând cu coada ochiului spre omul mai în vârstă cu cel puţin un sfert de secol - după toate aparenţele. În ciuda anilor, respiră normal, pare liniştit şi senin. „Omul ăsta a ştiut să-şi trăiască viaţa; bucuriile - în orice caz. Numai eu am talentul - nu l-aş mai avea! - să-mi dijmuiesc singur bucuria... De fapt, ce aşteptam de la ziua de azi?”

Pe măsură ce se linişteşte, realizează absurditatea stării în care a intrat aşa, din senin. Ce l-a apucat? De unde până unde dorinţa de recunoaştere puştească, ridicolă? Şi dacă nu e asta, atunci ce e?

Alături, cei doi băieţi au ajuns cu lectura „*Sportului*” la cronica meciului „Înainte” - „Dukla” Praga, ce domină pagina I a ziarului. Puştii au păstrat-o, probabil, la urmă, ca pe frişca de la prăjitură... După ce amândoi parcurg în grabă titlul de-o şchioapă, apoi textul celor patru coloane cules cu aldine, recitind fragmentele cele mai interesante, unul întreabă:

— Ai fost?

Cel întrebat ridică privirile din ziar, mirat de naivitatea colegului:

— În sală? Păi... de unde bilet? Ehei... Să pătrunzi la un meci ca ăsta!...

Ca şi cum vorbele puştilor - aşa, puţine - au declanşat din nou filmul finalei, Bârsan închide ochii şi vede miile de oameni trăind clipele de la sfârşit. Feţe radioase, mâini fluturate, voci răguşite, adunându-şi ultimele puteri ca să mai strige odată „bravo, băieţi!”, să mulţumească... Ce s-ar fi întâmplat dacă s-ar fi terminat altfel? Îi este, pur şi simplu, frică să-şi imagineze. Cum să cătrăneşti atâta omenire venită acolo să se bucure? Unul din acele gânduri ţâşnite dintr-o zonă profundă, incontrolabilă a conştiinţei, îl face să-şi înţeleagă, într-o străfulgerare, condiţia; a lui şi a băieţilor lui. Sunt oamenii care aduc bucurie sau amărăciune, descreţesc frunţile sau le încruntă, înobilează prin emoţie sau înverşunează prin necaz, toarnă un strop de uitare peste grijile şi amărăciunile ce nu ocolesc, probabil, pe nimeni, ori strică şi bruma de stare cu care oamenii au venit în tribune să admire, să aplaude, să trăiască un crâmpei de bucurie. Niciodată nu şi-a înţeles Bârsan rostul atât de clar, atât de acut, deşi s-a simţit întotdeauna responsabil faţă de sine, în primul rând, din clipa în care a luat hotărârea; faţă de cei opt oameni care i s-au încredinţat, trup şi suflet, timp de trei ani; faţă de forurile care aşteptau cupa - într-un fel, promisă; faţă de istoria voleiului românesc, dacă vorbele nu sunt prea mari... Poate şi faţă de Mioara, căreia i-a amânat tihna atât de mult dorită, nişte ani... Da, nicio clipă nu s-a simţit, ca acum, verigă dintr-un lanţ viu, a cărui muncă bine sau prost făcută îmbogăţeşte ori seacă viaţa unui mare oraş.

Bârsan se ridică, liniştit dintr-o dată, apoi îşi continuă drumul cu aceeaşi bună dispoziţie cu care ieşise din casă. Deşi... un gând îl mai înţeapă, probându-i, parcă, sinceritatea faţă de sine însuşi. „Ce se întâmplă cu mine? De unde atâta labilitate? De ce spaime? De unde spaime? Poate... viaţa mea?” Stop. Nu se face bilanţul unei vieţi aşa, pe stradă. Şi apoi, asta e altă treabă. Cu totul alta.

În timp ce se îndreaptă spre federaţie cu paşi tot mai grăbiţi, gândul se insinuează din nou. „Nu trişez? Oare... viaţa mea să fie chiar altă treabă? Sau...?”

2. Promisiunea

— Ce zici, Dumitre, o mai ţinem un an?

Exact cum se aşteptase. Înainte chiar de „bună ziua” sau „bravo, mă!”, Ispas îi cere Cupa încă o ediţie! De vrut... cine nu vrea? Parcă el n-o

doreşte? Dar una e să-ţi placă ori să vrei, şi alta s-o câştigi. Îl irită, mai ales, constatarea că aseară a vorbit degeaba. Şi-a pus sufletul pe masă, ca un naiv („la vârsta mea, naivitatea se cheamă altfel”...) şi uite că, din toată mărturisirea - pe care acum o regretă - Ispas atâta a înţeles: să-l ia scurt şi să treacă direct la angajament, ca şi cum aşa se ajunge în vârf; apeşi pe buton şi... Bârsan nu vrea să dea curs enervării. N-a venit la harţă, şi apoi îl respectă pe Ispas, ştie ce-a făcut preşedintele federaţiei pentru voleiul românesc. Cu pripa asta nu se împacă antrenorul, cu ideea - parcă mai nouă la Ispas - că oamenii sunt maşini; îi programezi şi... câştigi. Încercând să-şi ţină firea, ba chiar amuzându-se, cu umorul lui foarte special, Bârsan răspunde, oftând:

— Aţi şi planificat-o?

— Tu... nu? se miră Ispas. Cupa e aici, echipa câştigătoare există, antrenorul— le fel, iar eu... să planific pierdere?

— E mai greu să te menţii decât să ajungi în vârf, spune repede Bârsan, dar Ispas îl întrerupe, cu voce de om profund convins că aşa şi numai aşa se pune problema:

— Asta înseamnă, cel mult, că trebuie să muncim mai bine. Toţi! Federaţie, club şi... desigur, voi...

”Nu ne-a uitat! La coadă, dar ne-a pomenit, totuşi...” Faţa lui Bârsan exprimă, probabil, periculos de exact gândul nerostit, pentru că Prişcu, preşedintele clubului, intervine prompt:

— Ştim că e greu, Dumitre. Am stat lângă tine, pe bancă, săptămână de săptămână; v-am văzut antrenamentele, le-am plâns de milă băieţilor, am priceput cât costă... Fii sigur că tot ce depinde de mine şi de club... Federaţia e hotărâtă să pună şi ea umărul, să ne mai mărească trupa, că asta e problema, de fapt.

Nu vei fi singur, îţi promit, deşi... pe voi e focul, nimeni nu poate juca în locul vostru.

Tonul cald şi aşezat al celui ce-i fusese cu adevărat alături în cei mai grei ani din viaţă, îi dă, ca prin farmec, linişte şi siguranţă. Prişcu nu-i cere; îi propune, aproape că-l roagă. Privită cu această stare de spirit, până şi poziţia lui Ispas pare, într-un fel, explicabilă: ce poţi aştepta de la o echipă de mare performanţă, decât... mare performanţă?

Constatarea că - în forul său intim - îi dă dreptate lui Ispas, îi stârneşte ciuda pe el însuşi. Nu e în stare măcar o dată să privească lucrurile prin

prisma interesului său strict. De fapt, analiza „la rece” arată că se poate, sau cel puţin că există argumente pentru. Greu, uşor - asta-i altceva. Uşor, cu adevărat, ar fi să nu mai facă nimic, să-i salute şi să-şi vadă de treburi, dar nu e Bârsan omul... Acum patru ani, când s-a dus la Prişcu şi i-a propus să facă din echipa de volei a clubului (pe atunci echipă absolut oarecare) o formaţie campioană, vechea lui cunoştinţa exact asta l-a întrebat:

— Ştii la ce te înhami?

Sigur că ştia. Puţini oameni ştiau atât de bine ca inginerul constructor Dumitru Bârsan - aşa, nespecialist în antrenorat, cum se şi grăbiseră să murmure unii - ce înseamnă să schimbi în marş forţat statutul unei echipe, s-o iei din coada clasamentului şi s-o duci în vârf, cu gândul şi cu privirile spre nivelul mondial. El însuşi fusese jucător de „naţională”, şi nu unul din cei obişnuiţi să ia ochii şi aplauzele tribunelor cu trei- patru „bombe” pe meci. Dimpotrivă, fusese furnicuţa harnică şi cu mână de aur care face tot jocul: dă pasa exact unde, când şi cum vrea trăgătorul, blochează, dublează, plonjează, aleargă după mingi imposibile. Când şi-a început el cariera, aşa era în volei: de-o parte „seniorii”, „tunarii” care nu se prea omorau cu plonjoanele, uneori nici măcar cu aplecatul după mingile mai dificile, şi de cealaltă parte „servitorii” - de a căror exactitate, hărnicie şi inspiraţie la construcţia jocului depindea aproape totul. Generaţia lui a schimbat faţa voleiului. Când şi-a încheiat cariera, jocul cerea şase oameni care - toţi - atacă, blochează, dublează, pasează, plonjează, servesc, iar pe banca rezervelor cel puţin 3-4 jucători de valoarea titularilor, gata să înlocuiască pe cel ce dă semne că nu mai poate.

La „Înainte” a găsit numai doi jucători aşa cum îşi dorea. De la ei i-a şi venit ideea: Stratulat şi Băjenaru, trecuţi de prima tinereţe, dar bine clădiţi, ţinând încă la tăvăleală. În plus, sau în primul rând, caractere admirabile. Amândoi se zbăteau ca peştele pe uscat într-o echipă mediocră, nehotărându-se s-o părăsească, dar neputând nici s-o scoată la lumină. Lângă ei, Bârsan l-a adus de la început pe Sandu Pârlog, omul după care oftaseră toţi antrenorii din divizie. Cu trei „cărţi în mână”, a început să se bată pentru un loc „sus”. L-a ajutat şi şansa; după primul sezon, doi din foştii juniori cu care lucrase la lotul naţional numai câteva zile şi strict de plăcere, ca să-şi mai aducă aminte de tinereţe, s-au prezentat la el şi i-au declarat rituos:

— Meştere, noi jucăm la dumneavoastră sau... nicăieri. „Meşterul” - aşa-i spunea toată lumea, de când revenise în volei ca antrenor -, a reuşit să-i legitimeze mai uşor decât se aştepta. De fapt, toată lumea - şi în primul rând federaţia -simţea că la „Înainte” se întâmplă ceva care merită sprijin. A câştigat campionatul „cu cinci jucători şi o rezervă”, după formularea pe cât de mucalită, pe atât de exactă a... rezervei înseşi, Petrică Moşuleţ, perfect conştient că între el şi ceilalţi cinci s-a creat o distanţă valorică, dar „agăţat” de echipă ca râia. Bârsan s-a purtat cu el mai mult decât sincer; aproape brutal. I-a spus pe şleau că a pierdut cadenţa; nu-i reproşează nimic altceva decât... valoarea modestă - la nivelul atins şi mai ales urmărit de echipa lui, de aceea îi dă transferul pe loc, pentru orice alt club. „Moşu” l-a ascultat calm, nu s-a supărat (ştia bine că lucrurile aşa stau) şi i-a răspuns cu seninătate:

— Întâi să-l văd pe al şaselea, aşa cum vă trebuie, şi pe urmă...

Când a apărut Radu Iuga, Petrică s-a aşezat cuminte pe banca rezervelor, explicând la fel de senin meşterului că preferă să fie al şaptelea la „Înainte”, decât titular la oricare altă echipă. Ce să-i fi răspuns, când n-avea altul?

...Asta n-ar fi crezut-o! Nici amintirea momentelor de impas, nici chipurile băieţilor, nici frământările lui nu rezistă ca argument pentru refuz, şi asta nu pe logica lui Ispas, ci pe propria sa logică, acum surprinzător de asemănătoare cu a preşedintelui. „Numai Prişcu e de vină. Înţelegerea lui... şi căldura... şi tonul de prieten apropiat... Ce uşor poate fi manevrat un om, dacă ştii cum să-l iei!...” În privirile aţintite spre el, Bârsan, citeşte, deja, intuiţia consimţământului aşteptat. „Şi Mioara? Ce-i spun Mioarei? Să mai aibă răbdare un an... sau cât? Că doar competiţia nu se suspendă la anul!” Din nou, sinceritatea iremediabilă, neputinţa de a se minţi îi joacă festa lui Bârsan, spulberându-i şi acest argument de care încearcă inutil să se agaţe. Ştie bine - şi recunoaşte - că Mioara a aşteptat atâta timp o rezolvare a vieţii lor nu din cauza campionatului şi nici a cupei, chiar dacă aşa s-a justificat el.

— Ei, cum e, Dumitre? Mai ţinem Cupa în ţară un an? Oricum, pentru faptul că ai adus-o... bravo, mă! Mâna uriaşă a lui Ispas îi strânge cu nădejde dreapta, ca într-o menghină, apoi antrenorul dispare, literalmente, în braţele şi la pieptul preşedintelui, care-l sărută pe amândoi obrajii mai emoţionat decât aseară. Bârsan se desprinde greu din îmbrăţişare, răsuflă adânc de câteva ori şi răspunde gâfâit, de-abia trăgându-şi sufletul:

— Dacă mai apuc... o ţinem.

Hohotul de râs al lui Prişcu pecetluieşte „pactul lui Bârsan cu federaţia”, cum avea să-l numească mai târziu preşedintele clubului „Înainte”, spre hazul tuturor prietenilor, amuzaţi mai ales de explicaţia însoţitoare:

— Pact cu obligaţii concrete, asumate benevol şi mai ales echitabil, de ambele părţi: Mitică - să câştige Cupa, Ispas - s-o raporteze la foruri...

Parcă uşurat de o imensă povară, Ispas se aşază, invitându-şi oaspeţii să ia loc în cele două fotolii comode, aflate de-o parte şi de alta a măsuţei pe care fumegă nişte cafele. Frecându-şi mâinile, ca după o afacere straşnică, gazda dă frâu liber bucuriei:

— Ei, şi acum, că rezolvarăm problema...

Bârsan se ridică, speriat, dar Prişcu îl reaşază în fotoliu, cu un gest, apoi pune lucrurile la punct cu calmul său dintotdeauna:

— Stai, frate, că n-am câştigat-o încă! Până să „rezolvăm problema”, cum zici, e de transpirat, nu glumă! Ispas îi priveşte pe amândoi cu uimire aproape comică. Clătinând capul, încet, începe să-şi dojenească musafirii:

— Copilaşi, prea mă credeţi voi îngropat în hârţoage! Eu să nu ştiu cum se ajunge în vârf acum, când toată lumea a învăţat volei şi-l joacă trăznet? Eu nu ştiu ce ne-aşteaptă? Ba ştiu, fraţilor, că am fost anul trecut la „europenele” de la Varşovia şi m-am speriat, iar acum două luni i-am văzut pe bulgari jucând acasă, cu ungurii, şi nu i-am recunoscut! Nu vă mai spun de japonezi, de chinezi... că nu degeaba a stat operatorul ăla mic şi cu toată faţa numai zâmbet sub scaunul arbitrului, aproape două luni, filmând până şi încălzirea... Ascultaţi la mine: peste doi-trei ani se va juca alt joc, voleiul va arăta altfel, ierarhiile se vor spulbera, cine-apucă, bine, cine nu... Dar tocmai de asta îmi trebuie un punct de sprijin, o certitudine; şi certitudinea sunteţi voi. Tu, Dumitre! Că... de antrenori care promit fără să clipească ce nici n-am avut curaj să le cer, m-am săturat! Uite, până-aici sunt sătul de guralivi ce-mi „vând” titluri mondiale şi europene aşa, la o cafeluţă, izbucneşte Ispas, ducându-şi mâna la gât cu un gest expresiv. Antrenorul ascultă uimit mărturisirea gazdei:

— Nu ştiu cât e merit şi cât e şansă în succesul tău, continuă preşedintele ceva mai potolit. Cert este că... până şi şansa ţi-ai construit-o. Nu te obliga nimeni să revii în volei, ca antrenor, după ce ţi-ai făcut din plin datoria în teren. Şi când ai revenit - spun încă o dată: nu ştiu ce te-a adus la atâţia ani după despărţire - n-ai ales o echipă din vârf, ca s-o întreţii şi, pe lângă ea, să

scoţi un ban sau să mai vezi pe gratis Europa ori măcar Balcanii... Din nimic - să mă ierte Prişcu, dar asta era! - ai făcut ceval Ceva cum n-au fost în stare să facă antrenori de meserie. Eşti, ca să zic aşa, „necalificat” - conform scriptelor; inginer! De-abia am închis gura clănţăilor care mă asaltaseră când ai preluat echipa din coada clasamentului: „Ce caută ăsta în pâinea noastră? Există o meserie în toate! Să stea la planşeta lui, că noi nu ne-am băgat peste el, să construim case şi poduri! Aşa... unde-ajungem?” I-am trimis la plimbare, până... vorba lor, vom vedea unde ajungem; tu - cu ce ştii despre volei şi voleibalişti; ei - cu patalamaua de antrenori. Noroc că la o echipă modestă nu se prea înghesuiau cei de soi... Şi uite, i-ai tăiat!

— Ţi-am spus de-atunci că aşa va fi... încercă Prişcu să oprească tirada lui Ispas.

— Parcă trebuia să-mi spui tu! - îi taie vorba Ispas, înfierbântat. Cum să nu-l fi ajutat? Ca să fiu cinstit, din încercarea asta federaţia n-avea ce pierde. Singurul risc a fost cu Pârlog. Îl doreau toţi, dar băiatul a vrut la tine. Stratulat şi Băjenaru... erau ai echipei, nu ştiu să-i fi cerut cineva, sau n-au acceptat ei. Bujor şi Stavru... aproape juniori, nu-i cunoşteau „rechinii” din divizie. Şi-apoi, nu se mai putea contesta realitatea: în primul tău an la cârma echipei, era cât pe-aci să câştigi campionatul. Cum să nu te-ajutăm?

Ispas se ridică şi începe să măsoare biroul cu paşii săi mari, sub privirile uimite ale lui Bârsan care află de-abia acum încâlceala de interese, sfori şi orgolii stârnite prin întoarcerea sa în volei.

— Când l-am văzut şi pe Radu Iuga la voi, acolo unde-i era locul, am înţeles că tu, clubul şi federaţia au avut noroc cu carul, continuă Ispas, stârnind pentru prima dată reacţia lui Bârsan. Deşi intuieşte ceva din încărcătura ascunsă a cuvântului, antrenorul întreabă, uşor vexat:

— Noroc ? Credeţi că norocul a... Preşedintele îl întrerupe, înverşunat:

— Da, da! Noroc, Dumitre! Noroc, mă! Ţi-o spune un om bătrân, care a trăit şi a văzut multe. A fost un noroc imens că toţi băieţii ăştia, într-adevăr de aur, s-a întâmplat să fie oameni întregi, caractere, inşi care mor pe teren când le-o ceri...

— Aici... s-avem iertare, intervine Prişcu. Mulţi au bătut la porţile echipei, cu mulţi băieţi talentaţi am încercat, dar la capitolul „calităţi umane”, am tăiat în carne vie! Ştie toată lumea că ne-am despărţit de vreo 4-5 jucători buni, numai pentru...

— Ştiu, Ilie, dar ce spui tu argumentează teza mea, replică Ispas. A fost o mare şansă că valorile sportive au coincis cu oamenii de caracter ! Îl vezi tu pe Dumitru lucrând cu fluşturateci ori licheluţe? Aici a fost norocul; că toate s-au legat... Acum, cine vrea să vă învingă, trebuie să adune şase inşi în teren şi un antrenor pe margine cu caracterele voastre. Asta e, poate, cea mai grea treabă, că... nu ştiu cum se face, dar pronia - sau cine-o fi dând - nu dă cu ghiotura: şi har, şi voinţă, şi seriozitate, şi modestie, şi răbdare, şi hărnicie, şi bun simţ, şi spirit de echipă... Sigur, totul se-adună în jurul unui om. El face şi oamenii şi jocul. Cum e el, e şi echipa. Aici, jos pălăria: meritul tău, Dumitre! Văzându-ţi „trupa”, te văd pe tine. De-asta spun că eşti punctul meu de sprijin. Acum înţelegi de ce am vrut să-mi promiţi? Pentru că te cunosc, şi cuvântul tău îmi ajunge. Pentru vară... ce planuri aveţi cu băieţii?

Da, s-au gândit; clubul a şi luat măsuri. Deconectare - două săptămâni. Fiecare pe cont propriu, dar cu mingea în bagaj; măcar la un zid, pase, câteva minute zilnic, aşa cum îşi încălzesc degetele virtuozii clapelor pianului sau ai corzilor viorii. Si cu limită de greutate peste care nu se trece. Apoi... un cantonament de două săptămâni, la munte. Dacă rămâne timp, băieţii ar vrea şi patru-cinci zile de mare. Cei trei studenţi - Iuga, Pârlog, Stavru - şi-au aranjat practica în aşa fel încât să poată participa la cantonament.

— Să-ţi adaugi ceva în calendar, Bârsane, precizează Ispas, după ce ascultă explicaţiile antrenorului cu evidentă aprobare. În vara asta, pe la mijlocul lui iulie, participăm la Universiadă. Nu te speria; e aici, aproape... La Sofia, se grăbeşte să adauge Ispas, văzând gestul de îngrijorare al antrenorului. N-am lăsat să-ţi cadă tot ţie pe cap răspunderea echipei; ai tras destul, ajunge... Dar pentru că ai trei oameni în primii şase, însoţeşti lotul în calitate de consilier tehnic; şi pentru băieţi, şi pentru fete. Un ochi ca al tău ne poate fi de mare ajutor... Priveşti, gândeşti, dai un sfat... Nu răspunzi, înţelegi?

Da, Bârsan înţelege. Aşa, parcă e altceva.

— În plus, continuă Ispas, e un prilej să-i cunoşti mai bine pe băieţii din provincie şi să te hotărăşti pe cine ceri; unul, doi - cel mult. Ca să fiu sincer, de asta am insistat să vii... Dacă te-aş pune acum să rosteşti vreun nume, ce-ai zice?

Antrenorul tace, încurcat. Numai gândul că i se cere un nume de jucător pe care alt antrenor contează, îl face să nu poată articula un cuvânt, deşi înţelege perfect că nici el nu poate fără ajutor.

Ispas precizează, zâmbind pe sub mustăţi:

— Iar ca să nu răceşti gura de pomană pe-acolo... nu viza pe nimeni de la „Unirea”. Bârsan şi Prişcu se privesc, intrigaţi. Ispas le satisface, prompt, curiozitatea:

— Atacă titlul. Obiectiv ferm! De fapt... cu ei o să vă bateţi și - dacă-mi permiteţi o părere - mai strâns ca anul trecut. Nu-i văd victorioşi, dar... uşor n-o să vă fie; au o ambiţie extraordinară. Acum, înţelegeţi: cum să mă duc eu, federaţie, sa iau tocmai de la „Unirea” un jucător pentru a vi-l da vouă?

Văzând cutele de pe fruntea lui Bârsan, Ispas se apropie de el şi-l bate pe umeri:

— Hai să n-o luăm în tragic... Găsim noi o soluţie. Du-te la Sofia şi urmăreşte-i atent pe băieţii din Cluj şi Timişoara. Echipele studenţeşti sunt obişnuite cu fluctuaţia de jucători, lor le va fi mai uşor. Numai să merite, să fie ce-ţi trebuie...

Cafelele s-au răcit de mult, uitate pe măsuţă. Când Ispas şi-a adus aminte de ele, invitându-şi oaspeţii să le servească, uşa se deschide, făcând loc feţei etern panicate a secretarei tehnice:

— Vă cheamă la conducere! Acum, că arde!

Ispas o priveşte lung, încercând să o calmeze - sceptic totuşi, asupra şanselor de reuşită:

— Arde, pe naiba... Ardea dacă luam bătaie aseară! Am musafiri, nu vezi? Fata le ştie, însă, pe ale ei:

— Aşa mi-a spus Chiriac, şi ăla nu glumeşte!

— Mă duc, mă duc, o repede Ispas, făcându-i semn să-l lase în pace. Spune-i că în două minute sunt la cabinet.

În timp ce uşa se închide, preşedintele se scuză faţă de oaspeţi, cu un ridicat din umeri semnificativ.

„Asta e”, vrea să spună gestul. Înainte de a ieşi, Ispas strânge mâna celor doi.

— Ţinem legătura, le spune la plecare. În două-trei zile, aflu toate amănuntele despre Universiadă. Va fi bine, Dumitre, ai să vezi... Până atunci, te-aş întreba ceva, dar aşa, ca între prieteni: ce pot face pentru tine?

Întrebarea sună neobişnuit, aproape şocant pentru Bârsan. Nu-şi aminteşte să i-o mai fi pus-o cineva.

— N-ai nicio nevoie? se explică Ispas. Vreo problemă de rezolvat, o vorbă de pus ştiu şi eu unde sau în ce... Sănătate, casă, maşină, vreo aprobare, ceva... Acum e momentul. Azi nu mă refuză nimeni.

— Mulţumesc, sunteţi amabil...

— Nu sunt amabil, mă; sunt un urs, ştiu eu bine ce sunt, dar câteodată, la o zi mare, îmi intră câte un om la inimă şi vreau să-i fac un bine... adică să-i întorc o părticică din binele făcut de el tuturor. E ceva rău în asta? Sau... în ceea ce te priveşte, a rezolvat Prişcu tot?

Prişcu neagă, vehement.

— Nu mi-a cerut niciodată, nimic. Decât... să-l las să-şi spargă capul cu echipa. Ispas priveşte spre antrenor, admirativ:

— Fericitule! Bine că apuc să văd şi eu un om fără probleme. Oricum, gândeşte-te şi spune-mi. Nici mâine nu e târziu.

Cu mâna pe clanţa uşii, Ispas mai aruncă o întrebare.

— Şi pentru că tot ne-am spus atâtea... ce-i drept, mai mult eu vouă decât voi mie... Aşa, pentru sufletul meu: de ce n-ai vrut să rămâi antrenor când te-ai lăsat de volei şi te-am rugat, iar acum patru ani ai venit singur, ba încă... după un accident păcătos?

Simţind cum i se urcă sângele în obraji, colorându-i şi urechile, Bârsan îşi spune cu ciudă: „Dacă tot am ajuns... persoană publică, obligată să facă faţă atâtor situaţii neprevăzute, ar fi timpul să învăţ să mă prefac”.

— Ştiu şi eu? răspunde cu o voce care parcă nu e a lui. Poate... toană de om bătrân... poate frica de eşec... Luaţi-o cum vreţi.

Într-adevăr, Bârsan e incapabil să-şi disimuleze starea; Ispas, care se pricepe la oameni - şi tocmai de aceea ţine la Bârsan - înţelege şi regretă că a atins o coardă dureroasă.

— Iartă-mă, n-am vrut să... şi nici nu e treaba mea... Noroc, Dumitre; noroc, Prişcule, sunaţi-mă poimâine cel târziu... Vă îmbrăţişez şi... scuze că vă las singuri.

Făcând un ultim gest de rămas-bun cu mâna lui mare, neobişnuită cu „bezelele”, preşedintele iese, îndreptându-se către cabinetul unde Chiriac, şeful protocolului, decretase că „arde”.

După câteva minute, Bârsan şi Prişcu merg agale pe trotuarul îngust, din faţa sediului federaţiei, îndreptându-se către parcarea în care aşteaptă maşina lui Prişcu.

— Pot să te las undeva? îl întreabă preşedintele clubului pe antrenor.

— Nu, mulţumesc; mai am puţină treabă prin centru, răspunde Bârsan, cu gândul de pe-acum la cel mai dificil moment al zilei, pe care l-ar amâna cu bucurie dacă i-ar sta în putere, dar...

— Te vezi cu Mioara?

Întrebarea îl face să se oprească. O pudoare de adolescent îl îndeamnă să nege, ca şi cum ar fi un fapt reprobabil că se întâlneşte cu femeia care, de peste trei ani, îi este cea mai apropiată fiinţă. La ce bun să se ascundă şi tocmai de Prişcu? Doar omul acesta se numără printre foarte puţinii care-i cunosc povestea, exact aşa cum a fost. Şi apoi... are 47 de ani, e singur, nu are de dat socoteală nimănui, sentimentele lui pentru Mioara - singură şi ea - nu lezează pe nimeni. Atunci? Judecate la rece, lucrurile par clare, dar când pică un cuvânt sau o întrebare pe nepusă masă, ca adineauri, Bârsan tresare şi prima reacţie este să ferească privirilor...ce? Prietenia? Relaţia? Legătura? Niciunul din termeni nu se potriveşte. Nu mai e de mult vorba despre o simplă prietenie; „legătură” - îi sună licenţios, maculat parcă, iar „relaţie” îi place şi mai puţin.

— Să-i transmiţi complimente din partea mea. Irina vă aşteaptă la noi, într-o seară, să cinstim evenimentul, continuă Prişcu, nederanjat de tăcerea lui Bârsan, cu care s-a obişnuit şi al cărui fel de a fi îl cunoaşte. Poate serbăm nu numai cupa, adaugă zâmbind. Nu te supăra că ţi-o spun, Dumitre: te-am înţeles, ţi-am respectat punctul de vedere - de vreme ce însăşi Mioara ţi l-a respectat - deşi mi s-a părut greşit... dar vine un moment în care până şi sufletele cele mai generoase obosesc. Ştii cum e: doreşti foarte mult ceva, aştepţi, aştepţi... până-ntr-o zi, când îţi dai seama că acel „ceva” nu-ţi mai trebuie, dacă a venit prea târziu. Duşmanul de moarte al dragostei nu este ura, ci indiferenţa, te rog să mă crezi...

Cei doi pornesc din nou, Prişcu neîndrăznind să spună mai mult, Bârsan tăcând cu încăpăţânare. Ce-ar fi putut spune? Cum să nu dea dreptate vechiului său amic, de vreme ce el însuşi şi-a reproşat de atâtea ori slăbiciunea în faţa unei decizii pe care ar fi trebuit să o ia de mult? Dar, ori de câte ori s-a aflat în pragul hotărârii, ceva l-a oprit. Nu argumente logice, nici motive concrete sau fapte obiective petrecute în aceşti aproape patru

ani. Nu; l-a paralizat întotdeauna o spaimă inexplicabilă, venită din experienţe vechi şi mai ales din amintirea unei clipe oribile şi a anului de groază care i-a urmat. Printr-un transfer absurd şi nedrept, dorinţa de a o lua de la început, alături de Mioara, s-a frânt întotdeauna în faţa amintirii suferinţei, a umilinţei, a sentimentului insuportabil de câine bătut şi părăsit - ce s-a dovedit mai puternică decât încrederea şi speranţa. Prietenul său Prişcu i-a spus, din clipa în care şi-a dat seama că şovăie şi a înţeles de ce: „Să te ferească sfântul de nedreptăţile oamenilor drepţi! Aşa procedezi tu cu Mioara. Dar... treaba ta. Treaba voastră”.

Au ajuns. Prişcu descuie portiera „*Skodei*” roşii, nu tocmai nouă, dar bine întreţinută, strânge mâna antrenorului, apoi urcă la volan şi-i spune, în timp ce învârte cheia în contact:

— Nu mi-o iei în nume de rău, sper... Noroc, Dumitre. Ne vedem după amiază, la sală.

Rămas singur pe trotuarul străzii înguste, întortocheate, Bârsan priveşte în urma *Skodiţei* ce se depărtează cu zgomot opintit, de motor încă rece. Singur îi e mai greu. Parcă nu se hotărăşte să plece. Într-un târziu, se urneşte. „Acum e acum!” - îşi spune, pornind spre o întâlnire aşteptată întotdeauna cu nerăbdare şi bucurie, dar azi, azi...

3. Un băiat fericit

Încă din zori, când îşi pregătea servieta pentru facultate, Radu şi-a propus ferm, ca un exerciţiu de voinţă: „zi absolut obişnuită: ascult atent, iau notiţe, răspund...” Primele două ore, a mers. Probabil că temperamentul profesorului de Logică sau retorica lui captivantă l-a ajutat pe Iuga să nu scape un cuvânt din prelegere, iar pe colegi - să aştepte pauza spre a-şi continua asaltul întrebărilor şi manifestărilor de simpatie cu care şi-au întâmpinat „eroul”. Acum, însă, vocea monotonă a conferenţiarului de Istoria filozofiei - capabilă să adoarmă auditoriul chiar dacă ar transmite în direct un meci de box - lasă gândurile să alerge în voie. După câteva minute de efort, Radu pierde pariul cu sine însuşi; pentru el, şirul expunerii s-a frânt, pixul s-a oprit undeva, spre sfârşitul celei de a doua pagini din caietul format mare, „studenţesc”. Cuvintele, parcă şoptite, despre unul din marii gânditori ai Renaşterii se pierd, făcând loc unui amestec ciudat de amintiri şi senzaţii percepute în chiar clipele acestea. Toate îi creează un sentiment

netrăit până azi. Aseară, când a încheiat lupta pentru cupă cu lovitura seacă, înverşunată, dezlănţuind entuziasmul miilor de spectatori, bucuria era altfel, avea ceva aproape sălbatic, de instinct primar, de izbucnire a nervilor prea îndelung struniţi. A trebuit întâi să scape din strânsoarea coechipierilor prăvăliţi peste el, mai-mai să-l sufoce; apoi - să nu mai audă bubuind în urechi scandările şi vacarmul „galeriei” la fiecare punct câştigat; iar mai târziu... să privească de atâtea ori Cupa, încât să fie sigur că este acolo, a lor, că totul s-a terminat... A fost mai degrabă un sentiment de eliberare decât bucurie propriu-zisă. Acum este altfel. Se simte centrul atenţiei generale, pe sub bănci vin bileţele, din jur i se adresează, în şoaptă, întrebări; atâtea, încât n-ar avea timp să răspundă chiar dacă la catedră n-ar vorbi un profesor. Dimineaţă, în faţa amfiteatrului în care avea cursuri, a găsit adunată aproape toată suflarea studenţească a facultăţii. Cine nu dorea să-i strângă mâna, să-l felicite pe eroul meciului de aseară?

Un băiat venit din munţii Vrancei, înalt, bine făcut, dar stângaci, păşind timid pe coridoarele Facultăţii de filozofie, zăpăcit de forfota Bucureştiului, complexat - în primele săptămâni - de erudiţia ostentativă a „vorbăreţilor” din seminar, dispuşi mai mult să completeze pe alţii decât să închege un expozeu propriu... Aşa era Iuga, acum doi ani; azi... Dacă l-ar întreba cineva ce este fericirea, ar răspunde fără ezitare: fericirea este exact ceea ce simte el acum. Să ai 20 de ani, să atragi privirile, ca un magnet, să citeşti în ele admiraţie, ba chiar invidie, să te simţi puternic şi cu sete de viaţă, să te vezi aproape de un statut profesional şi social îndelung visat, un drum de carte; în plus - să ai în faţă o carieră sportivă ce promite să nu ocolească niciuna din competiţiile mondiale viitoare; să-ţi fie bine şi totul în jur să-ţi spună că nicio uşă nu ţi se închide, dimpotrivă... Ce-şi poate dori mai mult un băiat de-abia ieşit din adolescenţă?

A început şcoala într-o comună de munte, din Vrancea, unde un profesor i-a pus în mână mingea de handbal. Ajuns cu echipa şcolii la finalele pe judeţ, întâmplarea l-a adus sub ochii lui Bârsan, şi el „fiu al Vrancei”, venit să-şi vadă familia şi aflat tocmai în acea zi la liceul din Focşani, unde absolvise, ca să-şi salute foştii profesori. Terenurile de handbal şi volei se învecinau; echipele îşi făceau „încălzirea” în devălmăşie. Trăind - pe atunci - nostalgia carierei sportive nu prea de mult încheiate, Bârsan urmărea de pe bancă spectacolul atât de familiar lui, împărţindu-şi atenţia între terenul de volei şi cel de handbal. Deodată, ceva l-a făcut să nu mai aibă ochi decât pentru ceea ce se petrecea în faţa unuia dintre semicercuri. Aparent, cel mai

banal fapt cu putinţă: patru apărători blocau şutul la poartă al unui atacant. Numai că atacantul, în loc să-şi ia elan, să vină în viteză, cum făcuseră toţi ceilalţi până adineauri, ţâşnea pur şi simplu de pe loc într-o detentă incredibilă. Privindu-l, Bârsan se întreba, uimit, cum de reuşeşte puştiul să se înalţe atât, dar mai ales să rămână acolo mult după ce „blocajul" ateriza pe zgura terenului, ca şi cum atacantul n-ar fi fost supus aceleiaşi legi a gravitaţiei. Bârsan privea şi nu-i venea să creadă. De-abia la a patra, a cincea execuţie, ochiul pătrunzător al fostului internaţional a început să descifreze „secretul". În primul rând, desigur, o detentă ieşită din comun. Dincolo de ea, însă, prelungirea plutirii venea dintr-un complex de mişcări ajutătoare, întocmai cum săritorii la lungime îşi menţin corpul în stare de zbor, deasupra groapei cu nisip, prin acea morişcă a braţelor şi picioarelor care pune la lucru toate segmentele membrelor şi prelungeşte traiectoria zborului.

Da, la atletism Bârsan mai văzuse tehnica aceasta. Chiar şi săritorii de triplu-salt execută ultima parte a probei, plutirea, lucrând intens din braţe şi picioare, dar la ei - ca şi la săritorii de lungime - factorul hotărâtor este elanul obţinut după zeci de metri de alergare. Uimitoare era, aici, transmutarea instinctivă a tehnicii atleţilor la ţâşnirea bruscă în sus, ca o explozie, cu cel mult unul sau doi paşi de elan, uneori nici atât. Pur şi simplu - zvâcnire verticală, „foarfecă" intensă a picioarelor, ca o zbatere, rotire puternică a braţelor din umăr, până când - în punctul culminant al săriturii, prelungită incredibil - mâna dreaptă îşi făcea datoria, executând şutul la poartă.

După atâţia ani petrecuţi în teren, coechipier sau adversar al tuturor gloriilor voleiului, Bârsan încerca să-şi amintească un jucător cu o asemenea săritură. Nu-i venea în minte niciunul! S-a apropiat de băiatul blond, năltuţ, al cărui trup, numai fibră, trăda o forţă ieşită din comun pentru vârsta lui - probabil 15-16 ani. Imaginându-şi-l în faţa fileului şi făcându-şi rapid socoteala cam cât ar trebui să plutească în aer un blocaj pentru a-l anihila, l-a întrebat dacă a jucat vreodată volei. Băiatul l-a privit, mirat şi fâstâcit că persoana lui stârneşte interesul cuiva, apoi i-a răspuns că... nu prea. Doar de câteva ori, în curtea şcolii; el e cu handbalul. Bârsan, fără să-i lase prea mult timp de gândire, l-a dus pe terenul de volei, a recuperat una din mingile cu care se încălzeau băieţii, şi-a făcut loc la fileu, aşa, în haine de oraş, cum se afla, a ocupat poziţia centrală, de ridicător, făcând semn puştiului să încerce o lovitură de atac. Băiatul a luat distanţa şi

i-a trimis mingea surprinzător de corect pentru un începător. Din mâinile fostului internaţional, pasa a pornit „unsă”, cu traiectoria înadins mai înaltă decât se obişnuieşte, mingea trăgând, parcă, după ea corpul suplu şi vânjos al elevului ce executa acolo, atunci, prima sa „bombă” la fileu.

Exact ca în faţa semicercului, plutirea i s-a părut lui Bârsan că durează o veşnicie. Propulsat la aceeaşi înălţime cu care-şi uimise privitorul, apoi rămas acolo mulţumită aceleiaşi zbateri ciudate a picioarelor, băiatul a avut timp suficient să-şi aleagă - dintr-o mulţime de clipe posibile - momentul loviturii, „executând” mingea sec, cu o mişcare scurtă şi precisă, de parcă ar fi repetat un procedeu îndelung exersat. A urmat încă o încercare, încă una şi încă una, într-un crescendo de forţă şi corectitudine impresionant. Hotărât să-şi verifice „descoperirea”, Bârsan a cerut ajutorul câtorva dintre voleibaliştii ce se adunaseră în jurul celor doi, rugându-i să încerce un blocaj. A strigat apoi băiatului care aştepta pasa tot mai mirat de ceea ce se întâmplă cu el, pregătindu-l pentru noua situaţie;

— Fii atent la mâinile din faţă! Încearcă să eviţi blocajul prin lateral; stânga sau dreapta, cum îţi convine...

Şi mingea a pornit, descriind aceeaşi curbă înaltă.

N-a fost nevoie de nicio manevră pentru ocolirea blocului. Când atacantul plutea încă, având umerii aproape de extremitatea superioară a fileului, acolo unde puţini jucători din divizie ajung, mâinile întinse ale apărătorilor căzuseră de mult, lovitura de atac - puternică, scurtă, exactă - neîntâmpinând niciun obstacol. După încă patru-cinci „atacuri cu blocaj”, Bârsan a mai înţeles un lucru: avea în faţă un băiat hărăzit cu darul de a învăţa şi de a corecta rapid, cu instinct uimitor, mişcări şi execuţii tehnice pe care nu i le explicase nimeni, niciodată.

După câteva minute, Bârsan ştia că Radu Iuga e copil de ţărani din Prundeni - Vrancea, că a făcut ceva gimnastică, ceva handbal, că i-ar place şi voleiul, dar numai dacă asta nu-l va împiedica să înveţe carte. E în clasa a 10-a, se apropie bacalaureatul, admiterea, vrea să fie printre primii, altfel ştie că n-are şanse mai departe. A urmat apoi o discuţie în trei, cu profesorul de sport al lui Iuga, continuată apoi în prezenţa dirigentelui și a directorului liceului din Focşani, în incinta căruia s-a petrecut toată tărăşenia, directorul fiind o veche cunoştinţă a lui Bârsan. La sfârşitul celor două „runde de deliberări”, treaba se şi perfectase, spre stupefacţia băiatului: Radu va continua clasa a 10-a, de-abia începută, aici, la Focşani, unde un antrenor

inimos şi priceput se va ocupa de el. Singurul impediment ce s-ar fi putut ivi, situaţia la învăţătură, era - în cazul lui Iuga - nu o dificultate ci un sprijin: 9 şi 10 pe linie, iar la disciplinele umaniste, chiar aptitudini deosebite. Profesorul din Prundeni se ocupă de consimţământul părinţilor; îi cunoaşte, nu va fi greu să-i convingă, sunt oameni care vor binele băiatului lor.

Dacă există întâmplări ce determină cursul unei vieţi şi oameni cărora un tânăr le datorează aproape cât părinţilor, o asemenea întâmplare a trăit şi un asemenea om a întâlnit Radu Iuga atunci, în curtea liceului din Focşani. Cum i-ar fi curs viaţa, fără acea zi? Nu ştie. E student la Filozofie, aşa cum şi-a visat; la 20 de ani se simte - şi chiar este - eroul unui succes sportiv de răsunet, locul în „naţională” e definitiv câştigat; în jur - numai dovezi de admiraţie, simpatie, interes... Au rămas departe, în urmă, îndoielile părinţilor („ce-o fi aia şcoală de volei?”), sfiala, ba chiar teama cu care a păşit pragul liceului din Focşani, primele luni de „şmotru” pe teren, totuşi joacă de copil pe lângă antrenamentele crâncene ale lui Bârsan, revenit între timp în volei. Descoperitorul său l-a urmărit tot timpul, i-a vegheat şi dirijat evoluţia chiar şi de la distanţă, până când l-a simţit „copt” pentru lotul unei echipe campioane. Aşa a ajuns Radu Iuga la „Înainte”...

Rumoarea din jur îl trezeşte la realitate. Conferenţiarul şi-a încheiat prelegerea, părăsind catedra şi amfiteatrul cu paşi mărunţi şi egali, exact cum îşi adună cuvintele în frază. Din toate colţurile, băieţi şi fete dau năvală spre Radu. Întrebările curg. „Ce-au zis cehii, la banchet?”; „Te-au chemat la lot?”; „Ce faceţi la vară?” „Anul viitor, ce şanse aveţi?”; „Declaraţia din „*Sportul*” e chiar a ta, sau ţi-a ticluit-o ziaristul?” Ce declaraţie? Radu n-a remarcat-o, parcă nu e cuprinsă în corpul cronicii... Colegul cu întrebarea îi întinde ziarul, subliniat şi pe marginea coloanei, şi printre rânduri. Într-adevăr, iată numele lui, cu majuscule, apoi citatul cu ghilimele: „Privind Cupa, constat că îi stă foarte bine aici, la noi, în România. Asta ne îndeamnă să... o mai păstrăm un an!” A zis? N-a zis? Sau poate nu chiar aşa? Cine mai ştie, în iureşul de aseară?...

Din spate, Mureşan, prietenul lui şi şeful galeriei, nelipsit de la meciurile lui Iuga, atacă direct:

— Berea când o bem, Radule?

Iuga ridică mâinile, predându-se în glumă:

— Sunt al vostru când vreţi, numai astăzi nu. După masă avem antrenament şi de pe acum simt că m-au lăsat balamalele...

Antrenament, a doua zi după o finală europeană extenuantă, şi după ce s-a terminat şi campionatul? Da, chiar antrenament. Aşa lucrează Bârsan. Le-a şi spus ce vor face: tot ce „n-a mers” aseară, în singurul set câştigat de cehi. Răspunsul lui Iuga provoacă o linişte nefirească în forfota gălăgioasă de până atunci, potolind dintr-o dată curiozitatea celor ce îşi imaginaseră viaţa şi succesele colegului lor ca pe un fel de chermeză perpetuă, poate obositoare din când în când, dar, oricum, stropită cu şampania meselor festive, nu cu kilogramele de transpiraţie pe care unii de-abia acum le ghicesc.

Cu bunul simţ al ţăranului din el, Radu n-a făcut niciodată nimic care să-l detaşeze în vreun fel de ceilalţi. Modest, săritor la nevoie, de o hărnicie dusă la extrem, a oferit colegilor mai de grabă imaginea unui foarte bun student decât pe aceea a unei vedete răsfăţate de public. Legendele se ţes, însă, uneori din nimic. Nu toţi aveau cum să ştie ce înseamnă trei ore de antrenament cu Bârsan, ca să înţeleagă de ce sâmbăta seara, când „muritorii de rând” porneau spre reuniuni, Iuga se scuza, explicând colegilor că el trebuie să doarmă, e frânt, şi mâine dimineaţă are meci. Dar Iuga nu trăieşte sentimentul vreunui sacrificiu şi nici nu oftează după libertatea de a trândăvi sau de a-şi face treburile pe îndelete, în ritmul celorlalţi; nu i se pare nedrept că e aşa şi nu este ros de regretul că *Sportul* îl împiedică „să-şi trăiască viaţa”; nu tânjeşte după drepturi pe care Bârsan i le refuză drastic, lui şi coechipierilor, convingându-i, de fapt, să şi le refuze singuri. Atunci... de unde satisfacţia? O privire mulţumită a meşterului, la antrenament, un „bravo, mânzule!”, strigat spontan de pe bancă sau din teren, aplauzele tribunelor, strângerea de mână - sincer admirativă - a adversarului învins, conştiinţa că aici, la facultate, îşi merită şi-şi onorează locul dobândit pe merit, acestea îi sunt bucuriile, şi nu doreşte altele.

...Ultimele două ore, seminar. Asistentul, la curent - probabil - cu evenimentul sportiv de ieri, înregistrează cu plăcută surpindere „voluntariatul” lui Iuga la cuvânt, subliniind fiecare frază a intervenţiei acestuia cu gestul caracteristic momentelor sale de satisfacţie profesională: aplecarea repetată a capului, ca un fel de validare a afirmaţiilor studentului. Când băiatul îşi încheie intervenţia, asistentul i se adresează pe un ton care spune ma mult decât cuvintele:

— Felicitări, Iuga... Felicitări pentru tot.

„Probabil că nu numai nenorocirile, ci şi bucuriile nu vin niciodată singure”, gândeşte Radu, în timp ce iese de la seminarul după care ziua i se pare încă şi mai frumoasă. Afară, explozia de verdeaţă din parcul facultăţii, mirosul teilor bătrâni - pătrunzător încă, deşi florile s-au scuturat, aşternând sub coroanele bogate covoare de galben-cafeniu, căldura plăcută, lumina amiezii începutului de vară, forfota colegilor continuată şi aci, pe aleile parcului, amintirile, cuvintele şi tonul asistentului... totul îi accentuează starea specială, de bucurie intensă, îmbătătoare. Nu ştie cum va fi mâine sau poimâine, dar azi...

La primul semafor, grupul începe să se destrame, fiecare pornind încotro îl duc treburile. Strângând mâini în dreapta şi-n stânga, despărţindu-se şi de Mureşan, cu care îşi fixează prima şedinţă de lucru pentru primul examen din sesiune, Radu se pomeneşte pe trotuar, în faţa semaforului, aşteptând culoarea verde alături de Cristina. Dintre toţi, numai ea pare a avea acelaşi drum cu Iuga.

— Te deranjez, cumva?

Pentru prima oară în aceşti doi ani, frumuseţea Cristinei - o brunetă cu ochi verzi, uşor migdalaţi, înaltă, de o eleganţă înăscută în ţinută şi mişcări - nu-l mai intimidează. Mai mult: nuanţa vag insinuantă din tonul fetei se adaugă, parcă, motivelor de satisfacţie cu care şansa îl răsfaţă azi. Răspunde, luând-o cavalereşte de braţ, ca pentru a-i oferi cea mai la îndemână dovadă că e aşa cum spune:

— Nicidecum. Dimpotrivă!

Privirea ironic-neîncrezătoare a Cristinei îl face să adauge în grabă:

— Ca să te conving... eşti invitata mea.

Fata îşi abandonează braţul strânsorii delicate şi tandre a băiatului, lăsându-se condusă prin forfota trotuarului aglomerat, semn că acceptă invitaţia. După câţiva paşi, întoarce capul către partenerul de plimbare, întrebându-l cu un zâmbet:

— Ştii... mă număr printre ghinioniştii care n-au apucat un loc pe-aproape, când povesteai... De aceea... numai dacă se poate spune: ce simte un campion european, după victorie?

Categoric, e o zi!... Intr-un impuls greu de stăvilit, Radu ar vrea să-i vorbească despre bucurie, să-i spună că în clipa aceasta are şi alt motiv de a

se bucura, pe lângă ce-a fost ieri...

Parfumul discret al fetei pe care o simte sprijinindu-se de braţul său - sau revelaţia nu atât a frumuseţii ei, cunoscută şi admirată de mult, cât a apropierii absolut neaşteptate, nesperate; firescul acceptării invitaţiei fără întrebări curioase ori prudente - stare izvorâtă din ceea ce Radu întrevede cu bucurie a fi încredere în el şi plăcere de a-l simţi alături - toate îl îndeamnă să-i spună ce simte... iar ce simte, îl uimeşte, pentru că de doi ani, de când sunt colegi, nu s-a gândit (sau n-a sperat?) că va veni o clipă când...

— Deci... nu se poate spune, conchide fata.

— Ştii, Cristina... începe cu glas şovăielnic Radu, eu... nu mă pricep la vorbe şi n-aş vrea să spun prostii... De ieri trăiesc un fel de vis. Un coşmar frumos - dacă se poate spune aşa, pentru că e altfel decât visul: e un vârtej care mă tulbură, nu mă lasă o clipă să mă dezmeticesc... în fond, ce-am făcut aseară fac de doi ani, dar acolo, pe teren, după ultimul punct, parcă a explodat universul! Încă nu-mi vine să cred... Uite, chiar faptul că în clipa asta eşti lângă mine şi ne plimbăm...

Fata îl întrerupe cu aceeaşi voce care permite şi chiar invită să „citeşti printre rânduri”:

— Deci, dacă aseară pierdeaţi... crezi că eu nu m-aş mai fi simţit bine lângă tine, acum?

Dintr-odată, Iuga devine nesigur. Şi era atât de mândru că şi-a învins timiditatea de băiat de la ţară, topit, pur şi simplu, lângă o fată frumoasă care-l priveşte şi care-i vorbeşte altfel decât o colegă... îi vine greu să susţină conversaţia pe terenul acesta alunecos, neobişnuit pentru el, mai ales în starea de euforie ce-i amorţeşte rezerva obişnuită, făcându-l cu atât mai vulnerabil. Înţelege clar: e intimidat - dar ce plăcut se dovedeşte sentimentul acesta! - de apropierea fetei, de iniţiativa ei. Încearcă să scape, murmurând încurcat:

— Râzi de mine...

— Crezi? răspunde fata cu o gravitate care-l face pe Radu să-şi regrete cuvintele.

— Iartă-mă, spun prostii... Vezi? Astăzi sunt... cum să-ţi explic... încearcă el să repare ceea ce, probabil, fusese o gafă.

— Nu trebuie să-mi explici nimic; înţeleg perfect. Dacă vrei... armistiţiu până mâine, sau...?

Da, până mâine. Iuga o priveşte recunoscător, strângându-i uşor braţul, în semn de mulţumire, apoi se opreşte în faţa braseriei „Capşa”, unde nu mai intrase niciodată.

— Bere n-am voie, dar un „*Pepsi*” şi o prăjitură, ca să serbăm evenimentul... Te rog, o invită el, înclinându— se uşor şi făcând loc fetei pe uşa masivă a celebrului local.

Înăuntru, nicio masă liberă. Undeva, într-un colţ, în extremitatea opusă a sălii,ar exista două scaune care ar permite stagiul de aşteptare până când... Radu fixează locul, dar Cristina îl îndeamnă spre cealaltă direcţie, unde compania temporară a cuplului ce ocupă masa i se pare mai suportabilă. Băiatul, fâstâcit şi nedeprins cu asemenea situaţii, o urmează şi... se trezeşte în faţa lui Bârsan. Antrenorul l-a urmărit încă de la intrare; acum, se adresează cu umor, amândurora:

— N-aţi nimerit bine, copii. Noi stăm mult. Vreţi să fiţi singuri, bănuiesc..

Salutându-şi şi mai fâstâcit antrenorul, înclinându-se în faţa femeii pe care a mai văzut-o de câteva ori alături de Bârsan, Radu bate în retragere, conducând-o pe Cristina spre ieşire într-o stare din ce în ce mai confuză.

— Iartă-mă... Mergem în altă parte, oricum este ora să şi mâncăm ceva...

În timp ce porneşte din nou împreună cu Radu în sus, pe Calea Victoriei, fata - spectator amuzat al scenei din braserie -îl întreabă fără a reuşi să-şi disimuleze starea, deşi ar fi vrut, după cât de marcat pare însoţitorul ei:

— Antrenorul?...

Iuga confirmă, stânjenit.

— Dar aspru trebuie să mai fie, dacă...

— Nu, nu e ce crezi, o întrerupe Iuga, neştiind dacă astăzi, când totul contribuie, parcă, la a-l face să nu— şi găsească cuvintele, va reuşi să explice fetei raporturile lui atât de speciale cu meşterul, să o facă a înţelege ce reprezintă Bârsan pentru el.

Când tăcerea s-a prelungit până aproape de limita impoliteţei, Radu adaugă, nimerind exact tonul de confesiune jenată, dar strict necesară,chiar cu preţul devoalării unei realităţi pe care orice băiat doreşte, firesc, să o ascundă, mai ales în asemenea clipe:

— Ştii cum îmi spune Bârsan? Mânzul. De fapt, asta sunt eu pentru el şi pentru echipă. Sau... poate că asta sunt aşa, în general...

Ascultându-i cuvintele, Cristina înţelege că tânărul puternic, în aparenţă matur şi echilibrat, admirat şi curtat de mai toată suflarea feminină a anului şi facultăţii, „eroul” aplaudat de public, fotografiat şi intervievat de gazetari, este în realitate un copil mare, un adolescent întârziat, şocat de noutatea, de senzaţionalul situaţiei în care se află acum: la plimbare, pe Calea Victoriei, cu o fată frumoasă de braţ. Constatarea o face să se simtă şi mai bine lângă Radu. Potrivindu-şi paşii cu ai băiatului, strângându-i mâna şi braţul, ca un răspuns, ca o încurajare, ca o dovadă de înţelegere, fata continuă mersul, respectând tăcerea care, acum, îi apropie.

4. Mioara

Apariţia neaşteptată a lui Iuga, intenţia lui de a se aşeza şi rămâne, l-au tentat în primul moment pe Bârsan să ofere băiatului cele două locuri libere de la masă. S-a răzgândit, însă, imediat; orice, numai laşitate nu. Ceea ce are de discutat cu Mioara va discuta, oricât de greu îi vine. Prezenţa lui Radu şi a fetei ar fi putut amâna explicaţia, dar ce rost are? Azi, mâine, tot va trebui să o înfrunte. Mai bine acum. O invitase, ceremonios, pe Mioara la masă, în oraş (eveniment absolut excepţional în istoria de peste trei ani a cunoştinţei lor) tocmai ca să asigure discuţiei un „teren neutru”. De cele mai multe ori, Bârsan este musafirul Mioarei în apartamentul ei micuţ, dar atât de cald, primitor şi cu gust amenajat. Ordinea desăvârşită, curăţenia aproape pedantă îl mirau cu atât mai mult cu cât „stăpâna absolută” a casei este, de fapt, Ancuţa, fata Mioarei, o puştoaică de 13 ani.

Bârsan a refuzat anume, pentru azi, intimitatea locuinţei în care se simţea atât de bine, în ciuda faptului că Mioara îl invitase la prânz iar Ancuţa îl aştepta cu bucuria şi nerăbdarea din totdeauna. Preferase ambianţa neutră a unui local în care - credea Bârsan - îi va fi mai uşor să vorbească, să-şi explice şi, dacă va fi nevoie, să-şi pledeze punctul de vedere, deloc uşor de apărat. Când a vrut să intre în restaurant, Mioara l-a oprit. Nu, nu e nevoie; dacă el insistă, vor intra alături, în braserie, să guste ceva, să bea o bere, să stea de vorbă; „serbarea” va avea loc deseară, acasă, nici ea şi nici Anca nu concep altfel. Masa e pusă, totul pregătit, a completat ea, zâmbind, în timp ce ocupau locurile unde i-a găsit Iuga, adineauri.

— Ei, cum te simţi, eroule? Te-ai liniştit?

Bârsan zâmbeşte. „Dacă ar şti Mioara cât de liniştit sunt!...” îşi spune, fără a bănui că femeia din faţa lui ştie, i-a citit gândurile din prima clipă a întâlnirii. De fapt, nu-i trebuia prea multă perspicacitate; expresia încurcată, solemn-confuză trădează de la distanţă intenţia unei mărturisiri dificile. Mioara ştie chiar şi ce vrea să-i spună Bârsan. Într-un fel, o apasă gândul că a fost invitată pentru aceste cuvinte, o mâhneşte sentimentul de culpabilitate al bărbatului, chiar şi nehotărârea lui de a începe să vorbească, o frământă amânarea ce-i va fi, probabil - ba nu: sigur! - anunţată, dar, mai mult decât situaţia în sine, o doare neîncrederea lui Bârsan în puterea ei de a-l face... fericit? Nu, la patruzeci şi ceva de ani nu mai are curajul să se joace cu vorbe mari; să zicem... împăcat cu sine, liniştit, apărat de singurătate, de răutatea şi grosolănia agresivă care l-au dezarmat întotdeauna. Să nu creadă, oare Bârsan că-şi poate găsi - ori regăsi - echilibrul, bucuria de a trăi, alături de ea? Imposibil, de vreme ce bărbatul aşteaptă, caută şi prelungeşte întâlnirile, îi mărturiseşte toate gândurile, făcând-o părtaşă la toate bucuriile şi necazurile lui. Să fie mai mult încredere, prietenie - decât dragoste? Nu crede nici asta; altfel, Bârsan nu s-ar chinui de câte ori nu o găseşte la telefon, aşteptând apoi explicaţiile cu sufletul la gură, jenându-se să le ceară, dar primindu-le cu evidentă uşurare... Să-l sperie, oare, existenţa Ancuţei, al cărei „tată vitreg” - dacă, în cazul lor, se poate folosi expresia asta - ar urma să devină? Şi mai greu de crezut. Rar i-a fost dat Mioarei să vadă o simpatie şi o înţelegere mai profundă între un copil şi un adult. Ancuţa avea vreo nouă ani când l-a cunoscut pe Mitică Bârsan şi, din prima clipă, s-a ataşat de el cu un sentiment spontan şi total, cum numai copiii sunt în stare să nutrească. Întreaga afecţiune faţă de tatăl ei - secerat de moarte când ea de-abia începuse să meargă la şcoală - şi refuzată, apoi, oricărui alt bărbat din familie sau dintre cunoscuţii mamei, s-a revărsat dintr-o dată asupra lui Bârsan care, simţindu-se iubit, s-a apropiat de copil cu tot atâta bucurie. Şi atunci?

Mioara îi cunoaşte povestea; Mitică i-a spus-o din primele zile ale cunoştinţei lor, învingându-şi pudoarea de a vorbi despre ceea ce a fost şi este încă punctul dureros al vieţii sale. I-a mărturisit atât cât era necesar ca ea să fie prevenită: dacă se va apropia de el, va avea de-a face cu un om ciudat, cu firea sucită, refugiat în singurătate, neocolit de obsesii şi spaime. S-a „încondeiat”, chiar, prezentându-se mai dificil decât era. Mioara nu s-a speriat. Îl „citise” repede, înţelesese câtă sensibilitate zace în omul acesta

închis în el, câtă dragoste de viaţă se ascunde sub renunţarea la un trai normal, dar şi câtă jignire, câtă umilinţă a adunat Bârsan.

La început a intrigat-o bărbatul retras, posac, parcă nimerit din greşeală în atmosfera vesel-festivă din casa lui Prişcu unde, întâmplător, fusese şi ea invitată la aceeaşi aniversare. Musafirul ursuz, retras într-un colţ şi stând ca pe ghimpi, vorbea monosilabic, de fapt răspundea, pentru că din proprie iniţiativă aproape nu deschidea gura. Îl stânjeneau, parcă, veselia, toasturile, glumele, mai ales acelea spuse între oameni care se cunosc de mult, după câteva şpriţuri. N-a reuşit să depăşească - nici ea şi nici altcineva dintre comeseni - rezerva încăpăţânată a bărbatului la care, totuşi, familia Prişcu ţinea foarte mult. Câteva cuvinte ale Irinei Prişcu, prietena ei („o decepţie gravă... poveste lungă şi foarte, foarte urâtă...”), au făcut-o să intuiască adevărul că acest fel de a fi este provocat de ceva, nu e un dat. N-ar fi aflat niciodată mai multe despre Bârsan, chiar dacă l-ar mai fi întâlnit cu prilejuri asemănătoare (deşi imaginea bărbatului şi povestea lui, doar bănuită, începuseră s-o preocupe) fără întâmplarea care a urmat.

Inginerul constructor Dumitru Bârsan, delegat pentru o expertiză la imobilul din strada Răzoarele nr. 11, tocmai făcuse măsurătorile de rezistenţă, confruntase realitatea clădirii cu datele proiectului; îşi terminase, practic, munca „de teren” şi se căznea să redacteze constatările, sprijinindu-şi cu dificultate caietul pe balustrada scării, exact la etajul unde se iviseră cele mai multe probleme, când... o fetiţă dezgheţată şi prietenoasă a deschis uşa unuia din apartamente şi l-a invitat să intre, să scrie ca oamenii, la o masă, la un birou... După câtva timp, Bârsan trecuse de-acum la „ora de matematică”, ajutându-şi „gazda” să rezolve exerciţiile şi problemele pentru a doua zi. Aşa i-a găsit Mioara; lucrând de zor. S-a scuzat, încurcată, şi-a dojenit fata pentru îndrăzneala nepoliticoasă, a dat fuga, apoi, în bucătărie, să facă o cafea, pe care a şi adus-o în pripă, dar, la prima înghiţitură din licoarea fierbinte, Bârsan a izbucnit în râs, aproape simultan cu Ancuţa. Întrebat, musafirul s-a văzut obligat să mărturisească de ce râde: fetiţa îi spusese cu puţin timp înainte că ea face cafea mai bună decât mama.

— Şi? a întrebat femeia, nerecunoscând în omul acesta deschis, aproape copilăros, pe bărbatul taciturn de la petrecerea lui Prişcu.

— Şi... a avut dreptate, vă rog să mă scuzaţi, a răspuns Bârsan, râzând cu aer vinovat şi privind complice spre Ancuţa.

Aşa s-au cunoscut. După patru-cinci luni, existenţele lor se uniseră într-o comuniune de mare frumuseţe. Erau aproape o familie. Se vedeau des, îşi căutau şi îşi doreau reciproc prezenţa, ştiau, fiecare, tot ce era esenţial de ştiut despre celălalt, dar... când Mioara i-a propus să locuiască într-un singur cămin, negândindu-se în acea clipă la altceva decât la aspectele practice ale traiului cotidian, la simplificarea cheltuielilor şi eforturilor din cele două case, Bârsan s-a crispat, ocolind răspunsul. În prima clipă, Mioara şi-a reproşat pripeala, lipsa de tact. Au urmat, apoi, momente de îndoială. Poate că el îi ascunde ceva care-l împiedică să se căsătorească - în general, ori... poate cu ea? Sau poate că bărbatul despre care credea că o iubeşte, nu are încredere în trăinicia propriului său sentiment? N-a „vânat” niciodată bărbaţii; când a rămas singură, deşi nu i-a fost uşor, nu a alergat după un soţ cu orice preţ. Şi, mai ales, n-a vrut să dea Ancuţei un tată vitreg. De aceea, reacţia lui Bârsan a şocat-o. Ca răspuns, mai exact - ca mijloc de autoapărare, a încercat să fie mai rezervată. Răceala voită, auto-impusă, n-a rezistat. N-a acceptat-o nici Bârsan, nici ea - în cele din urmă. Timpul i-a spulberat, apoi, orice îndoială. Oricât de abil ar fi, un om se poate preface o lună, două, cinci, un an, dar nu-şi poate ascunde la infinit natura, firea, sentimentele, mai ales lipsa de sentimente, uscăciunea sufletească, ceea ce cu Bârsan nu era cazul. Dimpotrivă! În plus - argument extrem de important pentru Mioara, - un bărbat poate înşela intuiţia unei femei orbite de dragoste, dar detectorul atât de sensibil care este sufletul unui copil, niciodată. Ancuţa l-a adoptat definitiv pe Bârsan, întâlnirile cu el fiind adevărate sărbători pentru fată. Pe măsură ce l-a cunoscut mai bine, Mioara l-a simţit mai aproape de ea, l-a considerat al ei. Un singur prag n-a reuşit să treacă: acela al legiferării relaţiei lor atât de strânse, cunoscută de foarte puţini oameni, printre care, fireşte, Ilie şi Irina Prişcu, amândoi bucuroşi că cei doi s-au apropiat şi se înţeleg. Pentru ceilalţi, Bârsan a continuat să fie bărbatul singur, absorbit exclusiv de inginerie şi de echipă, iar Mioara - văduva devotată numai şi numai fetiţei, în ciuda faptului că amândoi atrăgeau încă privirile, ca bărbat şi femeie, chiar dacă nu mai erau tineri... O singură dată a simţit Bârsan nefirescul situaţiei, întâmplarea obligându-l la o explicaţie: atunci când Anca nu i s-a mai adresat cu „nenea Mitică”, apelativul părându-i-se caraghios; „tată” -aşa cum l-ar fi numit cu bucurie - n-avea dreptul să-i spună şi, în disperare de cauză, l-a rugat să nu se supere dacă va adopta şi ea cuvântul „meştere”, auzit la băieţii din echipă... Seara, târziu, după ce fata a adormit, Bârsan a încercat să se explice: pornind la

construcţia unei echipe campioane, n-a ştiut în ce se bagă, n-a bănuit că va fi atât de greu... Fuga continuă după doi iepuri, profesia şi marea performanţă sportivă - l-au făcut neom, nu are puterea să se adune şi să... Din fericire, nu va dura mult: la începutul verii... albă sau neagră, pe scut sau sub scut, şi atunci... Mioara l-a ascultat, ştiind că aude primul neadevăr din gura bărbatului care era şi nu era al ei. Cauza reală a nehotărârii lui Bârsan o înţelesese de mult şi, tacit, acceptase ideea că numai viaţa va alunga spaimele omului lovit de viaţă.

...De ce a invitat-o Mitică aici, într-un restaurant? De ce o priveşte încurcat, neştiind cum să înceapă? Privindu-l, descifrează lesne frământarea omului prob, care se chinuie, simţind că a venit scadenţa şi nu-şi poate onora cuvântul. Nu poate? Chiar nu poate? Mioara nu are timp de analize, acum. Peste câteva clipe, el - probabil - îi va spune: a fost chemat, i s-a mai cerut un an, n-a putut refuza... băieţii l-au rugat... chiar şi Prişcu... e şansa lor, a lui, nu numai obligaţie, deci...

Cuvintele încep, într-adevăr, să se audă, şovăitoare, smulse cu dificultate, legate trudnic, dar atât de asemănătoare cu „scenariul” Mioarei, încât femeia le ascultă cu un zâmbet involuntar; parcă ar fi scris ea textul. După câteva fraze, Bârsan se opreşte, deconcertat.

— Chiar nu mă crezi?

— Dacă nici eu nu ştiu cât ţi-a fost de greu, atunci cine, Doamne iartă-mă? - răspunde Mioara, încă destinsă, aşa cum ascultase „introducerea”. Dar... scuză-mă; spune până la capăt.

Bârsan parcă şi-a pierdut respiraţia. Într-un târziu, de-abia reuşeşte să articuleze:

— Ce să spun, dacă nu mă crezi? Doar se vede...

Faţa femeii nu mai păstrează nicio urmă de bună dispoziţie, căpătând expresia concentrată, gravă, a momentelor de adevăr.

— Depinde ce trebuie să cred, dragul meu. Dacă te referi la dificultăţile obligaţiilor ce ţi le-ai asumat voluntar, atunci... ar fi absurdă îndoiala, doar ştiu mai bine decât oricine cât alergi, cât munceşti, cât te frămânţi, cât te costă - omeneşte - ceea ce faci. Dacă, însă, e vorba de altceva, sau - ca să spun lucrurilor pe nume - dacă te referi la noi doi, la prelungirea ciudăţeniei raporturilor noastre, apoi... ar trebui să crezi în primul rând tu.

— Mioara...

— Nu protesta; ştii bine că e cum spun. Dar, te implor, n-o lua ca pe-un reproş! Nu ţi-am cerut niciodată nimic. Ba nu, mint; într-o zi, spre începuturile cunoştinţei noastre, supărată pe mine însămi că nu te pot îngriji cum trebuie, că mănânci te miri ce şi pe unde apuci, că locuieşti într-o casă pentru care nu ai - şi nici nu e normal să-ţi faci tu - timp de curăţenie, gospodărie, gătit şi restul, ţi-am propus să locuieşti la noi. Am greşit, iartă-mă; mi-ai luat sugestia ca pe un ultimatum. Ţi-ai închipuit că forţez o rezolvare pe care n-o pot obţine altfel. Îţi jur că n-a fost aşa! Ca dovadă, n-am reluat niciodată discuţia. Tu eşti acela care a simţit, la un moment dat, nevoia să fixeze o limită, chiar şi aproximativă, perioadei acesteia, numită de tine, atunci, „de aşteptare”. Ei bine, eu n-o consider aşa! Mi-ar face o imensă bucurie, fireşte, să fiu de drept şi de fapt soţia ta, să nu te mai simt şi nici să nu fii musafir la mine-n casă, Anca să-ţi poată spune „tată”; într-un cuvânt - să fim o familie. Dar te rog să mă crezi şi să ţii minte: nu trăiesc prezentul, aşa cum este, doar în speranţa unui statut viitor. Nu condiţionez clipele petrecute cu tine de promisiuni la care nu te-am obligat. Ţin la tine - observi eufemismul; la vârsta mea, nu se mai spune „te iubesc” - aşa cum eşti, chiar şi cu nehotărârile, cu spaimele tale. Mi se pare că greşeşti şovăind, dar - asta ştiu sigur! - este greşeala unui om cinstit, căruia nu-i sunt indiferentă...

— Mioara!

— Sau poate greşesc? Spune-mi tu adevărul, corectează-mă dacă şi unde greşesc...

Bârsan ascultă înmărmurit cuvintele Mioarei, în această adevărată „zi a confesiunilor”. Primul impuls este să pună definitiv capăt, cu două-trei fraze scurte şi clare, atât discuţiei cât şi situaţiei în sine. „Mâine, chiar mâine, strângem actele, facem analizele şi...” Dar - a câta oară? - amintirea veştii primite pe un pat de spital, apoi imaginea apartamentului gol, parcă de-abia ieşit din mâna instalatorilor şi zugravilor, apoi lunile de obidă, primele întâlniri insuportabile cu prietenii şi colegii, mila citită în privirile lor, ca şi întrebările nerostite... Şi, din nou, logica -până şi logica afectivă! - îi spune că Floricel a fost Floricel, în timp ce Mioara... Ar vrea să deschidă gura, să rostească frazele prin care s-ar încheia totul, şi nu altfel decât şi-a dorit, dar... frica e mai puternică, paralizându-i voinţa. Frică de ce? Vocea Mioarei îl scoate din impas:

— Mitică... ştii ce? Hai să vorbim despre orice altceva; ce-ai făcut azi, cum te-au primit la federaţie, ce le-ai promis, cum ai de gând să te descurci, încotro o să apucăm şi noi măcar câteva zile, în bucăţica de concediu cât Anca va fi în tabără... Nu te frământa, că doar n-ai omorât pe nimeni! Uite: singura ta datorie faţă de mine, dacă tot nu poţi trăi fără datorii, este să... să fii omul pe care-l ştiu şi-l iubesc. Atât! Vrei să-ţi spun mai mult? Până acum vreo trei ani, chiar şi cuvintele „trăieşte cu cineva” mă jenau, situaţia ca atare şi expresia ei verbală mi se păreau, cum să spun?... compromiţătoare. Şi acum cred la fel, dar numai când ele ascund trădare, minciună, imoralitate. Iubindu-te, nu trădez pe nimeni, nu mint pe nimeni; tu, la fel. Atunci? Când limba asta a noastră, românească, spune despre un om că „trăieşte cu...”, apoi spune un adevăr peste care trecem prea repede, şi pe nedrept jenaţi, cum am făcut eu. A trăi... Ce poate fi mai omenesc? Nu este viaţa bunul suprem al omului? Iar dacă o fiinţă omenească nu poate trăi decât cu o altă fiinţă omenească, una anume, aceea şi numai aceea... Cred că niciuna din limbile pământului nu defineşte atât de adânc şi frumos comuniunea dintre un bărbat şi o femeie. Nu „se culcă”, nu „petrec”, nu „se iubesc” sau „fac dragoste” (ce oribil!), ci trăiesc, înţelegi? Trăiesc! Ţi se pare frivol punctul meu de vedere? Sau n-ai chef, acum, de analize semantice?

Ascultând-o, Bârsan simte cum i se descarcă povara de pe suflet. Dacă n-ar fi atâta lume în jur, s-ar apleca peste marmura groasă şi rece a mesei şi ar săruta mâna minunii de femeie cu care soarta l-a răsplătit pentru toate necazurile vieţii. Îi zâmbeşte stins, neândrăznind încă să creadă că explicaţia de care el n-a fost în stare a oferit-o chiar Mioara şi că, de fapt, nici măcar nu era nevoie de vreo explicaţie, Mioara l-a înţeles că nu e cămătar sentimental, să pândească scadenţa poliţei ca să-şi „execute” creditorul...

— Mulţumesc, Mioara... Cuvântul e tocit, sună inexpresiv, ştiu, dar... n-am altul acum, în loc de cap am un... Te rog să fii sigură că...

— Nu mai tot da asigurări, că nu eşti ADAS, îi taie vorba femeia, ridicând paharul cu bere şi ciocnindu-l de cel aflat în faţa lui Bârsan. Noroc, Mitică! Te-i fi angajat destul acolo, la federaţie, ăia au planuri de muncă, obiective, fac rapoarte şi dări de seamă... Cu ei, da; vezi ce faci! Noi... să fim sănătoşi, să ne ducem tinereţile, că la vârsta noastră, viitorul e-n faţă! Şi dacă, vreodată, o să te saturi de burlăcie şi o să vii singur, neîmpins de la

spate, să-mi ceri mâna, atunci... ei bine, atunci... am să mă gândesc. Sau vrei asigurări?

Zâmbind, în sfârşit, Bârsan ridică, la rândul lui, paharul, ciocnind cu Mioara, apoi dă pe gât lichidul gălbui ce i se pare o băutură divină. În clipa asta, probabil că şi oţetul i-ar fi plăcut; încet-încet, limba i se dezleagă. După câteva minute, „reînviat” de buna dispoziţie a femeii, povesteşte cu lux de amănunte întâlnirea de la federaţie, începe apoi să-şi mărturisească temerile pentru la anul, când toţi ochii vor fi pe el, cine l-o fi pus să se înhame la un nou ciclu...?

— Decât să te frământi că nu faci, că stai pe margine şi priveşti la nepricepuţii ieşiţi în faţă ca păduchele-n frunte, e mai bine cum ai hotărât, îl linişteşte Mioara. Nu eşti tu omul care se menajează; dacă asta e bucuria ta, dacă aşa te simţi împlinit... ia-o de la cap. Dar nu uita că existăm şi noi; îndură-te şi rupe câte-o fărâmă de timp şi pentru sufletul nostru...

Când cei doi părăsesc braseria, Bârsan o conduce pe Mioara de braţ, atent şi tandru, exact aşa cum văzuse pe geam, de la locul său de lângă fereastră, că se depărtaseră pe trotuar Radu Iuga şi bruneta frumoasă ce-l însoţea. Nu-l mai stânjeneşte echivocul relaţiei cu Mioară, care-l făcea - până azi - stângaci, indecis şi crispat de câte ori se aflau pe stradă, în centru. Nici măcar tinereţea elevului său preferat, ivit parcă anume să-i reamintească vârsta idilelor şi explicaţiilor sentimentale, nu-l mai face să-şi măsoare, jenat, propria lui vârstă şi mai ales, dreptul de a trăi acum, la anii lui, o poveste de dragoste.

După-amiază, la ultimul antrenament al sezonului, cei opt jucători ai echipei „Înainte” şi-au dat seama, uimiţi - unii, după câţiva ani de colaborare! – că meşterul lor, deşi le-a scos sufletul şi azi, neiertând nimic, e de fapt un om vesel, spune vorbe de duh, ştie bancuri, râde... Chiar şi „sarcinile individuale” pentru scurta vacanţă, avertismentele ferme cu privire la greutate şi tot ce se leagă de noua „campanie europeană”, sunt rostite destins, cu fruntea fără cute, aşa cum băieţii - ca şi Prişcu, prezent la sală - nu-l mai văzuseră şi auziseră aproape niciodată. Iar seara, cele două gazde - Anca şi Mioara Nichituş - au avut bucuria să primească un oaspete fermecător, atât de „altfel” decât de obicei, încât noaptea, târziu, la despărţire, Ancuţa i-a şoptit la ureche, în timp ce-şi luau rămas bun:

— Meştere... te rog mult, mult de tot: mai câştigă o dată cupa şi... să fii încă doi ani ca azi!

5. Întâmplări la „mica Olimpiadă”

Ispas avusese dreptate: Universiada se dovedeşte o experienţă extraordinară, şi nu numai sportivă. Bârsan străbătuse Europa în lung şi-n lat, prezent la tot felul de turnee sau meciuri, dar aproape întotdeauna... tren sau avion, hotel, sala de competiţie, joc, hotel, din nou sală şi joc, cel mult 2-3 ore „liber” în oraş, apoi... gară sau aeroport şi... acasă. Nu trăise, însă, până acum atmosfera unei manifestări de o asemenea amploare şi diversitate. Aci, voleiul e doar o părticică dintr-un program revărsat peste stadioane, săli, piscine, terenuri, iar competiţia sportivă în ansamblul ei devine parte dintr-un şi mai lung şir de deschideri şi închideri festive, spectacole, întâlniri prieteneşti, expoziţii, seri de dans, totul - pe fundalul unui oraş ce trăieşte două săptămâni pentru şi sub semnul „micii Olimpiade”.

Sofia şi-a primit oaspeţii cu braţele deschise. Cochet, curat, având ceva din aerul unei staţiuni submontane, oraşul s-a lăsat cucerit din prima zi de exuberanţa miilor de competitori, oficiali, arbitri, antrenori, translatori, ziarişti, operatori şi comentatori sportivi, albi, negri şi galbeni, vorbind mai toate limbile pământului.

Universiada nu înghesuie întrecerile unei discipline în 2-3 zile, ci le resfiră astfel încât să rămână vreme pentru recuperare după efort, ba chiar şi pentru plimbare, întâlniri, spectacole şi discuţii, aşa cum nu avuseseră parte niciodată Bârsan şi băieţii lui, deprinşi să vină, să joace şi să plece. Antrenorului-consilier i se pare, chiar, că atmosfera de festival extra-sportiv riscă să „scoată oamenii din priză”. Obiectivele lotului sunt pretenţioase: băieţii - locul I, fetele - unul din primele trei locuri; deci... atenţie! Ţenescu, antrenorul băieţilor, i-a dat dreptate. După primele două victorii fără probleme (3-0; 3-0!), a programat antrenamente uşoare, în aşteptarea confruntărilor decisive. Muşat, conducătorul tehnic al fetelor, a considerat că nu e nevoie.

Mai tânăr decât Bârsan, şi el fost jucător dar de valoare modestă, profesorul de educaţie fizică din Timişoara Lucian Ţenescu şi-a făcut, cu răbdare şi muncă, o echipă ajunsă în câţiva ani cea mai bună formaţie din provincie. Aici, la Sofia, şi-a adus cinci din cei şase jucători de bază, doi dintre ei devenind titulari în echipa studenţească a ţării, alături de Iuga,

Pârlog şi Stavru. De la prima întâlnire, Bârsan a constatat nu fără mirare că timişoreanul îl observă atent, la antrenament sau joc, vrând parcă să-l studieze, să-l copieze. De câteva ori, Ţenescu l-a rugat, chiar, să conducă el, Bârsan, şedinţa de pregătire, ceea ce „consilierul" n-a pregetat să facă, înţelegând să-şi ajute colegul nu numai cu sfaturi. De atunci, antrenorul-titular s-a apropiat şi mai mult de maniera „consilierului", cei doi întâlnindu-se pe aceeaşi poziţie în mai toate momentele colaborării lor. Aranjamentul iniţial îi plasase şi în aceeaşi cameră de hotel - neexistând decât camere cu două paturi - dar Ţenescu se scuzase, jenat; sforăie cumplit şi nu vrea să deranjeze, va sta cu unul din jucătorii lui, băiat tânăr, cu somn zdravăn, când pune capul pe pernă, doarme buştean... Aşa a ajuns Bârsan în aceeaşi cameră cu Iuga, opţiune ce n-a mirat pe nimeni; toţi ştiau că Radu e un fel de „fiu adoptiv" al meşterului, cel puţin în materie de volei.

Până şi vremea ţine cu sportivii. Niciun nor nu întunecă cerul, niciun strop de ploaie n-a perturbat, până acum, programul competiţiilor, cele mai multe desfăşurate în aer liber, în plină zi ori la lumina reflectoarelor. Muntele Vitoşa, din apropiere, parcă răcoreşte atmosfera, făcând aerul respirabil chiar şi la această oră a amiezii, când cei trei antrenori - azi în „zi liberă" - se plimbă prin parcul satului olimpic, făcându-şi siesta după un prânz copios.

— La aşa regim... ori alergăm şi noi puţin, ori dăm hainele la lărgit, se plânge Muşat în glumă, mângâindu-şi începutul de burtă ce ameninţă să ia proporţii.

— Păi... să organizăm un „trei la trei" cu rezervele; „meciul generaţiilor", răspunde Ţenescu, aşteptând o confirmare de la Bârsan.

— Şi, din cinci în cinci minute... reanimarea! La kilogramele lui Florin şi la anii mei, ca să nu mai spun de vertebra cu bucluc, asta ne-ar trebui; un meci cu puştii! - conchide Bârsan, în râsetele colegilor. Uite-i că vin, continuă el, de data asta serios; dacă vă încumetaţi, să-i provocăm.

Într-adevăr, pe aleea cu tei proaspăt plantaţi se apropie în grabă câţiva dintre voleibalişti, făcându-le semne de la distanţă, cu aerul că au ceva important de comunicat. Ajunşi lângă antrenori, Iuga se face purtătorul de cuvânt al grupului, invitându-şi maeştrii să vadă „ceva ce n-au mai văzut", azi, la ora 14,30, pe terenul unde joacă, de obicei, fetele.

— Chiar dacă v-aţi făcut alt program, lăsaţi orice la o parte, că merită, insistă Radu, adăugând repede, când vede privirile intrigate ale lui Bârsan:

pe cuvânt, meştere, n-o să vă pară rău!

La 14,30 fix, cum sunase invitaţia, micul grup de voleibalişti români ia loc într-un colţ al tribunelor goale, o dată cu intrarea pe teren a echipei ce apără, în turneul feminin, culorile Japoniei. Douăsprezece fete construite perfect, parcă anume pentru volei; toate înalte dar nu foarte, suple, cu braţele şi picioarele formate din segmente lungi, cu torace puternic, ca de înotători sau canotori, trădând agilitate în mişcări chiar şi numai după mersul uşor, elastic, de felină. Peste tricourile verzi, fiecare poartă un fel de şorţ - pieptăraş, ca o haină de protecţie ce acoperă faţa, spatele tricoului şi o parte din şort. In urma lor, doi antrenori poartă pe umeri două plase imense, pline cu mingi pregătite pentru joc. Fetele se opresc, se aliniază în faţa antrenorilor, salută - întâi printr-o aplecare adâncă, de ritual oriental, apoi cu salutul sportiv, puternic şi la unison. Deci... antrenament. „Foarte ciudat!” - îşi spune Bârsan, informat între timp că exact peste două ore, japonezele vor susţine cel de-al doilea meci oficial din competiţie, aici, pe terenul unde se pregătesc să înceapă... ce? încălzirea? E absurd, cu două ore înainte! Antrenament? Probabil, dar cum decurg preparativele, deşi ipoteza pare şi mai absurdă, dacă ceea ce se vede n-ar confirma-o.

Cele douăsprezece fete au format şase cupluri care, după câteva mişcări uşoare, de dezmorţire, primesc câte o minge. Urmează pasele, la început înalte, cu boltă, aşa cum cere şi Bârsan, întotdeauna, băieţilor lui, apoi... din ce în ce mai ciudate. Mingea este împinsă din degete, catapultată ca o ghiulea spre perechea de mâini de vizavi, care o returnează la fel, într-un crescendo de forţă greu de atins şi de către bărbaţi. După minute lungi, când degetele jucătoarelor par a nu mai putea face faţă presiunii balonului, mingea începe să fie lovită de jos, fără degete, numai cu palmele împreunate, adunate căuş. Pasele încep şi acum domol, relativ uşor de executat, apoi forţa loviturii creşte. La câteva pase normale, una soseşte cu traiectorie mult deviată - fie lateral, fie în sus ori în jos, către pământ. Atât de greu de preluat sunt aceste pase, încât pentru privitorii din tribună, mingea pare iremediabil pierdută. De fiecare dată, însă, apare sub ea - miraculos! - căuşul mâinilor, returnând mingea ca şi cum operaţiunea nu ar fi prezentat nici cea mai mică dificultate. Uimit, Bârsan priveşte, nevenindu-i să creadă. Când s-a deplasat jucătoarea, şi cum? Când a avut timp să se ridice din plonjon pentru a primi şi returna perfect? „Bine; la pasa deviată stânga sau dreapta, înţeleg: plonjon ori deplasare rapidă stânga sau dreapta. La traiectorie joasă, aplecare în faţă, până către pământ. Dar

uite că mingea vine şi la înălţimea gâtului, a frunţii, unde orice preluare se face din degete, numai din degete, aşa cum este logic... Se ştie că probabilitatea de a imprima balonului direcţia dorită este infinit mai mare când foloseşti zece degete decât atunci când loveşti „cu ciunga”, cum îi spun voleibaliştii... Atunci, de ce - şi de la înălţimea capului, şi de oriunde, tot „cu ciunga?”. Privind în continuare zecile, sutele de pase fără greşeală, minute întregi în care niciun deget nu atinge mingea şi mingea nu atinge pământul, antrenorul înţelege răspunsul, care-l uluieşte: pentru a forma la jucătoare aceeaşi siguranţă şi exactitate prin orice procedeu, din orice poziţie. Într-adevăr, când mingea vine incomod - eufemistic spus - corpul îşi schimbă fulgerător poziţia, făcând posibil tipul de preluare impus de antrenor.

La începutul exerciţiului, Iuga a marcat timpul. Acum anunţă cu voce tare:

— Unsprezece minute de când nicio minge n-a atins pământul!

Bârsan schimbă priviri uimite cu Ţenescu şi Muşat. Toţi trei înţeleg că asistă la o adevărată revoluţie în volei. Deci, dacă fetele au ajuns la o asemenea siguranţă... e perfect posibil ca aproape orice minge „scoasă” în apărare să nu fie doar „salvată”, ci trimisă cu adresă coechipierului pregătit pentru atac! În faţa unei asemenea ofensive, când organizezi blocajul? Şi apoi, preluarea „în degete” conferă avantaje, dar prezintă un risc: orice arbitru tendenţios sau mai uşor influenţabil de strigătele „galeriei”, poate fluiera „dublă”, oferind punct adversarului; pe când, la preluarea de jos, cine şi ce să-ţi impute?

Dar nebunia abia începe. Deşi fetele din teren sunt leoarcă de sudoare - este totuşi iulie, ora 15,30, au trecut cincizeci de minute de pase şi plonjoane - antrenorii pornesc la o nouă fază a antrenamentului. Ca şi cum n-ar fi fost mulţumiţi de intensitatea efortului, circulaţia mingiilor încetează, cuplurile se desfac şi jucătoarele se aliniază în două şiruri de câte şase, la patru-cinci paşi distanţă una de alta. În faţa fiecărui şir, un antrenor prinde mingea, ca la handbal, şi o năpusteşte cu toată forţa braţului spre una din jucătoarele aflate în poziţie de primire. Tema exerciţiului - incredibil: returnarea mingii exact la mâna din care a pornit, dar nu oricum, ci prin procedeul de lovire indicat chiar în acea clipă de către antrenor! Baloanele vâjâie prin aer, aruncate sălbatic, aproape cu ură, invitându-te mai degrabă să te fereşti din calea lor. Jucătoarele se aruncă, însă, pe traiectoria

ghiulelelor, făcând imposibilul pentru ca mingea să se întoarcă exact la mâna antrenorului spre a fi aruncată la fel, către altă jucătoare, şi ea la fel de hotărâtă să nu greşească. Şi aşa... până când reflexele funcţionează din ce în ce mai greu, mingea-pedeapsă îşi face loc din ce în ce mai des printre sau pe lângă mâinile obosite, lovind fără cruţare pieptul, abdomenul, picioarele, capul, umărul, ce nimereşte. Jucătoarele icnesc la fiecare contact năprasnic cu balonul, exact ca boxerii când primesc o lovitură în plin.

Uluit, Bârsan se desprinde de grup, coborând repede din gradenă în gradenă, până lângă plasa de sârmă ce împrejmuieşte terenul. Simte nevoia să privească de-aproape, să se convingă de realitatea a ceea ce vede. După el coboară toţi ceilalţi jucători şi antrenori, lipindu-şi feţele de plasă. În teren, un fluier opreşte exerciţiul. Cele douăsprezece fete par sufocate; antrenorii le oferă câteva clipe de răgaz. Jucătoarele respiră adânc, mâinile şi picioarele schiţează cu dificultate mişcări de relaxare, capetele se rotesc încet, de la stânga la dreapta şi apoi în sens invers. Un nou semnal adună trupa la execuţia loviturii de atac. Două ridicătoare ocupă, rapid, poziţia centrală de-o parte şi de alta a fileului, celelalte ordonându-se în două şiruri, fiecare cu câte o minge în braţe. Cum de mai pot degetele chinuite, pline de cârpeli cu leucoplast, să trimită mingea exact unde şi cum trebuie pentru detenta şi timpul de plutire al fiecărei trăgătoare? Cum de mai găsesc vlagă muşchii picioarelor, încât să propulseze atacantele spre partea superioară a fileului, în sărituri pe care şi le-ar dori mulţi băieţi din divizie? Şi de unde putere în braţele tăvălite prin toată zgura terenului, pentru loviturile acestea scurte, seci, şi ele competitive în orice campionat masculin?

Când s-a terminat totul, Iuga - din nou cronometrorul operaţiei - anunţă cu voce tare grupului rămas în picioare, ca la finalul electrizant al unei meci de box:

— O oră treizeci şi două, în total...

Nu, nu trebuie făcut încă totalul, pentru că urmează serviciile. Cel puţin 15-20, de fiecare jucătoare, în procedee diferite, unul aproape necunoscut europenilor: „mingea plutitoare”, a cărei traiectorie ciudată, în zigzag, Bârsan şi ceilalţi aproape că n-o înţeleg. După alte opt minute, mingile sunt adunate în plase, jucătoare şi antrenori părăsesc dreptunghiul de joc, pentru a face loc îngrijitorilor terenului, agitaţi că până la ora oficială a jocului nu vor avea timp să niveleze zgura şi să refacă marcajele. Japonezele s-au culcat, toate, cu faţa-n sus, într-un colţ al incintei de zgură. Sunt frânte,

desfigurate de efort. Zac, pur şi simplu, sub razele soarelui de iulie. Unul din cei doi antrenori se plimbă pe lângă trupurile istovite, vorbind încet, monoton, cu vocea odihnitoare ca o litanie. Din când în când, de pe zgură se aude câte un cuvânt; întrebate, probabil, jucătoarele confirmă sau întăresc spusele antrenorului... Secundul apare de la vestiar cu patru termosuri, o stivă de pahare de plastic şi o cutie metalică ciudată, ca o trusă medicală, dar mai mare şi mai înaltă. Fetele se ridică în şezut, primind paharele cu ceai cald pe care-l sorb încet, cu delicii; după ceai, din cutia metalică apar şervete umede, aburinde, câte unul pentru fiecare jucătoare.

La fel de încet, parcă executând un ritual, fetele îşi şterg fruntea, tâmplele, ceafa, gâtul, braţele, apoi pulpele şi gambele, masându-le uşor. Dinspre teren, la grupul spectatorilor improvizaţi ajunge o aromă pătrunzătoare de plantă exotică. Stavru nu-şi poate înfrâna curiozitatea; înconjoară în fugă gardul de sârmă, se apropie de locul unde se odihnesc japonezele, adulmecă aerul ca un ogar, apoi se întoarce la grup.

— Cred că e mentă, explică el, scurt.

Între timp, tribunele au început să se populeze. Nu cine ştie ce; începe de-abia primul meci, lumea vine spre cel de al doilea şi mai ales seara, pentru jocul-vedetă, programat în nocturnă. Au apărut şi adversarele japonezelor, gata să-şi facă încălzirea regulamentară. „Bine, îşi spune Bârsan; puţin ceai şi un prosop muiat în apă fierbinte cu iz de mentă te pot ajuta, cel mult, să nu-ţi dai duhul după un asemenea antrenament... Dar vine jocul. Cine intră în teren? Cine şi cum suportă efortul care de-abia începe? Că doar nu tot fetele astea care de-abia îşi mai trag sufletul, de-abia mai mişcă...”

Din scaunul arbitrului, fluierul invită echipele la încălzire. Japonezul anunţă că el e pregătit pentru joc, cedând adversarelor, cu un gest amabil, şi jumătatea sa de teren. Întors de la masa oficialilor, antrenorul nipon îşi ajută fetele să-şi scoată ciudatele pieptăraşe. Echipamentul de joc e ud-leoarcă, dar fără nicio urmă din zgura roşie ce a îmbâcsit numai pânza de protecţie, făcând-o cărămizie. Fetele s-au ridicat, acum fac mişcări uşoare, exact ca la începutul antrenamentului, trec la genuflexiuni de-abia schiţate, rotiri de braţe, de cap, dar totul - stins, cu lipsa de tonus firească după efortul extraordinar de-abia încheiat. Când adversarele şi-au terminat minutele regulamentare la fileu, japonezele înteţesc ritmul mişcării, prezentându-se la linia de trei metri, aliniate pentru salutul tradiţional; acum par a fi mai aproape de felul cum trebuie să arate o echipă înainte, nu după joc. Sorţii

dau serviciul adversarelor; acestea îşi ocupă locul în teren, dar japonezele se află încă lângă linia de fund, adunate în jurul antrenorului principal. Toate cele 12 jucătoare, strânse în cerc, se apleacă, întind mâinile, unindu-şi-le, apoi din toate cele douăsprezece piepturi izbucneşte un sunet gutural, aproape sălbatic, ca un strigăt de luptă. Bârsan, Ţenescu, Muşat şi băieţii lor se privesc, uimiţi. Acestea sunt jucătoarele aproape leşinate, de-adineauri? Doar le-au văzut cum respirau, cum arătau, cum s-au târât literalmente, până în colţul unde şi-au sorbit, extenuate, ceaiul şi şi-au şters sudoarea... Şi acum, iată-le: cele şase de pe bancă, stând ca pe ghimpi; cele şase din teren, în poziţie de primire, concentrate, cu o expresie crâncenă, întocmai ca antrenorul când le „executa” fără milă, aruncând cu mingea în ele fără să se întrebe dacă balonul va întâlni mâinile sau trupul vlăguit de efort. Privindu-le cum aşteaptă serviciul încordate, cu genunchii uşor îndoiţi, văzându-le degetele dispărute sub bandajele de leucoplast, ghicindu-le vânătăile de sub bronzul glaben-măsliniu al pielii, Bârsan înţelege, într-o clipă de revelaţie, că domnişoarele de vizavi - proaspete, bine fardate şi cu vagi urme de transpiraţie doar pe la subsuorile tricourilor cochete - nu au nicio şansă. Absolut niciuna.

Meşterul nu s-a înşelat: meciul a durat treizeci şi opt de minute, cu pauze cu tot. La fluierul final, adversarele japonezelor - echipă cu pretenţii la un loc bunicel în clasament - nu se dezmeticiseră încă.

Zestrea lor de puncte: cinci în primul set, trei în al doilea, două în ultimul.

La celelalte meciuri, Bârsan şi Ţenescu n-au mai rămas; au plecat spre cantonament, însoţiţi de băieţi, lăsându-l pe Muşat şi pe fete să-şi vadă posibilele adversare. Drumul către hotel l-au parcurs în tăcere, tot gândindu-se la ce au văzut, tot încercând să înţeleagă. Bârsan - mai frământat decât toţi. I s-a reproşat nu o dată duritatea efortului impus echipei. În momentele de îndoială, atât de caracteristice firii sale chinuite, a fost tentat să creadă că într-adevăr, cere prea mult, că de aceea - şi îndreptăţit - l-au părăsit jucători buni, curtaţi şi repede obţinuţi de alte echipe. Acum înţelege că, de fapt, n-a ştiut până unde trebuie împinsă limita efortului la pregătire, ca să „te joci” la meci. A aflat azi, deşi credea că voleiul nu-i mai poate oferi surprize fundamentale. Bine că a aflat Ia timp!

Parcă simţind ce-i aşteaptă, Pârlog, Iuga şi Stavru merg îngânduraţi pe lângă el, trăgând cu coada ochiului Ia faţa încruntată a meşterului.

Observându-le mina, Bârsan rupe tăcerea pe un ton ce se doreşte destins:

— Ei, cum e, băieţi? Cum e, Radule? Că tu ne-ai chemat să vedem „miracolul japonez”...

— De, meştere,...răspunde băiatul, nehotărât. Apoi, după câteva clipe de tăcere, izbucneşte într-un acces de sinceritate: bine că nu m-a născut mama japoneză!

Băieţii şi antrenorii râd, dar parcă nici de râs nu mai au poftă. Drumul către cantonament continuă în tăcere.

A doua zi - a cincea, după calendarul Universiadei - o veste face înconjurul delegaţiei române: baschetbaliştii noştri, veniţi la Sofia pentru un loc pe podium, au scăpat de înfrângere ca prin urechile acului în faţa unor iluştri necunoscuţi! Culmea este că tocmai cel ce ar fi trebuit să ducă echipa spre victorie, căpitanul şi conducătorul de joc Marin Arvinte, era cât pe-aci să piardă meciul. Dacă antrenorul nu-l scotea la timp, mâncam bătaie - şi încă una ruşinoasă! Cum să pierzi în faţa unor jucători care nici la „încălzire”, fără adversar în faţă, nu prea nimereau coşul? Simplu: concentrezi toate mingile în mâna unui jucător - Arvinte - dornic să marcheze din toate poziţiile, una mai imposibilă ca alta, dar... ratând aproape tot, strigând la coechipieri pentru greşeli imaginare, enervând pe toată lumea şi dereglând întregul mecanism al unei echipe evident mai bune, dar incapabilă să se exprime în teren din cauza unui om!

Iuga, unul dintre puţinii martori oculari, povesteşte meşterului seara, în cameră, cum a fost:

— Parcă-i luase cineva minţile...

— Nu băuse, cumva, înainte? întreabă Bârsan, neştiind cum să-şi explice altfel „reportajul” de la faţa locului făcut de Radu cu lux de amănunte.

— Cine, Marin? Păi... ăsta n-a gustat strop de băutură nici la revelion! Mă tot întreb: ce-a fost, de fapt? Că trebuie să se fi întâmplat ceva, nu se poate! E adevărat că, la primul timp de odihnă, Marin l-a rugat pe antrenor, pe un ton ce nu i-l mai auzise nimeni: „Nea Vasile, spune-i să plece! Să se ducă unde-o vedea cu ochii, să mă lase să joc!...”

— Cine să plece?

— Nu ştiu, meştere, răspunde băiatul cu năduf. Ceea ce ştiu -doar am fost acolo! - este că nea Vasile i-a răspuns să lase-n pace tribuna şi să-şi vadă de joc. Marin s-a uitat din nou spre tribune, că între timp se adunaseră ceva

spectatori, dar nu cine ştie ce, şi... a scăpat caii-n porumb, de nu mai ştiai ce e cu el! Bârsan rămâne pe gânduri. Arvinte... Arvinte... Cine i-a spus povestea unui jucător din „naţionala” de baschet? Parcă Prişcu... Da, Prişcu i-a istorisit - şi despre Arvinte era vorba - cum se poate rata o carieră, cum se poate clătina un bărbat ca bradul dintr-o prostie. „Prostie? Dacă nefericirea unui om e prostie, atunci...” îşi spune Bârsan, uimit că tocmai el poate gândi aşa.

— Ia spune: în lotul de scrimă nu e o fată, Lavinia? întreabă antrenorul.

— Este. La meciul de care vă spun a stat lângă mine, dar a plecat după ce nea Vasile l-a scos pe Arvinte.

— Ştiai că Lavinia e fosta lui soţie?

— Nu, răspunde băiatul, neînţelegând unde vrea să ajungă Bârsan.

— Deci... nu ştii nici cum s-au despărţit?

Radu îşi priveşte antrenorul, intrigat. Nu poate face legătura între cele văzute pe teren şi ceea ce pare a insinua meşterul.

— Căsnicia lor a durat doi ani, povesteşte Bârsan. Ea de-abia intrase la facultate când s-au luat, înfruntând dezacordul ambelor familii. Iubire mare, ce mai... A venit un copil. Dacă-l ştii pe Marin, nu e greu să ţi-l imaginezi ca tată şi soţ; o minune de om. Până-ntr-o zi, când Lavinia a plecat cu lotul la nişte campionate europene. La întoarcere, era de braţ cu un coleg din echipa băieţilor. Nici nu s-a uitat la Arvinte, prezent la aeroport cu copilul lor în braţe; nu i-a mai trebuit nici soţ, nici copil, nici casă, nici lucruri... nimic; doar divorţul. L-a obţinut repede; Marin n-a mai vrut s-o vadă şi nici să mai audă de ea. Ceea ce fusese dragoste, s-a transformat într-un soi de ură, într-o scârbă de viaţă din care l-au scos numai eforturile câtorva oameni apropiaţi şi mai ales gândul că are de crescut un copil - rămas la el prin hotărârea tribunalului. E o minune că Arvinte şi-a revenit şi mai joacă...

Nedumerirea lui Iuga este acum neîncredere. Băiatul întreabă - la fel de nepriceput în arta disimulării ca şi antrenorul său:

— Chiar aşa, meştere?

Bârsan zâmbeşte ciudat, aproape dureros, şi repetă aproape mecanic ideea cu care încheiase:

— Ascultă la mine: e o minune că nu s-a pierdut, că mai joacă şi că e aici, cu voi...

Radu nu îndrăzneşte să-l contrazică, dar gestul său, ca şi mimica la fel de expresivă arată limpede cât crede băiatul în ipoteza lui Bârsan. Acesta murmură stins, cu faţa marcată de acelaşi zâmbet chinuit, ca o grimasă:

— Ţi se pare imposibil ca simpla prezenţă a unei femei să te scoată din minţi şi să te facă neom... Aşa e că nu crezi?

— Dar nu e de crezut! Nu se poate! - izbucneşte Iuga. Oricât de puternic ar fi un sentiment sau oricât de adânc ţi-a pătruns în suflet o femeie, bărbatul... e bărbat, nu? Viaţa trebuie trăită bărbăteşte, cu sau fără... Cum să-ţi fie scârbă de viaţă, cum să te ratezi, cum să nu-ţi mai poţi controla gesturile numai pentru că o femeie te-a...

Avalanşa de cuvinte se opreşte brusc. Faţa lui Bârsan e atât de schimbată, încât Iuga, speriat, se frământă să priceapă ce gafă a comis. După câteva clipe de tăcere grea, penibilă, băiatul îndrăzneşte:

— Vă e rău, meştere? Antrenorul răspunde şoptit:

— Nu, mânzule. Acum, nu. Mi-a fost, cândva. Rău şi greu. Tu nu poţi înţelege. Până nu trăieşti, nu ştii. Dar... ascultă un om bătrân care-ţi vrea binele: să nu mai crezi că tot ce nu pricepi tu nu există sau nu poate exista. Fereşte-te de deziluzii...

Antrenorul se întinde pe pat, cu mâinile sub cap, privind albul intens, de zugrăveală proaspătă, al tavanului. Aşa petrecuse luni de zile după... Fără o clipă de şovăire, ca şi cum hotărârea ar fi fost de mult luată, începe să vorbească, uimit el însuşi de faptul că o face. La început nesigur, cu voce scăzută, căutându-şi cuvintele. De ce în clipa asta? De ce în prezenţa lui Radu - sau, poate, pentru el? Şi, mai ales, de ce împotriva legământului făcut cândva, că nimeni, niciodată, nu va afla ce a fost în sufletul lui atunci, şi mult timp după...? Bârsan nu-şi poate explica. Pur şi simplu, simte nevoia să se mărturisească, să scape de povara purtată atâţia ani. Şi Iuga ascultă, uimit.

— Aşa am crezut şi eu, Radule; că bărbatul de-aia e bărbat, să ia viaţa-n piept, să o trăiască nelăsându-se zdruncinat de nefericiri - reale sau imaginare. La anii tăi, şi chiar mai târziu, suferinţele din dragoste îmi stârneau aceeaşi reacţie: „să fim serioşi...” Mi se părea ridicol să te chinui pentru că o femeie... Dezechilibrul din decepţii sentimentale îmi suna a roman prost „de amor”. Asta, până-ntr-o zi.

M-am însurat târziu; n-aş putea explica de ce. Poate... solicitările, eforturile timpurii, pe două fronturi - cartea şi *Sportul*, apoi meseria şi

Sportul - pe care le cunoşti bine; poate firea mea retrasă... Cert e că au trecut pe lângă mine anii, aproape mă obişnuisem cu singurătatea, când... am cunoscut o femeie. Frumoasă - puţin spus; era minunată, adică este, că trăieşte şi nici măcar nu s-a schimbat prea mult. Nu mai eram de mult un adolescent, să-mi pierd minţile. Trăisem şi văzusem destule, bătusem ţara cu ingineria şi cu *Sportul*, colindasem Europa... Ce mai; om trecut de treizeci de ani, înţelegi? Şi cu toate astea, din prima clipă mi-a tăiat respiraţia. Când am văzut-o, primul gând a fost să-l fericesc pe bărbatul care vieţuieşte lângă o asemenea femeie. Habar n-aveam că e nemăritată şi că tocmai eu voi fi acela care... De fapt, ea s-a apropiat de mine; eu n-aş fi îndrăznit. Pe atunci, nu ştiam că, întotdeauna, femeile sunt cele care aleg. Mi se părea ireal de frumoasă, şi chiar era! Imaginează-ţi o fiinţă înaltă, cu un corp perfect, graţioasă ca o balerină, cu gâtul prelung şi delicat, susţinând capul minunat, încadrat de păr lung, auriu. Nu ştiu nici azi ce m-a impresionat mai puternic: ovalul perfect al feţei? Tenul catifelat, puţin creol? Ochii albaştri care parcă ascundeau cerul? Aerul ei detaşat, de fiinţă din altă lume, plutind deasupra a tot ce urâţeşte sau meschinizează existenţa cotidiană? Părea că nimic din jur n-o atinge, n-o murdăreşte, că e plămădită - în fiinţa materială şi în cea spirituală - din esenţe divine.

Ea m-a ales. După câteva luni, eram căsătoriţi. Nu ştiu cum, nu ştiu când; ţin minte, doar, că răstimpul dintre prima întâlnire şi prima zi de căsnicie mi s-a părut un vis, un vârtej ireal de speranţă şi teamă, de gelozie pe toţi bărbaţii din preajma lui Floricel - aşa o cheamă - şi de imensă fericire, atunci când, înţelegându-mi frământarea, mă liniştea cu un cuvânt, explicându-mi cât de puţin o interesează lumea din jur, mai ales cea masculină... Nu m-am dezmeticit bine nici atunci când ne uniserăm vieţile, când devenisem familia Floricel şi Dumitru Bârsan. O familie, credeau toţi şi în primul rând eu, cu toate datele unei fericiri de durată. Primul şoc din starea asta de transă mi l-a adus întâlnirea lui Floricel cu maică-mea. Bătrâna -femeie simplă dar cu extraordinar bun-simţ, cu rară intuiţie a vieţii şi oamenilor, - a făcut tot ce era omeneşte posibil ca să n-o „citesc”, dar eu am înţeles că nu-mi plăcuse nevasta. De-atunci, venea foarte rar la noi, la Bucureşti, şi niciodată nu zăbovea peste strictul necesar. Înţelegeam, vedeam că nu se simte bine cu Floricel, deşi n-au avut, niciodată, nici cel mai mic schimb de cuvinte. După vreun an, când n-am mai suportat incertitudinea, am întrebat-o dacă e adevărat. A tăcut, nelăsând-o inima să spună da, însă neputând nici să mintă, negând. Ar fi fost primul neadevăr

spus în viaţă, cel puţin mie. Am întrebat-o, atunci, ce-i reproşează norei. Mi-a dat un răspuns uluitor:

— N-am nimic cu ea, Mitică - mamă; ce să am eu cu Floricel, mai ales dacă o iubeşti atât? Numai că... e prea frumoasă şi se îngrijeşte prea mult de frumuseţea ei. Ştiu că pe-aici nu e ca la noi, în sat, dar... să dea sfântul să mă înşel: când te chinui atâta pentru ce se vede, nu ştiu cât îţi mai stă gândul la ce este aici, uite - aici, a încheiat bătrâna, însoţindu-şi cuvintele cu un gest al mâinii spre interiorul pieptului, în stânga, acolo unde îşi imagina ea că este lăcaşul sufletului.

Fireşte, nu mama a fost vinovată de tot ce s-a întâmplat. Aş spune, dimpotrivă, că bătrâna s-a luptat să-mi apere căsnicia, chiar şi prin distanţa păstrată mereu - în ciuda sentimentelor faţă de mine. Oricum m-aş fi trezit la realitate şi fără intuiţia mamei, mărturisită târziu şi numai la insistenţele mele. Şi realitatea...

Ajuns aici, Bârsan înţelege că s-a înşelat. Nu e pregătit încă să povestească totul detaşat, ca pe o istorie veche, de mult clasată sau întâmplată altcuiva. Evocate, faptele încetează de a mai fi amintiri; ele îl năpădesc, trăieşte totul la prezent, de parcă s-ar afla nu după atâţia ani, într-o cameră de cantonament undeva, peste graniţele ţării, ci atunci, acasă, unde... Toate se învălmăşesc, ochii larg deschişi ai lui Radu capătă, parcă, nuanţa de albastru ciudat al ochilor fostei sale soţii, faţa lui devine ovalul feţei care l-a fascinat cândva lăsând înăuntru, în suflet, acelaşi gol absolut care alungă orice gând, până la anihilarea fiinţei. De-aici, Bârsan nu mai ştie ce şi cum spune; nici măcar nu-şi mai aude vocea. Gândurile se conduc şi se exprimă singure, scăpându-i de sub control.

Cum a început? Copilul. Floricel n-a vrut să audă de copil. I-a descris, oripilată, ce se întâmplă cu o gravidă, cum încep greţurile, cum i se umflă mâinile şi picioarele, cum se îngraşă, cum numără zilele de chin, târându-şi greutatea nefirească („auzi; nefirească!”) şi mizeria fizică prin căldurile verii bucureştene; cum... Când a auzit-o, Bârsan a rămas trăsnit. Ce putea crede omul crescut în cultul familiei despre o femeie perfect sănătoasă, dar hotărâtă să refuze cu orice preţ până şi ideea de maternitate? Cum să se împace cu gândul că această femeie este soţia lui? Au venit, apoi, toate celelalte... descoperiri? Nu; la început au fost simple constatări, conturând însă, toate, repede şi exact, imaginea unei fiinţe ciudate, greu de înţeles şi clasificat - cel puţin pentru un om ca Bârsan, crescut de părinţi şi de lumea

Sportului în morala simplă, aspră şi dreaptă, bazată, printre altele, pe datoria de a trăi cu respectul celorlalţi şi pentru ceilalţi şi în convingerea că măsura îndeplinirii acestei datorii dă măsura valorii tale. Un timp, n-a avut nimic concret să-i reproşeze lui Floricel, în afara refuzului ei categoric de a avea copii. În casa lor n-au fost scandaluri şi nici măcar discuţii pe ton ridicat. Aparent, totul părea în ordine, dar - după euforia primelor luni petrecute împreună - o răceală de gheaţă coborâse parcă peste existenţa pe care bărbatul însetat de dragoste, căldură şi tandreţe şi-o dorise cu totul altfel. Toate încercările de a prelungi starea de bine a începuturilor căsniciei au fost zadarnice. Un imens egoism al femeii - la început egoism de cuplu, apoi strict de persoană -, un permanent calcul al „rentabilului" şi „nerentabilului" în judecarea până şi a celei mai mici decizii, o exacerbare a interesului care gonea din casă orice alt criteriu i-au înveninat lui Bârsan bucuria de a trăi. A încercat să lupte, să-şi spună părerea - atunci când era convins că e spre binele lor comun -, împăcându— se greu cu abdicarea de la felul său franc şi deschis de a fi şi de a concepe convieţuirea. L-au întâmpinat priviri paralizante, amestec de uimire, dezaprobare şi dispreţ. Ca să le evite, Bârsan s-a obişnuit cu tăcerea, devenind martor - implicat prin tăcere şi acceptare pasivă - la un fenomen ciudat: cu cât părea mai solid şi mai aspectuos - privit din afară - edificiul căsniciei lor (împlinit, între timp, cu toate însemnele bunăstării materiale), cu atât se topea până şi bruma de căldură şi afecţiune ce-i unea, ca şi speranţa bărbatului de a putea să schimbe ceva dintr-o realitate insuportabilă. Cinstea -ajunsă proverbială printre cunoscuţii săi - l-a îndemnat pe Bârsan să se întrebe dacă nu este şi el de vină, cumva. S-a chinuit să afle ce şi unde a greşit; s-a străduit să schimbe ceea ce era în puterea lui să schimbe din modul său de viaţă... A renunţat complet la volei, ca să poată oferi mai mult timp lui Floricel. Uimit, şi-a dat seama, curând, că prezenţa lui acasă de fapt o incomodează, că locul lui în căminul lor este luat, progresiv, de obiectele - e drept: scumpe şi de bun gust - ce se adunau în neştire, căutate cu sârg şi achiziţionate chiar şi pe datorie, numai să nu „zboare ocazia"... A trăit câţiva ani ca într-un muzeu, atent să nu cumva să atingă tapiseria, să nu păteze covorul lucrat manual, să nu ciobească, doamne-fereşte, cristalurile, să nu... să nu...

Cum a suportat? Nu ştie. Acum, chiar nu înţelege. Poate...da, probabil asta l-a ţinut: săptămâni în şir străin în casa lui, străin alături de soţia lui, venea, din senin, câte o zi în care totul părea altfel, şi în bună măsură chiar şi era. Când nu se mai aştepta, Floricel devenea, subit, atentă, chiar

exuberantă; îl aştepta cu masa împodobită festiv; cum intra pe uşă, îi sărea de gât, apoi îl lua de braţ, ducându-l la plimbare, spre lacuri. Pe drum, femeia vorbea tot timpul, fericită, povestind câte-n lună şi-n stele. E drept - dar constatarea a făcut-o târziu - stările acestea euforice coincideau aproape întotdeauna cu achiziţiile importante de mobilă, veselă, tablouri, covoare, dar mai ales de îmbrăcăminte. După câte o asemenea zi, adevărat balon de oxigen pentru Bârsan, existenţa intra în normal. Un „normal" din ce în ce mai greu de suportat.

Din mândrie, din orgoliu, Bârsan n-a împărtăşit nimănui eşecul - pentru că eşec era, oricât s-a străduit să se convingă singur că nu toţi oamenii sunt la fel, că nu au toţi aceleaşi motive de bucurie, că, în fond, nu poate exista egalitate perfectă într-un cuplu; întotdeauna cineva trebuia să dea mai mult... Uimitoare a fost - judecată acum, după atâta timp - persistenţa sentimentului care l-a apropiat de Floricel. In ciuda eşecului conştientizat şi recunoscut, în ciuda şirului de umilinţe mai mari sau mai mici, pentru Bârsan, soţia lui a continuat să fie, ca în prima clipă, femeia fascinantă, misterioasă, imposibil de definit cu un cuvânt sau cu o formulă, dar aşa cum era, a iubit-o tot timpul, cerându-i numai atât: să se lase iubită. Dacă n-ar fi existat sentimentul acesta, poate că tot ce a urmat n-ar fi fost atât de...

Terminase cu voleiul de vreo patru ani. Într-o zi, foştii colegi de echipă l-au invitat la sală, să încingă un „amical", „ca pe vremuri", preambul la o şuetă şi la o bere bună şi rece. S-a dus, a jucat „ca pe vremuri", dar la un plonjon lateral, o durere ascuţită ca un tăiş de cuţit înfipt în spate i-a fulgerat şira spinării. A rămas acolo, întins, până când prietenii l-au instalat pe targa „Salvării", i-au vegheat internarea şi s-au îngrijit de primele măsuri ca totul să meargă repede şi sigur. A doua zi, Floricel - intrată în rezerva de spital cu aerul ei detaşat, absent, superior - a aflat din gura medicului că radiografia „e urâtă", nimeni nu se poate pronunţa încă ce şi cum, dar... consecinţele pot fi dintre cele mai grave. În cazul unei paralizii parţiale, se contează mult pe organismul călit şi mai ales pe voinţa fostului sportiv de performanţă care - medicii sunt siguri - va avea dârzenia necesară unor exerciţii dificile şi îndelungate de recuperare, care să-l scoată din scaunul cu rotile

De atunci, Bârsan nu şi-a mai văzut soţia, A treia zi, unul din amici i-a adus la spital câteva rânduri de la Floricel. Să o înţeleagă... să o scuze... nu suportă mizeria fizică, nici la ea, nici la cei din jur... nu are stofă de martir... tot ce e urât şi trudnic o oripilează... e mai bine să-şi vadă fiecare de viaţa

lui... E convinsă că el n-o să-i stea în cale, avocaţii se vor înţelege, nu are nici cea mai mică îndoială asupra generozităţii lui... Cam atât. Paradoxal, adevăratul şoc nu l-a resimţit la lectura rândurilor scrise în grabă, ci în clipa când aceeaşi prieteni foarte vechi l-au ajutat să părăsească spitalul, înfăşurat de la brâu până sub bărbie într-un corset trainic de gips, şi să ajungă la apartamentul său. Când a deschis uşa, a înlemnit. Casa era goală, absolut goală. Din puzderia obiectelor adunate de-a lungul a mai mult de şapte ani ca într-un muzeu, nu mai rămăsese nimic. Dispăruse mobila, dispăruseră covoarele, tablourile, perdelele, galeriile, lustrele, jaluzelele, obiectele electrice, vesela, bibelourile, cărţile, ca şi cum n-ar fi existat niciodată, ca şi cum apartamentul ar fi fost de-abia terminat iar el, Bârsan, îi păşeşte pragul pentru a-l lua în primire. Într-una din cele trei camere, a găsit, totuşi, o canapea; de-asupra, câteva umeraşe cu costumele sale, paltonul şi balonzaidul, un teanc de rufe, pe jos - trei perechi de pantofi, iar alături - sacul cu echipament sportiv, de-asupra căruia Floricel îndesase o pungă de nylon cu obiectele de toaletă ale soţului ei; în baie nu putuseră rămâne pentru că până şi policioara de faianţă fusese demontată, o dată cu oglinda de deasupra, cu mânerele pentru prosoape şi cu boilerul pentru apă caldă.

Prima senzaţie a fost de şoc năucitor, paralizant. De-abia parchetul fără o cârpă şi pereţii goi i-au relevat sensul rândurilor citite în spital. Ciudat; nu jaful din casă l-a încremenit, ci înţelegerea faptului că, ani de zile, i-a fost spoliată însăşi viaţa, i-au fost furate şi terfelite sentimentele, a trăit ca un tolerat lângă o femeie cu altă scară de valori, cu alte trebuinţe, concepţii de viaţă, disponibilităţi sufleteşti. O disperare cumplită l-a cuprins, apoi - ca şi cum trupul slăbit de boală şi ros de spaima invalidităţii perpetue n-a mai putut suporta durerea - a simţit cum se cufundă într-un gol imens ce-i pătrunde fiinţa, făcându-l incapabil de gând şi simţire. Amicii care-l aduseseră l-au instalat cu greutate pe canapea. În timp ce unul a rămas de pază la căpătâiul corpului inert ce refuza orice comunicare sau reacţie, celălalt a plecat după un cearşaf, o pătură şi o pernă. Bârsan nu mai ştie dacă a petrecut noaptea singur sau însoţit. Îşi aduce aminte, în schimb, şirul gândurilor, din clipa în care a redevenit capabil să gândească. A început prin efortul de a şi-o imagina pe Floricel, fiinţa ezoterică, dirijând campania deşurubării, demontării, împachetării, ambalării şi transportării rapide a lucrurilor din casă. Era, oare, tot ea, fiinţa superioară, detaşată, privind peste şi prin oameni, văzând parcă numai ceea ce se ridică deasupra meschinăriei vieţii cotidiene? Ar fi vrut să-i audă glasul, să-i urmărească gesturile, să o

admire cum conduce mutarea, cum fereşte obiectele ei dragi de cea mai mică vătămare. Ar fi fost curios să afle cum şi când a reuşit să găsească atât de repede o casă... Apoi, realizând absurditatea gândului, şi-a înţeles, dintr-o dată, drama. Singurătatea, adică. L-au adus acasă foştii colegi de echipă, doi dintre ei s-au îngrijit să aibă un cearşaf pe canapea şi o pernă sub cap, să se poată acoperi cu o pătură; ceilalţi l-au ajutat, fiecare cum şi cu ce a putut. Ei, nu femeia aleasă drept soţie. Deci el, Dumitru Bârsan, este un om părăsit, singur, absolut singur. Nu-l aşteaptă nimeni, nu-l doreşte nimeni, omeneşte nu e necesar nimănui, n-are familie, n-are cămin, n-a fost în stare să dea viaţă din viaţa lui unei fiinţe omeneşti care să-i poarte numele şi să-i cinstească memoria atunci când...

Rememorând în câteva străfulgerări de gând anii petrecuţi lângă Floricel, constată cu uimire că o bucată bună din viaţă -exact cea aflată în vârful existenţei unui bărbat! - a trăit nu viaţa lui, ci viaţa ei, pentru ea şi prin ea. Casa a avut atâtea camere câte a dorit Floricel. Obiectele au fost exact acelea alese de ea, cunoştinţele le-au păşit pragul numai când şi cine a crezut ea că trebuie, prietenii mai apropiaţi - dacă au avut, într-adevăr, asemenea prieteni - au fost oamenii cunoscuţi prin ea, lecturile s-au făcut după opţiunile ei, ca şi alegerea spectacolelor - puţine - la care au mers împreună. Tot ea a dictat absenţa unui copil în cămin, ca şi distanţa faţă de aproape toţi cei dragi lui Bârsan înainte de a se fi căsătorit, începând cu părinţii, fratele, nepoţii, colegii de volei... Numai viaţa n-a putut-o privi prin ochii ei, şi nici judecăţile ei de valoare asupra oamenilor sau faptelor nu şi le-a putut însuşi. De fapt, atât i-a mai rămas al lui. Rupt, dintr-odată, de lângă fosta lui soţie, Bârsan se simte întocmai ca infirmul rămas, brusc, fără cârje: pierdut, dezorientat, incapabil să facă un pas.

...A doua zi a venit maică-sa, din Vrancea, împreună cu fratele său mai mic, Ilarie, rămas pădurar în locul bătrânului Bârsan care se săvârşise din viaţă nu cu prea mult timp în urmă. S-au speriat nu de casă, nici de întâmplarea în sine, ci de Dumitru al lor, pe care nu-l mai recunoşteau. Bătrâna a rămas la Bucureşti, să-l îngrijească, dar a înţeles repede că nu va răzbi cu un om parcă hotărât să refuze viaţa... Şi-a chemat, din nou, celălalt băiat, aducându-l din fundul pădurii pentru a-l obliga pe Dumitru să vină cu ei în casa părintească, unde să-şi înzdrăvenească trupul, dar mai ales sufletul. Unsprezece luni au tot bătut doctorii drumul ocolului silvic, dându-le uneori temeri, alteori speranţe; de o mulţime de ori a coborât Bârsan dealul împădurit, în „Salvarea” din Focşani, al cărui şofer învăţase drumul

că l-ar fi putut străbate şi legat la ochi, până în ziua când ultimul corset de gips a fost scos, radiografia dând cale liberă gimnasticii de recuperare. Bolnavul a început să meargă, să mânuiască extensoare şi mini-haltere, să ridice greutăţi legate de laba piciorului, apoi să bată coclaurii, urcând coastele dealurilor atât de bine cunoscute din copilărie.

S-a întors în Bucureşti aproape refăcut fizic. Un ultim consult cu cei mai buni specialişti şi cu vechiul expert în medicină sportivă ce-i fusese medic la lotul naţional, i-a dat certitudinea că a scăpat. E om valid, capabil de mişcare, chiar şi de efort, peste un timp, cu condiţia să se ferească, totuşi, de excese. Între timp, Ilarie lichidase casa, procurându-i o garsonieră dublă, mobilată - spre surpriza şi bucuria lui Dumitru - şi dotată cu toate cele necesare traiului.

— Dacă nu-ţi place gustul meu, frăţioare, cumperi tu altele, i-a spus pădurarul când au păşit amândoi în noua locuinţă.

Aici a încercat Dumitru să reînnoade firul întrerupt al vieţii, luptându-se cu coşmarul trecutului ce refuza să devină trecut, încercând să uite, să scape de ruşinea - uneori copleşitoare -a bărbatului părăsit în cel mai greu moment al existenţei sale. Aici s-a deschis şirul nopţilor de insomnie, cortegiul întrebărilor chinuitoare, al îndoielilor de sine cărora numai răsăritul soarelui şi apoi munca la institut le puneau capăt, până seara, când, din nou... Lucra cât doi, „trăgea” ca un apucat, înhămându-se la cele mai dificile treburi, colindând ţara pentru proiecte sau expertize ocolite de toţi pentru dificultatea lor. Simţea, totuşi, că nu-i ajunge. Dorea să se apuce de ceva care să-i stoarcă şi ultima picătură de energie, să nu-i mai rămână o clipă pentru gânduri, regrete şi frământări. Avea nevoie - pe atunci o nevoie inconştientă - de revanşă, de confirmarea publică, indiscutabilă, a faptului că e încă în stare să realizeze ceva important, că n-a murit, că nu e o cârpă de aruncat la gunoi...

— Aşa am ajuns la Prişcu. Aşa am început să construiesc echipa campioană a ţării şi a Europei. Aşa m-am reîntâlnit cu voleiul. Aşa te-am descoperit pe tine, mânzule, - îşi aude Bârsan cuvintele, în sfîrşit, realizând că... a gândit cu voce tare şi că acum, Iuga - martor la spovedania sa - îl priveşte cu ochi mari, aburiţi de lacrimi. „Cutremurul” acesta l-am trăit la 40 de ani trecuţi. Înţelegi? Patruzeci de ani! Credeam că sunt un om puternic. Nu mă cunoşteam; puţin a lipsit să mă prăbuşesc. Şi, ca să spun adevărul până la capăt, nici azi nu sunt lecuit. A rămas în mine o spaimă de

viaţă, de tot ce depăşeşte zona măsurătorii exacte... Vertebra mi s-a sudat, corpul a găsit puterea să nu se lase schilodit, dar sufletul... sufletul... Mi-e frică să trăiesc, Radule, pricepi? Văd bătrâneţea cu ochii, e lângă mine, şi mi-e frică s-o întâmpin altfel decât singur, deşi nimic nu e mai cumplit decât singurătatea... Mi-e groază de decepţii. Simt că acum, la vârsta asta, chiar n-aş mai putea suporta o lovitură, deşi nici singurătatea...

După câteva clipe de tăcere, Bârsan întreabă, pe neaşteptate:

— Cine era fata de la Capşa? Apoi, parcă speriat de indiscreţia întrebării, adaugă repede: dacă nu vrei, nu-mi spui...

Radu, încă sub impresia celor auzite, răspunde evaziv:

— O colegă... deocamdată. Nu spun că nu-mi place sau că nu mă gândesc la ea; câteva zile, chiar am crezut... ce să vă spun...

Bârsan îl priveşte lung, apoi adaugă cu voce caldă, aşa cum i-ar fi vorbit, probabil, băiatului său dacă...

— Gândeşte-te bine. Cumpăneşte. Şi, mai ales, încearcă să o cunoşti. Nu ştiu ce e dragostea, n-au fost în stare s-o definească oameni mai mintoşi decât noi, dar mie unuia... mi-e frică, înţelegi? Mi-e frică! Fereşte - te, mânzule!... Hai să ne culcăm, ţi-am făcut capul calendar, încheie Bârsan, întorcându-se cu faţa la perete şi trăgându-şi pătura până peste cap să-şi ascundă noaptea albă ce se profilează, pe care şi-a stârnit-o singur, dovadă că - exact cum spusese - încă nu e lecuit.

...Dis-de-dimineaţă, cineva bate la uşă. E Tică Bujoreanu, antrenorul gimnaştilor, vechi cunoscut de-al lui Bârsan.

— ‘mneaţa meştere, ieşi din scutece mai repede, că întârziem, îl grăbeşte vizitatorul matinal. Pune-ţi repede un trening, ceva, şi vino. Am auzit despre minunea voleibalistelor nipone, dar... hai să vezi; „miracolul japonez” nu s-a terminat.

În drum spre sală, Bujoreanu se mărturiseşte:

— Poate că nu te-aş fi deranjat la ora asta criminală, dar ştii... eu... cu limbile străine... Micuţul vorbeşte engleza şi m-am gândit că tu te descurci...

— Care micuţ?

— Ai răbdare, o să-l vezi îndată.

Peste câteva clipe, cei doi intră în sala nouă, cochetă, perfect amenajată, unde şase gimnaşti japonezi lucrează la aparate cu o agilitate extraordinară,

sub supravegherea unui antrenor micuţ, un bărbat între două vârste. La comanda acestuia, băieţii schimbă aparatele, jucându-se cu solul, calul, bara şi inelele, deşi mişcările sunt alese şi combinate diabolic, parcă anume să nu poată fi executate. Cele mai imposibile combinaţii de răsuciri, salturi şi poziţii de incredibil echilibru defilează pe sub ochii uimiţi ai vizitatorilor matinali care nu-şi închipuiseră că omul poate executa cu o singură mână ceea ce în mod normal le solicită pe amândouă, că un corp îşi poate pierde greutatea, plutind pur şi simplu, că săritura cea mai dificilă, triplul salt, poate fi introdusă într-un exerciţiu doar ca pretext pentru aterizarea „în şurub” de 360°! După minute numeroase de lucru intens, vocea guturală a antrenorului comandă adunarea. Băieţii, arătând ca după o încălzire ceva mai tare, se grupează într-o zonă a sălii, apoi, la un alt semnal al antrenorului, se ridică toţi într-o „lumânare” perfectă: palmele şi creştetul capului, bine fixate de parchetul sălii, constituie baza de susţinere a corpului, în timp ce picioarele se ridică drepte, fără nici cea mai mică pendulare. Japonezul micuţ şi cu multe dioptrii la ochelari marchează prompt clipa, apoi aşteaptă. Bujoreanu se apropie, vrând să folosească minutul de răgaz. Meşterul îl urmează, preluând oficiile de translator. Începe prin a-şi cere scuze şi pentru deranj, şi pentru „englezeasca” sa nu tocmai corectă, apoi se prezintă pe sine şi pe colegul său care e chiar gimnast, dar şi el, Bârsan, deşi lucrează cu voleibaliştii, e foarte preocupat de problema adaptării organismului la efort.

Japonezul se înclină, ceremonios. Discuţia se leagă repede. Întrebările celor doi români primesc răspunsuri exacte, detaliate. Într-un târziu, obosit de efortul traducerii cu care nu prea este deprins, Bârsan îşi permite o clipă de răgaz; întoarce capul spre o zonă a sălii şi constată cu uimire că micuţul antrenor şi-a uitat elevii cu capul în jos! Picioarele acestora, în aceeaşi „lumânare” perfectă, nici nu tremură, nici nu balansează, dar feţele s-au congestionat, venele de la tâmple sunt umflate, se zbat, braţele se chinuie să asigure nemişcarea de statuie a corpului, deşi efortul le-a încordat la maximum. „Pe mine mă doare capul că am tradus din engleză nici 20 de minute, dar pe ei?”

— Aţi uitat de elevii dumneavoastră, se adresează Bârsan japonezului, însoţindu-şi cuvintele cu un gest, spre băieţi.

— Aaa, nu, răspunde micuţul, consultându-şi cronometrul-brăţară. Mai au şase minute. Acesta este exerciţiul fundamental al antrenamentului. Urmăresc să le schimb punctul de reper...

— Cum, adică? intervine Bujoreanu, crezând că Bârsan n-a găsit traducerea exactă pentru cuvintele japonezului.

— Vedeţi... La gimnastică, tot ce se execută în poziţie normală, cu capul în sus, de regulă nu pune probleme sportivului. Necazurile încep atunci când gimnastul e obligat de exerciţiu să lucreze în poziţie inversă, cu capul în jos. Atunci apar inexactităţile, nesiguranţa, greşelile sancţionate de arbitri. De ce? Simplu: în zeci de mii de ani, organismul şi-a format obişnuinţele de coordonare a mişcărilor şi mai ales de echilibru, luând ca punct de reper staţiunea bipedă, în timp ce poziţia răsturnată reprezintă o noutate, o pojghiţă subţire în raport cu deprinderile îndelung fixate pe scară filogenetică, înţelegeţi? Când un gimnast se va simţi aproape la fel de sigur pe mişcări şi pe echilibru cu capul în jos, aşa cum e cu capul în sus, eroarea sau ezitarea poate fi înlăturată. Asta fac eu. Colaborez cu medici, cu fiziologi, puteţi fi convinşi că sportivii nu riscă nimic. Trebuie numai efort, un efort imens, răbdare şi voinţă. După cum vedeţi, băieţii mei le au...

Luându-şi rămas bun şi urând succes micuţului japonez, cei doi părăsesc sala tăcuţi şi îngânduraţi, întocmai cum porniseră voleibaliştii spre cantonament, de la antrenamentul şi meciul japonezelor. Cel puţin Bârsan simte că de-acolo, din experienţele petrecute sub ochii lui, vor ţâşni, curând, noutăţi dintre acelea care schimbă faţa unui sport.

Peisajul străzilor din Sofia, devenit atât de familiar în ultimele două săptămâni, defilează acum pentru ultima oară pe sub ochii delegaţiei noastre. Din fuga autocarului, privirile îşi iau rămas bun de la bulevardul larg, de la străduţele mici şi curate ce se desprind la dreapta şi la stânga, pavate cu mozaic galben, ca un peron de gară, apoi de la clădirea Universităţii, de la silueta impunătoare a Vitoşei, până când şoseaua iese din oraş, tăind câmpia ce anunţă o toamnă încărcată de rod.

Universiada s-a terminat. Nori negri, vălătuciţi, s-au învârtit toată ziua de-asupra oraşului, ameninţând cu ploaie. N-a căzut însă niciun strop, natura ţinând până-n ultima clipă cu sportivii. Acum, când cele două autocare transportă delegaţia română spre ţară, picăturile au început să sfichiuiască geamurile, brăzdându-le cu şuviţe subţiri de apă ce capătă, sub presiunea curentului, traiectorii ciudate. Nu se mai cântă, ca la venire; oboseala întrecerilor îşi spune cuvântul. Domneşte, totuşi, o atmosferă destinsă; bilanţul este peste aşteptări. Cel puţin ei, voleibaliştii, n-au avut probleme. Ca să elimine orice surpriză, au adunat gospodăreşte punct după

punct şi set după set, n-au „iertat” nimic, nu şi-au permis relaxări cu adversarii mai modeşti, iar cu cei tari au jucat fiecare minge aşa cum se joacă punctul decisiv: câineşte. La înmânarea medaliilor de aur, toată suflarea din tribune şi din lojele oficiale a recunoscut, sportiv, prin aplauze îndelungate, că titlul se află în mâinile celei mai bune echipe din turneu.

...Bârsan îşi sprijină tâmpla de geamul rece şi aburit al autocarului, peste care a tras perdeaua de creton maroniu. Ar vrea să doarmă, dar somnul ce i-a dat târcoale adineauri s-a cam dus. Îşi schimbă poziţia, răsucindu-se în scaunul cu spătar înalt, incomod. Alături, Sandu Pârlog se strânge, să-i facă loc, dar meşterul îl linişteşte, bătându-l uşor cu podul palmei peste genunchiul pe care băiatul şi l-a retras cât a putut mai mult.

— Stai liniştit, Sandule. Am crezut că o să aţipesc, dar... Când m-o răzbi, adorm eu, n-avea grijă...

Pârlog trage cu ochiul spre bancheta din faţă, unde Iuga moţăie cu capul pe umărul unei baschetbaliste („Miss Universiada”, alături de cel mai bun jucător al turneului de volei, cum fuseseră proclamaţi oficial cei doi), apoi spre bancheta din spate, spre a se convinge că nici de-acolo nu-l poate auzi cine nu trebuie, apoi se apleacă spre Bârsan, şoptindu-i la ureche:

— Meştere... v-a spus ceva nea Ţenescu?

— Ţenescu? Ce să-mi spună? - răspunde antrenorul cu voce mai ridicată.

Speriat, Sandu îl apucă de mână, strângându-i-o uşor, în timp ce, cu cealaltă mână, duce un deget la buze, cerându-i discreţie; apoi continuă, şoptit:

— Nu ştiu, n-am prins mare lucru, dar... am impresia că nea Lucică pregăteşte ceva.

— Păi... în prag de campionat... cine nu pregăteşte? Are trupă bună, băieţi tineri, harnici, ce-am văzut aici, mi-a plăcut. Nimănui n-o să-i fie uşor cu ei, la Timişoara...

— Asta e, că... nu la Timişoara! - trânteşte Sandu noutatea pe care ardea de nerăbdare să i-o „vândă” lui Bârsan.

— Cum, adică? Atunci... unde? răspunde antrenorul, simţind că i-a trecut, brusc, cheful de somn.

— Nu ştiu nimic sigur, meştere. El n-a scăpat un cuvânt, dar doi băieţi de-ai Iui, numai doi, ştiu ceva şi ne-au sondat şi pe noi...

— Pe care „noi”?

— Pe mine şi pe Stavru.

— Adică?... insistă Bârsan, din ce în ce mai intrigat.

— Ne-au luat pe departe... Dacă ne împăcăm cu clubul, cu echipa, cu antrenorul - auzi tâmpenie! Mircea i-a repezit de nu s-au văzut, dar eu, mai curios din fire, n-am trântit uşa, să văd ce vor, poate mai scapă vreunul vreo informaţie. Aşa am aflat ca nea Lucică Ţenescu e vorba să vină la o echipă din Bucureşti şi trage după el tot ce are mai bun la Timişoara. Are ambiţii mari, caută jucători, tatonează în dreapta şi-n stânga...

— Dreptul lui, spune Bârsan nu foarte convins. Pe Radu l-au încercat?

— Nici pomeneală! Numai un prostovan putea cere lui Iuga să-l părăsească pe Bârsan... Şi băieţii nu-s proşti, am văzut eu... Ce, parcă ei nu ştiu că Radu vă datorează tot? Se vor feri de el, puteţi fi sigur; cel puţin până nu se tranşează povestea... dacă o fi, într-adevăr, ceva.

Bârsan rămâne pe gânduri, apoi închide discuţie:

— De, măi, Sandule... Ce să zic? Pentru noi... ori că ne luptăm cu Ţenescu la Timişoara, ori că-l înfruntăm la Bucureşti, tot victorie ne trebuie. Dar... ia spune, continuă el, dorind să răspundă unui gând: când te-au abordat băieţii lui Lucică?

— Aseară, după finală, când totul era clar.

— Asta e bine, conchide Bârsan, bucuros şi de ce aude, şi de faptul că Sandu a înţeles sensul întrebării.

Doar ştie ce se-ntâmplă într-o echipă când cineva „bagă fitilul”...

— La noi, meştere, putea să bage şi trotilul; degeaba! Aici, oricum, ne-am fi văzut de jocul nostru; cât vă ştiam pe bancă, am fi dus meciul şi-n trei... Iar acasă... aş vrea să-l văd pe-ăla care deschide gura, să ne-ntrebe de transfer!

„Numai mie mi se putea întâmpla aşa ceva. Vin la Sofia să-mi recrutez jucători şi în loc să mă aleg eu cu vreun transfer, aflu că alţii fac curte băieţilor mei”, gândeşte Bârsan, în timp ce se chinuie să-şi găsească o poziţie mai comodă pentru somn.

Deşi îngreunat de ploaia ce i-a însoţit tot timpul, drumul spre Bucureşti a decurs normal. O oprire ceva mai lungă, pentru masă, alte două-trei pauze de dezmorţire, pentru şoferi, apoi... graniţa şi Capitala. După ce au parcat în faţa căminului studenţesc de unde porniseră către Sofia, locul de popas pentru cei din provincie până la cele mai convenabile legături de tren sau

avion, bucureştenii s-au răspândit spre case, care-ncotro. Băieţii de la „Înainte” şi-au îmbrăţişat colegii de lot, luându-şi rămas bun şi dându-le întâlnire... pe teren, acolo unde le stă bine sportivilor. Bârsan a strâns şi el mâinile tuturor, felicitându-i pentru tot ce au făcut. Faţă-n faţă cu Ţenescu, „meşterul” s-a simţit o clipă tentat să-l întrebe, cu schepsis, când şi cum se vor mai întâlni, dar figura deschisă a colaboratorului său, cu care se înţelesese perfect, l-a făcut să-şi reprime curiozitatea. Timişoreanul i-a venit, însă, în întâmpinare. Strângându-l zdravăn în braţe, sărutându-l pe amândoi obrajii şi mulţumindu-i din inimă pentru ajutor, Ţenescu i s-a adresat pe un ton special:

— Dacă aş şti mai multe acum, te rog să mă crezi că ţi-aş spune mai multe... Adică tot. Dar... cum încă nu ştiu, îţi spun numai atât: s-ar putea să ne vedem mai repede şi mai des decât crezi. E posibil să devin bucureştean şi... să ne luptăm pe viaţă şi pe moarte!

— Chiar aşa? râde Bârsan fără prea multă veselie.

— Vorba vine, râde şi Ţenescu. Oricum, stăm de vorbă, când se „adjudecă”...

— Bine, Lucică. Aştept. Ce-o fi, om vedea. S-auzim de bine. „Ce-a ştiut, mi-a spus...” Formulând gândul, Bârsan, s-a despărţit de proaspătul său colaborator cu inima oarecum împăcată.

6. Proiecte, speranţe, ambiţii...

— Alte probleme?

Tăcere, deşi până acum nu s-a prea făcut economie de cuvinte. Ispas insistă, totuşi:

— Întrebări? Nelămuriri?

Din nou - tăcere.

— Dacă asta este... închidem şedinţa. Biroul federaţiei se va întruni săptămâna viitoare, pentru ultimele chestiuni rămase în suspensie, conchide Ispas, ridicându-se de la masa prezidiului şi dând, astfel, semnalul împrăştierii surprinzător de grăbite a participanţilor, care-ncotro, grabă în evident contrast cu „temperatura” consfătuirii.

De regulă, întâlnirea pregătitoare a unui nou sezon competiţional se desfăşura liniştit; conducerea federaţiei comunica noutăţile, antrenorii şi

delegaţii cluburilor le notau. Astăzi, însă, spiritele s-au încins. Culmea este că tocmai cei aflaţi în centrul controversei - Prişcu, preşedintele clubului „Înainte” şi Bârsan, antrenorul echipei - au tăcut de la început până la sfârşit, în ciuda faptului că majoritatea vorbitorilor s-au referit la ei. De fapt, „tonul” tăcerii l-a dat Bârsan, ale cărui gesturi hotărâte l-au împiedicat de câteva ori pe Prişcu să intervină. Ba, la un moment dat, meşterul - invitat direct de către un coleg să-şi exprime punctul de vedere - a precizat fără măcar să se ridice din scaun:

— Dacă şi când voi avea ceva de spus, am să spun. Deocamdată ascult.

Totul a pornit de la comunicarea lui Ispas. Preşedintele, convins că anunţă o veste bună, aşa cum şi era noutatea, a dat citire telexului Federaţiei europene de volei: datorită performanţelor sale, România va fi prezentă în noua ediţie a „Cupei Campionilor Europeni” cu două echipe. Prima, fireşte, „Înainte”; a doua, conform hotărârii biroului federal, va fi „Unirea”. Argumente: locul II în campionat şi, mai ales, potenţialul uman adunat de vicecampioni în această vară. De aici a pornit disputa; de la concretizarea a ceea ce Ispas denumise, în mod generic, „potenţialul uman acumulat la club”, mai clar spus - transferările de-acum ratificate. Noutăţile erau, într-adevăr, senzaţionale: conducerea tehnică a „Unirii” a fost preluată de Lucian Ţenescu, odată cu el venind timişorenii Brânzei şi Damaschin, Popişteanu de la Cluj şi Drumaru, din Bucureşti, toţi - componenţi ai lotului naţional universitar. Imediat după citirea numelor, cineva din sală a întrebat cum intenţionează federaţia să sprijine echipa campioană, recunoscută pentru valoarea ei, dar şi pentru situaţia precară a lotului. Ispas n-a putut răspunde nimic; secretarul federaţiei, Macovei, a păstrat aceeaşi tăcere jenată, şi chiar dacă Bârsan şi Prişcu - acesta din urmă, oprit de antrenor - n-au pus paie pe foc, discuţia s-a încins, unii pledând pentru susţinerea formaţiei ce ne-a reprezentat cu strălucire, alţii opinând că „dormi aşa cum îţi aşterni”, că - în fond - nu federaţia, ci „Înainte” ar fi trebuit să se îngrijească de completarea lotului. Au fost chiar vorbitori care s-au întrebat dacă n-ar fi cazul să se asigure echipei un antrenor cu normă întreagă, fără alte preocupări profesionale, străine de sport... Aceste cuvinte, de fapt, l-au făcut pe meşterul să tacă obstinat şi să-i impună tăcere şi lui Prişcu.

La sfârşit, rămas printre ultimii în sală, Ţenescu se apropie de Bârsan, şi el pregătit de plecare, adresându-i-se pe un ton marcat de atmosfera disputei de-abia încheiate:

— Meştere... te rog să mă înţelegi... M-au chemat, am venit; cine a vrut, m-a urmat. Sunt băieţi crescuţi de mine, la Timişoara. Să fi refuzat şansa? Poate, cine ştie... ăsta e norocul meu! Sper că nu eşti supărat...

— De ce să fiu, Lucică? răspunde Bârsan, acum deplin liniştit. Să mă supăr pe cineva dornic să facă mai mult? Sunt supărat pe mine, că am stat cu mâna-n gură şi am aşteptat să-mi rezolve alţii problemele, continuă el, vorbind suficient de tare ca să fie auzit de Ispas, Macovei şi Prişcu. Dar nu-i nimic; poate... tot răul spre bine. Asta va proba ce pot băieţii mei.

Conducându-l pe Ţenescu spre uşă, Bârsan e gata să părăsească şi el sala de şedinţe. Îl opreşte un gest al lui Ispas, dar numai pentru câteva clipe, fiindcă, de-acolo, din prag, Bârsan - rămas acum singur cu Prişcu şi cu reprezentanţii federaţiei - li se adresează pe un ton ce se doreşte calm şi civilizat, reuşind în bună măsură să fie:

— Nu aşa ne-am înţeles, dar... discutăm altă dată; acum mă aşteaptă băieţii, cu noutăţile. Mă grăbesc să le transmit mesajul: dacă vor cupa, să pună osul la treabă, singuri-singurei...

— Dumitre!

— Altă dată. Vin mâine; promit! Mă şi calmez, mă mai gândesc... Până atunci, vă salut. Şi Bârsan iese, coborând în fugă scările celor patru etaje, ca şi cum un metronom invizibil ar fi şi început să măsoare secundele rămase până la start.

În sală, Ispas simte reproşul în privirile lui Prişcu şi izbucneşte:

— Ce să fi făcut, Ilie? V-am spus din iunie că „Unirea” s-a pus pe treabă, că ţintesc sus. S-au zbătut, au găsit soluţii, nu e simplu să rezolvi toate problemele puse de atâtea transferuri!

Prişcu ascultă fără prea multă convingere, apoi rosteşte întrebarea ce i-a stat tot timpul pe buze:

— Dacă e aşa, de ce nu ne-ai spus şi nouă să ne zbatem, să „găsim soluţii?” De ce ne-ai lăsat să credem că problema lotului nostru e şi problema federaţiei? Sau, mai de grabă, a ei?

Ispas răspunde cu gravitatea unui început de spovedanie:

— Ne cunoaştem de-o viaţă, Ilie; mă crezi sau nu mă crezi că în iunie, tot ce aţi aflat azi era deja pornit, dar – fără ştirea noastră? Macovei este martor: să spună el dacă „răsuflase” ceva la federaţie!

Macovei întăreşte spusele preşedintelui.

— Doar despre Ţenescu auzisem un zvon, că e în tratative cu „Unirea”...

— Nu de el e vorba, ştii bine, răspunde Prişcu, încins. Nici Bârsan n-are nimic cu Lucică. Un jucător ne trebuia; măcar unul, şi jucătorul ăsta nu s-a găsit într-un campionat ai cărui tehnicieni - i-ai auzit! - pricep lesne că o campioană a Europei merită ajutată cu un om ca să păstreze titlul... care e al României, domnule, nu doar al unui club!

— Găsiţi-l voi, şi...

— Acum? se montează Prişcu. Noi să culegem din ce-a rămas?

— E meritul cui a ales, Ilie. Şi nu te-aprinde, că aşa nu rezolvăm nimic. În locul tău - nu te supăra că ţi-o spun - eu nu mi-aş fi asumat şi preşedinţia secţiei de volei, dacă aş fi avut pe cap un întreg club; aş fi pus acolo un om mai puţin ocupat, care să alerge, să-l ajute efectiv pe Bârsan la treaba organizatorică, la „bucătărie”, dar mai ales la transferuri,că meserie ştie meşterul cât toţi antrenorii la un loc!...

Prişcu tace, încurcat; aici, chiar nu are ce să răspundă. Ispas îşi dă seama că a nimerit într-un punct sensibil şi continuă, cu intenţia de a repara lucrurile:

— Vino şi tu, mâine, cu Bârsan. Luăm toate loturile din divizie, om cu om, discutăm cu cluburile... încă mai e timp, au mai rămas trei săptămâni până la start.

În urma lui Prişcu, Ispas priveşte lung spre Macovei, oftând cu năduf şi scărpinându-se după ceafă, ca omul intrat în bucluc.

— Macovei, dragule, să te ţii! Ce va fi anul ăsta în voleiul nostru, n-a mai fost! Şi cine ştie dacă şi când va mai fi!

La sală, Bârsan îşi găseşte băieţii echipaţi, aşteptându-l. În primele clipe, le evită privirea, încurcat. Pe drum şi-a „făcut procesul”, reproşându-şi naivitatea, dezinteresul, neglijenţa... în fond, cine să se îngrijească de soarta echipei, dacă nu antrenorul? Acum, ce să le spună? Că vor începe o nouă campanie în şase jucători şi două rezerve, exact ca anul trecut? Că, din nou, până la vară, nu există boală, sărbătoare, accident, problemă personală, indispoziţie - nimic altceva decât echipa? La despărţire, el şi Prişcu le-au promis că răspunderea se va împărţi pe mai mulţi umeri, că nu vor mai fi obligaţi să trăiască şi să joace, fiecare, cu sabia lui Damocles deasupra capului. Şi iată, se întoarce cu mâna goală, obligat să le explice... de fapt, ce să le explice? Să le ceară, din nou, exact ca la începutul campaniei trecute...

Pârlog, căpitanul echipei, rupe tăcerea, întrebând pe un ton al cărui umor n-ar fi scăpat nimănui - în afară de Bârsan, în starea în care se află:

— Câte echipe facem, meştere; două sau trei?

Un hohot de râs acoperă cuvintele lui Sandu. Băieţii râd zdravăn şi de întrebarea mucalită a colegului lor, dar şi de aerul confuz, vinovat al antrenorului, de naivitatea copilului matur din faţa lor, singurul om care nu aflase, până azi, ce transferuri s-au făcut, cine a venit la „Unirea”, cum se comentează „în târg” evenimentele profilate la orizontul acestui sezon competiţional ce se anunţă atât de aspru. Râd, simţind nevoia să dea ceva din veselia lor lui Bârsan, acum crispat, speriat nu de muncă, ci pentru că e obligat să ceară altora, din nou, ceea ce el, cu firea de om „înhămat la greu” printr-un soi de etern contract cu destinul, a ajuns să facă aproape din nevoie interioară.

De fapt, toţi cei opt se bucură că pornesc la drum ei şi numai ei. Între gândul liniştitor că există cineva, pe banca rezervelor, capabil să-i înlocuiască într-un moment greu, şi mândria de a se simţi, fiecare, parte de neînlocuit a unui ansamblu perfect, a învins orgoliul. Ce-au făcut odată, vor mai face; sunt capabili să urce din nou până-n vârf, fără proptele; se cunosc, se înţeleg fără cuvinte, atmosfera aceasta de familie mare, unită, puternică prin unire, nu merită să fie ameninţată, poate chiar sacrificată numai şi numai pentru a pune echipa la adăpost de slăbiciunile omeneşti ale vreunuia dintre ei. Soluţia e simplă şi verificată: să nu existe slăbiciuni.

Bârsan îi priveşte, uimit; în prima clipă, nu înţelege nimic. Apoi râsul molipsitor al băieţilor îi descreţeşte, una câte una, cutele frunţii, până când faţa i se destinde într-un zâmbet larg. În fine, simte starea de spirit a oamenilor lui şi le vorbeşte liniştit, aşa cum n-ar fi reuşit în nicio altă variantă a întâlnirii cu echipa:

— Băieţi... ăştia suntem, ăştia defilăm. N-am primit pe nimeni, şi nici n-am insistat, deocamdată. Mâine m-a chemat Ispas, la federaţie, să reluăm tratativele, poate, totuşi...

— Lăsaţi poimâine, sau... la vară, că anul ăsta ne descurcăm singuri, punctează, din nou, Pârlog, în hazul general.

După ce se potoleşte veselia, Sandu continuă, de data aceasta cât poate el de serios:

— Faceţi cum credeţi că e mai bine, meştere, dar... contaţi pe noi! Ne ştiţi, ne-aţi probat. Fiecare şi-a făcut bine socotelile; am discutat şi răsdiscutat. Uşor nu e, dar merită! Ce-am trăit noi, ăştia opt oameni, lângă dumneavoastră, ce bucurie... nu există preţ s-o plătească. Păi... cum să n-o mai trăim odată? Cât despre ajutor... Să nu insistaţi, să nu vă puneţi obrazul pentru vreun jucător, de grija noastră, că noi... ca japonezele, meştere! Vă amintiţi?

„Ce mai... Am noroc! Orice-aş zice eu, sunt un norocos! Şi Mioara... şi copiii ăştia... în loc să mă-ntrebe ce-am păzit...”

— Mulţumesc din inimă, copii. Nu m-am îndoit de voi. Am vrut, doar, să vă asigur dreptul la o clipă de relaxare... poate dorită, poate necesară, nu ştiu... Gândul că trebuie să intri în teren, să joci şi să câştigi săptămână de săptămână, oboseşte mai rău decât efortul. Va fi greu; cu cei mai buni, toţi joacă bine... dar mă bizui pe voi. Acum, la treabă!

Antrenamentul - al zecelea după zilele petrecute la munte - începe cu o intensitate ucigătoare. „Lecţia japonezelor”, povestită de Pârlog, Iuga şi Stavru cu lux de amănunte, a ajuns să prezideze un spirit de muncă ce face minuni. Întors de la Sofia, Bârsan şi-a extras cu minuţiozitate toate noutăţile de pregătire şi joc; a adăugat tot ce a înţeles din discuţia cu micul antrenor al gimnaştilor niponi. Faţă de anul trecut, intensitatea efortului s-a dublat. Prişcu, prezent la câteva antrenamente, şi-a exprimat teama de „prea mult” şi de „prea greu”, întrebându-l sincer îngrijorat pe Bârsan:

— Mitică, nu exagerezi?

Ciudate i s-au părut lui Prişcu şi exerciţiile lungi, interminabile, de pase în care degetele celor două mâini parcă nici nu există; apoi exerciţiile şi mai ciudate, cu pasă de atac dată din plonjon, care schimbă literalmente obiectivul jocului din linia a II-a. La toate întrebările preşedintelui, antrenorul a răspuns numai atât:

— Puţină răbdare... Discutăm la iarnă.

Azi, de exemplu, băieţii şi-au adus de la atelierul clubului ultima inovaţie: saboţii. După două ore de şmotru în sală, toată lumea iese la

terenul din curte pentru a inaugura „prelungirea detentei” cu ajutorul saboţilor special concepuţi de Bârsan şi Pârlog, inoperanţi - din păcate - pe parchetul sălii. Ideea e simplă: pe nişte tălpi metalice, groase, de plumb, s-au adăugat feţe de pânză tare, rezultând nişte încălţări ce atârnă ca ghiuleaua de picior. „Potcoviţi” astfel - după expresia lui Pârlog - cei opt jucători, împărţiţi în patru cupluri, execută serii lungi de pase numai din săritură, luptându-se la fiecare desprindere de pământ cu greutatea cumplită ce te ţintuieşte, parcă, de zgura terenului. Cu aceleaşi încălţări, băieţii trec la blocaj: sărituri, sărituri... cât mai multe, cât mai înalte, cât mai rapide, exact în porţiunea de fileu în care meşterul aruncă, pe neaşteptate, balonul ce trebuie respins de către blocul în doi şi în trei, bloc alergat de la centru la banda din stânga a fileului, apoi - fără o clipă de răgaz -tocmai în extremitatea dreaptă...

Când „saboţii infernali” sunt scoşi, iar picioarele frânte de efort se odihnesc din nou în tenişii uşori ca fulgul, jucătorilor li se pare că plutesc. Cel mai rezistent la proba „bocancilor kamikaze” - cum au denumit-o, spontan, băieţii: Moşuleţ. Pârlog a înregistrat faptul, comentându-l la vestiar în stilul său personal:

— Fraţilor, dacă nici cu tălpile de plumb nu intră Moşu’ în naţională, atunci...

Zi de antrenament şi la „Unirea”. Lot mare: 14 jucători. Ar fi fost 16, dar doi oameni din „vechea gardă” şi-au cerut transferul. Azi, Ţenescu s-a hotărât să „cearnă oamenii” în prezenţa conducerii secţiei şi a clubului. Şi - ca să nu fie discuţii - a aşezat de-o parte a fileului vechea garnitură de titulari, iar de cealaltă, cele patru noi achiziţii, plus primele două rezerve din fostul lot. Alcătuirea formaţiilor a stârnit zâmbete, dar acum, la ultimele mingi, nu-i mai arde nimănui de râs; „titularii” pierd cu 3-0! După ultimul punct, realizat de Brânzei, timişoreanul, fără bloc în faţă şi cu şase adversari transformaţi în spectatori, Ţenescu îşi trimite oamenii la vestiar; nu cu ei are treabă „la concluzii”, ci cu cei chemaţi să-i valideze opţiunile, formulate scurt şi rezolut:

— Bănuiam că toată vara s-a cam stat, dar nu credeam că situaţia e chiar aşa de...

— Ceva - ceva s-a mai făcut, să nu dăm cu barda, că nu e cazul, îl întrerupe Stoiciu, preşedintele secţiei.

Fără să ridice tonul, Ţenescu pune lucrurile la punct:

— Atunci... cum e posibil ca o echipă vicecampioană să piardă „la zero” în faţa a şase jucători adunaţi pentru prima dată în acelaşi teren? Dacă nu ştiţi, să vă spun eu: Brânzei, Damaschin şi Popişteanu au muncit toată vara în lotul universitar, unde au format o linie; Drumaru, ştiind că vine la noi şi dorind să se impună, a lucrat singur. Nu spun asta ca să mă scot pe mine-n faţă; reţineţi doar că s-au pregătit, aşa cum e normal să facă orice sportiv de performanţă! Ei, cei patru, au bătut azi, vă pot demonstra statistic, am notat autorii tuturor punctelor, pe seturi; ceilalţi doi au fost umplutură... Cât despre titulari... suiţi-i pe cântar şi o să înţelegeţi de ce gâfâie după câteva sărituri! E admisibil?... Vicecampioni, şi să nu mai încapă în haine, când sezonul bate la uşă?

— Deci, pe cine vezi în primii şase? intervine Tabacu, preşedintele clubului.

— Nu ştiu. Cer încă 4-5 trialuri, în toate formulele posibile, cu dumneavoastră lângă mine. Hotărâm pe văzute. De pe acum pot spune însă că mă dispensez de Adam şi Căruntu. N-am ce face cu ei. Ceilalţi 12... muncă pe brânci, până ne lămurim ce poate fiecare. Dacă vreţi o părere - subliniez; deocamdată, o părere - doi-trei din foştii titulari au şanse să intre în formula cu care încep campionatul.

— Nu te pripeşti? Una e forma şi alta valoarea, intervine din nou Stoiciu.

— Lucrez cu toţi, vrea să încheie Ţenescu discuţia. Cine răspunde la comenzi, are uşa deschisă; cine nu... îmi trebuie cel puţin 10 oameni la fel de buni; asta e singura noastră armă în lupta cu Bârsan. Pentru că... să fie clar: locul II îl aveţi şi-l puteaţi păstra şi fără mine. Am venit pentru locul I; campioni sau... nimic! Ca un prim pas, v-aş propune ceva - nu numai dumneavoastră, conducerii, ci tuturor: din clipa asta să nu mai existe „jucătorii noştri” şi „veneticii”. Indiferent de unde vin şi ce vechime au aici, dacă apără culorile noastre, sunt ai noştri, toţi. Cine şi cât joacă, asta va hotărî valoarea, ambiţia şi hărnicia fiecăruia.De acord?

Un murmur general de aprobare răspunde cuvintelor lui Ţenescu. Invitaţii la meciul de trial părăsesc tribunele cu sentimentul că, în sfârşit, echipa lor şi-a găsit omul de care avea nevoie.

Cât a fost cu băieţii, Bârsan a lucrat în linişte, uitându-şi gândurile. Calmul lor, cheful de muncă, umorul lui Sandu Pârlog i-au alungat frământările. Rămas singur, gândurile negre revin. Cum să stai un an în şase oameni? Te fereşti cât poţi, previi tot ceea ce se poate preveni, dar o

întâmplare, un accident... Oamenii nu sunt maşini, necazurile vin nechemate, când nu te-aştepţi şi de unde nici n-ai visat! „E clar: chiar din prima etapă, şi Moşuleţ şi Iordache trebuie să joace cel puţin un set pe meci, fiecare. Momentul intrării în teren trebuie să-i găsească pregătiţi”... Bârsan nu-şi poate explica ce anume îl determină să se gândească cu atâta insistenţă la rezerve; cert este că l-a cuprins teama, o teamă nelămurită.

Tot rumegându-şi gândurile, a ajuns în faţa blocului Mioarei. Parcă se mişcă perdeaua, la fereastra sufrageriei... Deci Ancuţa i-a pândit sosirea. Constatarea îl face să uite, din nou, toate grijile, şi fără să mai aştepte liftul, o ia pe scări, voiniceşte. Fata îl aşteaptă, într-adevăr, cu uşa deschisă larg şi cu semnalul pregătit; când Bârsan păşeşte pragul casei, întâmpinat, ca întotdeauna, cu o bucurie debordantă, vocea Ancuţei se face auzită probabil nu numai de la bucătărie, unde Mioara trebăluieşte încă, ci şi din apartamentul vecin:

— Mama, la masă! A venit meşterul!...

Târziu, după cină şi mai ales după ce domnişoara Anca Nichituş a smuls promisiunea formală a musafirului - care nu mai e de mult musafir în casa ei - că o va lua cu echipa în prima deplasare din campionat, Mioara ascultă, uşor îngrijorată, noutăţile lui Bârsan. Spera să vină cu veşti bune, să-l vadă mai liniştit, dar după ce a glumit şi a râs cu fata, părând că s-a scuturat de griji în atmosfera tonică a căminului unde poposeşte întotdeauna ca într-o oază, bărbatul a căpătat, din nou, aerul de om preocupat, trădându-şi adevărata stare de spirit. Mioara nu l-a lăsat până nu i-a spus tot; acum, când ştie, îşi dă seama că va urma un an!...

— Nu se mai poate face chiar nimic? întreabă ea, convinsă că trebuie găsită, totuşi, o soluţie, altfel... îl cunoaşte bine pe Mitică, ştie că e în stare să se frăsuiască un an întreg, clipă de clipă, aşa ca acum, până când - vorba lui - se alege albă sau neagră.

— M-au chemat mâine, la federaţie, să mai luăm o dată efectivele, om cu om... Un pripăşit s-o găsi, din douăsprezece loturi divizionare, ca să-mi închidă gura, dar... ce să fac cu el?

— Pe rezervele tale... cam cât contezi?

— Răi nu sunt, dar... îmi trebuie mai mult. Omul venit de pe bancă trebuie să aducă echipei nu numai vigoarea şi prospeţimea jucătorului odihnit, ci mai ales încrederea celorlalţi în el. Asta e problema! La mine, orice înlocuire scade potenţialul, măreşte stress-ul, îi obligă pe cei din teren

la un efort în plus. Dacă provoc teama de greşeală, plătesc prea scump odihna de câteva clipe a titularului... îmi trebuie un jucător de valoarea primilor şase; unul singur!

— Prişcu nu poate...? insistă Mioara.

— Când putea, n-a făcut-o. A contat pe abilitatea mea în racolări, pe care tu ţi-o imaginezi... A crezut că mă întorc de la Sofia doldora de oferte.

— E clar, izbucneşte în râs fără veselie Mioara, încercând să şi-l închipuie pe Mitică faţă-n faţă cu ipoteticul „partener de afacere". Dacă pe tine te-a găsit Prişcu să rezolvi treburi de genul ăsta, m-am lămurit; bravo vouă! Dar... ia spune - schimbă vorba, deodată, ca sub impulsul unui gând atunci venit: de unde o cunoaşte Iuga pe Ivonne? E ceva între ei?

Bârsan face ochii mari.

— Ivonne? Asta cine mai e? Bruneta cu care a intrat atunci, la Capșa? Spunea că e o colegă...

— Eşti în urmă cu politica, monşer! Persoana de care-ţi spun are părul blond-platinat şi e asistentă la noi, la spital. Am văzut-o alaltăieri cu Radu, prin oraş. Întâmplător, o cunosc bine. Mi-ar părea rău să-i sucească minţile băiatului; n-ar fi la prima poveste de genul ăsta...

Văzând cum se adâncesc cutele de pe fruntea lui Bârsan, Mioara adaugă repede, regretând că a deschis discuţia:

— Nu te supăra că mă amestec, nu e treaba mea, ştiu, dar... mă gândesc şi eu în toate felurile, să nu iasă vreun necaz...

„Asta ar mai lipsi!" - îşi spune Bârsan, promiţându-şi să se lămurească rapid („chiar mâine!"). Nu de alta, dar puţini oameni ştiu atât de bine ca el ce se poate alege dintr-un bărbat orbit de dragostea pentru o femeie care nu-i merită sentimentul.

Cu toate eforturile lui Bârsan de a-şi ascunde îngrijorarea, şi mai apoi de a-şi reprima amintirea dureroasă a unei femei blonde şi frumoase, întruchipând pentru el ideea de destin nefast, cu toate strădaniile Mioarei de a-l scoate din starea ascunsă inabil, seara s-a desfăşurat sub semnul gustului amar: pentru ce a fost cândva şi pentru ce s-ar putea întâmpla dacă...

7. Startul

Arbitrul anunţă ultimele cinci minute de încălzire. Semnul intensifică ritmul atacurilor la fileu. Câţiva jucători au şi încheiat exerciţiul, pândind acum mingile pentru cele câteva servicii de probă, cu care pregătirile vor lua sfârşit. Peste cinci minute, aici, la Cluj, fluierul arbitrului va marca, pentru jucătorii lui Bârsan, startul „anului infernal”, la capătul căruia mica trupă de la „Înainte” (cea mai mică din întreaga divizie: opt jucători şi un antrenor!) speră să cucerească din nou titlul naţional şi european. Toţi opt sunt la încălzire; pe bancă aşteaptă Prişcu, Ancuţa -invitată de onoare, conform promisiunii - şi, bineînţeles, meşterul.

Bârsan pare calm. Până adineauri, a şi fost. Chiar dacă ar fi păşit cu teamă în moderna sală a sporturilor unde sorţii au hotărât să „deschidă stagiunea”, primirea extraordinară a clujenilor l-ar fi liniştit. Când băieţii lui au intrat pe teren, drumul până la linia de trei metri, pentru salutul tradiţional, l-au parcurs printr-un coridor viu; de-o parte şi de alta, jucătorii-gazdă se constituiseră într-un fel de „gardă de onoare”, salutând prezenţa campionilor Europei în oraşul cu atât de vechi şi frumoase tradiţii în volei. În aceeaşi clipă, tribunele pline au izbucnit în aplauze şi urale, câteva sute de studenţi scandând, furtunos şi repetat, sub bagheta unui dirijor improvizat: „Înainte, înc-un an, campion european!” Aducând la bancă cele opt buchete şi umplând, astfel, braţele Ancuţei cu flori, Sandu Pârlog nu se poate abţine să nu-l „ciupească” pe Prişcu:

— Păstrăm florile până duminica viitoare, pentru Bucureşti, sau cumpără clubul altele? Cu copiii care să le ofere... aranjează Ancuţa!

Fata aprobă cu entuziasm; dacă trebuie, face ea rost şi de flori, numai să... Pârlog îi ciufuleşte părul tuns băieţeşte, apoi se grăbeşte să se întoarcă la datorie. Ultimele mingi de atac la fileu bubuie pe podea concomitent cu serviciile care au început să zboare între cele două margini ale terenului. O pasă înaltă de la Iordache îl înalţă pe Radu până acolo unde palmele blocajului advers nu ating niciodată balonul; sus, în aer, o mişcare scurtă, zvâcnită, adună tot trupul arcuit deasupra mingii. Urmează lovitura seacă, puternică, ricoşeul din podea, apoi... ce-a fost asta? Două servicii, pornite în aceeaşi clipă dintr-o parte şi alta a terenului lovesc în aer mingea „executată” de Iuga, provocând un „carambol” foarte rar întâlnit pe vreun teren de volei: nu două, ci trei baloane se ciocnesc în aer! Derutat, Radu încearcă să se ferească de mingile ce sar besmetic şi să-şi controleze în acelaşi timp aterizarea din săritura care stârnise murmure de admiraţie în tribune. Talpa piciorului stâng întâlneşte, însă, nu parchetul sălii, ci una din

mingi. Alunecând, corpul zboară spre înainte în timp ce spatele ia contact brutal cu scândura terenului de joc. O exclamaţie de spaimă izbucneşte simultan din mii de piepturi, apoi... linişte; o linişte nefirească. Bârsan şi Prişcu se reped în teren. Jucătorii - oaspeţi şi gazde -sunt ciorchine, în jurul trupului întins pe parchet. Iuga se ridică cu greutate, ajutat de Stratulat şi Băjenaru; roteşte uşor capul, ca pentru a-şi alunga o stare de ameţeală. Febril, Bârsan îi încearcă articulaţiile, apoi îi palpează spinarea, de-a lungul coloanei, întrebând mereu;

— Doare? Doare? Doare? Dar aici?

În câteva clipe, medicul delegat îşi intră în atribuţii. Iuga e condus cu grijă până la bancă, apoi examinat cu de-amănuntul. Nu, nu pare nimic serios; mai mult sperietura... A avut noroc. Bârsan e palid, parcă i s-a scurs tot sângele din obraji. Îl ţine pe Radu lângă el, deşi băiatul încearcă să-şi reia locul, alături de colegi.

— Stai liniştit. Ai răbdare câteva minute. Dacă nu apare nicio durere... mai vedem. Acum, nu.

După ce anunţă noua formulă de echipă la foaia de arbitraj, Bârsan se aşează din nou pe bancă, lângă Prişcu, Ancuţa şi Iuga. Cu capul în mâini, priveşte fix parchetul verde-oliv, exact culoarea pardoselii de pe care, cu ani în urmă, prietenii l-au ridicat spre a-l instala pe targa salvării, după care... Nu, nu vrea să-şi aducă aminte şi, mai ales, refuză imaginea lui Iuga într-un corset alb, de gips; vrea să alunge coşmarul amintirilor care nu mai sunt amintiri, pentru că, în tabloul halucinant, oferit de memorie, bărbatul ce se chinuie să-şi recapete vlaga, să-şi mişte fiecare articulaţie cu un dram mai mult decât ieri, luptându-se disperat cu cârjele, cu ţarcul, cu bara, cu greutăţile, strângând din dinţi la elongaţii şi extensoare, nu mai este Bârsan, ci Radu, băiatul pe care el...

— Meştere, vă rog!... N-am nimic, lăsaţi-mă să...

— Nu te mişti de lângă mine, auzi?

Bârsan se sperie de propria-i voce. Articulează cuvintele cu greutate, le pronunţă răguşit, strident, ca un om şocat. Într-o clipă, n-a mai rămas nimic din buna dispoziţie a începutului festiv; starea de bine, atmosfera sărbătorească s-au spulberat pentru omul şi aşa predispus să se gândească în primul rând la necazuri şi ghinioane, circumspect cu veştile bune, deschizându-şi greu baierile inimii pentru bucurie, ca şi cum bucuria ar fi fost lăsată pe lume pentru alţii, nu pentru el. Când l-a văzut pe Radu căzând,

i s-a tăiat respiraţia, dar după ce a trecut primul val de frică, nelegat decât de sănătatea şi binele băiatului, Bârsan începe să simtă cum se instalează şi creşte în el o stare veche, ciudată, încercată şi ca jucător, în teren, dar mai ales pe bancă: spectrul eşecului. Momentele acestea de anxietate nu şi le-a putut explica, şi nici să le învingă sau să le alunge din suflet n-a fost în stare vreodată. Le-a trăit în faţa unor adversari puternici ori modeşti. Adversarii şi spectatorii îl priveau cu invidie sau cu admiraţie („ce-i pasă lui Bârsan; e liniştit, merge la sigur!”), dar el, marele favorit, se frământa, strângea pumnii pentru băieţii din teren, cu inima bătând besmetic, uitând subit toate argumentele logice: plusul de valoare al jucătorilor săi, „cota” echipei, experienţa, munca investită, dovezile - nenumăratele dovezi - de forţă morală, putere de mobilizare în momentele de cumpănă etc, etc... E adevărat, echipa lui e „mare favorită”, n-a mai cunoscut înfrângerea de nu mai ţine minte când, dar... ce echipă - în volei sau în alt sport - a reuşit să evite eşecul la nesfârşit? El, Bârsan, s-a aflat în teren, de partea cealaltă a fileului, când voleibaliştii sovietici - în acea vreme lideri autoritari ai tuturor clasamentelor europene şi mondiale - au pierdut cu 3-0 în faţa echipei noastre, încheind în nici 70 de minute uluitoare, o supremaţie de mulţi ani.

Ce s-a întâmplat atunci, exact atunci, cu jucătorii obişnuiţi doar să învingă? Ce n-a mai mers? Ce s-a rupt în acea zi într-un angrenaj construit cu migală, perfect pus la punct şi mereu învingător? De-atunci, din clipa în care colegii, fericiţi, îl îmbrăţişau şi se îmbrăţişau, Bârsan se tot frământă, încercând să priceapă resorturile intime ale eşecului-surpriză. Cum şi de ce? Şi - mai ales! - cât depinde de tine, antrenor, ca să eviţi clipa eşecului sau să o amâni... cât? Să împingi pragul... până unde? Prin ce mister, luni şi ani la rând, câţiva oameni sunt capabili să-şi sincronizeze perfect voinţele şi puterile, pentru ca, într-o zi -niciodată ştiută dinainte! - cineva să cedeze, fisura să apară, provocând...

Ridică privirile din podea. Vrea să-şi vadă băieţii, simte nevoia să le cântărească mişcările, să-i judece prin comparaţie cu adversarii, să-şi recapete încrederea din siguranţa execuţiilor cu care campionii Europei încântă publicul chiar şi la încălzire.

De alături, Prişcu - observator atent - îi prinde mâna, şoptindu-i cu tonul de „glumă serioasă” instaurat de ani de zile între el şi Bârsan ori de câte ori preşedintele vrea să atace un subiect delicat:

— Iar te-au apucat spaimele? Fă economie de spaime, Mitică! Păstrează-le pentru Ţenescu, pentru cehi sau pentru cine ne-or mai hărăzi sorţii!...

Antrenorul zâmbeşte, chinuit. Nu el cheamă frica. Sunt momente când ştie bine că ea n-are niciun temei; acum, de exemplu... Dar cu cât logica pledează pentru calm şi certitudine, cu atât...

Un fluierat lung, urmat de altul scurt şi strident, dă semnalul primului serviciu. Toată echipa lui Bârsan e în poziţie de primire. Pe bancă, Iuga şi Iordache se apleacă şi ei, uşor, înainte, îndoind genunchii şi pregătind mâinile în mod reflex, întocmai cum şoferii obişnuiţi cu volanul, când stau pe scaunul din dreapta, pun involuntar „frâne” - evident inutile - înfigându-şi piciorul în podeaua maşinii simultan cu şoferul ce acţionează pedala de frână. Mingea porneşte din mâna clujeanului, depăşeşte fileul razant cu banda şi cade între Băjenaru şi Stratulat, fără ca vreunul dintre ei să fi schiţat măcar un gest de preluare. Punct! Tribunele reacţionează prompt, încurajându-şi echipa. Cei doi „vinovaţi” ridică mâna spre coechipieri, dar mai mult spre banca de pe care Bârsan îi priveşte cu reproş. De-alături, Iuga şopteşte, rugător:

— Meştere, lăsaţi-mă să intru!...

O clipă, Bârsan e tentat să ceară schimbare, dar imediat îşi reprimă intenţia. „Am ratat o preluare; atât! Şi e prima minge... Ca să nu-şi piardă încrederea în ei, trebuie să nu mi-o pierd eu!” Drept răspuns, mâna dreaptă a antrenorului îl fixează pe Radu, pregătit să se ridice şi să intre în teren. Fluierul arbitrului dă curs celui de al doilea serviciu. Mingea, lovită exact ca în faza anterioară, descrie aceeaşi traiectorie ciudată, joasă, chinuindu-se parcă să nu atingă banda fileului, ceea ce reuşeşte din nou, ca prin minune; acum, ea nu mai întâlneşte însă podeaua, ci mâinile lui Pârlog, arcuit într-un plonjon superb. Din căuşul palmelor lui porneşte pasa înaltă, exact pe fileu, unde adversarii sunt spectatori, aşteptând - conform uzanţei - intrarea ridicătorului, apoi pasa, apoi... Moşuleţ zvâcneşte scurt şi, fără blocaj în faţă, schimbă violent traiectoria balonului, „îngropându-l” în terenul advers cu o lovitură cu care vrea, parcă, să-şi justifice intrarea în primii şase. Tribunele se animă din nou, răsplătind cu aplauze atacul-surpriză ce nu rămâne o fază izolată, ci prefigurează - ca un eşantion decupat dintr-o serie - desfăşurarea întregului set. Pentru că, după serviciul lui Stavru, după preluarea clujenilor şi atacul lor, amortizat la blocaj de Bujor şi Băjenaru, plonjonul lui Stratulat înseamnă, din nou, pasă ideală pentru Sandu Pârlog,

care aduce primul punct echipei sale cu o execuţie la fel de precisă, în faţa unui adversar la fel de nepregătit, obişnuit să considere preluarea din plonjon un mod de a „salva” mingea, nu de a oferi pasa decisivă cu precizie matematică. După câteva minute, la 15-5, când echipele schimbă terenul, Bârsan - în sfârşit - e calm; ştie cum vor curge seturile următoare, dar, mai ales, înţelege că n-a muncit degeaba.

Până azi, două arme i-au asigurat succesul: blocajul şi - mai ales - forţa de atac, dar un atac „cinstit”, clasic, construit pe cele trei faze obligatorii: preluare, ridicător, trăgător. Acum, cele mai multe puncte le-a adus surpriza. „Lecţia japonezelor” a început să dea roade, simplificând construcţia şi oferind atacantului porţiuni largi de fileu fără blocaj, ceea ce - la detenta jucătorilor lui Bârsan - înseamnă punct sigur. Ani de zile, meşterul le-a interzis băieţilor săi să rişte. A construit totul inginereşte. Aşa s-a născut jocul ordonat, metodic şi eficace, bazat pe trei principii de fier. Primul: blocajul propriu trebuie să existe întotdeauna, să se înalţe cât atacantul advers, simultan cu el şi să închidă toate culoarele. Doi: omul de atac trebuie să sară mai sus decât blocajul adversarului şi să lovească năprasnic, fără drept de apel. Trei: toată lumea blochează, preia, pasează, atacă - deci, niciun jucător nu este „mână moartă” în vreuna din fazele jocului. Până la Universiadă, Bârsan n-a crezut în voleiul acrobatic; s-a ferit de procedeele cu procent ridicat de risc, cerând întotdeauna soluţia cea mai sigură, pasa cu degetele, mizând totul pe săritura, forţa şi exactitatea omului de la fileu, acolo unde toţi cei şase jucători ai săi se simt ca peştele în apă. Azi, meciul de la Cluj are valoarea unui test: să-i spună, adică, ce se poate obţine renunţând la aceste reguli.

— Cum te simţi, mânzule?

Crezând că întrebarea e un mod de a-l pregăti să intre în setul al doilea, Radu sare de pe bancă.

Bârsan îi face semn să se aşeze.

— Nu, nu încă... Te-am întrebat cum te simţi. Vreo durere, ceva? Ameţeală? Nu, nimic din ceea ce se teme meşterul.

— Atunci... ia o minge şi încălzeşte-te cu Iordache. Bagă de seamă: nu forţezi. Doar pase.

— Joc setul doi? întreabă Radu, bucuros, în timp ce privirile îi fug spre o zonă a tribunei, iar mâna dreaptă parcă schiţează, fără prea multă decizie, un gest de salut.

— Te încălzeşti. Pe urmă, vedem...

Arbitrul fluieră începutul setului. Gazdele, parcă desmeticite din şocul surprizei, fac eforturi disperate să ţină pasul cu campionii şi mai ales să „se agațe” de jocul acesta atât de puţin obişnuit pe terenurile noastre. Blocajul se grupează mai rapid, înţelegând că atacul poate veni în orice clipă, din orice minge. Stimulaţi de exemplul jucătorilor lui Bârsan, clujenii plonjează şi ei după toate baloanele, prelungind fazele de joc— spre bucuria spectatorilor, care-i încurajează frenetic. Iritaţi de evoluţia jocului, campionii forţează, dorind cu orice preţ să restabilească diferenţa din primul set, dar.., o preluare de jos a lui Stavru pune mingea în mâna unui clujean, care „n-o iartă”. Greşeşte, apoi, Stratulat, aproape la fel. După recâştigarea serviciului, e rândul lui Moşuleţ să justifice vechile rezerve ale lui Bârsan faţă de pasa fără degete; preluarea lui oferă mingea adversarilor, care profită şt punctează. Echipele merg „cap la cap” până la 6-6, când Bârsan se ridică, cerând primul timp de odihnă. De pe margine, Iuga se apropie în fugă, dar un gest al antrenorului ii trimite din nou la încălzire.

— Nu aşa, copii, spune meşterul cât poate de calm. Se vede că nu ştim bine lecţia... Fără panică şi fără pripeală, vă rog! Ce încercăm noi, se obţine greu; o echipă nu-şi schimbă jocul în două luni.

— Primul set a mers, îndrăzneşte Pârlog.

— Pentru că am jucat singuri! Când au înţeles, uite că nu mai merge! Au şase puncte; patru le-au făcut din pasa noastră! Cum, adică: muncim pentru adversar? Preluarea „de jos” e nesigură, ăsta-i adevărul. Până învăţăm, facem ce ştim bine. Avem nevoie de fiecare set şi de fiecare punct. Deci: preluare controlată, pasă cinstită, atac fără întoarcere. Nimeni nu riscă, nimeni nu greşeşte. Jocul nostru. Clar?

La reluare, „maşina de volei” a bucureştenilor, repusă pe făgaşul îndelung exersat, macină fără cruţare vânzoleala - acum fără spor - din terenul advers, adunând punct după punct. Ca la comandă, de-o parte a terenului a dispărut greşeala; mingea circulă fără abatere pe trasee perfect cunoscute, atacul - construit în trei timpi, dar cu precizie de ceasornic - se dovedeşte de nestăvilit iar blocajul campionilor, de netrecut. Spectacolul s-a mutat la fileu, acolo unde pasa clasică, înaltă, exact de-asupra benzii, pune în valoare detenta jucătorilor lui Bârsan. Când atacă clujenii, patru mâini aşezate exact unde trebuie se opun loviturii, mărind zestrea de puncte a bucureştenilor. Setul se încheie cu 15-8, sub privirile unui public contrariat

nu atât de scor, cât de „schimbarea la faţă” a campionilor. Care le este, de fapt, jocul?

Ciudat... în loc să-l bucure, revirimentul îl încruntă pe Bârsan. Acum, chiar nu mai ştie ce merită făcut.

Parcă exprimându-i frământarea, Prişcu spune, clătinând din cap:

— O să-i zăpăceşti, Mitică! La un moment dat, vor încurca borcanele...

Aşa este; „meşterul” ştie bine că nu poţi fugi după doi iepuri, trebuie să te decizi, să gândeşti bine şi să mergi pe-un drum, până la capăt, altfel... „Iuga. Unde e Iuga? Trebuie încercat şi cu el în teren, poate că Radu...” Un semn - şi „mânzul” vine în fugă, aducându-l şi pe doctorul sălii, fost voleibalist şi el, gata să se pună garant pentru capacitatea de joc a băiatului. Bârsan se hotărăşte rapid.

— Moşule, îţi mulţumesc, ai fost la înălţime. Setul trei intrăm cu mânzul. Încercăm din nou „varianta japoneză”, dar... atenţie: continuăm cu ea numai dacă ţineţi adversarul sub şase puncte. Cum începe bâlbâiala şi zăpăceala, vă trec pe trei timpi, clasic.

Băieţii îşi ocupă locurile în teren pentru setul-test, în timp ce Prişcu, obsedat de gândul formulat înainte, toarnă gaz pe focul dilemelor lui Bârsan:

— Şi dacă nu merge?

— Am spus: o luăm „bătrâneşte”, din nou.

— Iar eu te întreb: dacă ştim bine o lecţie, cu care n-am pierdut în trei ani niciun meci, de ce încercăm alta?

— Pentru că mâine sau poimâine, ce ştim nu mai ţine! Ţenescu a văzut şi el voleiul japonezelor şi sunt convins că, acum, munceşte la el de-i ies ochii! Şi chiar dacă nu-i va merge lui o să le meargă cehilor, ruşilor, polonezilor sau mai ştiu eu cui... Ăştia ne aşteaptă în Cupă!

De alături, Ancuţa - venită la Cluj ca la un fel de serbare, ceea ce pentru ea chiar şi este - priveşte uimită la cei doi bărbaţi care se frământă, discută, se contrazic, deşi este limpede că echipa lor va câştiga, în timp ce învinşii par calmi, senini, pe banca lor nu se îngrijorează nimeni, antrenorul nu e încruntat ca meşterul... Ciudaţi sunt, uneori, maturii!

Setul trei începe cu un iureş al bucureştenilor, oprit - sau mai exact întrerupt - la 0-9 printr-un timp de odihnă, cerut de tabăra clujeană. Odihnă... după ce? Gazdele n-au mai apucat, de fapt, să joace, deşi acum

ştiau că orice preluare poate fi pasă de atac, deşi antrenorul le-a cerut blocaj la orice fază şi alarmă permanentă în linia doua. O singură dată, „ciunga” lui Băjenaru n-a vrut să trimită balonul exact acolo unde era aşteptat, respingându-l necontrolat, cu o traiectorie atât de înaltă şi laterală, încât ar fi descurajat pe oricine. Tocmai asta l-a incitat, însă, pe luga. Aproape de pe loc, a ţâşnit - cu mişcarea explozivă, caracteristică lui - propulsat de morişca braţelor şi de foarfeca ciudată, ca o zbatere, a picioarelor, interceptând mingea acolo unde părea că nu mai poate fi ajunsă şi trimiţând-o necruţător în terenul clujenilor, la câteva palme de marginea opusă. Execuţia incredibilă a bucureşteanului, rămas câteva clipe în aer, la înălţimea arbitrului din scaun, stârneşte un ropot de aplauze. Trăsnea, antrenorul clujenilor, bate din palme, entuziasmat, şi odată cu el, adversarii de pe bancă, apoi cei din teren omagiază în acelaşi fel reuşita de excepţie. Modest, Radu primeşte cu capul şi privirile plecate manifestaţia de simpatie, până când Sandu Pârlog îi şopteşte:

— Salută publicul, mânzule! Nu vezi că eşti pe post de artist? I-ai vrăjit!...

Băiatul priveşte tribunele; caută reperul neidentificat până acum, deşi a mai încercat şi de pe bancă, la încălzire: un cap blond-oxigenat, cu părul tuns scurt. Iată, i se pare că-l zăreşte şi, ca urmare, schiţează un gest timid, aducând a salut. Pârlog, amuzat, îl îndeamnă cu voce tare:

— Curaj, curaj...

La 9-0, şi după un asemenea joc, Bârsan... ce să le mai spună alor lui? Un singur lucru îl preocupă acum: Iuga.

— Radule, poţi?

— Nicio problemă, meştere, răspunde băiatul, cu faţa îmbujorată de succes.

— Dacă mai forţezi, te scot!

La auzul ameninţării, Pârlog - în vervă - împreunează mâinile către antrenor, implorându-l, în hazul băieţilor:

— Fie-vă milă de spectatoarele blonde, meştere! Ce se fac ele, fără Iuga în teren?

Radu roşeşte mai tare, privind insistent podeaua. Înseninat, Bârsan îi ciufuleşte părul, cu gestul a cărui semnificaţie ciracii lui o cunosc perfect: meşterul e mulţumit. În clipa asta, chiar este, şi nu se sfieşte să le-o spună:

— Bine, copii... Cam aşa ar trebui să arate jocul. Să vă văd mai departe... Băjenare, ai greşit preluarea corectată de Radu, însă nu eşti tu cel mai vinovat; minge neatinsă de blocaj, în terenul nostru? Asta nu se poate! Acum... gata, la muncă. Pentru fiecare punct sub şase, dau o ciocolată.

— O bere nu merge, meştere? încearcă Pârlog marea cu degetul.

— Bere... la pensie, alcoolicule! râde, în sfârşit, Bârsan cu toată gura, întorcându-se la bancă sub privirile fericite ale Ancuţei, care pierduse speranţa de a-şi vedea idolul destins în timpul acestui meci, unde - culmea! - câştigă la scor... La 11-0, când clujenii cer schimbare de jucător, Prişcu se apleacă la urechea lui Bârsan, şoptindu-i uşor încurcat:

— Ai avut dreptate, Mitică... Morişca asta, când merge, nici dracu n-o mai poate opri!

— Dar şi când nu merge! - oftează cu năduf Bârsan. Parcă pentru a-i da dreptate, mingea servită de băieţii lui revine „bubuită” prin surprindere, găsindu-l nepregătit pe Bujor, care,din plonjon, o „pune” în mâna unui clujean, oferind gazdelor, plocon, singurul lor punct - punctul de onoare.

— Vezi? izbucneşte Bârsan. Asta e „ciunga”! Te omoară! Din atacul tău, se-ngraşe adversarul...

— Halal grăsime! E 11-l, Mitică, încearcă Prişcu să-l aducă la realitate. O greşeală, într-un set!

— Două: Băjenaru şi Bujor. Iar setul... nu e terminat.

— Bine, două, consimte Prişcu, exasperat . Disputa de pe bancă - purtată, ce-i drept, în şoaptă - se stinge, acoperită de aplauzele tribunelor. La un serviciu în fileu al bucureştenilor, clujenii răspund cu o „rotativă” pe cât de puternică, pe atât de bine plasată: la două palme de colţul terenului. Pârlog n-a mai avut timp decât să zboare prin aer, într-un plonjon acrobatic, şi să bage pumnul mâinii stângi între balon şi parchetul sălii. Din mâna lui Sandu, mingea sare spre tavan, oprindu-se la câteva palme de unul din tuburile de neon, apoi cade, învârtindu-se cu un efect ciudat. Stavru, pe fază, vine la pasa de atac, dar Iuga se precipită şi el, catapultându-se într-una din săriturile ce i-au făcut faima şi lovind balonul cu sete, ca şi cum s-ar afla deasupra fileului, nu în dreptul liniei de fund. Cine s-ar fi apărat, la o asemenea fază? Cum să ghiceşti traiectoria „ghiulelei”, spre a alege zona săriturii la blocaj? Pentru a doua oară, Radu e răsfăţat de tribune - sensibile, întotdeauna, la cei ce joacă şi pentru spectacol. Prişcu trimite şi el felicitări spre teren, cu palmele împreunate deasupra capului. Cât despre Ancuţa, ea

aplaudă mai puternic decât cei mai înfocaţi suporteri. Numai Bârsan face un semn de avertizare către Iuga. I-a spus să nu forţeze, de ce nu ascultă? Băiatul înţelege şi ridică mâna; gata, s-a potolit...

După nici trei minute, se joacă ultimul punct. Îl câştigă Pârlog, cu o execuţie menită, parcă, să demonstreze că Radu nu deţine monopolul săriturilor-minune. Mingea, lovită mult deasupra celor şase mâini înălţate la blocaj, cade aproape perpendicular, la nici doi metri în spatele apărătorilor clujeni, punând capăt unui duel devenit inegal. Echipele salută publicul, campionii culeg ultimul ropot de aplauze. Cei doi antrenori îşi strâng mâinile, lângă tuşe, în acelaşi timp cu elevii lor, în teren. Trăsnea, conducătorul tehnic al studenţilor, spune cu admiraţie nedisimulată:

— Meştere, nu văd cine te poate încurca anul ăsta, la noi... Joci alt joc! Ce le-ai făcut? Bârsan zâmbeşte. „Ehei, dac-ai şti cât costă noutatea asta!...”

Prişcu şi Ancuţa întrerup discuţia celor doi antrenori. Fata vrea să vadă oraşul, Prişcu - să fixeze programul orelor pe care le mai au de petrecut în Cluj aşa, fără grija meciului, ba chiar cu bucuria unui început promiţător. Trăsnea nici nu concepe să se sustragă îndatoririlor de gazdă; a pregătit totul, băieţii sunt aşteptaţi cu prânzul, iar meşterul, fata lui (apelativul a făcut-o pe Ancuţa să se strângă lângă Bârsan, iar pe bărbat să roşească până-n vârful urechilor) şi preşedintele, dacă au o clipă liberă şi vor să-i onoreze casa... Da, desigur; când băieţii termină duşul... Iată-i că vin. Iuga e primul. Se apropie de Bârsan, căutându-şi cuvintele, cu un aer nesigur.

— Meştere, v-aş ruga ceva...

La gestul de încurajare al antrenorului, băiatul continuă:

— Să mă învoiţi, dacă se poate...

Bârsan îl priveşte înţelegător, deşi nu fără un dram de mirare.

— De acord. 15,45 în gară; la 16 - pleacă trenul.

— Eu... vedeţi... aş veni cu rapidul de noapte, dacă se poate, răspunde Iuga, cuprins din nou de stânjeneala cu care se întorsese de la vestiar. Mâine sunt la şcoală, după masă la sală, adaugă băiatul repede, ca o justificare.

— Deci... pierzi o noapte?

— Nu, meştere, am vagon de dormit, continuă Radu discuţia cu tot mai multă dificultate, ocolind privirile antrenorului.

„Aşadar... treaba e gândită de mult! Eu, cel care trebuie să zic da sau nu, sunt pus în faţa faptului împlinit! Consimţământul meu a fost considerat o

formalitate...” Însolitul situaţiei şi mai ales faptul că tocmai Iuga este cel în cauză, îl nelinişteşte şi-l irită. Încearcă să nu-şi trădeze starea de spirit, dar nici de data aceasta jocul nu-i iese; privirile sale brusc posomorâte şi încărcate de reproş îl fac pe Radu să regrete că a îndrăznit. Mai mult pentru a-şi ascunde tulburarea şi a câştiga timp, Bârsan se pomeneşte întrebând:

— Rude? Băiatul neagă.

— Prieteni? Obligaţii?

Radu tace în continuare, de data aceasta fără niciun gest lămuritor. După câteva clipe lungi şi dificile pentru amândoi, vocea lui Iuga se face auzită, trădând dublul regret de a-şi fi supărat antrenorul fără măcar să-şi rezolve problema:

— Nu-i nimic, meştere. Dacă nu se poate...

Tonul, faţa băiatului, aerul confuz, mâhnirea ce i se citeşte în ochi, toate la un loc îl fac pe Bârsan să-şi regrete reacţia, ba chiar să şi-o judece aspru. „Am ajuns un satrap! Mi-e frică şi de umbra mea! Îi chinui şi pe ei, mă chinui şi eu... pentru ce? E om în toată firea; are o treabă, o nevoie, un interes, îl priveşte ce”.

— Ba se poate, mânzule. Ne vedem la sală. Ai grijă de tine! Brusc, amintirea accidentului îi încreţeşte din nou fruntea. Spune, te resimţi? Ceva, dureri?...

— Nimic, meştere. Vă mulţumesc! - răspunse Iuga cu bucurie aproape copilărească, pornind ca din puşcă spre ieşire, unde -odată cu apropierea lui, - din umbra unui ungher al holului se desprinde o siluetă feminină, îndreptându-se la fel de grăbită către uşa mare şi grea a sălii. Când femeia păşeşte afară, la braţul lui Radu, soarele amiezii îi luminează părul galben-pai, făcându-l să strălucească, deşi tunsoarea este scurtă, podoaba capilară părând mai degrabă frizura unui adolescent puţin excentric. Bârsan priveşte în urma celor doi cu un sentiment ciudat. Ceva nedefinit, ca o premoniţie, îl face să regrete uşurinţa cu care a spus da. „Prostii”— mormăie Bârsan, întorcându-şi capul spre Ancuţa şi pregătindu-se de plecare.

...După o scurtă plimbare prin oraşul superb - mai ales acum, la început de toamnă -, o masă bună, o vizită pe fugă la Mişu Trăsnea şi o călătorie cu rapidul în buna dispoziţie generală, toate la un loc lăsând Ancuţei Nichituş amintirea unei zile extraordinare, „caravana” voleibaliştilor campioni descinde în Capitală, unde - în ciuda orei înaintate - „informatorii” lui Sandu Pârlog aşteaptă la peron, cu veşti proaspete. „Unirea” a câştigat tot

„la zero”, acasă: 15-11, 15-7, 15-5. Cineva întreabă cum au mers băieţii lui nea Lucică.

— Vioi, răspunde martorul ocular, un nelipsit al meciurilor de volei.

— Periculoşi? aruncă altcineva.

— Mai buni ca anul trecut - în orice caz, vine răspunsul. Pârlog conchide:

— Deci... au şanse mari la locul II !

Pe voia bună provocată de verdictul lui Sandu, grupul se destramă, fiecare apucând-o spre casă. Parcă mai timidă acum, când se apropie sfârşitul călătoriei, Ancuţa păşeşte tăcută alături de Bârsan, strângându-se lângă bărbatul care o sprijină protector, simţindu-i nesiguranţa, dar punând-o pe seama oboselii. Într-un târziu, fata se hotărăşte să rişte întrebarea îndelung pregătită:

— Meştere... mă mai iei?

Drept răspuns, Bârsan se opreşte şi, cu un gest spontan, o strânge la piept cu dragoste dar şi cu obida omului care şi-a dorit din răsputeri să fie tată, fără să fi avut parte de o asemenea bucurie. Apoi, cu Ancuţa purtată pe sus, ca o povară scumpă, susţinută şi protejată de braţele sale vânjoase, îşi continuă drumul spre casă.

8. Apare o problemă

„Nu răspunde nimic! Numără până la zece, respiră adânc, linişteşte-te, gândeşte bine ce spui înainte de a deschide gura!”. În zadar încearcă Bârsan să-şi impună calmul. Cuvintele lui Iuga i-au tăiat răsuflarea. Cum, adică? Dintr-o dată, „meştere, ştiţi... eu... mă căsătoresc”! Gândurile i se învălmăşesc şi nici măcar ochii larg deschişi ai băiatului care-i caută cu insistenţă privirea, implorând o vorbă de răspuns, nu pot opri avalanşa întrebărilor năucitoare. Cum să se însoare Radu cu o femeie pe care nici n-o cunoaşte ca lumea, iar el, Bârsan, cum să-i spună că - din păcate sau din fericire - Mioara o ştie bine? Şi chiar de n-ar fi aşa... student în anul al IlI-lea, cap de familie? Bărbat, să te ţină nevasta? Şi ce nevastă!? Adică, să vină o... o... Ivonne... dar, mă rog, cine este Ivonne să i-l răpească pe Radu? Şi de ce tocmai acum, când...? Familia! Oamenii erau liniştiţi, îşi ştiau băiatul pe mâinile unui vrâncean de-al lor, feciorul pădurarului din Frăsinet care, până azi, nu şi-a călcat cuvântul că va avea grijă de Radu, însă acum.., ce să-i spună bătrânului Iuga? Întrebările năvălesc fără să-i lase lui Bârsan o

clipă de răgaz, să răspundă ceva, orice, băiatului speriat de violenţa reacţiei mute a celui considerat, întotdeauna, nu numai antrenor.

„Ce să fac? Dacă torn tot ce gândesc şi ce ştiu, cu vorbele mele bolovănoase, cu neputinţa mea - fir-ar blestemată! - de a îndulci adevărul sau de a-l spune pe jumătate, atât cât să nu supere şi să nu rănească, îl jignesc şi n-o să mă ierte toată viaţa. Dacă tac... dar cum să tac? Cum voi justifica tăcerea mai târziu, când se va desmetici - pentru că orice stare de inconştienţă se termină odată, şi atunci?...” Bărbatul încercat de viaţă din plin se chinuie să-şi calce pe inimă, să-şi destindă faţa şi să găsească un cuvânt bun sau măcar neutru, să rostească una din multele expresii banale, uzitate în asemenea ocazii. „Poate-i trece”, vrea Bârsan să se amăgească singur. „Şi dacă de aici, de la mine, pleacă să depună actele? Cum să-l las?”. Încearcă să deschidă gura, să spună ceva, dar un gând îi opreşte cuvintele pe buze. „Dacă mie mi-ar fi spus cineva, acum nu ştiu câţi ani, că Floricel nu e femeia potrivită pentru mine, să nu cumva să fac prostia de a mă însura cu ea... ce-aş fi răspuns? Nu l-aş fi trăsnit?” În aceeaşi clipă, mai puternică decât toate gândurile şi dilemele, din străfundurile amintirilor ţâşneşte imaginea unui apartament gol-goluţ, despuiat de orice semn că ar fi fost cândva locuit; imaginea parchetului luciu, a zidurilor goale, a boccelei cu haine de pe colţul canapelei rămasă ca prin minune, amintirea ruşinii cumplite, trăită în cadrul uşii, sub privirile prietenilor uluiţi. „Poate să creadă ce-o vrea. Mai bine să mă considere duşman sau câine acum, decât să mă blesteme atunci, că l-am lăsat...”

— Radule, îţi dai seama ce faci?

Iuga se frământase mult până să vorbească. Nicio clipă nu şi-a imaginat o asemenea reacţie. O încrâncenare de om lovit pe nedrept în cea mai sensibilă zonă a sufletului, exact de către cine nu s-a aşteptat, îl amuţeşte, împiedicându-l să rupă tăcerea, să spargă tensiunea ce s-a instalat pentru prima dată de când se ştie între el şi meşterul său. Tot Bârsan găseşte puterea de a articula un cuvânt, fără că nimerească, însă, ieşirea din impasul în care l-au împins vorbele rostite:

— Ivonne?

Radu confirmă, cu aplecarea repetată a capului - gest atât de familiar antrenorului.

— O cunoşti? întreabă din nou Bârsan. Gândeşte-te bine: o cunoşti?

— O iubesc.

— Ştiu, măi băiete, dar eu te-am întrebat altceva! Şi Arvinte, colegul tău de la baschet, a iubit-o pe femeia care i-a devenit soţie împotriva sfaturilor şi hotărârii părinţilor. Ce-a ieşit, ai văzut.

Băiatul tace, privind duşumeaua sălii, aşa cum a făcut din clipa în care a înţeles poziţia lui Bârsan.

Ascultă, suportând torentul de cuvinte ce se revarsă asupra lui.

— Cu taică-tău ai vorbit? Ce-o să spună nea Vasile, când te-o vedea cu nevasta de mână, în casa lui? El te ştie la carte, Radule, şi la volei, în grija mea, să-ţi croieşti un drum în viaţă, nu să te-nfunzi înainte de a-ţi lua zborul... Ai încă doi ani de şcoală, şi cu ăsta, de-abia început, trei. Trei ani, pricepi? în care nevasta o să-ţi ceară bani, haine, mâncare, casă, distracţie, concediu, plimbare, vizite, cărţi; e femeie tânără şi vrea să trăiască. Cu ce?

— Are salariu, munceşte... încearcă Radu, timid, să oprească dezlănţuirea antrenorului.

— Ea; dar tu? Ai curaj să trăieşti într-o casă în care femeia e bărbatul, iar tu... ce mai eşti tu, atunci? Şi pe urmă... ştii că a mai fost măritată? Cam repede a ajuns la divorţ!

Faţa lui Iuga se încruntă, maxilarele i se strâng, scrâşnit, arătând cât de mult îl costă tăcerea. Dacă i-ar vorbi astfel altcineva, oricine altcineva... îşi stăpâneşte, totuşi, răspunsul, uitându-se însă drept în ochii antrenorului care încearcă să-i transmită din priviri ceea ce nu reuşeşte cu graiul său de om nedeprins cu răsucitul vorbelor.

— Radule, te rog să mă crezi, nu-ţi trebuie ţie, acum... Sau, măcar, nu te grăbi! Mai gândeşte-te, mai stai... S-o cunoşti, să ştii ce fel de om este, dacă vă potriviţi, dacă vreţi acelaşi lucru de la viaţă...

Vocea lui Bârsan s-a muiat, alarma de la început este acum durere de părinte ameninţat în tot ce are mai scump: destinul copilului său. După câteva clipe, adaugă aproape în şoaptă, umilit că trebuie să invoce el argumentul pe care Iuga ar fi trebuit să-l descopere singur:

— Îţi vorbeşte un om lovit de viaţă. Aşa am crezut şi eu: că e suficient să iubeşti, să oferi femeii de care te-ai îndrăgostit tot ce ai şi ce eşti, să-ţi confunzi existenţa cu a ei, să nu ştii altceva decât binele şi fericirea ei...

Încălzit, o clipă, de tremurul vocii lui Bârsan, Radu întreabă - cu tonul pe care şi l-ar fi dorit pentru întreaga discuţie dintre el şi antrenor:

— Se poate altfel? Se poate construi altfel o familie?

— Nu, Radule; numai aşa. Aici... ai dreptate. Dar cu o condiţie: femeia să merite sentimentul şi să răspundă la fel, să fie demnă de iubirea şi de respectul tău...

Vocea băiatului se înăspreşte din nou.

— Asta, meştere... daţi-mi voie să ştiu mai bine decât oricine. Oricum, vă cer permisiunea să lipsesc mâine, să vorbesc şi cu tata.

Bârsan tace, aprobând rugămintea cu gestul mut, neputincios, al omului care şi-a epuizat argumentele şi e gata să lase totul la voia întâmplării; cum o fi să fie... Radu mulţumeşte, salută rece, oficial, şi porneşte grăbit către ieşirea sălii, urmărit de privirile cătrănite ale antrenorului.

...Singur pe platforma din spate a troleibuzului aproape gol, la ora târzie la care se îndreaptă spre centru, după antrenament şi mai ales după înfruntarea cu Bârsan, Iuga meditează la cele întâmplate, speriindu-se de propriul său curaj. Acum, rememorând „la rece" discuţia, ar da orice să nu se fi ajuns aici. Ştie bine cât datorează antrenorului. De altfel, acum trei ani, după primul joc şi prima victorie sub culorile echipei campioane, negăsindu-şi somnul de bucurie în întunericul cămăruţei lui semimansardate, jurase să poarte recunoştinţă lui Bârsan cât va trăi, orice s-ar întâmpla, oricum vor evolua lucrurile. Şi tot ce s-a întâmplat de atunci n-a făcut altceva decât să sporească motivele de recunoştinţă. La Sofia, povestea acelei părţi din viaţă care l-a marcat atât de puternic pe binefăcătorul său l-a impresionat profund; de-atunci, admiraţiei şi recunoştinţei li s-a adăugat o dimensiune nouă: un fel de dragoste filială împletită cu compasiune, cu înţelegerea bărbătească pentru un destin atât de ciudat, dăruit cu toate datele împlinirii şi totuşi... Atunci, în noaptea mărturisirii l-a înţeles Radu, cu adevărat, pe cel de care viaţa îl legase, din întâmplare, atât de strâns. Şi tot atunci şi-a întărit legământul de a nu-l supăra, înfrunta şi cu atât mai puţin a-l jigni vreodată, chiar dacă, pentru asta, va trebui să-şi stăpânească reacţii şi cuvinte, să „înghită" ceva ce i se va părea, la un moment dat, nedreptate sau... „Da, nedreptate făcută mie. Dar ei? Cum poate să gândească şi să spună despre Ivonne că nu-mi merită sentimentele? Cum poate insinua că, dacă aş cunoaşte-o mai bine, m-aş lecui, nu mi-ar mai trebui căsnicie cu o...? Aşa crede Bârsan, că Ivonne s-a apropiat de mine pentru că vrea casă, haine, mâncare, distracţii, vizite, concedii etc? M-a găsit pe mine, Radu Iuga, pricopsitul?! Ce să zic!?!"

Rememorarea cuvintelor lui Bârsan îi urcă sângele-n cap, făcând să-i zvâcnească tâmplele. „Nu este el de vină. Experienţa trăită Ia vârsta când rănile sufleteşti dor cumplit şi se vindecă atât de greu... apoi singurătatea, singurătatea prelungită... Asta este! Nici măcar Mioara Nichituş şi minunea ei de fetiţă nu l-au readus pe Bârsan în rândul oamenilor”... îşi spune Iuga, bucuros că a găsit, cumva, o motivaţie în proprii săi ochi pentru a trece mai uşor peste ceea ce dragostea lui pentru Ivonne îi spune că e bănuială nemeritată, acuză fără temei.

Amintirea cunoştinţei lor îl face pe Radu să zâmbească. La Sofia s-a întâmplat, în zilele Universiadei. Tocmai intrase într-un magazin, să-şi cumpere o hartă a oraşului şi vederi pentru prietenii din ţară, când, în faţa lui, o fată blondă, înaltă, suplă, cu alură de nordică, de o frumuseţe modernă, se chinuia să se înţeleagă cu vânzătoarea. Dificultatea părea insurmontabilă, pentru că la bariera de limbă - clienta nu rupea o boabă bulgăreşte iar vânzătoarea nu înţelegea o iotă din strădaniile blondei de a se face înţeleasă în franceză şi engleză - se adăuga încă una: blonda nu ştia că, de fapt, bulgarii apleacă de sus în jos capul, în semn de negare, şi îl întorc lateral în semn de afirmare, inversul gestului cu care românii negă sau afirmă fără cuvinte; de aici, confuzia. După minute bune de gesturi infructuoase, în care n-a reuşit nici să obţină ce dorea, nici sa afle cât costă câteva fleacuri de papetărie, „nordica” a exclamat, enervată, în cea mai curată limbă română:

— Este nemaipomenit! Aşa ceva... nu se poate!

Radu a lămurit lucrurile, rapid: tânăra şi frumoasa compatriotă şi-a făcut cumpărăturile, Iuga şi-a luat şi el harta şi vederile... Amândoi au părăsit magazinul râzând, ca două vechi cunoştinţe. Discuţia s-a legat uşor. Ea a venit cu un grup de turişti din Bucureşti: opt zile, un tur al Sofiei şi... opt bilete la competiţiile Universiadei. E studentă? Nu, nu este (răspunsul a fost franc, fără nicio clipă de cochetare cu un statut mincinos), a dat la medicină de două ori, dar n-a intrat, e asistentă medicală, nu mai are curaj să încerce încă o admitere nu pentru ca nu s-ar mai fi pregătit, ci aşa...

S-au despărţit dându-şi întâlnire la viitorul meci al echipei noastre, adică peste o zi. Radu a jucat ca la un test de valoare şi formă; dând tot ce poate. La sfârşit, după victorie, când micul grup de români din tribună aplauda cu alt tonus decât restul publicului, Iuga a simţit pentru prima dată ce înseamnă să te urmărească doi ochi frumoşi de femeie tânără, aţintiţi asupra ta,

încălziţi de reuşitele tale, îngrijoraţi până şi de clipa ta de ezitare, în teren... A recunoscut-o, a salutat-o cu un gest de confirmare a recunoaşterii, ea a răspuns; l-a aşteptat, după meci, pentru a-i spune că, din păcate, grupul ei părăseşte Sofia mâine, aşa că... Şi-au dat întâlnire la Bucureşti; a insistat să o caute la telefonul scris în grabă, pe planul oraşului Sofia, cumpărat împreună, şi... s-a dus, lăsându-l într-o stare ciudată. În acea seară, pentru prima dată de când se afla departe de ţară, n-a ştiut ce să scrie în spaţiul restrâns, rezervat corespondenţei, de pe vederea - a şaptea! - ce urma să fie expediată Cristinei chiar a doua zi dimineaţă.

Plecarea la Sofia survenise într-un moment crucial pentru relaţia lui cu Cristina. Din acea zi în care se pomenise singur cu ea, se plimbaseră, apoi luaseră masa împreună într-un restaurant din centru, se întâlniseră, în continuare, de foarte multe ori. Poate sfiala lui de a trece pragul unei prietenii cu nuanţă camaraderească, poate rezerva sau nepriceperea ei de a-l face să treacă acest prag, poate senzaţia că nimeni şi nimic nu ameninţă începutul de idilă ce se înfiripa mai mult din priviri şi tăceri... toate la un loc creaseră fiecăruia faţă de celălalt un statut ambiguu; dar atât de plăcut tocmai prin aşteptări, speranţe, revederi şi din nou aşteptări, în pragul unui moment care... După examene, în cantonament, Iuga a simţit dintr-o dată cât de mult îi lipsesc întâlnirile cu Cristina. S-a învoit de câteva ori, pentru câteva ore; nea Lucică nici măcar nu l-a întrebat pentru ce solicită plecările. În scurtele răgazuri petrecute împreună cu ochii pe ceas, nu s-a simţit în stare să spună mai mult decât îndrăznise în după-amiezele lungi în care colindaseră împreună parcurile Bucureştiului, minunate în zilele începutului de vară, înotaseră umăr lângă umăr în apa lacului Floreasca, apoi zăcuseră la soare, după minute lungi de despicat valurile ca la cursele de fond. S-au despărţit exact aşa cum terminaseră sesiunea: obişnuit, fiecare, cu prezenţa celuilalt, dar parcă stânjenit, fiecare, de indecizia sau de prelungirea nehotărârii celuilalt. Pe Cristina, timiditatea lui Radu - într-un fel - a flatat-o. Fără prea multă experienţă sentimentală, atâta lucru ştia: un băiat se fâstâceşte, roşeşte şi tace alături de o fată a cărei apropiere o caută cu perseverenţă numai atunci când simte ceva pentru ea. Altfel, golănaşi amatori de legături repede consumate, văzuse destui. N-avusese de suferit, în ciuda frumuseţii care atrăgea băieţii ca lumina becului fluturii, pentru că instinctul, educaţia şi grija unei mame înţelepte şi cu experienţă de viaţă, o ajutaseră să se ferească de primejdiile vârstei şi mediului. De aceea, băiatul atât de altfel decât ceilalţi, deloc grăbit în a-şi mărturisi sentimentele, tăcut

dar nu posac, timid dar nu timorat, cu un bun-simţ adânc înrădăcinat, preocupat tot timpul - uneori, ce-i drept, poate prea preocupat – să n-o deranjeze, să nu pară deplasat sau insistent, ei bine, băiatul acesta îi plăcea din ce în ce mai mult. Începuse să ştie mai multe despre el. Aflase - povestită pe larg - istoria carierei sale sportive, relaţia atât de specială cu Bârsan, câte ceva despre familie, despre anii de şcoală în liceul din Focşani, unde l-a descoperit antrenorul. Încet-încet, învăţase să preţuiască seriozitatea băiatului ajuns la o atât de rapidă recunoaştere, dar care nu primise nimic de-a gata de la viaţă. Din discuţiile cu Radu îi intuise şi limitele, explicându-şi-le. Se gândea cu bucurie la momentul când natura relaţiilor dintre ei îi va permite să se ocupe de omul atât de sensibil şi receptiv, spre a-i deschide porţile unor domenii încă puţin cunoscute lui. Nu-i reproşa cunoştinţele puţine şi deprinderile sărace în materie de muzică sau de artă plastică, de pildă; oamenii alături de care s-a format Radu nu ştiuseră tot, nu-i putuseră da tot. Oricum, nu rareori era surprinsă de aria şi temeinicia cunoştinţelor lui; tot ce se putuse dobândi prin lectură, colegul ei adunase cu lăcomie uimitoare la un tânăr trăit mai mult în trening, prin cantonamente, cum era Iuga. Uneori constata cu stupoare că ea, născută într-o casă de intelectuali, cu biblioteca burduşită de valori fundamentale şi lucrări de referinţă, n-a citit cât copilul de ţărani din Vrancea, care umbla prin cantonamente, deplasări şi turnee cu câte 2-3 cărţi în sac!

În ziua plecării spre Sofia, numai întâmplarea i-a împiedicat să aibă o explicaţie. Iuga se hotărâse să-i vorbească deschis, dar în singura oră ce le-a stat la dispoziţie, n-au reuşit să fie singuri nicio clipă. Până şi drumul spre cantonament, de unde urma să plece autocarul, l-au făcut în fugă, însoţiţi de o verişoară a Cristinei care s-a ţinut de ei ca scaiul; a urmat un rămas-bun ca o amânare, ca o promisiune... Pe drum, Radu s-a gândit tot timpul la conţinutul primei scrisori. Îi va scrie Cristinei tot. „Şi ea o să creadă că n-am curajul unei mărturisiri decât dacă între mine şi fata iubită am aşternut 600 km! Halal bărbat...” Din această temere s-au născut două scrisori şi şapte vederi cu rânduri calde, oricum mai calde decât „temperatura” întâlnirilor de la Bucureşti, deşi nu declaraţii de dragoste, încă... Pentru ca, deodată, să vină o femeie blondă, înaltă, suplă ca un manechin din jurnalele de modă scandinave, să-l privească în ochi fără nimic provocator - după opinia lui Radu - însă deschis, să-i spună fără prea multe ocolişuri că-l place, că doreşte să-l reîntâlnească, explicându-i cum o poate găsi şi insistând să o caute, la întoarcerea în ţară... „Ciudat! Fata asta, deşi m-a

cunoscut alaltăieri, m-a şi văzut jucând, m-a aplaudat, mi-a ţinut pumnii; pe Cristina o cunosc... de când? Doi ani şi... dar n-a fost niciodată la un meci de-al meu!” Întâmplare? Poate, dar gândul i s-a înfipt în minte şi n-a rămas fără consecinţe.

La Bucureşti, prima grija a fost să-i telefoneze Cristinei. Nu i-a răspuns nimeni. Acasă, în cutiuţa de poştă, a găsit câteva rânduri lămuritoare de la ea: lipseşte din Bucureşti, a plecat cu părinţii, la munte. Aşteaptă revederea cu nerăbdare; s-o caute începând din... A treia zi, a sunat-o pe Ivonne. În seara aceleeaşi zile, s-au întâlnit şi blonda n-a pierdut vremea cu introduceri şi explicaţii... De atunci, Radu pluteşte... Viaţa a devenit un vârtej ce nu-i mai lasă răgaz nici măcar să respire, să se dezmeticească. A fost pe la facultate, ba, a găsit o zi şi jumătate - nu mai mult - pentru a da o fugă până acasă, la părinţi, să-i liniştească; e bine, sănătos, la Sofia a avut succes, să nu-i poarte grija, are tot ce-i trebuie... La antrenamente dă tot ce poate, cu toată duritatea efortului impus de Bârsan, însă ca niciodată, momentele acestea - până de curând viaţa lui -au devenit clipe de aşteptare a întâlnirilor cu Ivonne. Lângă ea, simte că trăieşte; restul i se pare obligaţie, rutină. Ştie ce se aşteaptă de la el şi face eforturi să nu dezamăgească, să nu trişeze, dar... nimic nu mai e ca înainte. A descoperit un univers nou, cu bucurii de o intensitate netrăită încă. Poate că o fire mai uşuratică ar fi traversat altfel prima poveste de dragoste din viaţă. Iuga s-a aruncat însă în ea cu toată seriozitatea gravă a firii sale, acordând fiecărui cuvânt importanţa jurământului şi fiecărei toane a femeii iubite - semnificaţia deciziei de care atârnă însăşi viaţa.

Intensitatea sentimentului, a trăirilor băiatului a speriat-o la început pe Ivonne. Nu ştia că se poate iubi aşa. Trecuse prin viaţă cu uşurinţă, privind detaşat şi bucuriile şi necazurile. Avusese parte şi de unele, şi de altele, fără ca ele să-i schimbe firea ori să-i influenţeze filozofia - dacă nu e prea mare cuvântul pentru principiile uşor de descifrat - după care şi-a condus existenţa cel puţin de când se întreţine singură. Noutatea legăturii cu Iuga a prins-o într-un joc neobişnuit pentru ea. S-a ataşat de Radu mai mult decât îşi închipuise că e capabilă. Nu i-a fost prea greu, pentru că Radu nu i-a cerut decât să se lase iubită. Nicio îndoială, niciun nor nu venise încă să umbrească povestea de dragoste a băiatului.

Cristina a înţeles repede că se întâmplă ceva. N-a cerut explicaţii. Cu bunul simţ şi discreţia cu care se apropiase de Iuga, a repus între ei distanţa strict colegială, fără să-i scape stânjeneala celui pe care, câtva timp, se

obişnuise să-l considere prietenul ei, dorindu-şi-l încă şi mai apropiat. A rănit-o, desigur, răceala bruscă, inexplicabilă, de care nu se simţea vinovată, dar nimeni - în afară de Radu şi nici el, cu adevărat - n-a înţeles ce se întâmplă cu ea; ce se întâmplă cu ei, de fapt.

...Poate că lucrurile ar fi curs liniştit, un timp; poate că ziua de azi ar fi adus pentru Radu un antrenament banal, nu discuţia care-l apasă şi-l obsedează încă; poate că... Dar uite, n-a fost să fie linişte. A izbucnit dihonia; exact ce nu trebuia nimănui. Totul s-a declanşat acum patru zile, când Ivonne i-a spus cu nonşalanţa ei obişnuită:

— Nu ştiu încă sigur, dragule, dar... cred că... vom avea un copil.

Văzându-i figura uluită, femeia a adăugat în glumă, sporind năuceala băiatului:

— De ce spaima asta? Fii calm, că nu vine poimâine! Avem în faţă nouă luni... şi a izbucnit într-un hohot de râs ce s-ar fi dorit molipsitor, dar n-a reuşit să fie; dimpotrivă.

Ciudat: nu numai vestea, ci - poate chiar mai mult decât ea - tonul Ivonnei, râsul ei au încheiat brutal starea de semi-inconştienţă, de vis frumos în care trăise Iuga. Aproape trei luni, existenţa lui fusese un soi de transă, de perpetuă sărbătoare. Trăise suspendat, abstras din realitate, sustrăgându-se - într-un fel - nu numai firii sale ci şi principiilor lui Bârsan, asimilate involuntar de băiatul care s-a format în umbra şi sub influenţa personalităţii meşterului.

Va fi, este tată! Tot ce i-a fost sădit în conştiinţă de când există, îi spune că el, Radu Iuga, nu poate fi decât tatăl copilului adus pe lume de către soţia sa, şi pentru prima dată în aceste trei luni de vis frumos, îl zgârie tonul de glumă frivolă, aproape vulgară, folosit de Ivonne pentru a-i transmite vestea care pentru el este taina sfântă a zămislirii unui copil; copilul lor. A stat îngândurat toată seara, făcând-o pe femeie să regrete că i-a spus, ba chiar să intuiască greşeala ei. Târziu, la despărţire, băiatul se hotărâse: cât mai curând, actele. Sigur, trebuie vorbit acasă, cu părinţii, dar... meşterul, mai ales meşterul, el e aici, îl controlează zilnic, îi cere să fie cu trup şi suflet lângă echipă, întreg şi în formă.

A ajuns. Băiatul coboară din troleibuz, grăbindu-se către garsoniera cam înghesuită, dar comodă, totuşi, şi plasată foarte central, a Ivonnei. Ca de obicei, este aşteptat. Încă din vestibul, Radu deşartă sacul cu noutăţi, bucuros că-i poate „raporta” iubitei depăşirea celui mai greu moment pentru

el - greu din multe motive pe care ea nu le înţelege, poate, acum, dar le va înţelege cu siguranţă, când îl va cunoaşte pe Bârsan. Important e că şi-a luat inima-n dinţi şi i-a spus, acum meşterul ştie şi nu s-a opus formal, chiar dacă şocul noutăţii...

— Nu s-a opus la ce?

Întrebarea femeii îl lasă perplex. Cum „la ce”? La căsătoria lor!

— Bine, mă bucură binecuvântarea meşterului, că aşa se obişnuieşte, văd, la echipa voastră: să ceri voie antrenorului şi când vrei să-ţi sufli nasul, şi când vrei să te-nsori. Dar cu mine ai discutat? Nu crezi că trebuie să fiu şi eu de acord?

Radu o priveşte incapabil să articuleze un cuvânt.

— Uite ce e, dragule, reia Ivonne cu calm, dar rostind cuvintele rar şi subliniindu-le, să nu se piardă nicio nuanţă. Ne-am cunoscut, ne-am iubit, ne simţim bine împreună, dar... să fie limpede: nu depind de voinţa nimănui. Nici măcar de a ta. Detest femeia care aşteaptă să vină un bărbat „s-o ia”. Sunt obiect, să fiu luată, dusă la primărie, trecută-n acte, apoi... băgată într-o casă şi pusă la muncă, la făcut copii, la distracţie, la plimbare sau la ce mai are chef domnul şi stăpânul? Nu, dragule; asta -niciodată! Foarte posibil să-ţi devin soţie, dacă mă vrei, dar trebuie să vreau şi eu, nu numai în virtutea unui accident... da, da, un accident, nu te-ncrunta şi nu protesta! Asta e o sarcină, la urma urmei; un accident, poate să fie sau poate să nu fie, înţelegi, Radule? Eu am mai fost măritată, ţi-am spus din prima zi, dar căsnicia n-a durat decât unsprezece luni, până când fostul meu soţ a găsit cu cale să-mi dicteze ce am de făcut. Şi nici nu era ceva important; un fleac, o treabă oarecare... Nu suport să hotărască alţii pentru mine. Nu accept să fiu un apendice al bărbatului, al oricărui bărbat de pe lume, indiferent dacă mă iubeşte sau nu.

— Şi noi? Şi copilul? de-abia reuşeşte Radu să îngaime.

— Aaaa, dragule, asta e cu totul altceva, completează Ivonne pe cu totul alt ton, ca şi cum ar povesti ultima parte a unei glume bune. Dacă îmi accepţi concepţiile şi mi le respecţi, dacă îmi promiţi că viaţa noastră nu va fi con-jugală, adică - tradus pe româneşte - trasul în comun la un jug nevăzut dar simţit al naibii mai ales de către femeie, care trebuie să stea smerită, plecată, supusă şi harnică... ei bine, atunci...

Ivonne se apropie de Radu. Ochii ciudaţi, albaştrii-verzui, parfumul ei, dar mai ales sărutarea prelungă îl ameţesc. În timp ce Iuga se topeşte în

braţele femeii, ea îi şopteşte la ureche:

— Nu te supăra, dragule... Trebuie să mă apăr. Chiar şi de tine! Ajută-mă să nu devin o fată-n casă... Altfel... într-o zi... ce te va mai reţine lângă o biată asistentă medicală?

Radu îi închide gura cu o sărutare. Ivonne, sufocată de îmbrăţişare, are timp, totuşi, să constate că „dresajul” merge mai uşor decât bănuise. „Dragul” - cum îi spune ea, cu un termen foarte folosit în Clujul natal - învaţă repede şi, cu toată îndărătnicia lui de ţăran, e surprinzător de docil în mâinile ei nu neapărat rău intenţionate în ceea ce-l priveşte, ci mai degrabă decise să apere un mod de a fi şi un statut croite ferm şi odată pentru totdeauna.

Rămas singur, Bârsan îşi strânge echipamentul şi caietul de antrenament. Azi nu mai are putere şi nici curaj să dea ochii cu Mioara. Nu i-ar strica nici înţelepciunea, nici căldura, poate nici dojana ei, dar a început să-i fie jenă să tot meargă la ea pentru a-şi vărsa ofurile şi a prinde putere tocmai el, bărbatul care - normal - ar avea datoria să-i fie reazem. În plus, azi se simte atât de demoralizat, încât - cu siguranţă - Mioara se va speria. N-ar fi prima discuţie între ei, pe tema asta. Înaintea meciului de duminica trecută, n-a fost om două zile, parcă-l apucaseră toate spaimele iadului, sâmbătă noaptea n-a dormit aproape de loc. Mioara l-a lăsat în voia lui, dar duminică, după meci (3-0, lejer...), la care a asistat şi ea, împreună cu Ancuţa, l-a invitat la o plimbare lungă prin parc şi i-a făcut o morală zdravănă, explicându-i ceea ce, de altfel, ştia şi el foarte bine: că aşa nu se poate trăi. Cine are nervi pentru existenţa de tip „confruntare perpetuă”, n-are decât să o trăiască, cine nu... să lucreze acolo unde se poate trăi fără competiţie, evenimente şi risc. Sau să-şi vadă de inginerie, dacă meseria lui nici nu-l întoarce pe dos, nici nu-i crează insomnii...

— Te perpeleşti ca peştele pe uscat. De ce? În şase meciuri n-ai pierdut decât un set, i-a spus ea, rezumând situaţia de fapt. Şi atunci? Nu e păcat să-ţi consumi viaţa tremurând pentru o nenorocire care „va să vie?” Şi dacă nu vine? Dacă, uite, drobul de sare nu cade de pe sobă şi vei constata că un an ai tremurat degeaba? Spune, Mitică, dar sincer: câţi ani crezi că ţi-au mai rămas, ca să strici unul prosteşte? Nu te întreb de anii noştri, ci de anii tăi! Ce rău ţi-ai făcut, că vrei să te răzbuni pe tine atât de crâncen?

Bârsan a râs, a râs şi Mioara; ziua le-a fost, în continuare, plăcută şi destinsă, dar către seară, „drogul Nichituş” şi-a încetat efectul. Acum, dacă

s-ar duce la Mioara, ce să-i spună? Că temerile lui n-au fost zadarnice? Că a gândit ca o cobe, atrăgând, parcă, necazul prin spaimele lui? Uite, lovitura vine exact de acolo de unde se aştepta mai puţin: Iuga îl lasă... „Mă lasă? Se însoară; asta e altceva. M-am sălbăticit, m-am însingurat, gândesc ca un maniac! Degeaba se luptă femeia asta cu mine, să mă facă să simt omeneşte... Degeaba mă iubeşte o fetiţă mai mult decât ţine un copil la tatăl adevărat, închipuindu-şi că merit sentimentul ei... Dacă eu trăiesc numărându-mi viaţa în puncte şi seturi, unde scrie că toţi trebuie să trăiască la fel? Am primit cuvintele lui Radu ca pe o trădare personală; de ce, cu ce drept? Faţă de echipă, şi-a făcut datoria, n-am ce-i reproşa. Poate că fata asta... n-o fi cea mai potrivită alegere, dar nu-i sunt nici tată, nici tutore; nu-i trăiesc eu viaţa... E tânăr, chiar dacă se înşeală acum, are timp să ia totul de la cap... Şi, la urma urmei, fiecare îşi are binele lui, nu poate stabili nimeni etalonul fericirii...

Reproşându-şi discuţia cu Radu şi tot gândindu-se cum să repare răul, îşi dă seama că, totuşi, Mioara îl aşteaptă, i-a promis că vine acasă. „Măcar un telefon...” Din cabina de lângă sală, formează numărul, scuzându-se; e târziu, a lungit antrenamentul fără să vrea, e obosit, e şi într-o stare proastă...

— Ce necazuri, Mitică? îl întrerupe vocea Mioarei de la celălalt capăt al firului. Te pomeneşti că... nenorociri la fel de mari ca victoria de duminică? Sau şi mai grozave?

În câteva cuvinte, Bârsan îi relatează noutatea.

— Sper că nu i-ai spus ceva... şocant... sau jignitor? întreabă Mioara, acum sincer îngrijorată.

— Ba, mă tem că... oftează Bârsan.

După o lungă pauză, vocea femeii se face auzită din nou, dar mai rezolut decât obişnuieşte ea să discute cu Bârsan:

— Mâine reiei discuţia; insist, Mitică. Eu sunt principala vinovată; dacă nu-ţi spuneam ce ştiu despre Ivonne, poate că...

— E absurd! Ai făcut-o cu bună credinţă şi-ţi mulţumesc...

— Pe naiba! Nu vezi ce-a ieşit? Lasă-i să-şi facă viaţa cum cred ei. E tânără şi poate că o dragoste adevărată...

Bârsan încheie convorbirea, refuzând încă o dată invitaţia transformată în apel insistent de a veni, de a se sfătui împreună. Nu, nu poate, e sfârşit.

A doua zi, la sală, Sandu Pârlog „l-a citit” din prima clipă. Profitând de un moment prielnic, şi-a abordat antrenorul pe tonul său obişnuit, neserios numai în aparenţă:

— Meştere... v-aş întreba ceva, dar... nu vă supăraţi?

— Spune, Sandule!

— Cutele de azi - băiatul îşi însoţeşte cuvintele cu un gest al arătătorului spre fruntea într-adevăr brăzdată de trei cute parcă mai adânci decât de obicei - sunt din cauza mânzului?

— Aşa este, recunoaşte Bârsan.

— În legătură cu... suedeza lui? Aşa-i spunem noi lui Ivonne, explică Sandu.

— Exact.

— Şi... l-aţi luat în serios? Lăsaţi-l în boii lui, că-i trece repede. Dacă nu, îl lecuim noi, dar mai sigur... îl vindecă Ivonne. Are suedeza un chef de căsnicie, mai ales cu un tip ca mănzul, cum îmi arde mie să-i dăm titlul lui Ţenescu. Eu i-am spus pe şleau: măi mânzule, chestia asta cu amorul, de la Cluj ţi se trage, de când ai căzut în cap! Te-ai... şi Pârlog îşi însoţeşte din nou cuvintele cu un gest cât se poate de expresiv. Acum, Ivonne vine peste tot după Radu, cum a fost şi atunci, la Cluj, dar... nu ţine, meştere; fata se plictiseşte repede, vă spun eu, că am antene...

Bârsan zâmbeşte, nu atât liniştit, cât încălzit de constatarea că băieţii încearcă să-l scutească de gânduri negre sau măcar să i le mai împrăştie cu o vorbă bună, cu o glumă, deşi... mai ştii?

A doua zi, când a rămas între patru ochi cu Iuga, după antrenament, spre surprinderea lui, vorbele au venit de la sine şi s-au legat fără cel mai mic efort.

— M-am gândit mult la discuţia noastră, Radule. Acum, pe linişte, pot să-ţi spun că viaţa ta e... a ta şi te priveşte. N-aş vrea să mă consideri duşmanul fericirii tale, pentru că nu sunt, şi nici egoistul care te vrea numai şi numai pentru echipă. Mai mult: dacă ţi-am întins mâna odată şi ţi-am oferit şansa să urci, nu înseamnă că-mi eşti dator pe viaţă. Nu; pur şi simplu, am vrut şi-ţi vreau binele. Luat prin surprindere, am reacţionat, poate, pripit, sau... aşa cum văd eu binele cuiva. Încearcă să uiţi, dacă răspunsul meu te-a mâhnit. Asta nu înseamnă că nu te rog din nou - acum, însă, cu calm şi cu toată încrederea în discernământul tău - să judeci bine

pasul. Asta ţi-o spune un om care ştie ce poate însemna pentru un bărbat o căsnicie nefericită; de altfel, cred că alaltăieri a vorbit în primul rând „păţitul” din mine...

Radu l-a ascultat cu sufletul la gură, fericit că meşterul este omul pe care-l ştia el, drept şi înţelegător, gata să-şi recunoască, atunci când e cazul, o greşeală de moment. N-a putut să însăileze, drept răspuns, decât un „vă mulţumesc, meştere”, gâtuit de emoţie şi recunoştinţă.

— Nea Vasile Iuga ce-a spus? întreabă Bârsan, curios.

— Ce să spună? Exact ca dumneavoastră... A zis că nu mă crede în stare de prostii; şi dacă le fac, eu le trag, aşa că... să deschid ochii.

„De ce n-am păstrat şi eu mintea de ţăran înţelept, să nu fac gafe - ca să am ce îndrepta?” - se întreabă Bârsan, admirând raţionamentul lui nea Vasile, ce pare fără cusur. Aşa pare; cum este de fapt... o va demonstra viitorul.

9. Testul

— Ai văzut, nea Lucică? Formidabil!

Brânzei, jucătorul de bază al lui Ţenescu, flutură ziarul deasupra capului ca pe un trofeu, semn că a găsit acolo o noutate extraordinară. El a citit-o în tramvai, în drum spre antrenament, şi nu i-a venit să creadă. Antrenorul ia „*Sportul*”, îl deschide şi caută cu privirea ceea ce Brânzei consideră a fi - după ton şi gesturi - „o bombă”. Nu vede nimic.

— La volei... Aşa, acolo! - exclamă băiatul, când nea Lucică îşi fixează, în sfârşit, ochii pe rubrica de volei, din pagina a 2-a.

Într-adevăr, de necrezut! Printre rezultatele reproduse sec, din lipsă de spaţiu, un scor comentat, cu o notă: „Campionii -la un pas de înfrângere în faţa ocupantei penultimului loc: „Poli”-Timişoara - „Înainte” 2-3, după un meci dramatic!”. În paranteză, scorurile pe seturi, de unde rezultă că fosta lui echipă, ajunsă „ciuca bătăilor”, a condus cu 2-0 la seturi şi era cât pe-aci să termine victorioasă! Nu se poate; acolo s-a întâmplat ceva. Sau... „maşina de volei” a lui Bârsan a început să scârţâie? De la ce? Doar i-a văzut săptămâna trecută şi... recunoaşte deschis: s-a speriat. Le merge tot, iar „lecţia japoneză” au învăţat-o uimitor de repede şi bine.

— Tu ştii telefonul lui Mărgărit?

La răspunsul afirmativ al băiatului, antrenorul continuă, grăbit:

— Hai să-l sunăm. Trebuie să ştiu ce-a fost acolo.

Iancu Mărgărit e acasă. Da, a jucat şi el, ieri. Echipa a prins o zi extraordinară, nimeni n-a înţeles cum şi de ce, că, până acum... de groază! E drept; la replica bucureştenilor, nici nu era greu.

— Lasă poveştile, Iancule. Concret; vreau situaţia din teren, pe seturi...

— Concret, nea Lucică; dacă nu vrei comentariu, fac reportaj. Au început în forţă, credeam că ne termină iute, dar i-a ţinut până la prima greşeală a lui Iuga. O preluare, ceva simplu, nu mai ţin minte exact. Pârlog l-a admonestat, Iuga i-a răspuns şi... a început aiureala. Am preluat conducerea, ne-am dus până la 13, acolo au avut o revenire - Băjenaru, trei puncte direct din serviciu, apoi unul afară, servim şi noi în fileu şi atunci... cu Iuga la serviciu, s-a produs incidentul...

— Ce incident? - întreabă Ţenescu.

— Păi... ştiţi cum se mai întâmplă pe la noi... Bucureşteanul a vrut să servească, şi-a aruncat mingea, dar un copil a intrat în incinta de joc şi l-a tras de mâneca tricoului tocmai când...

— Mă, voi aţi înnebunit? izbucneşte Ţenescu, simţind că vede roşu înaintea ochilor. Ce e la voi, sfârşitul lumii?

— Nu noi, nea Lucică... zău că n-a fost „lucrătură”, te rog să..., se bâlbâie timişoreanul, la celălalt capăt al firului. Ce suntem noi vinovaţi că un păcătos de ţânc s-a găsit să facă pe deşteptul? Arbitrul s-a sesizat, a oprit jocul, dar până să ne dăm seama ce şi cum, Iuga i-a trăsnit o palmă copilului, că l-a răsucit pe călcâie! Şi de aici... să te ţii! Lumea a izbucnit în huiduieli, tatăl copilului a intrat pe teren să ceară socoteală, şi uite-aşa... Când s-a restabilit ordinea - noroc cu Bârsan, că altfel... - Iuga, un ghem de nervi, a servit la trei metri afară din teren. Serviciul nostru l-a căutat tot pe Iuga, şi l-a găsit; punct. Încă o minge la el ne-a mai adus un punct, şi... setul. Uite-aşa ne-a dat vedeta bucureştenilor un set pe tavă!

— Şi pe urmă?

— Păi... cam la fel, până spre jumătatea setalui al doilea. Cine l-a jucat pe Iuga, a avut punctul în buzunar. Nimic nu i-a mers, dar nimic! Pe la 6-3 pentru noi a încercat vreo două sărituri, dar vai de capul lor. Ei, şi aici... s-a întâmplat povestea care era să-i îngroape...

— Să nu-mi spui că tot voi... sau publicul, că vă mănânc, Iancule! - scapă Ţenescu, printre dinţi, neavând curajul să se gândească la întâlnirea cu Bârsan.

— Nu, nea Lucică; ei, cu mâna lor! Dar stai să vezi. Pe Ia 6-3, Pârlog a vrut să preia un serviciu, Iuga s-a năpustit peste el şi s-au ciocnit de-au sărit scântei, iar mingea... între ei, că râdea lumea ca la circ! Acum... chiar era să iasă dandana mare. Îşi scoteau ochii, dacă nu intra Bârsan „tare" în amândoi. L-a scos pe Iuga, dar nici Pârlog n-a mai făcut nimic. Nu mai ştia, cred, nici cum îl cheamă! Ştii cum am luat setul? La plimbare! Să mor dacă te mint!

— Şi al treilea? întreabă Ţenescu, înnebunit.

— Era cât pe-aci să-i păcălim. Am avut 6-3 şi 8-5, şi tot Pârlog a fost „gaura principală"... Iuga nici n-a mai intrat. L-a trimis Bârsan la vestiar de n-a crâcnit! Când echipa lui vedea moartea cu ochii, a apărut şi domnul Iuga duşat şi îmbrăcat, parcă venea de pe Corso... Şi cum vă spun, la 8-5 pentru noi, Bârsan s-a desmeticit şi l-a schimbat şi pe Pârlog. Dar nu numai el făcea prostii în teren, nea Lucică; toţi, domnule!

— Şi?

— Şi i-a salvat bătrânul Moşuleţ, ajutat cumva de Iordache, că aşa se-ntâmplă; la barza chioară, face Dumnezeu cuib! Cum a ieşit Pârlog, Moşu a preluat frâiele. S-a zbătut ca un apucat.A ştiut să facă puncte din orice, le-a pus mingea-n mână tuturor; a calmat, a încurajat, a îmboldit, a-njurat pe cine şi când trebuia... Minune, nea Lucică; pur şi simplu, minune! El ne-a bătut. De când sunt n-am mai văzut un om care să se înhame la joc şi să-l schimbe, trăgând echipa după el, cum a făcut Moşu' duminică. Să-i pupe mâna toţi, că el i-a scos din găleată... Nici Iordache n-a jucat rău, dar Moşu!...

— Deci... rezervele! murmură Ţenescu, nevenindu-i să creadă, apoi reia convorbirea, cu voce uşor schimbată:

— Iancule, fii atent la ce spun şi răspunde sincer... dar absolut sincer. Arbitrul n-a „tras" pentru voi? N-a fost nimic necurat la mijloc?

— Noi? Doar mă cunoşti, nea Lucică! Al naibii să fiu! În afara incidentului cu puştiul - care, e drept, nu se prea întâmplă la un meci de divizie, altceva... absolut nimic! Au fost proşti -şi gata!

— Galeria? insistă Ţenescu, dornic să ştie tot.

— Galeria... cum e pe la noi: mai cu „texte”, mai cu „strâmbe”, dar publicul de-aia e public, să aplaude sau să fluiere. Parcă noi... ce păţim prin alte oraşe?!

Mulţumind pentru informaţii - extraordinare, într-adevăr, -, Ţenescu pune receptorul în furcă şi porneşte spre sală, îngândurat.

Meşterul nu şi-a revenit încă din „şocul timişorean”. A evitat orice discuţie. Cei câţiva colegi de institut, iubitori de volei, care au citit în ziar rezultatul şi au avut curiozitatea să-l întrebe „cum a fost, de era cât pe-aci să”..., s-au ales cu răspunsuri evazive sau cu un gest indecis al umerilor şi al mâinii drepte, fără niciun alt cuvânt lămuritor. Ciudat este că nici acolo, pe loc, unde şi când trebuia, n-a reacţionat. A avut, ce-i drept, curajul să-l scoată pe Radu, atunci când prezenţa lui în teren devenise, evident, cel mai periculos adversar al echipei sale. A înţeles, mai departe - dar inadmisibil de târziu - că Sandu Pârlog nu mai are nici el capul pe umeri din cauza scandalului cu Iuga, şi a avut curajul să renunţe şi la el. Dar după asta... Când a privit banca şi n-a mai văzut pe nimeni - în afară de Sandu, încă fierbând de furie, cu capul în mâini, privind duşumeaua, ca un câine bătut - a simţit că i se taie respiraţia. Scorul - 2-0 pentru adversari şi în setul III, 8-5! Cum a fost atât de inconştient să se lanseze în aventura asta? Cum şi-a putut imagina că va reuşi să manevreze la infinit piesele puţine şi, probabil, uzate de atâta folosire, de vreme ce n-a fost nevoie decât de un fleac, de o prostioară, pentru ca cei mai buni jucători ai săi să-şi iasă din fire şi să se dea în spectacol sub ochii unui public venit să admire o campioană europeană şi vede, în schimb... ce? Să râdă lumea de băieţii lui? De el? Deci... aici a ajuns, la o săptămână înaintea primului test cu adevărat concludent: meciul cu „Unirea”...

O disperare nebărbătească l-a cuprins, de data aceasta nu pe închipuiri şi spaime venite din nimic, ca în atâtea rânduri, ci provocată strict de realitatea incredibilă cu care se confruntă: adversara - penultima echipă din clasament, „jumulită” bine de Ţenescu - e peste el; pe bancă - gol; în teren - să nu priveşti..., iar duminică, duminică... S-a simţit, dintr-odată, paralizat. Seturile trei şi patru, cele mai grele, s-au jucat - practic - fără el, deşi nu s-a clintit de pe bancă şi a privit tot timpul în teren; faptul era fără precedent în istoria colaborării lui cu echipa, trecută, nu o dată, prin momente de cumpănă. Un singur lucru deştept a făcut Bârsan, probabil ideea salvatoare, dar şi aceea exprimată aproape inconştient: când l-a introdus pe Moşuleţ în teren, în loc de indicaţii tactice, i-a spus numai atât:

— Moşule, se-alege praful... încearcă să-i potoleşti, să-i încurajezi, să le bagi minţile-n cap... Spune-le ce ştii, fă ceva, orice; pe mine nu mă duce mintea, nu înţeleg, nu cred ce văd! Altă armă... altcineva decât pe tine, nu mai am... îl arunc şi pe Iordache-n foc, imediat, dar e crud şi văd că aici şi-au pierdut firea inşi căliţi... Opreşte-i!

S-a trezit de-abia în ultimul set, al cincilea. Atunci a fost capabil de prima intervenţie lucidă. A cerut timpii de odihnă când a trebuit, a spus fiecăruia ce are de făcut şi tuturor ce joc să joace, cum să facă faţă situaţiei, adversarului, galeriei. Tot atunci, întors pe bancă, a găsit primul cuvânt bun, liniştitor, pentru Sandu Pârlog, care se dădea de ceasul morţii. Şi tot atunci, către sfârşit, a găsit Bârsan puterea să-l caute cu privirile pe Iuga şi să-l cheme acolo unde-i este locul: pe bancă, lângă antrenorul şi coechipierul său, alături de care trebuie să fie chiar aşa, pedepsit, în haine de stradă... Nici setul cinci n-a fost simplu. Timişorenii au urcat până la opt puncte, deşi... cine avea ochi de văzut, nu putea să nu priceapă că „minunea” se terminase. Cu jucătorii... parcă s-a întâmplat un miracol: fiecare şi-a adus aminte de ceea ce ştie şi poate, dezmeticindu-se subit dintr-o lungă şi inadmisibilă zăpăceală pe care ei înşişi n-o înţeleg şi nu şi-o iartă. La sfârşit, după fluierul ce consfinţea o victorie amară, cei şase bucureşteni au salutat publicul cu privirile-n pământ, pornind spre vestiar tăcuţi, incapabili să dea ochii cu meşterul şi cu cei câţiva microbişti (drukeri -cum li se spune în Timişoara), ce se mai foiau încă prin sală. Antrenorul l-a oprit, totuşi, o clipă pe Moşuleţ, pentru a-i strânge mâna, a-l săruta şi a-i spune - lui şi numai lui:

— Mulţumesc, Moşule. Fără tine...

Veteranul a zâmbit, fericit, sufocat de oboseală şi emoţie. De-abia a articulat:

— Ştiam... ştiam că va veni ziua când... când va fi nevoie şi de... şi de unul ca mine, meştere. Eu... eu vă mulţumesc... Suntem aici!

La masă, Bârsan şi-a dat seama lesne că toţi aşteaptă ceva. Nu le-a spus nimic, şi nu deliberat. Pur şi simplu nu s-a simţit în stare să le vorbească. N-a ştiut ce să le spună. De fapt, a mai rămas, oare, ceva nespus între ei, de-atât amar de vreme? Acum... să le ceară să-l judece pe Iuga pentru gafele din teren?

Gafa e gafă. Cine-o face repetat, a terminat cu performanţa, şi gata! Ce e de comentat aici? Să-l pună în discuţie pe Pârlog? Sandu n-a vrut decât să

suplinească atât cât se mai puteau suplini greşelile lui Radu, încercând să acopere zona acestuia. Când s-a văzut admonestat, insultat, aproape bruscat sub ochii publicului, şi-a pierdut firea.

Ce-a fost cu el? S-a simţit incapabil de acţiune. El, meşterul, omul lucid, hotărât? Un soi de apatie, un sentiment al neputinţei, de înţelegere bruscă şi dilatată a precarităţii forţelor în raport cu obiectivul propus l-a paralizat, făcându-l să tacă toată ziua cu încăpăţânare şi la teren, şi imediat după meci, şi la masă, şi în tren, spre casă, pe drumul cel mai penibil din câte au străbătut băieţii de la „Înainte” împreună cu antrenorul lor. Starea s-a prelungit şi acasă. La sosire, noaptea, târziu, a anunţat-o telefonic pe Mioara că s-a întors; nu, nu e în gară, a ajuns acasă, n-a mai vrut s-o deranjeze la ora asta, totul e în ordine („auzi: în ordine!”), o va căuta mâine... La institut, Bârsan s-a adâncit în lucru, încercând să uite de volei, de echipă, de Iuga, de Pârlog, de faptul că toată lumea aşteaptă înfruntarea lui cu Ţenescu peste exact şase zile... „Oare cum trăiesc colegii mei, inginerii, proiectanţii care ştiu doar institutul şi atât? Cum o fi ziua de muncă începută la opt şi terminată la 16, apoi... lectură, plimbare, film sau teatru, vizită, şuetă, televizor, fără grijă, fără calcule, fără spectrul unei tabele de scor care...? Vocea unei colege mai tinere îl face să tresară şi să ridice ochii din planşetă, unde începuse să vadă, de-acum, nu linii trase în tuş, ci nişte cifre scrise electronic, schimbându-se halucinant.

— Dom’ Bârsan, vă caută cineva, la poartă!...

Prima reacţie a fost să întrebe: „Pe mine?” De când lucrează în institut, nu-şi aduce aminte să fi fost vizitat. Îşi lasă lucrul, intrigat, grăbindu-se către ghereta portarului. „Precis, vreo dandana, că veşti bune...” Ultimul om pe care se aştepta să-l vadă în holul institutului era Ţenescu. Lucică se precipită spre el, cu un aer încurcat, de vinovăţie, pe care Bârsan nu şi-l explică.

— Bună ziua, meştere, şi... să mă ierţi că te-am deranjat de la lucru, dar, cum să-ţi spun... am simţit nevoia să...

Ţenescu vrea să continue, dar nu găseşte cuvinte, realizând târziu dificultatea şi chiar echivocul demersului său. „Cine se scuză, se acuză... şi oricum, dacă i-a intrat în cap ideea că eu am pus la cale măgăria, reuşesc să i-o scot cu două-trei vorbe?... Urâtă treabă!”

— Bună, Lucică! Ce vânt te-aduce?

Bârsan nu pare nici supărat, nici suspicios. Constatarea îi dă ceva mai multă siguranţă lui Ţenescu.

— Am auzit ce s-a întâmplat la Timişoara.

— S-a şi dus vestea? întreabă Bârsan, încruntând fruntea şi simţind cum îl părăseşte starea de apatie care l-a blocat până adineauri.

— Vreau să mă înţelegi exact, meştere, continuă Ţenescu precipitat, speriat de reacţia interlocutorului. Intrigat de scor, am vorbit cu unul din foştii mei jucători... Omul mi-a spus că, la un moment dat, te-ai luptat nu numai cu adversarul, ci şi cu spectatorii. Băiatul n-avea interes să mintă, doar a fost implicat într-un fel, şi bine nu i-a picat nici lui povestea asta:.. Mi-a relatat exact cum a fost. N-aş vrea să crezi că eu... că am vreo legătură cu scandalul de-acolo, meştere. De-aia am venit, să te asigur că nici n-am incitat, nici n-am montat pe nimeni să facă mizerii băieţilor dumitale. Cunosc destui inşi în Timişoara... „drukeri” înrăiţi, care se pretează la multe, dar te rog să mă crezi... eu, niciodată...

Aici, Ţenescu se opreşte; nu mai ştie nici ce, nici cum să spună. Bârsan, în sfârşit, înţelege. Răsuflă uşurat.

— Ai crezut că bănuiesc „mână duşmană”?! Şi... tocmai pe tine! Nu, Lucică. Am motivele mele să nu dorm pentru ce-a fost acolo, şi nu ţi-ar strica să le afli, odată, că - oricât m-ar costa pe mine, acum - sunt o experienţă omenească şi profesională, poate îţi vor prinde bine cândva. Până atunci, ţine minte sfatul unui om păţit: nu miza totul pe o carte, nu merge pe mâna unui jucător şi nici măcar doi, oricât de buni ar fi! Un om e un om şi atât; are probleme, are momente bune sau proaste, viaţa curge fără să ţină seama de nevoile unei echipe sau de insomniile unui antrenor. Să nu rămâi la mâna nimănui, Lucică, dacă vrei să dormi liniştit...

— Dumneata îmi spui mie că ai probleme, meştere? Dumneata, care ai făcut o echipă... minune? - întreabă Ţenescu.

— Minune, pe naiba! mormăie Bârsan, retrăind o clipă coşmarul celor cinci seturi din sala timişoreană. Oricum, îţi mulţumesc pentru gândul bun... Fii sigur că nu te-aş fi bănuit niciodată. Iar pentru duminică... ce să-ţi spun? Succes? Ştii că nu sunt fariseu. Mă voi bate, Lucică!

Cei doi bărbaţi îşi strâng mâna, despărţindu-se ca doi prieteni înaintea unei zile esenţiale pentru fiecare dintre ei. Mâine succesul unuia va însemna, obligatoriu, eşecul celuilalt.

La 17 fix, toţi cei opt jucători sunt echipaţi şi aliniaţi, gata de antrenament. Pe bancă, Prişcu aşteaptă primele mişcări de încălzire, dar Bârsan, în loc să le comande, îşi adună oamenii într-un colţ al tribunei, invitându-l, cu un gest, şi pe Prişcu să participe la discuţie. Băieţii se apropie, contrariaţi. Şedinţă, înainte de antrenament? Treaba asta n-a făcut-o Bârsan niciodată. Băieţii se adună în jurul antrenorului.

— De regulă, noi discutăm după antrenament; azi, însă, e... o zi... o zi mai altfel, găseşte meşterul cu oarecare dificultate cuvântul. Începem cu discuţia, pentru că... trebuie să hotărâţi. Voi, nu eu. Şi cum veţi hotărî, aşa vom face. Ieri am înţeles că se întâmplă ceva cu echipa. Asta trebuie să stabilim, în primul rând: ce este? Efort prea mare? Supraantrenament? Oboseală nervoasă? Plictiseală de volei? Sau... probleme de altă natură? Şi ce fel de probleme? După ce răspundem, trecem la ce avem de făcut...

Iuga ridică două degete, ca la şcoală. Când Bârsan îi face semn să vorbească, spune simplu, fixând cu privirea un punct îndepărtat, din tribună:

— Toată lumea ştie, aşa că... ce să mai lungim vorba? Eu sunt vinovat. Fără prostiile mele...

— Tu ai început, Radule, îl întrerupe Bârsan. În afară de Moşu’ şi Iordache, toţi s-au luat după tine! Asta e grav. Aşa că... să nu ne-mbătăm cu apă rece; peste cinci zile e „momentul adevărului” şi autoamăgirea costă scump.

— Poate, insistă Iuga, dar... tot vina mea este. M-am băgat peste toţi, am încurcat tot jocul, am asmuţit publicul împotriva echipei, cu tâmpenia aia... Cât despre incidentul cu Sandu, ce sa mai zic; m-am purtat... lui i-am cerut scuze, seara; acum vă cer şi dumneavoastră... şi tuturor.

„Dacă a înţeles că e de vină şi recunoaşte, e bine...”, îşi spune Bârsan, cu inima ceva mai uşoară.

— Cu tine se întâmplă ceva, Radule... Ce anume? întreabă antrenorul, nerăbdător să vadă dacă şi în continuare Iuga va fi la fel de sincer şi deschis.

— Probleme personale, meştere... răspunde Iuga, de-abia auzit.

— Atât de personale, măi băiete, că dau peste cap o echipă! Radu adaugă şi mai încet:

— Aş prefera... dacă se poate... între patru ochi, după antrenament...

— Cum vrei, conchide antrenorul. Dar spuneam că nu numai asta e problema.

— Aşa e, intervine Pârlog. De vină suntem toţi. Eu, că m-am lăsat dus de nervi şi am pierdut un set ca un zănatic; ceilalţi -că n-au strigat, şi la Radu şi la mine, de la primele gafe, cum a făcut Moşu'; să ne fi chemat la ordine! Drogaţi dacă eram, beţi morţi sau... mai ştiu eu cum, şi tot n-am fi jucat în halul ăsta!

Ascultându-l pe Pârlog, Prişcu face ochii mari. Chiar aşa?

— A fost... a fost... dar de ce? Asta e problema, insistă Bârsan. Trebuie închis robinetul „surprizei", că eu, încă una... nu mai suport! Cine vrea să-şi spună părerea?

Toată lumea tace, prelungind momentul de aşteptare grea, penibilă.

— Atunci... să vă spun ce cred eu, începe Bârsan. Dacă e vorba de vinovăţii, apoi ele încep de la mine, şi nu de-acum, ci de când v-am obligat să duceţi pe umeri, încă un an, o povară ce se dovedeşte prea grea pentru numai opt oameni. Până acum ziceam şase, dar de ieri, de când ne datorăm locul în clasament celor două rezerve, suntem - clar! - opt. Numai că... şi atâţia se dovedesc prea puţini.

— Meştere... intervine Pârlog, dar Bârsan îl întrerupe, continuându-şi cu hotărâre gândul.

— După ce termin, spui ce vrei. Ei bine, s-a adunat oboseala, oboseala nervoasă mai ales. A cedat Iuga; „probleme personale", spune el, şi probabil că aşa este, dar efectul... l-aţi simţit pe pielea voastră. Nimeni - în afară de Moşu' şi Iordache, cei mai puţin uzaţi! - nu şi-a putut ţine firea. Asta nu se întâmplă decât acolo unde treaba scârţâie al naibii! Într-o familie normală, o discuţie banală, chiar pe ton mai ridicat, nu provoacă drame, dar când bărbatul şi nevasta trăiesc pe un butoi de pulbere, primul cuvânt în doi peri scapără scânteia şi aprinde fitilul! Asta e la noi. Ca să vă spun adevărul până la capăt, eu... eu simt o asemenea oboseală.

Recunosc în faţa voastră şi a preşedintelui clubului: la Timişoara, haosul din teren m-a blocat. V-am lăsat singuri. Scoaterea lui Iuga şi Pârlog, singura iniţiativă de care m-am învrednicit, ar fi făcut-o şi un orb. N-am spus un cuvânt până când Moşuleţ nu v-a adus, doar el ştie cum, la 2-2. A fost cea mai gravă greşeală de când exist în volei, şi daca am comis-o, înseamnă că se întâmplă ceva şi cu mine. Iar dacă aşa stau lucrurile... ce facem? Ne odihnim câteva zile? Rărim antrenamentele? Micşorăm

intensitatea? Trecem pe „muncă de întreţinere”, părăsind repetarea procedeelor noi? Sau... tragem pe dreapta, pur şi simplu, jucând ca alţii, din amintiri? În fond, am luat titlul de două ori, cupa continentului - o dată; să mai guste şi alţii din fericirea victoriilor plătite cu sânge, să vadă şi ei cum este când nu ştii nici de casă, nici de familie, nici de prieteni, nici de şpriţ, nici de berică, nici de-o zbânţuială, că... de, acum e vremea noastră, cât suntem tineri! Hotărâţi voi. Eu fac exact ce spune echipa. Simt că nu mai am puterea să fiu locomotivă, să trag un tren cu opt vagoane care se lasă greu. Omeneşte vă spun: nu mai pot!

Deşi au trecut ani buni de când îl cunoaşte, Prişcu priveşte uimit pe omul care vorbeşte cu sinceritate totală, dezarmantă, dezvăluindu-şi frământările şi chiar omeneasca slăbiciune în faţa elevilor săi aşa cum niciun alt antrenor n-ar fi făcut-o. Credea că ştie totul despre Bârsan. Acum, însă, cuvintele lui şi tonul cu care le rosteşte îi relevă dintr-o dată drama amicului său, ba chiar şi răspunsul unor întrebări pe care şi le-a pus în repetate rânduri cu privire la el. Un bărbat în putere, cu viaţa personală începută prost şi făcută ţăndări, rămas cu complexul bărbatului părăsit... Un om pe care o femeie bună, frumoasă şi înţelegătoare îl iubeşte, o fetiţă îl adoră, un cămin primitor îl aşteaptă, iar el... el refuză totul, amână - pentru când? -, dă cu piciorul şansei unice, generozităţii soartei parcă hotărâtă să repare printr-o întâmplare ceea ce tot printr-o întâmplare stricase cândva... ca să-şi ducă existenţa... cum? Agăţat de o tabelă electronică! Asta e viaţa lui: săritura lui Iuga, blocajul lui Pârlog, serviciul lui Stavru, plonjonul lui Băjenaru, preluarea lui Bujor, pasa lui Stratulat... Ingineria şi-o rezolvă numai el ştie cum! Când „merg băieţii”, e fericit; când nu, intră în friguri şi spaime, îşi reproşează greşeli reale sau imaginare, fără să se menajeze ori să dea vina pe alţii... „Ce uşor trecem pe lângă oamenii deosebiţi! Cât de puţin îi înţelegem şi ce repede suntem dispuşi să le micşorăm gesturile şi comportarea, să-i măsurăm cu unitatea de măsură comună...” Sub impulsul unui sentiment de vinovăţie, Prişcu vrea să rupă tăcerea, dar Iuga i-a luat-o înainte cu o clipă.

— Pentru că de la mine a pornit totul, vreau să spun primul ce cred. Nu vorbesc în numele celorlalţi... Eu nu mă simt terminat, nici supraantrenat, nici sătul de joc. Cred că... mai pot. Fizic - în orice caz, chiar dacă duminică am avut o zi mizerabilă. Cu problemele mele... am să le rezolv. Cred că... sper că... - aici vocea băiatului a pierdut, o clipă, siguranţa - va fi posibil. Nu mă „daţi absent”, meştere. În rest... cer iertare tuturor.

— Ce mai, intervine Pârlog: mergem înainte, aşa cum aţi stabilit programul de pregătire. Nicio abatere! Consideraţi că la Timişoara nu s-a întâmplat nimic...

— Dar s-a întâmplat, Sandule! Numai struţul bagă capu-n nisip! Dacă ni-l scoate Ţenescu?

— Bine, concede Pârlog; atunci... n-o să se mai întâmple. Şi, din toată aiureala de ieri, să reţinem că pe banca rezervelor avem doi oameni de nădejde, iar unul dintre ei... colac de salvare, nu altceva! Eu, unul, n-am mai văzut un meci „întors” de către un om, aşa cum a făcut-o ieri Moşu’. Şi Iordache a fost bun, dar Petrică... aur! Cine n-are „moşi” să-şi cumpere! - încheie Sandu, în aplauzele celorlalţi şase care privesc, toţi, spre al şaptelea - Petrică Moşuleţ, roşu de emoţie.

— Ceilalţi... ceva de spus? întreabă Bârsan, fără să se grăbească, privind în ochi pe fiecare.

— De acord cu Pârlog - confirmă Băjenaru, şi - după el -repetă formula fiecare, pe rând.

— Deci... unanimitate. Toată lumea, gata de muncă. Asta e bine. Eu... profit, totuşi, de prilej, ca să-mi exprim un gând mai vechi. Am început sezonul cu cea mai bună intenţie. Obiectivul, ştie toată lumea, l-am acceptat ca pe ceva de la sine înţeles. Am pornit la muncă nu fără temeri, dar hotărât să fac treabă, ceea ce doresc din tot sufletul şi acum. Din păcate, pe parcurs... nu ştiu; s-a întâmplat ceva. Nu cu voi, să fie clar; cu mine. Oboseală? Firea mea? Vârsta? Nu râdeţi; să vă văd în prag de 50!... Oricum, simt că ceva nu mai e în ordine. „Episodul timişorean” mi-a demonstrat că am motive să mă întreb ce se întâmplă.

Probabil... m-au lăsat reflexele. Şi când o maşină de „formula unu”, ba încă cea mai bună, are un pilot îmbătrânit, cu reflexe nesigure, soluţia se cunoaşte: alt pilot la cârmă.

Băieţii se privesc, speriaţi. Au înţeles bine? Îi lasă meşterul? Ochii tuturor se îndreaptă către preşedintele clubului, implorându-l parcă să intervină, să taie din rădăcină până şi germenele unui asemenea gând care.,.. Prişcu e însă paralizat. Cuvintele lui Bârsan îi formulează brutal continuarea logică a tot ceea ce înţelesese revelator despre făuritorul echipei cu care azi se mândresc clubul şi ţara, iar continuarea, tradusă în planul îndatoririlor lui, de om al deciziei, sună aşa: dacă bărbatul acesta va veni într-o zi, să-i spună: „am terminat, mi-am făcut datoria, cheamă la cârmă pe cine vrei, am

şi eu dreptul la câţiva ani de linişte, după atât amar de vreme trăită în teren sau pe bancă...” ce va răspunde atunci? Ei bine, iată că ziua a venit. Trebuie să răspundă, şi panica din privirile elevilor lui Bârsan îi spune clar cum trebuie să răspundă, chiar împotriva a tot ce ştie despre prietenul ajuns, probabil, într-un impas grav, dacă nu chiar la capătul puterilor, de vreme ce simte nevoia să lase tot şi să plece...

Tot Bârsan îi scoate din încurcătură:

— Nu e o treabă de hotărât de azi pe mâine, ştiu bine, dar am adus-o la cunoştinţă pentru ca, într-o anume perspectivă, să-şi găsească şi ea rezolvarea firească. În ce mă priveşte... multe depind de ce va fi duminică. Nu supraapreciez echipa lui Ţenescu, dar e, totuşi, primul adversar serios. Ea ne va arăta unde suntem. Meciul e un test şi pentru voi, dar şi pentru mine. Se va vedea cât mă mai ţin puterile şi cât nu...

Băieţii răsuflă uşuraţi. „Dacă e aşa, meştere, apoi... lasă-l pe nea Lucică în seama noastră! O să-i facem o chermeză, s-o ţină minte!” - parcă spun privirile lui Pârlog, singurul dintre cei prezenţi care ar fi putut da cu totul alt curs discuţiei de azi, dacă ar fi spus tot ce ştia, tot ce se întâmplase, de fapt, în preziua „episodului timişorean”. Ar fi trebuit, oare, să vorbească? Nu; căpitanul echipei e convins că a procedat corect. Când ai şansa unui antrenor ca Bârsan, nu-l amesteci în toată măţăraia vieţii echipei, unde se mai petrece şi câte-o dandana, uneori...

Prişcu a urmărit antrenamentul cu cea mai mare atenţie. Oricât s-a străduit, n-a desluşit niciun motiv de alarmă, şi - după atâţia ani de privit de pe margine - nu s-ar putea spune că „n-are ochi”... Totul pare în ordine, băieţii se mişcă exact ca de obicei, adică bine. Iuga nu este nici el altfel; sare, loveşte, are vlagă şi chef. La sfârşit, toţi pleacă spre case parcă mai înseninaţi. Oboseala i-a marcat pe jucători, dar a mai alungat ceva din amărăciunea zilei şi, mai ales, din alarma stârnită de ameninţarea lui Bârsan, la care nimeni nu vrea să se gândească, deşi ea domină gândurile fiecăruia.

Două cupluri au prelungit, totuşi, după plecare, discuţia premergătoare antrenamentului. Primul - în „*Skodiţa*” roşie, de la volanul căreia Prişcu a riscat o întrebare, nu foarte convins că face bine zgândărind o rană proaspătă, dar simţind că, fără să ştie ce gândeşte meşterul, nu poate rezista:

— Cu plecarea... sper că ai glumit.

— Eu nu glumesc niciodată cu treburi serioase.

— Atunci... ce-ai urmărit? Să-i sperii? ,

— Nici pomeneală! Speriatul sunt eu. Trebuia să-i vezi împiedicându-se, ciocnindu-se între ei, ca începătorii, să auzi râsetele din tribună, bancurile golanilor... Cum să suport aşa ceva? La Timişoara... nu mă cunoaşte lumea, dar aici? Ia imaginează-ţi dezastrul de ieri, reeditat duminică, în Capitală.:. Şi cu muncă pe rupte, şi cu frământarea, şi de râsul lumii la bătrâneţe - asta nu!

Prişcu tace, reproşându-şi că a redeschis discuţia. Când s-au apropiat de centru, întreabă:

— Unde te las?

— Acasă.

— N-ar fi bine să treci pe la Mioara? A vorbit cu Irina la telefon... Parcă spunea că te-aşteaptă.

— Nu, mulţumesc. Am s-o sun, mai târziu.

Al doilea cuplu, Pârlog şi Iuga, discută cu voce scăzută, dar destul de aprins, pe platforma din spate a troleibuzului ce-i duce spre centru, în prelungirea aceluiaşi eveniment care a bulversat liniştea echipei.

— De ce n-ai spus?

Întrebarea pusă de Radu sună nesigur, trădând - şi la el - îndoiala că problema poate fi lămurită acum.

— Am aşteptat să văd dacă spui tu, vine răspunsul.

— Ne-am înţeles să rămână între noi...

— Atunci, de ce mă mai întrebi? Am hotărât, am tăcut!

— N-am bănuit că, dintr-o prostie, va ieşi... încearcă Radu să se justifice într-un fel.

— Trebuia să fii sigur! N-ai înţeles ce-l ţine pe omul ăsta lângă noi? Îl ştii de-atâta timp şi tot n-ai înţeles? Chinul de a ajunge şi a rămâne cel mai bun e modul lui de a fi fericit. Când va simţi că ceva sau cineva îi ia bucuria asta, lasă totul baltă. Şi - ca să revenim la subiect - nu-ţi doresc să fii tu acel cineva. De azi până duminică inclusiv, - dormi la mine.

— Eşti nebun? sare Iuga. Păi asta n-am...

— N-am discutat aşa pentru că nu ştiam ce iese din escapada ta! Şi dacă nu înţelegi cu binele, îţi întorc palma de vineri noaptea, dar nu cum mi-ai aplicat-o tu, chiaun de băutură cum erai, ci... la nivel de mare performanţă!

Să nu te dau pe mâna băieţilor, Radule, că... atâta-ţi lipseşte: să afle Băjenaru, Stratulat ori Moşuleţ. Ăia te mănâncă, înţelegi? Acum... trecem pe la tine, îţi iei ce-ţi trebuie, iar mâine, de la facultate, vii direct la masă, apoi... la mine; uite, ţi-am pregătit un rând de chei... La antrenament plecăm împreună şi de-acolo, din nou acasă. Amândoi, scumpule... Duminică după meci... liber, până la masa de seara. Noaptea... cantonament, la mine.

— Şi aşa... până când? întreabă Radu, care nici să protesteze nu mai apucă.

— Până pricepi ce înseamnă răspunderea. Până înveţi să te stăpâneşti.

— Dar eu... ani de zile... Pârlog îi taie vorba, înfuriat:

— „Ani de zile” nu s-a ţinut nicio muiere de capul tău, nătărăule! Asta e toată filozofia! Te-ai îndrăgostit şi, ca să faci pe bărbatul, te laşi târât pe la tot felul de aiureli şi bagi în tine vodcă şi lichior ca-n butoi, după ce toată viaţa n-ai pus strop de alcool în gură! Bagă de seamă: dacă te mai găsesc undeva, vreodată... ori dacă aud că te-ai mai aflat în halul în care erai vineri noaptea, cu mâna mea te stâlcesc! Auzi!... Să mă cheme la telefon gazdele, să le scap de tine!...

— Sandule...

— Aaaa...! Ni s-a trezit demnitatea? Dar când te căram în spinare, ca pe un sac, şi mă rugam de şoferi să mă lase cu tine-n taxi, că „răspund eu”... atunci cum era? De ce nu făceai atunci pe băţosul? Unde era diva, să te admire? Uiţi că nici ea nu se mai ţinea pe picioare? Să fie clar, Radule: ai pornit cu noi, mergi cu noi: tot anul. Îţi place, nu-ţi place, asta e. După campionat şi cupă, faci ce vrei, dar cât timp vâslim toţi într-o barcă, tragi cot la cot cu noi. Azi ai promis...

— N-am promis nimănui să trăiesc cu guvernantă...

— Când n-o să mai ai nevoie de guvernantă, o să trăieşti singur. Dar singur, să fie clar, dacă suedeza ta nu înţelege la ce te-ai angajat!

— Mă obligi tu?

— Gata, închide Pârlog discuţia, intuind că de-aici încolo nu poate urma decât scandalul, adică exact ce nu trebuie nimănui, acum. Deci, să recapitulăm, amore mio, o dă Sandu pe glumă: pijama, obiecte de toaletă, caiete, cărţi, echipament curat pentru mâine, jurnalul personal, dacă ţii, că ai ce scrie, slavă domnului... întâi - meciul de duminică, apoi... mai vedem. Tactica salamului, maestre: feliuţă cu feliuţă, până luăm campionatul şi

„prelungim viza” cupei. Pe urmă, dacă simţi tu chemare, din partea mea... poţi să-ţi faci şi harem!

Ziarul de marţi a revenit asupra „surprizei de la Timişoara”, cum o califică - îndreptăţit - toată suflarea voleibalistică, furnizând amănunte; unele, nu foarte măgulitoare la adresa publicului şi organizării, altele - îngrijorătoare pentru forma şi moralul campionilor. În numărul de joi, o avancronică la meciul cu „Unirea” a împins lucrurile mai departe, avansând câteva întrebări-cheie. Vom asista, oare, la o schimbare în fruntea clasamentului? Acum, în preajma startului cupei europene, unde vor merge două echipe româneşti, îi va fi dat, oare „out-sider”-ului, „Unirea”, să devină formaţia ce polarizează speranţele iubitorilor de volei din ţară? Asistăm, oare, la apusul unei stele şi la ridicarea alteia? Articolul nu propunea răspunsuri, dar nici nu ocolea câteva teme de meditaţie. Cea mai importantă: la ritmul şi duritatea efortului în voleiul de azi, poţi tenta spre marea performanţă fără lot? Şi nu cumva „revelaţia” de la Timişoara, Petre Moşuleţ, rezerva care a redresat corabia în derivă a campionilor, a putut fi revelaţie numai pe fondul valorii foarte modeste a adversarilor?

Bârsan a citit articolele încruntat, ca de obicei; Pârlog le-a comentat în stilul său personal, promiţând cu voce tare - şi stârnind animaţie, dar, parcă, nu atât de veselă ca în vremurile bune - că dedică victoria de duminică semnatarului celor două intervenţii gazetăreşti, acelaşi, din întâmplare sau nu. Moşuleţ s-a făcut că nu înţelege insinuarea, lucrând toată săptămâna ca un turbat. Cert, „episodul timişorean”, cu valul discuţiilor stârnit de el, a constituit reclama ideală pentru meciul „Înainte” -„Unirea”, dacă mai era nevoie de aşa ceva. Ar fi fost lume multă oricum, dar, în contextul creat, nu-i de mirare că tribunele au devenit neîncăpătoare. Pronosticurile? Acum 8-9 zile, ar fi fost net în favoarea campionilor, dar azi...

Asistenţa urmăreşte cu maximă atenţie încălzirea. „Iniţiaţii”, cu ochii pe Bârsan, îi urmăresc gesturile, faţa, indicaţiile - puţine şi formulate scurt - date jucătorilor. Pare calm, sigur pe el; cu încruntarea şi cutele adânci de pe frunte şi dintre sprâncene, lumea s-a obişnuit de mult. Şi Iuga? Iuga, „cel mai slab de pe teren” la Timişoara? Dar Pârlog, înlocuit şi el şi ţinut pe bancă până la fluierul final? Se pare că vor juca, se încălzesc împreună, lovesc mingea puternic şi sigur, par a nu avea probleme nici cu sănătatea, niciunul cu celălalt, deşi se spune că în mult comentatul meci de duminica trecută, au fost la un pas de încăierare... în terenul „Unirii”, multă mişcare, mult zel. Ţenescu nici nu s-a aşezat - pe bancă. În picioare, lângă tuşe,

spune tot timpul ceva, arată ceva, indică o mişcare, face un semn... Dacă ar fi să judeci lucrurile după „preambul”, în ce să crezi mai degrabă: în calmul taciturn, în zgârcenia de cuvinte şi gesturi a lui Bârsan, ori în efervescenţa taberei opuse, unde antrenorul pare un dirijor de orchestră în plină desfăşurare? În foiala celor şase cupluri de jucători ai „Unirii”, care de-abia încap într-o jumătate de teren, sau în mişcările măsurate ale celorlalţi opt oameni pentru care partea lor de parchet ajunge şi chiar prisoseşte?

Primul set a început să dea răspunsuri, dar... ciudat: ele uimesc pe toată lumea. Au venit, toţi, la pomul lăudat, cu sacul, să vadă şi să aplaude faze electrizante, atacuri blocate, reluate, din nou blocate şi din nou construite, plonjoane spectaculoase... Da, probabil că publicul ar avea parte de ele, dacă amândouă combatantele şi-ar onora firma. Deocamdată, echipa lui Bârsan face ce vrea şi-i „iese tot”, în timp ce „Unirea” nu leagă nimic. Din prima clipă, campionii au devenit stăpâni ai spaţiului de deasupra fileului, dominându-l atât în atac -puternic şi precis - cât mai ales la blocaj, transformat azi mai mult ca oricând din armă defensivă, în sursă de puncte, mereu alte puncte... Loviturile elevilor lui Ţenescu se izbesc de patru sau şase mâini aflate, exasperant, exact pe traiectoria balonului, fără fisură între ele, fără nici cea mai mică desincronizare a mişcărilor şi săriturilor. Ţenescu cere prima schimbare, dar noul venit nici n-apucă să se aşeze bine în teren, că o minge trăsnită de Iuga de la o înălţime incredibilă îl loveşte în piept, doborându-l ca pe un popic. Sufocat de lovitură, ameţit de contactul brutal cu podeaua, Drumaru se ridică, năuc, nimerind cu greu banca de pe care de-abia se ridicase. Spectatorii nici nu ştiu cum să reacţioneze: să-l căineze pe accidentat, ori să râdă? - pentru că e de râs să vezi un ditamai jucător doborât de-o minge, ca şi cum un copil s-ar fi rătăcit într-un joc de adulţi. Noroc că banca lui nea Lucică e plină; altul în teren! Locul lui Drumaru e luat de Brudea, care, la al doilea atac al lui Iuga, de la aceeaşi înălţime şi cu aceeaşi adresă, când aude vâjâitul mingii, nu se mai gândeşte nici la punct, nici la prestigiu; întoarce spinarea, măcar să primească lovitura unde se suportă mai uşor. Acum, publicul nu se mai abţine: aplauzele şi râsetele izbucnesc în cascade. La 2-8, Ţenescu cere primul timp de odihnă. Îşi adună băieţii, încearcă să-i linişească, le aminteşte schemele repetate, îi imploră să blocheze, mai ales să blocheze, să nu-şi mai lase adversarul să atace fără mâini în faţă, iar atacul propriu... mai sus, cât mai de sus lovită mingea, blocul lui Bârsan nu poate fi învins altfel... „Uniriştii” îl ascultă cu ochii în pământ. Teoretic, ştiu tot, dar în teren...

Şi de-ar fi numai Iuga! Pârlog joacă azi de parcă şi-a mizat viaţa pe fiecare minge. E peste tot, scoate tot ce trece de bloc, zboară spre baloane, readucând în teren mingii după care n-ar mai alerga nimeni. Băjenaru, sobrul Băjenaru, a atacat de două ori din fundul terenului, imparabil; Stratulat a „pus” trei mingi, direct din plonjon în mâna lui Stavru, şi el „călău” astăzi, la fileu... Iar Bujor... de necrezut! Tot ce se întâmplă în teren întăreşte - minut cu minut - convingerea generală că numai o minune i-ar putea salva astăzi pe adversarii campionilor.

Cei mai convinşi de acest adevăr sunt chiar victimele, măcinate de sentimentul neputinţei. Ca şi cum întâmplarea a aruncat într-o competiţie doi adversari de calibre, categorii şi valori inegale, după niciun sfert de oră, în teren există o singură echipă: „Înainte”. Partenerii de întrecere se sting văzând cu ochii. Senzaţia generală din tribune - mai exact: motivul general de insatisfacţie - s-ar putea exprima aşa: păcat că fiarele dezlănţuite ale lui Bârsan, astăzi în zi formidabilă, nu au în faţă un adversar pe măsură. Ce meci s-ar fi încins! E greu de spus însă cine ar putea fi, la noi sau aiurea, acel adversar; ce echipă ar avea arme să înfrunte un sextet în care nimeni nu greşeşte, nimeni nu ezită, nimeni nu iartă când ajunge la fileu. Aproape nicio fază nu se joacă, în terenul campionilor, din trei pase şi aproape nicio minge nu are traiectorie previzibilă. Plonjonul nu este un procedeu salvator, ci pasă de atac. Dincotro vine ghiuleaua? Cine-o execută? Şi apoi... aproape nicio minge nu e lovită cu tălpile lipite de parchet, ci din săritură, şi niciodată nu ştii dacă săritura înseamnă atac ori pasă... De unde atâta vitalitate, aproape un set - numai prin aer? Hai, Iuga, Stavru, Pârlog... la anii lor, mai merge; dar Stratulat? Băjenaru? De necrezut!

Setul se termină la 15-4, fluierul final aducând pe buzele tuturor o singură întrebare: vor rezista campionii propriului lor ritm? Se poate juca, timp de trei seturi, cum au început ei? Curioşii se lămuresc repede. Din startul setului II, tăvălugul lui „Înainte” îşi continuă implacabil drumul spre victorie şi chiar dacă, dincolo, Brânzei reuşeşte două-trei atacuri frumoase, Damaschin blochează - în sfârşit - o minge la Stavru şi alta la Pârlog, iar Popişteanu punctează o dată direct dintr-un serviciu înşelător, în esenţă - nimic nu s-a schimbat. Oamenii, da; prin terenul vicecampionilor s-au mai perindat Vlase, Ardelea, Grănescu, Brudea. Niciun jucător, nicio formulă de echipă şi niciun sistem de aşezare în teren nu reuşeşte să salveze o situaţie pe care nimeni şi nimic n-ar mai putea-o salva.

Din nou, fluier de set; nu 15-4, ca în primul, ci... 15-7. Asistenţa s-a lămurit. Numai o echipă de zei ar putea întoarce rezultatul, de la 2-0, în faţa unui „Înainte” aşa cum joacă azi... Pe bancă, Prişcu pur şi simplu pluteşte. „Ca să vezi ce e viaţa! Luni, ne dădeam de ceasul morţii, presa ne pregătea panegiricul, îl şi vedem pe Bârsan plecând de la echipă, şi azi... poftim! Călare pe situaţie; şi cum?!” În tribuna oficială, Ispas râde cu un ochi şi plânge cu celălalt. Dacă Bârsan ar fi capotat, cum se aşteptau unii - şi cum el, deşcă bătrână, n-a crezut nicio clipă -s-ar fi simţit vinovat. Oricât nu depind de el - sau numai de el - transferările, preşedintele federaţiei ştie bine că Prişcu şi Bârsan au pierdut anul acesta, bizuindu-se pe promisiunea lui. Ar fi trebuit să le spună clar: nu pot, îngrijiţi-vă singuri... Noroc că, uite, le merge morişca de sar scântei! Asta e bine, dar... ce facem cu „Unirea”? Ce-a păzit Lucică aici? Cum scoate capul în Europa cu nişte jucători care i-au luat lui Bârsan 11 puncte în două seturi? „Ar fi culmea să convoc mâine biroul federal pentru a stabili cu ce forţe întărim... „Unirea”!”

Aproape de tribuna oficială, Ancuţa şi Mioara stau ca pe ghimpi, alături de Irina Prişcu. E bine, e foarte bine, dar... de s-ar termina! Irina, soţia preşedintelui, nu înţelege un lucru, asaltându-şi prietena cu întrebări:

— Draga mea, dacă sunt aşa buni, de ce atâta zbucium? I-ai văzut? Parcă sunt scamatori şi acrobaţi! Cu asemenea echipă, Mitică ar trebui să stea liniştit... să treacă pe la sală, să mai supravegheze... Am să-i spun lui Ilie să-i aducă un asistent, un băiat tânăr... Ce e chinul ăsta pe capul lui, când...?

Pe Mioara, aproape că o pufneşte râsul. Auzi! Mitică, luft-inspector, în vizită pe la sală, să-şi vadă echipa câteva minute şi să supervizeze munca unui tinerel! Ce puţin ştiu oamenii despre cum se face orice lucru bun pe lumea asta! Cât este ea de „antisportivă”, urmărind primele două seturi cu inima strânsă, cu mâna încleştată în mâna fetei sale, minunea jocului i-a adus lacrimi în ochi. Raţional, voleiul îi este duşman, de vreme ce-i răpeşte o parte – şi ce parte! - din fiinţa iubită, dar... cum să nu recunoască? Perfecţiunea mişcării în teren, a execuţiilor tehnice, tot ce se întâmplă azi de-o parte a fileului nu este şi nu exprimă altceva decât aspiraţia spre perfecţiune a omului pe care-l cunoaşte atât de bine. Zbuciumul pentru lucrul fără cusur, rodul zbaterii, nesomnului, îndoielilor, întrebărilor, în căutarea soluţiei ideale. Ce uşor şi frumos pare totul, privit de pe margine! Dar cât costă demonstraţia asta de vigoare, virtuozitate şi voinţă se gândeşte cineva? Ştie cineva că omul care stă pe bancă şi aşteaptă setul trei calm - aşa crede lumea! -a fost la un pas de „dezertare”, lucru aflat de la Prişcu, nu

de la el, noutate pe care ea, Mioara, nici n-a ştiut cum s-o ia; ca pe o veste bună? Ca pe un necaz? Că, împreună cu Ancuţa, a trebuit să-l „aresteze”, pur şi simplu, într-o seară, la sală, după antrenament, pentru a putea afla mai pe îndelete ce se întâmplă cu el, de ce o ocoleşte, de ce refuză o discuţie sau măcar o masă bună şi o seară fără griji, să-şi mai uite necazurile? Of, de s-ar termina... şi bine! - se roagă Mioara în gând.

Setul III începe, şi este superb. Să fie de vină oboseala campionilor? Relaxarea? Sau certitudinea că au victoria în buzunar? Să fi echilibrat jocul tresărirea de orgoliu a „out-sider”-ului? Cert e că, acum, „Înainte” - aceeaşi echipă în zi extraordinară - are în sfârşit un adversar. Punctul - venit uşor, aproape de la sine, în primele seturi - acum trebuie muncit. Spectatorii au ce şi-au dorit: luptă. O luptă electrizantă, chiar dacă fazele se încheie, de regulă, în favoarea celor ce au fost la cârma jocului tot timpul. Până la 5, echipele merg cap la cap. De-acolo, cu Iuga la fileu, campionii se dezlănţuie din nou, rupând seria reuşitelor „la paritate” prin patru puncte consecutiv, din atacuri imparabile. „Unirea” luptă, rezistă cu disperare, se agaţă de minge în linia doua, înalţă blocajul, măcar să „şteargă”, să amortizeze baloanele, dacă nu le poate opri; ba chiar atacă, punctează, lungeşte fazele şi soarta fiecărui punct... Dar tocmai rezistenţa acerbă stârneşte, dincolo, o izbucnire încrâncenată ce nu mai e joc, ci un soi de furie - furie perfect lucidă, perfect controlată, turnată în execuţii ce concentrează, uimitor, toată forţa şi puterea de voinţă a unor oameni. Mingile de atac ale campionilor parcă nu mai caută punctul pe tabela de scor, ci knock-outul, grăbindu-se să încheie, ca la box, socotelile printr-o lovitură decisivă. Acum, când de partea cealaltă a fileului există blocaj şi atac, „Înainte” apasă pe acceleraţie; săriturile la fileu ating înălţimi uimitoare, ridicând mereu ştacheta spre care trebuie să urce blocajul spre a se apăra cu şanse, ori atacul pentru a găsi culoar... E o supralicitare continuă, care ţine publicul cu sufletul la gură, deşi problema învingătorului nu şi-o mai pune nimeni.

După 39 de minute - un set aproape cât celelalte două la un loc! - scorul e 14-10 pentru campioni. La serviciu - Iuga. Băiatul se concentrează. Toate privirile se îndreaptă spre el, într-o linişte perfectă. Ciudat: în loc să servească, Radu face zece - doisprezece paşi înapoi, cu mingea în braţe, măsurându-şi parcă terenul, ca săritorii în lungime care-şi apreciază distanţa până la pragul de bătaie, apoi se opreşte şi se concentrează din nou, aşteptând fluierul. Arbitrul îi face semn: poate servi. Iuga se ridică o clipă pe vârfuri, porneşte; primii doi-trei paşi îi parcurge normal, apoi alţi cinci-

şase sprintează. Când ajunge lângă linia de fund, bate pe piciorul stâng şi aruncă mingea mult deasupra capului. Elanul şi bătaia îl propulsează într-una din săriturile incredibile care, şi de data aceasta, provoacă o exclamaţie de uimire în tribune. La cel mai înalt punct al săriturii, mâna dreaptă trăsneşte mingea cu o forţă extraordinară, îngropând-o în terenul advers. Jucătorii de la primire urmăresc paralizaţi execuţia. Mingea cade între ei, vâjâind; surpriza le-a blocat reflexele. Punct şi... victorie.

Şi mai ciudat: explozia de entuziasm din tribune, aproape că nu are ecou în teren. Învinşii privesc încă locul unde a bubuit balonul expediat de Iuga cu un serviciu cum nu se mai văzuse niciodată pe vreun teren, la noi. Învingătorii nu sar în sus de bucurie; surprinzător de calmi şi reţinuţi, ridică mâinile, semn că... e gata, au terminat, apoi - ca pentru un raport cu semnificaţii numai de ei ştiute - se întorc spre bancă, unde Bârsan îi aşteaptă în picioare, liniştit, mulţumindu-le cu un semn discret, ce poate semnifica „e bine; aşa - da!” Spectatorii văd şi aplaudă, unii înţelegând, alţii ghicind că victoria aceasta „la zero” are un sens aparte, de vreme ce elevii o dedică meşterului lor şi o fac manifest, în văzul tuturor. Deci... a fost, totuşi, ceva? Şi ce anume? Ce se poate întâmpla rău în viaţa unei asemenea echipe încât s-o facă să gâfâie şi să vadă moartea cu ochii în faţa codaşilor clasamentului? Oricum, un lucru e limpede pentru toată lumea - şi apropiaţii lui Bârsan speră din toată inima că aşa este: ziua de azi, reconfortantă prin scor, dar mai ales prin joc, a readus liniştea - dacă ea a fost ameninţată, cumva - în mica tabără a campionilor; linişte esenţială acum,în pragul competiţiei europene.

Da, liniştea a revenit. O simte şi Bârsan, o simt şi băieţii. Nimeni nu ştie însă pentru cât timp.

10. Ruptura

S-a hotărât. Începând de azi, totul - normal. Ca înainte. Va locui în camera lui, va lucra la măsuţa lui, va dormi în patul lui, când şi cum îi place. Îşi va vedea singur de treburi. Care anume îi sunt treburile... asta va hotărî el; nici antrenorul, nici clubul, nici coechipierii. Nu e copil, să-l dădăcească Pârlog, şi nici căţeluş, să fie scos în lesă la antrenament, masă, cursuri şi meci. Dacă le place aşa, bine; dacă nu...

În timp ce urcă scările cămăruţei sale semimansardate, ducând în spate sacoşa voluminoasă cu lucrurile ce s-au adunat în zilele petrecute la Pârlog, Radu se înverşunează, montându-se singur, căutând - şi găsind din belşug - argumente pentru o posibilă explicaţie. Parcă-l vede pe Sandu năvălind, somându-l să-şi ia bagajul şi să se întoarcă „în cantonament”! Nu-i nimic; să vină. Acum ştie cum să-i răspundă. Ceea ce nu realizează Radu este faptul că mai toate frazele gata pregătite le-a auzit întâi de la Ivonne. Duminică, după meci, s-au întâlnit, şi oricât s-a străduit Radu să-şi ascundă noul „statut”, Ivonne l-a ghicit. A râs de s-a prăpădit! Asta... la început. Când s-a terminat amuzamentul, fata i-a făcut „teoria tutelei”, explicându-i ce categorii de persoane sunt puse, de obicei, sub interdicţie: bătrânii senili, nebunii periculoşi, inconştienţii şi minorii turbulenţi. El unde s-ar încadra? Radu a încercat s-o dea pe glumă („O trăsnaie de-a lui Sandu; e un aiurit şi jumătate!”), dar n-a mers. Ivonne a plecat... nu supărată, ci mai rău: batjocoritor-indiferentă, rugându-l să-i dea un telefon când va fi din nou stăpân pe timpul şi deciziile lui. Până atunci, nu vrea să-l inoportuneze, îşi dă seama că muşchii, articulaţiile şi reflexele maestrului Iuga reprezintă o valoare naţională şi nu-şi mai permite să atenteze la perfecta lor funcţionare. Cât despre seara de vineri, când l-a dus la amicii ei, să-l prezinte „cercului” - unde, ce-i drept, amândoi au întrecut măsura şi a ieşit ce-a ieşit - îşi cere scuze; n-a vrut să-i facă rău; nu ştia că el se topeşte din 3-4 păhărele de votcă.

Radu ar fi primit cu mai multă plăcere două palme. De-atunci, de la discuţia cu Ivonne, s-a hotărât să se întoarcă acasă, cu orice risc. În fond... cine, ce poate să-i facă? Da, a pierdut noaptea de vineri, a băut mai mult decât trebuia, necunoscându-şi măsura. Sâmbătă nu s-a putut odihni, aproape toată noaptea premergătoare meciului n-a închis ochii din cauza durerilor de cap şi de stomac, iar duminică dimineaţa... ştie toată lumea ce-a fost; s-a văzut. A greşit, e clar, dar de-aici până la a fi sechestrat şi păzit... Nu le-a plăcut cum a jucat cu „Unirea”? Tot el a fost, tot Radu Iuga!

A ajuns. Cele trei etaje şi jumătate i s-au părut mai lungi ca de obicei. Introduce cheia în broască, încearcă să o răsucească, dar... ce s-a întâmplat în lipsa lui? Cheia nu se mişcă, de parcă n-ar fi de la această uşă. Să nu fi încuiat? Nu se poate! Apasă, clanţa şi... uşa se deschide, dezvăluindu-i o imagine care-i face inima să bată mai repede. Ivonne, îmbrăcată cu una din pijamalele sale, e întinsă în pat; a adormit cu o carte în mână, aşteptându-l. Zgomotul făcut de Radu o trezeşte. Fata se răsuceşte în aşternut, se ridică

într-un cot, buimăcită de somn, clipeşte de câteva ori, încercând să-şi dea seama unde se află, apoi zâmbeşte larg, recunoscând camera şi mai ales pe Radu aplecat deasupra ei.

— Te-au eliberat? întreabă fata cu o maliţie îmblânzită de bucuria - sperată şi nu prea - a revederii. Iuga roşeşte, un timp nu răspunde, apoi face un gest hotărît cu mâna, vrând parcă să spună: „gata, am închis capitolul!” De spus, nu spune însă nimic. Doar nu s-au întâlnit ca să se certe.

Seara, târziu, o toropeală plăcută îi cuprinde pe amândoi. Cu ochii întredeschişi, Ivonne stă cuibărită la pieptul puternic al băiatului. Ca întotdeauna, o uimeşte forţa omului de lângă ea, atât de copil şi atât de bărbat. Uneori, văzându-i seriozitatea gravă, o apucă remuşcările; l-a schimbat, i-a schimbat drumul... E atât de altfel, comparat cu bărbaţii pe care i-a cunoscut! Dar sunt momente când, lângă Radu,şi ea se simte schimbată. Absolut surprinzător, alături de Radu se pomeneşte gândind la ziua de mâine, încercând să-şi reprezinte viitorul, viaţa ei, a lor... A lor? Da; Radu n-a glumit, e convinsă. Un cuvânt spus aşa, aparent printre altele, la el atârnă mai greu decât o semnătură pe un act. Asta o şi sperie, deşi cuvântul poate că nu e cel mai potrivit: excesul de seriozitate care, într-un fel, o obligă, sentimentul că trebuie să-şi controleze continuu reacţiile, cuvintele, chiar şi gândurile, ba uneori să şi le modifice, ca să umple măcar în parte diferenţa imensă dintre firile lor. Dar şi aşa... e minunat să fii iubită de un om ca Iuga, să te simţi respectată, să te învăluie senzaţia de încredere absolută, de temeinicie pe care se poate clădi o existenţă.

— Ce mai spune Bârsan? I-a plăcut cum ai jucat duminică? întreabă Ivonne.

— Cu „Unirea”... da. S-a liniştit.

— A înţeles, în sfârşit, că nu explodează universul dacă un om bea, într-o seară, un pahar, chiar şi un pahar în plus?

— Nu-l judeca prea aspru; are dreptatea lui. Dacă i-ai cunoaşte viaţa...

— Viaţa unui om nu-i dă dreptul să hotărască viaţa altor oameni; fără să fie necesar, adaugă ea repede, observând gestul lui de răspuns. Fără să fie neapărat necesar! - că asta e toată problema, Radule. Ce trebuie, trebuie; dar ce nu? De ce să-ţi impună ţie, la douăzeci şi ceva de ani, obiceiurile lui, de om ajuns la 50? Tu, în câteva ore de odihnă, recuperezi ceea ce pe el îl marchează câteva zile.

— Totuşi, băieţii... încearcă Radu.

— Care „băieţi”? Băjenaru şi Stratulat - trecuţi de 30; terminaţi. Moşuleţ... bătrân şi antitalent; dacă nu lucrează o zi, cade. Bujor şi Stavru... există prin echipă. Toţi - oameni de pluton, şi nu ştiu cine v-a băgat în cap prostia că, la voi, echipa este Bârsan, când, de fapt, valorile adevărate, stâlpii, sunt Iuga şi Pârlog. Voi duceţi totul în spate.

— Da, dar uite că Sandu... El acceptă, şi încă...

— Nu ştii de ce? Chiar nu ştii? Gândeşte-te puţin, copil naiv! Ce va fi Pârlog? Absolvent de educaţie fizică, profil volei. Dacă se pune bine cu antrenorul, cine rămâne în locul lui Bârsan? Conducerea clubului înseamnă Prişcu, iar Prişcu, ştii bine, nu suflă un cuvânt în faţa antrenorului vostru. Crezi că Sandu e prost? Că nu s-a gândit la viitor? Acum îi merge jocul, e pe cai mari şi la club şi la naţională, dar nu uita, are doi ani mai mult ca tine, în teren mai stă alţi 3-4... şi pe urmă? Tu, cu diploma ta, îi saluţi, faci ce vrei, n-ai nevoie nici de club, nici de federaţie, dar el? Nu mă amestec în treburile tale, Radule, dar şi un orb vede că azi, singura valoare autentică de la „Înainte” nelegată de nimeni şi nimic, eşti tu. În echipa asta sau în alta, chiar şi la naţională, un antrenor care-şi cunoaşte interesul te ţine pe palme şi-n puf, că e la mâna ta. În fond, te priveşte. Dacă-ţi place aici, joacă aici. Dacă ţi se pare că Bârsan e cel mai bun, lucrează cu el, dar înţelege, te rog, cine are nevoie de cine şi cine pe cine serveşte!

Cuvintele Ivonnei au un efect straniu. În prima clipă îl şochează, aproape că-l revoltă, contrazicând un sistem de judecată adânc înrădăcinat, ce se sprijină pe câteva postulate vechi şi cu autoritate absolută. Dar odată şocul depăşit, gândul că el este altfel, că dintre toţi şase, valoarea autentică este el şi, comparat cu Pârlog - cealaltă valoare unanim recunoscută a echipei - de partea lui este şi tinereţea şi nondependenţa, ei bine... gândul îi strecoară în suflet o senzaţie ciudată. Îşi aduce aminte de ziua trăită la facultate imediat după finala cupei, când se simţea plutind de fericire, părându-i-se că a lui este lumea şi spre el sunt îndreptate toate privirile, ziua când şi Cristina...

Acum i se pare că descoperă, deodată, cheia bucuriei de atunci, explicaţia acelei senzaţii de putere absolută, de mulţumire absolută: e conştiinţa propriei valori, înţelegerea adevărului atât de simplu, totuşi, că mii de oameni se omoară să găsească bilete la un meci ca să-l privească şi să-l aplaude pe el. Dacă se gândeşte bine... ce antrenor nu şi l-ar dori în echipă? În ce formaţie n-ar avea loc? Din câţi adversari români ori străini a întâlnit, câţi l-au blocat? Cine i-a scos atacurile? Sau pe cine n-a reuşit el să

anihileze la fileu? La Universiadă, n-a fost el declarat cel mai bun jucător al turneului? Asta nu mai e treaba echipei, ci a lui, strict a lui; nici tactica, nici „gândirea de pe margine”. Cât de naiv a fost! S-a considerat dator, pentru ce? Pentru un gest pe care l-ar fi făcut orice antrenor şi pentru care, oricum, s-a plătit cu vârf şi îndesat. Atât de tare îl înfierbântă gândul acesta nou şi incitant, încât ar fi în stare să reconstituie, cu programul celor trei ani în faţă, numărul punctelor făcute cu mâna lui, săptămână de săptămână, set cu set şi fază cu fază. Păi, dacă ar sta să le socotească!...

...Soneria îl trezeşte din vârtejul gândului atât de nou, aproape ameţitor. „Pârlog! Numai Sandu sună de două ori, prima dată lung şi apoi scurt...” Să deschidă? Ivonne se mişcă lângă el, apoi întreabă, pe ton neutru:

— Aştepţi pe cineva?

Nu, nu aşteaptă pe nimeni. La ora asta, cineva de acasă, dintre ai lui, nu poate fi, iar în rest... Soneria se aude din nou, cu acelaşi ţârâit repetat şi inegal, ca un semnal codificat.

— Vezi cine e, dragule nu vreau să-ţi fac încurcături. Iuga merge la uşă, răsuceşte iala, dar, din prudenţă, deschide numai atât cât să poată vedea cinei caută, deşi e aproape sigur că ştie. Într-adevăr, Sandu Pârlog îl şi ia în primire:

— Deci... aşa, maestre! Fugim de sub escortă... şi căpitanul echipei vrea să intre ca la el acasă, aşa cum s-a simţit întotdeauna la Iuga, de altfel ca şi Iuga în camera ceva mai arătoasă a colegului şi prietenului său. Radu se opune, oprindu-l.

— Iartă-mă, Sandule... Nu sunt singur.

— Hopaaaa! Ne-am şi reluat viaţa mondenă? Dar ştiu că nu pierzi vremea. De ce nu mi-ai spus?

— N-am ce să-ţi spun. Ce e de vorbit, vorbesc cu meşterul. Chiar mâine.

— Şi-i spui tot?

— Absolut tot. Începând cu faptul că nu mai permit nimănui să judece şi să hotărască pentru mine. Vin la antrenamente, muncesc, joc, dar...

— Joci ca la Timişoara?

— S-a întâmplat o dată în trei ani! răspunde Iuga, ridicând tonul. Asta nu dă dreptul nimănui să mă ia de acasă şi să mă ascundă sub cheie. Eu n-am ţinut socoteala greşelilor reparate de mine în teren, a meciurilor câştigate de mine...

— Ce spui, maestre? Avem texte noi! exclamă Pârlog. Deci, reia el ofensiv, procesul vedetei cu muritorii de rând, asta vrei? Perfect. Ne judecăm, dar până atunci... vreau să vorbesc cu Ivonne. Sper să aibă mai multă minte decât tine, spune Pârlog, şi face un pas, vrând să intre. Iuga se opune, blocând cu pieptul deschizătura uşii.

— Nu mă obliga să... încearcă el să pună la punct lucrurile.

— Să-mi mai dai o palmă? întreabă Pârlog, simţind că nu-şi mai poate stăpâni nervii. Asta... chiar nu-ţi recomand, că te bat de te zvânt şi te livrez suedezei un maldăr de vânătăi şi cucuie, auzi? Puşti înfumurat şi zănatic ce eşti!

Până să se dezmeticească Radu, Pârlog este în cameră, învingând cu uşurinţă rezistenţa nu foarte convinsă a gazdei. Din pat, Ivonne - învelită în pătură şi sprijinită de amândouă pernele - îi priveşte cu calm şi detaşare.

— Dacă faci tot tapajul ăsta numai ca să schimbi câteva cuvinte cu mine, poftim; te ascult, se adresează ea lui Pârlog, cu ceremoniozitate comică.

— Domnişoară dragă, răspunde Sandu - simţind rapid tonul discuţiei, care-i convine perfect - vă rog să-mi scuzaţi colegul pentru proastele maniere în faţa reprezentantelor sexului foarte frumos - ce e drept, e drept; aici... nu ştiu cum se face, dar a avut gust!

— Sandule !

— Vezi? Exact ce-ţi spuneam! Eu te complimentez şi el strigă la mine. Dar gluma e glumă şi eu am venit pentru treburi serioase, schimbă Pârlog tonul, pe neaşteptate. Ca să fiu scurt, te rog pe dumneata să-l faci să priceapă - dacă nu e în stare singur - că există datorii de onoare pe care un bărbat, dacă e bărbat, trebuie să le respecte.

— Datoriile faţă de echipă... eram de faţă şi am auzit fără să vreau... v-a spus clar că le respectă, dacă la ele vă referiţi. Se pregăteşte, joacă... Ce mai vreţi?

— Vrem să se pregătească şi să joace aşa cum a făcut-o până acum.

— Mai concret - până când?

— Până te-a cunoscut pe dumneata, răspunde sec musafirul nepoftit, ca răspuns la tonul tăios şi rău al Ivonnei.

Iuga sare ca ars, înaintând ameninţător spre Pârlog, care nu se clinteşte, aşteptându-l liniştit.

— Sandule, nu mă face, că...

— Uşor, maestre; nervii cauzează. Apoi, adresându-se Ivonnei, îşi continuă apelul, coborând tonul dar fără să cedeze un pas. Ca să fie şi mai clar, te rog spre binele tuturor: ajută-l să-şi înţeleagă interesul. Chiar şi interesul dumitale, dacă sunteţi de-acum împreună. Altfel, cât e el de Iuga, se alege cu o suspendare de nu se vede, dar până la suspendare, va avea de-a face cu băieţii, şi n-aş vrea să fiu în pielea lui.

— Mă ameninţi? strigă Iuga, furios că se vorbeşte despre el ca şi cum n-ar fi de faţă.

— Deloc. Îţi spun ce-o să urmeze. Pentru cine nu-şi respectă obligaţiile liber asumate, există mijloace de constrângere. Sau despărţirea, subliniază Pârlog cu schepsis, dar... apropo, adaugă repede, adresându-se din nou către Ivonne: l-ai întrebat unde mănâncă de trei ani? Cine-l ajută să-şi plătească chiria? Cum şi-a procurat camera şi lucrurile de pe el? Cum a văzut câteva ţări străine? Că n-or fi toate din banii lui nea Vasile Iuga! Ei bine, se poate şi fără, ţi-o spun eu. Dacă vrei să-i faci un mare bine, ajută-l să priceapă treaba asta.

— Parcă numai „Înainte” poate să-i asigure... încearcă Ivonne, înţelegând că nu e de glumit cu ceea ce spune Pârlog.

— Or mai fi şi alţi interesaţi, poate... dar cam prin septembrie viitor; aproape un an stă la „carantină”. Cam mult, nu-i aşa? Până atunci, e al clubului. Nici la lot nu poate fi chemat, dacă „Înainte” îl suspendă. Mor de curiozitate să-l văd pe Radu fără tot ce-nseamnă pentru el echipa asta care ne freacă, ce-i drept, dar... de ce să nu recunoaştem? mai şi are grijă de noi. Mă rog; treaba lui! Fiecare îşi cunoaşte interesele, n-are decât să facă ce vrea, e băiat mare şi...

Zeflemeaua ce-i aduce Ivonnei un zâmbet în colţul gurii îl exasperează pe Iuga. Uitând că este gazdă, se repede să-i înfigă mâna în guler şi să-l dea afară pe impertinent, dar vocea fetei îl ţintuieşte pe loc:

— Radule!

Sandu înţelege că nu mai are ce căuta acolo. Cu Radu - în starea în care este - nu se poate discuta; prezenţa „suedezei” îl face să-şi piardă şi bruma de luciditate ce i-a mai rămas. Îndreptându-se către uşă, face o reverenţă în faţa Ivonnei, apoi li se adresează amândurora calm, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat:

— Mulţumesc de găzduire, a fost foarte plăcut la dumneavoastră... dar nu trebuia să vă deranjaţi, nu servesc nimic, sunt în cură de slăbire. La revedere, cu plăcere şi altă dată... Din prag, adaugă: şi n-ar strica să vă gândiţi la ce v-am spus. Spre binele ambilor. Fericire, copii!... Şi Sandu dispare, lăsându-şi gazdele fără replică.

Prima se dezmeticeşte Ivonne. Îşi consultă ceasul-brăţară, scoate pijamaua de împrumut şi începe să-şi îmbrace hainele, cu mişcări grăbite şi hotărâte.

— Pleci? îngaimă Radu.

— Apoi, dragule... te las, cum bine a zis colegul şi prietenul tău apropiat, să te gândeşti la ce ai de făcut, răspunde Ivonne, terminându-şi toaleta surprinzător de repede. Recunosc, nici mie nu-mi strică un răgaz de gândire, de vreme ce situaţia nu e cum o ştiam. N-aş vrea să te am pe conştiinţă...

— Nu te lua după Sandu, încearcă Radu să o convingă, inutil însă.

— Nici nu mă iau. Dacă aş face-o, ar trebui să-ţi spun adio, nu la revedere... Vreau să mă gândesc la interesul ambilor -parcă aşa s-a exprimat, nu? - cu speranţa că vei ţine seama şi de cuvântul meu. De pe acum, însă, pot să-ţi spun un lucru: cine riscă scandal şi vrea să joace tare, trebuie să-şi fi sorbit, măcar, gălbenuşul. Decât să te dai mare şi să faci valuri inutil, doar ca să aibă antrenorul pe cine aduce îndărăt, de ureche, ca pe copiii neascultători, mai bine stai în banca ta, faci ce fac toţi, la sfârşit îţi primeşti coroniţa de premiant şi... gata. Numai că asta trebuie s-o ştiu şi eu. Nu te deranja, staţia e la doi paşi, ajung imediat, adaugă Ivonne repede, oprindu-l pe Radu, care începe să se îmbrace pentru a o însoţi. Eu, în locul tău, aş fi insistat să rămân, dar nu face nimic, înţeleg că eşti tulburat de evenimente, continuă ea să-l fiarbă cu o remarcabilă ştiinţă a înteţirii focului cu paie proaspete; de condus nu e nevoie, mă descurc... Te rog! încheie Ivonne aproape imperativ, năucindu-l de-a binelea pe Radu.

Ivonne e îmbrăcată. Cu poşeta pe umăr, se îndreaptă fără grabă spre uşă.

— Pa, dragule, te las să meditezi şi să te odihneşti. Sper să dormi, mâine trebuie să fii proaspăt, cum te cere datoria... şi calm, te rog. Cu strigăte şi îmbrânceli nu obţii nimic de la nimeni.

Rămas singur, Iuga se simte ultimul om de pe lume. Furia îl îneacă şi o ruşine cumplită i-a urcat sângele în obraji. Ar rupe, ar sparge, ar urla, l-ar călca în picioare pe Pârlog, i-ar distruge, fărâmă cu fărâmă, pe toţi cei ce vor să-i răpească fericirea, umilindu-l în faţa femeii iubite. Dacă se îmbracă repede, dacă fuge după ea şi o ajunge, poate... înfige mâna în haine, dând să se îmbrace, dar după o clipă le aruncă pe scaun. Bun, o prinde în staţie sau pe drum; şi pe urmă? N-a auzit destule? El... ce să-i spună? Cu vorbe nu poate schimba nimic. Disperat, Radu se aruncă pe pat, bătând perna cu pumnii.

„De ce te fereşti, nu scapi. Trebuia să se întâmple, mai devreme sau mai târziu...” Din clipa în care Sandu i-a povestit întâmplarea cu Iuga, întrebarea este una singură: discuţie cu toată lumea de faţă, sau între patru ochi? Că, fără să ne lămurim, nu se poate. Mâine, sau chiar azi, după antrenament, vor sta de vorbă, vor judeca situaţia pe toate feţele. Tot nu-i vine să creadă că sunt închise căile spre înţelegere cu un băiat aşa cum ştie că este Radu. Dacă nici pe Iuga nu se poate sprijini la nevoie, atunci... pe cine?

Ronţăind câteva fursecuri puse azi dimineaţă de Mioara în servietă, Bârsan îşi încheie dejunul frugal, apoi îşi pregăteşte sacul cu echipament. Are chef să intre şi el în teren, să se mişte cu băieţii; îi va face bine efortul. Coloana nu-l mai supără de mult. E gata. O privire, roată, prin cameră, să se asigure că n-a uitat nimic, un control la buzunar... Da, are şi biletele de cinema (diseară, după antrenament, merge cu Mioara şi Ancuţa la film), apoi... soneria de la intrare. Cine poate fi, la ora asta? Cu sacul pe umăr, pregătit să ia drumul spre sală, Bârsan deschide uşa holului. Când vede cine-l caută, face ochii mari.

— Nea Vasile Iuga! Sănătate şi bine-ai venit!... Ce te-aduce pe la mine? Dar hai înăuntru, îl îndeamnă Bârsan pe ţăranul cam de-o vârstă cu el, deşi cutele feţei şi mai ales uşoara gârboveală a spinării îl fac să pară mai bătrân. Hai, vino...

Musafirul neaşteptat păşeşte timid pragul, închide uşa în urma lui şi strânge mâna gazdei.

— Sunteţi pregătit de plecare, bag seamă... Să nu vă opresc de la treburi, spune stânjenit, nehotărându-se să depăşească spaţiul holului de la intrare.

— Hai şi ia loc o clipă, că n-o fi foc dacă m-or aştepta cinci minute... Plecam spre antrenament, dar... am timp, nu-ţi face griji. Ei, ce este? Vreun necaz?

— Apăi, domnu' Bârsan, nici nu ştiu ce să vă spun... Mai degrabă, dumneavoastră aţi putea să-mi spuneţi mie o vorbă, ceva...

— Ce anume, nea Vasile?

— Păi... cu fii-miu, domnu' Bârsan, că până acum nu ne-a făcut niciun necaz, niciodată, şi mintea mea proastă ce şi-a zis? De la un copil care ţi-a adus numai bucurii, să te-aştepţi mereu numai la bine, dar uite că...

— Ei, ce s-a întâmplat?

— Nişte rude mai îndepărtate, de prin Bucureşti, ne-au dat veste că Radu e pus pe-nsurătoare cu o... nici nu ştiu cum să-i zic... Auzi dumneata de ce l-am trimis la carte şi-l ajut cu tot ce-i trebuie!...

— De ce să auzi treaba asta de la rude? Eu l-am învoit pe Radu de la antrenament şi l-am trimis să discute cu dumneata, să-ţi spună ce vrea să...

— Radu? Acasă, Radu? Când? Că nu l-am mai văzut de prin august, de când v-aţi întors de la Sofia! Bârsan ascultă uimit.

— N-a venit acum vreo două săptămâni, într-o joi, parcă? Nu v-a spus cine e fata? Privirea uimită a omului îl întărâtă şi mai tare pe Bârsan.

— Nu i-ai spus dumneata că „însurătoarea e treaba lui, cum îşi aşterne aşa va dormi"? întreabă meşterul mai mult ca să-şi descarce nervii decât ca să afle răspunsul pe care, de acum, îl cunoaşte. Montat, îşi aduce aminte până şi cuvintele pe care Radu le-a atribuit lui taică-său.

Bătrânul Iuga fixează parchetul, roşu ca focul, apoi murmură, copleşit de ruşine:

— Sunt om serios, domnu' Bârsan... Dacă eu spun că nu, apoi... Aşa v-o fi zis, te pomeneşti? Că a fost, că ne-a spus, că l-om fi şi binecuvântat? Nu i-ar fi ruşine! L-am căutat azi la facultate, a doua oară în viaţă calc pe-acolo, dar n-am dat de el...

— N-a fost la cursuri? întreabă Bârsan, speriat.

— N-a fost. Colegii ziceau că primele ore l-au văzut, dar pe urmă... poate o fi avut vreo treabă la dumneavoastră, cu *Sportul*, că el aşa, de capul lui, nu lipseşte niciodată.

— Nu l-am chemat, nea Vasile. Când este, este, dar azi... Dacă e cum zici, se schimbă povestea! Ca să ţi-o spun pe-a dreaptă, şi mie-mi face

necazuri, dar lasă, le lămurim noi pe toate; bine că ştiu. Dăm de Radu la sală, imediat. Vii cu mine.

Bârsan se ridică. Se scoală şi musafirul, de pe scaunul pe care se aşezase aproape cu de-a sila. Bătrânul Iuga iese din casă cu inima strânsă. La capătul scărilor se opreşte, făcându-l pe Bârsan să se oprească şi el şi să-l privească întrebător.

— Eu... eu aş zice... nu ştiu, poate greşesc, dar... nu e bine să mergem amândoi acolo unde vin toţi colegii lui, domnu' Bârsan... Să nu creadă că vrem să-l judecăm de faţă cu toţi. E tare mândru, îl cunosc. La el, ruşinea, când îl năpădeşte... şi acum, tare mi-e teamă că are de ce!... nu-l îndeamnă la bine. Şi nici de mine nu pun mâna-n foc că m-oi putea stăpâni. Vorbiţi-i dumneavoastră, ce ştiţi şi cum ştiţi, că de la 16 ani vi l-am dat pe mână şi până acum i-aţi fost ca un părinte. Nu se poate să nu vă asculte! Diseară, l-oi aştepta acasă la el, să-i spun şi eu câteva vorbe. La carte şi la sport nu mă amestec, n-am eu minte să-l sfătuiesc ce şi cum, dar cu însurătoarea... un părinte simte întotdeauna dacă odrasla face bine sau rău. Nu de alta, că nu eu îmi fac viaţa, dar nu vreau să-şi bată joc de băiatul meu vreo fâţă, să-i mănânce zilele, că băieţii proşti de buni şi serioşi, aşa cum zicem noi că e Radu... tocmai ăştia pică morţi după te miri cine şi pe urmă n-au nicio scăpare în faţa batjocurii, ajung preş de şters picioarele, domnu' Bârsan... Poate să nu facă ce spun eu, dar... măcar să audă ce gândesc; pe urmă, treaba lui...

Uimit de înţelepciunea ţăranului, Bârsan confirmă cu un gest mut; da, e mai bine aşa. Cam de pe la opt, opt şi jumătate, nea Vasile să fie la Radu acasă, discuţia o va deschide el, Bârsan, imediat după antrenament, şi va continua apoi între tată şi fiu. În faţa blocului, pe trotuar, meşterul îşi părăseşte musafirul, îndreptându-se grăbit către sală.

Cum ajunge, din uşă îl caută cu privirea pe Iuga. Nu-l zăreşte.

— Radu e la vestiar? se interesează antrenorul pe un ton ce nu creează dubii, în ciuda dorinţei şi chiar a efortului ca întrebarea să sune neutru.

— N-a venit. Nu ştim nimic de el, răspunde Băjenaru, sub privirile mirate şi jenate ale tuturor. Absenţă de la antrenament, neanunţată în prealabil, la „Înainte"... e noutate absolută.

Bârsan se echipează rapid şi ocupă locul lui Iuga în dispozitiv, preluând comenzile din teren, unde aleargă, sare şi loveşte ca-n tinereţe. Simte nevoia să-şi descarce nervii, să nu se mai gândească la povestea ce-i fierbe capul.

Vrea ca, la noapte, când întâmplările zilei îl vor năpădi, chinuindu-l, să-l răpună oboseala, ca pe vremea când avea vârsta jucătorilor săi şi cădea extenuat, dormind ca un buştean.

Ridicându-se dintr-un plonjon spectaculos, dar inutil, la un atac reuşit al lui Bârsan, Pârlog - azi în „echipa adversă” - îşi complimentează antrenorul, glumind nu prea departe de adevăr.

— Ar trebui să vă legitimăm, meştere. Daţi bine şi mai ales... nu lipsiţi de la antrenamente.

Băieţii râd. Bârsan nu reuşeşte decât o părere de zâmbet, regretând că Sandu i-a adus aminte de Iuga exact când îl furase jocul şi uitase pentru câteva clipe.

Mioara şi Ancuţa au apărut într-un colţ al tribunei goale. Îl aşteaptă; a fost iniţiativa fetei, pentru că întâlnirea era fixată în faţa sălii de cinema. Amândouă privesc jocul surprinse de ipostaza neașteptată în care le apare Bârsan. Fata, cel puţin, aplaudă ca la meci, dar nici Mioara nu este mai puţin impresionată de vigoarea loviturilor, de agilitatea cu care se mişcă bărbatul ce ar putea avea copii de vârsta elevilor săi - azi parteneri de joc. Din păcate, surpriza de după antrenament e mai puţin plăcută: vor merge singure la cinematograf, el are o complicaţie urâtă, survenită în ultima clipă. Da, cu Iuga - tot Iuga! - şi nu ştie dacă... Va încerca, desigur, să ajungă în timp util la film, îşi păstrează biletul, va lua un taxi, dar, după cum se profilează lucrurile... Ancuţa şi Mioara, prima, dezamăgită; a doua, de-a dreptul îngrijorată - părăsesc sala, pornind către staţia de troleibuz, nu înainte de a-l ruga din nou, amândouă, să vină chiar şi mai târziu.

Când ajunge la uşa cămăruţei lui Radu, Bârsan îşi dă seama dintr-o privire că este inutil să încerce soneria: aşezat pe treptele scării, cu sacoşa mare alături, Vasile Iuga moţăie, toropit de oboseală.

— N-a venit nici acasă, nea Vasile?

Omul tresare, deşteptându-se şi desluşind, acum, întrebarea repetată de Bârsan. Cum adică, „nici acasă”? N-a fost niciunde avea antrenorul treabă cu el? Păi, dacă la şcoală nu, la pregătire nu, acasă, în pragul nopţii, nu, atunci... ce se întâmplă cu băiatul Iui? Cum de n-a ştiut?

— E opt şi un sfert, spune Bârsan, privindu-şi ceasul. N-are rost să-l aşteptăm aici. Dacă n-a apărut până la ora asta... Vii cu mine, nea Vasile, te odihneşti, şi mâine... om vedea ce-i de făcut. Hai să mergem, îl mai

îndeamnă o dată antrenorul, înfingându-i mâna în braţ şi luându-l după el pe scări, în jos.

Seara a trecut greu pentru amândoi. După o cină încropită la repezeală, din care oaspetele de-abia a gustat, şi numai la invitaţiile insistente şi repetate ale gazdei, Bârsan a încercat să închege o discuţie, spunându-i câte ceva despre dificultăţile create de Radu - pe un ton nu prea alarmat, însă - dar musafirul s-a închis în el ca ariciul, răspunzând monosilabic sau lăsând fără niciun răspuns cele mai multe din întrebări. Imediat după-masă, Bârsan întinde un pat pliant, aşterne un cearşaf curat, pune o pernă şi o pătură, apoi îşi invită musafirul să se culce.

— Nu te mai frământa, nea Vasile, că până mâine tot nu-i nimic de făcut. La urma urmei... n-o fi dracul chiar atât de negru. Dacă mai poţi zăbovi prin Bucureşti, cred că ar fi bine să te duci mâine dimineaţa, din nou, la facultate. Îl găseşti sigur. Eu... am să încerc altceva, că tot necazul... ştiu de unde pleacă. Hai, culcă— te şi te odihneşte. Ţi-o fi ajungând...

Până să „sune stingerea”, Bârsan a mai dat două telefoane. Primul, Mioarei, scuzându-se încă o dată că i-a stricat seara -încă o seară! - şi rugând-o să-i spună dacă mâine dimineaţă ar putea-o găsi pe Ivonne Lazaride la spital. Nu, nu e cazul să se îngrijoreze, o asigură că n-are de ce; chiar dacă va discuta cu asistenta medicală, va fi calm şi deferent. Ce-i va spune, şi în ce calitate? Ei, asta-i bună! O va ruga omeneşte să înţeleagă o situaţie, să ajute un om - la care spune că ţine. Nu, nu se erijează nici în părinte, nici în tutore, de altfel tatăl lui Radu e aici, lângă el, ar putea spune el însuşi toate astea mâine, dar, orice s-ar zice, un dram de răspundere pentru situaţia lui Radu are şi el, Bârsan; iar pentru soarta echipei... e şi mai clar, nu? De altfel, mâine îi va spune Ivonnei că n-ar strica să schimbe şi ea câteva cuvinte cu familia luga. În fond, dacă au pornit pe drumul ăsta..., Mioara e de părere să se mai gândească. Un amestec acum, şi aşa, ar putea agita lucrurile în loc să le potolească; dar, mă rog, face cum crede el că e mai bine...

Al doilea telefon a fost mai scurt: un apel la Pârlog, cu rugămintea să-i procure până mâine la prânz adresa lui Ivonne. Da, are de gând să-i facă o vizită şi nu e sigur dacă va reuşi în cursul dimineţii; are o predare de proiect, la institut. Dacă o află, să-l sune la atelier; s-ar duce imediat după program, până-n antrenament. Nu însoţit; asta în niciun caz. Mulţumeşte

pentru ofertă, însă e mai bine între patru ochi. Un om de vârsta şi cu experienţa lui discută altfel, va fi întocmai ca demersul unui părinte.

Au adormit, amândoi, foarte târziu, încercând fiecare să-l convingă pe celălalt că doarme de mult; nici măcar oboseala celor patru seturi cu băieţii lui nu l-a ajutat pe Bârsan să închidă ochii. A doua zi, dis-de-dimineaţă, s-au despărţit la fel de stânjeniţi aşa cum şi-au petrecut întreaga seară.

„Cristea... Sârbu... Surugiu... Gănescu... Filitti... Ionescu... Lazaride, Ivonne Lazaride. Da, aici stă, murmură Bârsan numele locatarilor de pe lista afişată la avizierul din hol, începând să urce scările celor două etaje indicate de tabel. Toată dimineaţa s-a gândit cum să deschidă discuţia. Ştiind că nu este un spontan, şi-a pregătit idei, fraze, dar mai ales şi-a repetat cu obstinaţie un cuvânt, încercând să-l transforme în realitate interioară: „calm... calm... calm”... De fapt, numai de aceasta se teme cu adevărat: să nu-şi iasă din fire dacă Ivonne îl va repezi sau îi va răspunde obraznic. Ştie că stă prost cu nervii. N-o cunoaşte pe Ivonne. A văzut-o de două-trei ori la braţul lui Radu, aducându-l sau luându-l de la sală, însă niciodată n-a avut prilejul să audă un cuvânt din partea ei, să schimbe un gând... Ca urmare, e circumspect. Se aşteaptă la orice, mai exact - la tot ce poate fi mai rău. Se teme, dar, din păcate, nu are timp de aşteptat. Poimâine, campionat, iar joia viitoare, debutul în Cupa campionilor; nicio zi de răgaz.

A ajuns. Vrea să-şi facă anunţată prezenţa, dar în ultima clipă mâna i se opreşte deasupra butonului soneriei. „Şi dacă fac o prostie? Dacă iese rău? Cât mă pricep eu să discut cu o femeie!... Probabil că de asta Mioara m-a...” Imaginea bătrânului Iuga răsucindu-se cu nespuse precauţiuni în patul pliant, să nu cumva să-şi trezească gazda, apoi gândul că peste două ore, la sală, va trebui să spună ceva băieţilor, să ia o hotărâre, îl determină să apese pe butonul soneriei. „Fie ce-o fi!” Un clinchet muzical ca de vibrafon, un uşor zgomot dincolo de uşă, un licărit de lumină în rotundul „ochiului magic” încastrat în uşa groasă, de stejar masiv, apoi... linişte. După câteva clipe de aşteptare, uşa se deschide şi gazda, Ivonne Lazaride, îl salută din prag. Bârsan se înclină, ceremonios, ca un cavaler de modă veche.

— Pe mine mă căutaţi, domnule Bârsan, sau...?

— Pe dumneavoastră, răspunde meşterul, privind-o atent şi încercând să-i citească pe faţă reacţia la vizită, pentru a se hotărî cum să înceapă.

— Atunci... poftiţi, îl invită fata, deloc impresionată că e căutată acasă şi nici încurcată sau intimidată de aerul oficial-ceremonios al lui Bârsan.

Scuzaţi deranjul, e cam strâmt la mine şi, acum, cam vraişte, am venit acasă de câteva minute.

Bârsan traversează holul cu dulapuri în perete şi cu un cuier sculptat, de mare efect, pătrunzând în interiorul unei încăperi mobilate cu piese vechi, masive, de certă valoare, dar în evident dezacord cu spaţiul unei singure camere, ce s-ar cere economisit pentru a lăsa loc de mişcare şi respirat. Un covor persan foarte mare, puţin uzat dar şi el piesă veritabilă, nu mochetă sau marfă de serie, acoperă practic întreg parchetul camerei, strecurându-se cu greutate pe sub picioarele groase ale şifonierului impresionant, cu patru uşi, pe sub patul dublu, de colţ, şi pe sub masa pentru şase persoane dar extensibilă, după cât pare, până aproape de caloriferul din extremitatea camerei. O combinaţie de sufragerie, dormitor şi cameră de zi care, mobilată mai simplu, ar putea să pară imensă.

— Luaţi loc, spune Ivonne, oferindu-i un scaun şi aşezându-se alături, într-uit fotoliu foarte jos. Mulţumindu-i, Bârsan ocupă scaunul, privind-o oarecum descumpănit de aerul degajat, aproape amabil, al gazdei. Şi-a închipuit-o altfel. Fizic, da, impresia anterioară se confirmă; este exact genul de femeie în stare să înnebunească un bărbat. Foarte suplă, cu o alură modernă, de manechin „ultimul tip” - aşa cum văzuse prin revistele de modă ale Mioarei -, cu părul de culoare galben-pai, tuns foarte scurt, băieţeşte, cu un corp puternic şi feminin în acelaşi timp, Ivonne pare prototipul femeii emancipate, frumoasă şi conştientă de frumuseţea ei. Expresia feţei denotă o anume distincţie şi, în orice caz, o fire deschisă, francă; ai zice că aerul acesta, atitudinea aceasta de om dintr-o bucată contrazice restul şi chiar ceea ce îşi închipuise Bârsan despre ea, dacă n-ar fi privirile. În ochi îi joacă permanent o luminiţă fie ironică, fie maliţioasă, fie de-a dreptul batjocoritoare, care incită, provoacă, spune mereu altceva decât cuvintele, gesturile, ansamblul atitudinii sale. E atât de mobilă şi greu de fixat nuanţa, încât omul din faţa ei nu apucă să priceapă dacă acel ceva incitant din priviri cheamă, respinge sau batjocoreşte. „În faţa ei, Radu... nicio şansă”, are timp să-şi mai spună Bârsan, amintindu-şi-o într-o străfulgerare de gând pe Floricel, varianta cu alt aspect fizic a aceluiaşi tip feminin, probabil.

— Ar fi trebuit să ne cunoaştem mai de mult, începe Bârsan, optând în ultima clipă pentru cea mai simplă modalitate de explicaţie, intuind că nici el nu este prea bine înarmat pentru o discuţie sofisticată, de „politichie”

răsucită, cu un asemenea interlocutor. Am fi scutit nişte neplăceri, îşi continuă el ideea.

— Neplăcerile cui? întreabă Ivonne, prefăcându-se că nu înţelege.

— Cred că... ale tuturor. Ştiu că v-aţi apropiat de Radu, că băiatul are cele mai serioase intenţii în ceea ce vă priveşte. Nu-i sunt nici tată, nici rudă, deci... nu am căderea să mă pronunţ dacă e bine, dacă trebuie să facă acest pas acum. Are însă părinţi...

— Înţeleg că mă sfătuiţi să mă prezint familiei Iuga şi să cer oficial mâna băiatului? întrebă fata cu o candoare perfidă.

Înciudat că a intrat din start într-o fundătură, Bârsan dă înapoi, încurcat.

— Nu asta am vrut să spun. Deciziile lui îl privesc, viaţa voastră vă priveşte... Tot ce vă rog este ca, odată porniţi pe acest drum, să faceţi în aşa fel încât el să nu bareze şi nici să îngreuieze ori să abată drumul lui Radu. Este sportiv de mare performaţă, s-a angajat la o treabă deosebit de grea şi importantă, nişte oameni - printre care şi eu, mărturisesc - şi-au pus mari speranţe în el. Este esenţial pentru Radu, pentru binele şi împlinirea lui să nu înşele aceste speranţe; mă înţelegeţi?

— Drept să spun, nu, răspunde fata acum tăios, privindu-l în ochi. Chiar nu înţeleg ce legătură am eu cu randamentul sportiv al lui Radu Iuga. Şi nu pricep de unde până unde o fată care se împrieteneşte cu un băiat, ascultă o declaraţie de dragoste, apoi o cerere în căsătorie de la iubitul ei care nu este nici minor, nici iresponsabil, trebuie să fie asaltată cu tot felul de intervenţii ciudate - ca să nu le calific alt fel - şi, în final, abordată de însuşi antrenorul, care îi reclamă... pe cine? Şi îi cere, ce? Asta nu pricep.

— Chiar aşa?

— Exact aşa. Nu l-am oprit să joace. Nu l-am împiedicat să se pregătească. Dimpotrivă, eu i-am impus să nu ne facem program comun în zilele de antrenament, ca să nu...

— La noi, toate zilele sunt de antrenament, domnişoară; chiar şi ziua de ieri, când Radu a lipsit. Ca şi de la facultate, spune Bârsan, simţind că începe să se enerveze, deşi face eforturi să-şi impună calmul.

— Da? se miră Ivonne. Mie mi-a spus că e liber.

— Iar eu vă spun că n-a fost şi nu este. În nicio zi, niciunul din oamenii mei nu este liber, din păcate.

— Dacă nu sunt indiscretă, oamenii dumneavoastră... când mai trăiesc, domnule Bârsan? Ce fel de viaţă duc oamenii despre care vă place să spuneţi că sunt ai dumneavoastră? Din câte ştiu, patru au familii, trei au şi copii... Le-aţi făcut program? Le-aţi afişat pe perete în ce zile şi între ce ore au voie să se culce cu nevestele, cu ce mână au voie să-şi legene ori să-şi mângâie copiii, ca să nu-şi strice articulaţiile şi să nu-şi obosească muşchii lor preţioşi? Iar pe ceilalţi... prin ce sistem îi controlaţi? Ce măsuri aţi imaginat pentru a fi sigur că nu vă dărâmă nimeni planificarea energiei per total şi pe cap de jucător?

— Stimată domnişoară, începe Bârsan, accentuând flecare cuvânt şi străduindu-se să-şi stăpânească glasul, în vreo treizeci de ani de volei nu mi-a vorbit nimeni aşa. Pun totul pe seama necunoaşterii şi neînţelegerii, de aceea continui discuţia şi precizez încă o dată că n-am venit să mă amestec în treburile dumneavoastră. Ştiu că există în viaţa fiecărui om şi a fiecărui cuplu o zonă în care nu poate şi nu trebuie să pătrundă nimeni. Vă rog să mă credeţi: nu vreau să trec acest prag. Înţelegeţi, însă, că şi în viaţa anumitor echipe, uneori există - întocmai ca într-o familie - o zonă intangibilă din afară. Opt jucători şi un antrenor ne - am legat să înfăptuim ceva cumplit de greu, şi acest ceva nu poate fi realizat decât cu sacrificii şi împreună. Altfel nu se poate.

— Eu nu-i cer lui Radu să dezerteze. V-am spus: îi respect zilele de antrenament, zilele de meci, nu fac nimic de natură să-l îndepărteze...

— Cum vă explicaţi, atunci, că după ani de zile de comportare exemplară, după ce v-aţi împrietenit era cât pe-aci să ne piardă un meci?

Ivonne îl priveşte lung; în priviri i se aprinde bucuria unei replici la care bănuieşte că nu există răspuns.

— Dar duminica trecută, cu „Unirea”, vi l-a câştigat. Asta nu puneţi la socoteală, văd...

— Nu el; echipa a câştigat duminică. La Timişoara, dacă pierdeam, era strict din cauza lui. Şi apoi... este irascibil, s-a certat cu un coleg, numai că nu l-a bătut pe teren. Ieri n-a venit deloc şi nici măcar nu mi-a dat un telefon, să inventeze o scuză. Lucrez de patru ani cu echipa asta şi de trei ani cu el; aşa ceva nu s-a întâmplat niciodată.

— Deci... o absenţă înseamnă sfârşitul lumii?...

— Nu, domnişoară; la treaba pe care o facem noi, o absenţă înseamnă începutul sfârşitului. Mult este până apare fisura, că pe-acolo se scurge tot,

până se-alege praful! N-aţi făcut sport de performanţă şi nu ştiţi... Şi apoi... Iuga!, beat? Cărat în spinare şi suit în taxi fără să mai ştie de el? Absent de la cursuri, când obligaţiile sportive - atât de solicitante - nu-i impun? Nu vă supăraţi, domnişoară; astea nu sunt nici invenţii, nici păreri, ci fapte concrete.

— Discutaţi cu el această treabă a lui, răspunde Ivonne, trecând din nou la nedumerirea perfect jucată. Nu înţeleg ce doriţi de la mine.

— Să-l ajutaţi. Să ne ajutaţi.

— Pe el sau pe dumneavoastră? vine răspunsul, la care tonul voit naiv nu se potriveşte deloc cu sensul foarte exact al întrebării.

— Faceţi, vă rog, un efort şi înţelegeţi că, obiectiv, interesul lui coincide cu interesul nostru; cel puţin în situaţia aceasta... Ajutaţi-ne!

— Cum? întreabă fata cu o nevinovăţie dezminţită de priviri, făcându-l pe Bârsan să se simtă ridicol, plimbat într-un fel de joc de-a şoarecele şi pisica ce ameninţă să nu se mai sfârşească.

— Influenţându-l în bine, încearcă antrenorul încă o dată, călcându-şi peste mândrie şi stăpânindu-şi nervii întinşi la maximum. Îndemnându-l să se încadreze exact ca până acum unei discipline greu de înţeles din afară şi, poate, greu de suportat, dar absolut necesară. Indispensabilă, vă rog să mă credeţi, şi consimţită, subliniez: consimţită ! Ajutaţi-l, în ultimă instanţă, să-şi vadă interesul...

— Interesul lui sau al altora? aruncă Ivonne întrebarea pe un ton nevinovat, contrazis şi de sensul cuvintelor, dar mai ales de privirile ironic-persiflante. Ştiţi bine că un jucător de talia lui Radu Iuga îşi poate realiza interesul - ca să folosesc termenul dumneavoastră - sub culorile oricărui club, ba chiar şi ale echipei naţionale; valoarea este necesară oricând şi oricui. Mai dificil este pentru echipa şi, - de ce să n-o recunoaştem? -pentru antrenorul care-l pierd. Păstraţi, cumva, acest raţionament pentru forul dumneavoastră intim?

Bârsan simte cum i se urcă sângele-n cap. E clar; nu mai are ce căuta aici; şi-a făcut datoria, a încercat... De altfel, nici n-o să-şi mai poată stăpâni mult timp nervii, iar de scandal... cine are nevoie? Se ridică, uitând că ultimele cuvinte ale Ivonnei au fost, de fapt, o întrebare. Gazda nu a uitat, însă:

— Cum să interpretez tăcerea şi chiar intenţia dumneavoastră de a încheia discuţia, tocmai când am ajuns la acest punct, nevralgic - înţeleg?

insistă ea cu aceeaşi candoare pe care nuanţa aparte a privirii o ajută să-şi devoaleze perfidia.

Bârsan nu mai are răbdare să joace jocul impus de Ivonne.

— În niciun fel, domnişoară. Sau... cum doriţi. Am crezut că pot discuta omeneşte, că pot explica o situaţie, că am cui adresa o rugăminte. Văd că m-am înşelat. Nu-i nimic. Se poate şi altfel. Vă previn: pentru Radu... mă voi bate. Cu oricine. Şi cu el, dacă alt fel nu se poate, dacă o pasiune care l-a orbit îl duce la ratare şi ameninţă nu numai soarta lui, ci şi a altora. N-am să-l las să se piardă.

— Şi asta mi-o aruncaţi în obraz aici, în casa mea? izbucneşte Ivonne, fără să-şi mai controleze reacţiile şi însoţindu-şi strigătul cu un gest fără echivoc. Părăsiţi imediat...

Bârsan este, de-acum, lângă uşă, dar... faţă-n faţă cu Radu, care tocmai a intrat şi priveşte scena uluit. Ceea ce reuşeşte să înţeleagă dintr-o privire este faptul - pentru el indiscutabil - că Bârsan a insultat-o grav pe Ivonne, de vreme ce ea strigă aşa cum n-a auzit-o niciodată şi nici nu îşi imaginase că este capabilă, arătând bărbatului uşa ca ultimului bădăran. Viitoarea lui soţie, mama copilului său... iar alături, meşterul, omul la care, ani de zile, s-a închinat ca la o icoană... Amândoi îl privesc, aşteptând, fiecare, să ia atitudine, să spună, să facă ceva, să reacţioneze într-un fel. Iar el, Radu, de-abia scăpat dintr-o explicaţie imposibilă cu taică-său - venit tocmai acum din fundul Vrancei să-l întrebe ce se întâmplă cu el şi ce are de gând - nici nu-şi mai simte capul pe umeri, e incapabil să gândească, să înţeleagă situaţia, necum să oprească vârtejul în care nici el nu ştie cum a intrat. Alergase aici într-un suflet după un cuvânt bun, după o încurajare, după o clipă de linişte înaintea confruntării cu echipa şi cu Bârsan, la sală; în loc de toate astea, îl întâmpină tabloul incredibil la care asistă, înmărmurit.

— V-a sosit elevul. Poftiţi, lămuriţi-vă cu el, judecaţi-l, dar... nu în casa mea, vă rog! - aruncă Ivonne încă sub imperiul furiei nestăpânite, declanşată de cuvintele lui Bârsan.

Antrenorul a şi ajuns dincolo de uşa masivă de la intrare, la a cărei sonerie avusese neinspirata idee să apese pe buton ca să împace lucrurile... Cu un picior în hol şi cu celălalt afară, încălecând pragul garsonierei, Iuga priveşte când la Ivonne - apariţie şocantă, cu faţa congestionată, cu vinele gâtului umflate, cu ochii tulburi, ieşiţi din orbite - când la meşterul care-l

aşteaptă şi chiar îi spune, scurt, neînvrednicind nici măcar cu o privire pe femeia ce l-a dat afară din casă:

— Am de vorbit cu tine, Radule. Acum.

— Meştere, vă rog... vă implor... murmură băiatul, disperat, simţind că se scufundă pământul sub el de ruşine şi de furie -o furie neputincioasă, fără adresă.

— Te aştept jos. Fără o explicaţie acum, nu mai stăm de vorbă niciodată. Şi Bârsan coboară scările, grăbit.

Iuga intră şi închide uşa, privind la Ivonne ca un câine bătut.

— Ce s-a întâmplat? reuşeşte să articuleze, după secunde lungi de aşteptare încordată.

— Aaaa, nimic deosebit, răspunde pe tonul ei obişnuit, regăsindu-şi aplombul şi stăpânirea de sine. Ba chiar... banal, nu? În fond, cine n-are dreptul să-mi deschidă uşa, să strige la mine şi să-mi arunce în obraz că ţi-am sucit minţile, că te-am făcut neom, că te duc la pierzanie? Pârlog m-a ameninţat sub acoperişul tău, Bârsan aici, la mine, şi amândoi - în prezenţa ta; e adevărat, dragule?

— Eu... cu Bârsan... bâlbîie Radu, neştiind cum să potolească valul de răutate acum rece, calculată a Ivonnei.

— Deci... mint? N-ai fost de faţă, n-ai auzit, nu pui mâna-n foc că e chiar aşa?! Mulţumesc!

— Ivonne!...

— Ştii ce? M-am săturat până-n gât de bâlciul ăsta. De ce să tot suport jigniri şi insulte sub ochii tăi, fără să spui un cuvânt şi să faci un gest? Dacă e să mă apăr singură, atunci... ce cauţi lângă mine? Culmea e că mă atacă numai prietenii tăi! Ei îţi vor binele, eu - răul! Ei îţi apără interesul, eu te nenorocesc! M-am săturat; gata! Du-te la Bârsan, cere-i iertare, fă ce ştii, dar pe mine... mă laşi. Acum.

Distrus, Iuga iese, coborând scările cu gândul la şocul următor, probabil şi mai... deşi, în clipa asta, despărţirea de Ivonne i se pare cel mai rău lucru din câte i se pot întâmpla. Bârsan îl aşteaptă pe trotuarul de vizavi. Pare că s-a liniştit. Nu se plimbă, nu se agită; stă nemişcat, cu privirile aţintite spre Radu, care se apropie şovăielnic.

— Te-ai întâlnit cu taică-tău? îl întreabă, când Iuga e lângă el.

— Tata? îngaimă băiatul, înţelegând şi mai speriat că nici acest necaz - picat parcă anume să se-aleagă praful – n-a rămas necunoscut lui Bârsan.

— L-ai întâlnit sau nu? Radu confirmă.

— Nu ştiu dacă ţi-a spus, dar... azi-noapte a dormit la mine. De ce m-ai minţit, Radule? Iar lui... de ce-i ascunzi intenţiile tale, dacă eşti convins că faci bine ce faci? De ce ai început să trăieşti hoţeşte?

Iuga nu mai suportă privirile lui Bârsan. Tace, cu ochii în pământ, realizând cum creşte în el valul de ruşine disperată.

— Înţeleg ce simţi, continuă Bârsan, hotărât să-şi spună gândul până la capăt. Ştiu ce îţi închipui că este, sau chiar este pentru tine această femeie, dar ştiu la fel de bine ce s-a petrecut, obiectiv, în ultimele două luni, de când... Te-ai hotărât la un pas important, de care părinţii trebuiau să ştie. Nu le-ai spus, deşi pe mine m-ai asigurat de contrariu; mi-ai reprodus până şi cuvintele cu care şi-au formulat acordul. La echipă, după trei ani exemplari, erai gata să aduci o înfrângere, făcând scandal pe teren. Ai insultat şi pălmuit - am aflat de-abia ieri, cu stupoare -pe unul din colegii tăi, venit să te care acasă în spinare, ca pe un sac de nisip. Ieri n-ai venit la antrenament şi, ca să fie tacâmul complet, ai lipsit şi de la şcoală, că lucrurile se leagă întotdeauna, nu-i aşa? Taică-tău a umblat după tine două zile ca să te găsească; aseară te-am aşteptat şi eu şi el în faţa uşii. De-aia te-am căutat azi aici, unde eram sigur că vii. Trec peste faptul că eu, antrenorul tău, venit la femeia care, înţeleg, îţi va fi soţie ca să o rog omeneşte să te ajute, sunt dat afară din casă, deşi n-am spus nimic de natură să justifice gestul. Astea sunt faptele, Radule. Judecă-le şi spune cinstit: dacă legătura cu Ivonne a început aşa, dacă în două luni a determinat un om ca tine să facă atâtea, ce şanse are să dureze şi - dacă va dura -unde o să te ducă? Ce se va alege de tine?

Iuga tace, îngrozit de bilanţul înşirat cu voce surprinzător de calmă şi ton coborât acolo, pe trotuart, sub ochii trecătorilor. Epuizat, băiatul este la un pas de o izbucnire sinceră. Îi stau pe buze cele câteva cuvinte smulse din inimă, care ar putea rupe tot răul, l-ar elibera de tortura insuportabilă a ruşinii şi nehotărârii. Da, va promite şi chiar va... Fără să vrea (fără să vrea?), Radu îşi ridică privirile din asfaltul trotuarului, spre faţada blocului din care tocmai a ieşit. De la una din ferestrele larg deschise ale etajului doi, Ivonne -rezemată de pervaz - îl priveşte batjocoritor-admirativ. Un gest discret al mâinii drepte şi o aplecare uşoară, repetată, a capului, vor să

spună „bravo, asculţi smerit! Ei, aşa te iartă precis!” Brusc, tot ce gândise şi aproape hotărâse în clipa anterioară, se năruie. Exact cum îi spusese bătrânul Iuga lui Bârsan, ieri: „pe Radu, ruşinea nu-l îndeamnă la bine...” Necontrolat, se pomeneşte vorbind rău, înverşunat, cu o voce care parcă nu este a lui, uluindu-şi interlocutorul:

— Domnule Bârsan, vă rog să mă lăsaţi în pace. M-am săturat să vă tot dau socoteală.

— Radule! încearcă meşterul să-l trezească la realitate, ridicând tonul, doar-doar...

— Vă rog. Se uită lumea la noi. Eu n-am ce să vă mai spun. Şi Iuga dă să plece.

— Dezmeticeşte-te, mânzule! se agaţă Bârsan cu disperare, obligându-l să stea, trecând peste jignire, peste tot, înţelegând că poate în clipa asta, acum, se hotărăşte soarta unui om la care ţine ca la copilul său.

— Repet: vă rog să mă lăsaţi în pace. Ştiu că urâţi femeile şi că vă e frică de ele. Ei bine, n-or fi toate ca fosta dumneavoastră soţie şi nici n-or fi toţi bărbaţii atât de...

Aici, Iuga se opreşte. Văzând faţa lui Bârsan - de care se sperie - îşi înghite cuvântul înainte de a-l rosti, încercând cu disperare să-şi închipuie că nici cele spuse nu le-a rostit, dorind nebuneşte ca printr-o minune, ele să nu fi ajuns la urechile lui Bârsan, să nu le fi auzit nimeni, niciodată. Un ultim impuls de regret dureros, sfâşietor, îl îndeamnă să-şi ceară iertare, sperând că, poate, nici acum nu e prea târziu. Totul ţine însă o clipă. Ruşinea convertită în ură şi furie pe toţi şi pe toate, ca un val de inconştienţă, este mai puternică. Se smulge de lângă Bârsan, traversând în fugă strada şi urcând treptele celor două etaje, până la garsoniera Ivonnei, care-l aşteaptă în uşă. Femeia înţelege că, deocamdată, a câştigat; cum ea - din principiu - trăieşte azi fără prea multe frământări pentru ziua de mâine iar pentru poimâine şi mai puţin, îl întâmpină cu un zâmbet cald, mângâindu-l pe frunte ca pe un copil.

— Hai, linişteşte-te... Or să treacă toate, o să fie bine, nu mai pune la inimă... Vino, dă-le încolo de necazuri...

Afară, Bârsan încă nu se poate desprinde de trotuar, să pornească încotrova, oriunde, să părăsească locul unde i s-a adus cea mai grea jignire de când se ştie, de către băiatul care, până mai ieri, a fost mândria lui. Indignarea l-a sufocat, împiedicându-l să gândească. Pe măsură ce judecata

i se limpezeşte, constată cu uimire că îi devin indiferente şi soarta lui Iuga, şi a echipei. O nepăsare stranie pentru toţi şi toate...

„Nu merită. Nimic nu merită. Ani la rând... cei mai frumoşi ani, sacrificaţi... pentru ce? Pentru cine?” Campionat, cupă, club, federaţie, public, echipă... toate sunt undeva, departe. Nu-i mai spun nimic. Un singur gând îl chinuie, un singur regret insuportabil: într-o noapte de inconştienţă, şi-a deschis sufletul în faţa unui nemernic care, acum, îi aruncă în obraz că „n-or fi toţi bărbaţii atât de...” De tâmpiţi, adică? De îmbrobodiţi, numai buni de jucat pe degete şi aruncat pe drumuri, ca el? Cum de-a putut mărturisi unui om de nimic ceea ce nu ştie nimeni despre cel mai greu moment din viaţa lui? Cum de nu şi-a apărat cea mai intimă, cea mai dureroasă părticică a sufletului său, de grosolănia ofensatoare a unui neisprăvit care acum, probabil, se amuză cu o femeie pe seama cretinului de Bârsan, încornoratul, părăsitul... Nu; asta nu. Aici nu mai este nici jignire, nici insultă; dacă ar fi numai atât, ar rezolva totul ca între bărbaţi. Aici...

Se pomeneşte căutând în buzunare o monedă. O găseşte. Cu fisa în mână, porneşte - decis, dintr-o dată - după un telefon public. Peste câteva clipe, formează numărul lui Prişcu.

— Alo, Ilie? Eu sunt, Bârsan. Scuză-mă că te deranjez, dar... te rog să vii azi, la sală. Neapărat.

Probabil că tonul sau insolitul apelului stârnesc îngrijorarea preşedintelui, care întreabă - nu fără teamă - ce s-a întâmplat.

— Ai să vezi. Te aştept; la revedere. Şi Bârsan agaţă receptorul în furcă, pornind în pas de voie spre sală. S-a hotărât să facă drumul pe jos, deşi are de mers aproape o oră. N-are a face; puţină mişcare chiar îi trebuie. Timp... slavă domnului; oricum nu mai trece pe-acasă. N-a mâncat, dar nu contează. Important este că azi - azi în orice caz, dar poate... totdeauna, începând de acum - nu mai are nevoie de echipament şi nici de caietul gros, plin cu însemnări, de care nu s-a despărţit niciodată, baza planurilor sale riguroase, minuţios construite şi îndeplinite matematic, cu o tenacitate de care, acum, i s-a făcut lehamite.

Ajunge primul, ca de obicei. Când se strânge toată lumea, inclusiv Prişcu - toţi întrebându-se ce se întâmplă cu meşterul că începe antrenamentul în haine de oraş -, Bârsan îi adună într-un colţ al tribunei şi le spune pe cât de calm, pe atât de hotărât:

— Pe Iuga nu e cazul să-l mai aşteptaţi. Nu mai vine. Iar dacă vine, azi ori altă dată, vă sfătuiesc pe voi şi pe cine va conduce antrenamentele de-acum încolo, să nu-l primiţi până nu veţi avea garanţia că poate fi într-adevăr util echipei, că a redevenit omul şi jucătorul de altădată. Azi... îl rog pe Sandu să conducă el şedinţa. Mâine, oricum, hotărâsem zi de pauză, iar duminică... până duminică mai e timp. Preşedintele vă va comunica, la meci, cum s-a hotărât, ce a decis conducerea clubului în legătură cu noul...

Bârsan se opreşte, dar cuvântul nerostit explodează ca o bombă. Oamenii se privesc, interzişi. Ce s-a întâmplat? Singurul care bănuieşte este Pârlog. Numai el ştie de unde vine meşterul. Aşadar... Ivonne Lazaride! Însă nu numai ea, de vreme ce Bârsan este atât de lovit şi ştie atât de sigur ce se întâmplă cu Iuga. Asta n-o putea face decât Radu. El contează pentru meşterul, nu „suedeza”. Deci... copilul iubit!

„Bine, Radule; discutăm noi. Dacă nu ţi-o place!...” Într-un moment de inspiraţie, Sandu se ridică parcă împins de un resort, spunând repede:

— Am înţeles, meştere. La treabă, băieţi!

Aşa s-au tăiat scurt toate întrebările ce ar fi năvălit din toate părţile peste Bârsan. Sandu a înţeles că, în starea în care se află, antrenorul nu suportă întrebări şi, răspunzându-le, ar spune, poate, altceva decât după un timp de gândire. Noaptea se va dovedi un sfetnic bun iar Prişcu va reuşi, poat, e să şteargă urmările înfruntării cu Iuga. Ca şi cum, printr-un procedeu miraculos, Sandu ar fi reuşit să-şi transmită gândul, toţi îi înţeleg intenţia şi-i ascultă apelul, fără cea mai mică ezitare. Jucătorii simt că s-a întâmplat ceva numai de către colegul lor ştiut, de vreme ce Sandu a ales această reacţie ce nu vine în niciun caz din nepăsare. Toată lumea în teren, toate privirile către Sandu; comenzile lui, ce dirijează mişcările de încălzire fără minge, sunt îndeplinite fără crâcnire. Prişcu rămâne pe bancă, sprijinindu-şi în mâini capul pe care nici nu şi-l mai simte din cauza durerii instalată brusc. Nu întreabă nimic, din teamă. Priveşte tăcut antrenamentul, alături de Bârsan. După câteva minute, meşterul începe să fie atent la mişcările precise şi energice ale celor şapte oameni. „Dacă din opt jucători dezertează unul, rămân şapte. Dar dacă dezertează antrenorul? Atunci... ce mai rămâne? Şi dacă fuga unui om - nu contează cine şi de ce! -m-a dus la disperare şi apoi la indiferenţă, apoi băieţii ăştia... ce trebuie să simtă şi să creadă, asistând la fuga antrenorului lor?”

De-abia acum realizează că nimeni nu l-a întrebat nimic. Nu şi-a exprimat, nimeni, nici măcar nedumerirea, deşi le-a comunicat cel mai grav lucru cu putinţă: îi lasă singuri exact când începe greul. Nepăsare? Nu se poate. Îi cunoaşte bine. Da, s-a înşelat asupra unui om, şi încă grav, dar nu poate greşi cu toţi. Au tăcut pur şi simplu din respect. Un respect, azi, nemeritat. Au pus totul pe seama unui accident, a unei stări speciale... O toană, poftim!, care trebuie înţeleasă şi menajată. „Să-mi fie ruşine. Nu-i merit; pur şi simplu, nu-i merit! Pentru un descreierat, las totul de izbelişte, sunt în stare să”...

După câteva minute, Bârsan întreabă cu voce tare, să fie auzit de către toţi, chiar şi de cei ce lucrează la extremitatea opusă a sălii:

— Are cineva o bluză de trening în plus?

— Găsiţi în sacul meu, meştere, răspunde Stratulat. Un rând de echipament complet, azi l-am luat de la spălat. Şi pantofi, dacă doriţi...

După alte câteva minute, Bârsan se întoarce din vestiar echipat pentru joc. Nu fără un sentiment de jenă, păşeşte în teren tocmai când exerciţiile de pregătire fizică s-au terminat, iar din cele două plase, purtate de Stavru şi Bujor, au apărut mingile.

— Mulţumesc, Sandule, se adresează el căpitanului echipei, încercând fără succes să desluşească pe feţele băieţilor o reacţie la comportarea lui atât de ciudată. Atenţie: azi numai blocaj cu atac, servicii şi trei seturi-şcoală. Primul - numai cu două atingeri: preluare şi atac.

Antrenamentul propriu-zis începe, condus de Bârsan - aşa cum e firesc, cum trebuie - şi se întinde pe vreo trei ore bune, Cam atât înseamnă, la meşterul, „numai” blocaj cu atac, servicii şi trei seturi-şcoală, adică... jocul oprit la orice inexactitate tactică şi reluat în varianta optimă, dictată de antrenor, întocmai ca la căutarea mutării ideale, într-o partidă de şah. Toţi sunt leoarcă de sudoare, dar tocmai pentru că e greu, ca de obicei, tuturor le-a venit inima la loc. Parcă şi lui Prişcu i-a trecut durerea de cap, fără piramidon sau antinevralgic, deşi preşedintele înţelege că aşa, la cheremul fiecărui incident, nu se poate merge mai departe. Ceva trebuie făcut. Dar ce?

11. Mobilizare generală

Este de-abia opt şi un sfert, până la ora partidei oficiale a rămas încă timp, dar jucătorii, antrenorul, preşedintele şi Burcea, secretarul coordonator de la „Înainte”, sunt adunaţi în vestiarul sălii ce va găzdui meciul de azi, spre uimirea îngrijitorului şi a femeii de serviciu care nici n-au apucat să facă randuiala obişnuită prin camera duşurilor şi în spaţiile rezervate jucătorilor. Vineri seara, după antrenament, Prişcu s-a întreţinut îndelung cu Pârlog, aflând de la Sandu ce crede el că s-a întâmplat în cursul după-amiezii; sâmbătă dimineaţa, cei doi au luat om cu om, consultându-i: ce facem dacă Iuga a dat bir cu fugiţii şi, mai ales, dacă jignirea adusă meşterului - că nu se poate să nu se fi întâmplat nimic, după cum arăta Bârsan! - este atât de gravă, încât antrenorul nu mai vrea sau nu mai poate lucra cu el?

Răspunsul a fost unanim: mergem cu meşterul, nici discuţie. Prişcu a insistat, rugându-i să se gândească bine. Cum să te mai gândeşti alături de cine trebuie să fie echipa, conducerea, toţi? Răspunsul i-a mers la inimă lui Prişcu, ajutându-l să privească ceva mai optimist săptămânile şi lunile următoare, deşi... Sâmbătă la prânz, înarmat cu aceste opinii, preşedintele l-a aşteptat pe Iuga la facultate, după cursuri. Ce se întâmplă cu el? De ce n-a venit la antrenament, joi şi vineri? Radu n-a refuzat pe faţă discuţia, dar nici n-a abordat-o sincer şi deschis. Chiar interesează părerea lui, de vreme ce numai alţii hotărăsc în toate? Chiar contează atât de mult prezenţa lui, încât... Da, contează. Ca dovadă, preşedintele clubului vine la el, a doua zi chiar, doreşte să-l asculte, să vadă ce e de făcut înaintea meciului de mâine - gândit ca o repetiţie generală pentru confruntarea de joi, din Cupă - când o eventuală absenţă ar putea alerta federaţia, presa, conducerea mişcării sportive. Deci... care e problema? Neînţelegere cu antrenorul. Concret - în legătură cu ce? Ar fi prea multe de spus... Dacă sunt multe, nu-i nimic, să le spună pe îndelete, doar de-asta a venit, să le afle, să le rezolve. El, Iuga, are şi şcoală, e din ce în ce mai ocupat, la facultate au început anii cei mai grei. Asta e problema? De ce n-a spus? Doar a aprobat şi el, la rând cu ceilalţi, programul fără nicio obiecţie. Da, e adevărat; probabil că a greşit. Şi apoi... nu se gândeşte nimeni la statutul lui în cadrul echipei, statut care nu-l mai satisface. Are probleme personale, dificultăţi. Bine, dar asta nu este treaba antrenorului, ci a clubului; i-a vorbit Radu vreodată despre toate acestea lui, ca preşedinte? I-a cerut să-l ajute? Din câte ştie, are o cameră procurată cu ajutorul clubului; alte înlesniri legale i s-au rezolvat prompt. Da, e adevărat, dar... acum el nu mai este singur, şi problemele sunt altele. Şi apoi... ştie

cineva ce i-a făcut şi ce i-a spus Bârsan? El nu mai suportă amestec în viaţa personală! Antrenamentul, campionatul naţional, Cupa campionilor europeni - astea nu sunt „viaţă personală”, şi acum despre ele e vorba; restul, se discută şi se lămureşte, soluţii există întotdeauna. Să se gândească bine la ce i-a spus, a conchis Prişcu. Duminică dimineaţa, la opt şi un sfert, înaintea meciului, şedinţă. Chiar la sală. Nu se poate intra în teren fără o limpezire a situaţiei. Asta înseamnă - întreabă luga, zâmbind „gen Ivonne” - că numai de o oră are nevoie Bârsan ca să-şi anunţe hotărârea în „cazul luga” şi să obţină excluderea ori suspendarea? Aici, Prişcu şi-a pierdut şi el calmul.

A plecat de la facultate uimit. Pur şi simplu, nu-şi explică o asemenea transformare în câteva zile. Cum gândeşte, ce spune, şi pe ce ton!... „Repede se mai învaţă prostiile!”...

Sâmbătă seara, Mioara şi Anca Nichituş s-au pomenit - încă înainte de sosirea lui Bârsan, reţinut la institut până târziu - cu Irina şi Ilie Prişcu. „Vizită... jumătate de curtoazie, jumătate de afaceri”, a precizat musafirul, punând-o rapid la curent pe Mioara cu cele întâmplate şi cerându-i, ajutorul. Ce poate face ea? Foarte mult: să-l susţină pe Mitică din toate puterile. Traversează poate cel mai dificil moment de mulţi ani încoace, de când... Ea l-a susţinut întotdeauna, şi dacă se gândeşte bine, când a avut Mitică momente uşoare? Tot timpul -îndatoriri, şi toate presante.

Exact în timpul discuţiei, a picat Bârsan. Aflase şi el de opt şi un sfert, îl găsise Burcea la telefon. Ca să poată fi mâine cu capul limpede în chestiunea cu pricina, are o singură rugăminte: azi, nimic.

Niciun cuvânt. Simte nevoia să se „dezintoxice” de povestea cu Iuga, altfel o să ajungă s-o viseze şi noaptea... Şi apoi, prea multe vorbe pentru un fapt - după opinia lui - clar. Ne întâlnim mâine, relatăm ce s-a întâmplat, spunem ce gândim, hotărâm şi... asta e tot. Ba nu - şi cu asta chiar a închis subiectul: dacă Iuga se încăpăţânează să nu joace, trebuie ceruţi şi obţinuţi neapărat doi-trei băieţi, chiar din eşaloanele inferioare; nici antrenamentul nu poate fi organizat în şapte oameni!

Târziu, după plecarea musafirilor, când şi Ancuţa dormea de mult, Mioara l-a întrebat, ştiind că acum nu mai are rost să se prefacă:

— Mitică... spune-mi: cu ce te pot ajuta?

— Mai mult decât mă ajuţi...

— Se poate şi mai mult, dacă ai nevoie.

— De unde ştii?

— Ştiu. Simt. Încă n-ai aflat că habar n-ai să te prefaci?

— Detectivule! - murmură Bârsan. Dacă n-ai fi fost tu... Dacă n-ai fi tu...

— Ei, ce-ar fi fost dacă n-aş fi eu? încearcă Mioara să-i descreţească fruntea. Ţi-ai căuta, te pomeneşti, vreo blondă-pai, tunsă „tifos”, care să te fiarbă la foc mărunt, cu trei clocote pe zi... înţeleg că asta se poartă acuma, nu? Astea scot din minţi bărbaţii...

Au adormit mult după miezul nopţii, cu senzaţia de relativă linişte.

...Acestea au fost evenimentele premergătoare şedinţei, de la care nu lipseşte nimeni, decât... împricinatul. Când vede că Prişcu, enervat de absenţa lui Iuga, vrea să înceapă, Sandu Pârlog intervine, cerând încă 5-10 minute; poate Radu a întârziat. Au aşteptat în tăcere; evident - inutil. După fix zece minute, preşedintele spune:

— V-am convocat atât de... de neobişnuit, pentru că s-a întâmplat ceva la fel de neobişnuit. Vom intra în teren fără unul din jucătorii de bază, şi asta... în ajunul meciului cu polonezii. Faptul va stârni reacţii, vor urma întrebările, şi cred că trebuie să ştim ce răspundem. Îl rog pe meşterul să ne spună, foarte pe scurt, ce s-a întâmplat vineri, pentru că antecedentele se cunosc. Personal nu ştiu decât ceea ce ştiţi şi voi. N-am venit cu vreo idee preconcepută, şi cu atât mai puţin m-am gândit la vreo hotărâre pe care să o impun.

Meşterul relatează scurt şi sec evenimentele. Pe măsură ce vorbeşte, oamenii îl privesc tot mai uimiţi; dacă n-ar fi Bârsan cel care vorbeşte, aproape n-ar crede! Povestea se încheie repede:

— Asta a fost tot. În ceea ce priveşte antrenamentul de vineri... e un moment pe care-l regret. Ştiţi care. Am greşit, îmi dau seama. Una este să te retragi, alta să fugi când e mai greu. O eventuală soluţie de înlocuire de la cârma echipei mi-ar conveni, doar am mai cerut-o; aştept şi salut pe omul priceput, cu chef de muncă şi nervii mai puţin uzaţi decât ai mei. Până atunci, am înţeles că trebuie să-mi văd de treabă. Cer scuze tuturor pentru cele întâmplate. Cred că... da; asta e tot.

Pârlog a relatat şi el, foarte succint, discuţia cu Iuga. Concluzia lui: cel puţin în momentul de faţă -, intratabil. Influenţa Ivonnei Lazaride este atât de puternică şi deruta omenească atât de gravă, încât îi viciază tot sistemul de gândire, toate deciziile. Nici măcar interesul nu şi-l mai cunoaşte. Prişcu

adaugă ce-a înţeles el din discuţia cu Radu. Scurt - conflict pe toate planurile. L-a invitat la şedinţă. N-a venit. Asta limpezeşte lucrurile.

Jucătorii? Stratulat: aşa ceva, la „Înainte" nu s-a pomenit nici pe vremea când meşterul de-abia începuse construcţia acestei echipe. Am ajuns în vârf tocmai pentru că asemenea evenimente ne-au fost străine, deşi la alţii... dar treaba lor. Clar, trebuie sancţiune: suspendare, până când Iuga dovedeşte că a înţeles şi se apucă de treabă. Băjenaru: întru totul de acord cu Stratulat, dar... şi o discuţie cu Iuga - numai după ce acesta vine şi-i cere scuze meşterului, de faţă cu toţi. Şi lui Pârlog. Stavru, Bujor, Iordache: aceeaşi opinie. În plus - anunţată federaţia. Să nu-l mai cheme la lot până nu-şi vede de muncă, în echipă. Iar aici, la noi... nicio concesie; dacă nici Radu nu e mulţumit de statutul lui, atunci... cine? Ce mai vrea?

Moşuleţ le-a dat tuturor de gândit cu intervenţia lui, de altfel foarte scurtă. Susţine întru totul propunerile anterioare; el, rezerva, omul care munceşte şase zile în draci ca să stea pe bancă duminica, are toate motivele să judece şi mai aspru actele iresponsabile ale unui puşti căruia succesul i s-a suit la cap; şi chiar le judecă, cerând sancţiune drastică. Dar... îi roagă pe toţi să nu uite cauza. Adevărul adevărat este că un copilandru a intrat sub influenţa nefastă a unei femei; dragostea l-a orbit, nu mai vede, nu mai judecă, nu mai înţelege. Dacă-l lăsăm, se pierde. E păcat de el, şi ca om, şi ca jucător. O soluţie nu poate oferi, dar... să se gândească fiecare, poate... Cât despre meşterul... să-i fie scuzată francheţea, dar îl roagă să nu-şi mai facă planuri de plecare. „Înainte" nu înseamnă Iuga şi nu sunt toţi ca Iuga; e nedrept să facă cineva o porcărie iar consecinţele să le suporte alţii. Cu Radu sau fără, echipa trebuie să-şi vadă de drum. Şi dacă e fără, există o singură şansă: mobilizare generală.

— Se poate şi „mai generală" decât este, Moşule? întreabă Bârsan.

— Se poate, meştere. O să vedeţi.

După şedinţă, în teren, 3-0 fără probleme. La sfârşitul meciului, unul din oficiali nu şi-a putut stăpâni curiozitatea, întrebând ce e cu Iuga? Sandu Pârlog s-a făcut, pe loc, purtătorul de cuvânt al echipei, declarând rituos, pentru uzul tuturor urechilor interesate:

— E în voiaj de nuntă; deocamdată pe Coasta de Azur, dar cum nu suportă căldura, se va retrage, probabil, pe undeva, prin nord, mai la răcoare... E cu o suedeză trăsnet, care posedă fiord personal. Vă trimite complimente tuturor.

— Prişcule, voi aţi înnebunit!

Într-o stare de agitaţie vecină cu panica, Ispas măsoară biroul cu paşii lui mari, apăsaţi, recunoscuţi întotdeauna de cei ce lucrează la etajul inferior, în camera situată pe aceeaşi travee a clădirii.

— Noi? răspunde Prişcu, indignat. Care „noi”? Un copil zănatic, ameţit de succes și innebunit de o femeie, o ia razna, iar pentru că el dezertează este de vină echipa?

— Aici nu discutăm cine e vinovat. Peste trei zile vă aşteaptă polonezii; crezi că ei te întreabă de vinovăţii? Ăia joacă volei! Voi... cum răspundeţi? Cu ce?

— Adică, noi nu jucăm volei?

— Să vă văd fără Iuga! - o ţine una şi bună Ispas.

— Dacă veneai ieri dimineaţă la sală, ne vedeai.

— Cu „Sănătatea”? Mersi!

Ispas îşi continuă preumblarea, sub ochii lui Prişcu, până când acesta izbucneşte:

— Dar mai stai odată locului, că m-ai ameţit! În legătură cu luga, continuă preşedintele clubului ceva mai potolit, să-ţi fie clar: n-am venit pe post de ins „chemat la ordine”. Eu îţi aduc la cunoştinţă o situaţie dificilă, presantă. Prea v-aţi obişnuit ca numai alţii să vă creeze probleme! Sunt ani de când noi ni le rezolvăm singuri sau, mai exact, nu le avem. Liniştea de până acum n-a venit din senin, să ştii! Nişte oameni, dar mai ales unul - îl cunoşti - şi-au sacrificat tot ca să nu doară capul pe nimeni. Ei bine, uite că s-a întâmplat şi la noi! Avem, în sfârşit, faliţii noştri...

De pe scaunul pe care s-a aşezat la somaţia musafirului său, Ispas ascultă, cătrănit.

— Nu se poate să nu existe o soluţie, murmură el. N-aţi ştiut voi cum să-l luaţi, ori aţi întins coarda prea tare...

— Noi sau el? Va să zică luga se îmbată, îşi pălmuieşte colegul, face scandal în teren, incită publicul, e gata să ne piardă un meci, îşi insultă antrenorul, dispare de la pregătire, absentează de la meci oficial, refuză să vină la discutarea situaţiei lui... şi tot noi întindem coarda? Pur şi simplu, am spus stop.

— Nu acum, Ilie!

— Spui când trebuie, nu când vrei! Nu noi am provocat necazul.

— Mă rog; aţi făcut-o. Şi acum? întreabă Ispas, cu ochii spre calendarul din perete, în care ziua de joi, 12 noiembrie, este încercuită cu roşu.

— Nu ştiu. Meciul cu „Gwardia” îl jucăm, sigur, fără luga. Poate returul de la Varşovia să-l apuce, dacă-i vine mintea la cap. Oricum, Bârsan vă cere rapid 2-3 jucători, să facem cinci perechi măcar pentru antrenament. Mitică a ajuns al optulea jucător, la pregătire! E posibil? Din calificări, din divizia B, nişte juniori mai răsăriţi, dacă nu se poate altceva, deocamdată. Până la vară, că pe urmă... are federaţia grijă de noi cum a avut şi anul trecut, nu?

Ispas se ridică şi îşi reia mersul prin cameră. Deodată se opreşte în faţa lui Prişcu, înfigându-i degetul arătător în piept şi întrebându-l sub impulsul unei inspiraţii de moment:

— Mă laşi să stau eu de vorbă cu luga?

— Dacă te las? Te rog!

— Vrei să-l convoci tu, să zicem pentru...

— Nu, Marine, îl întrerupe Prişcu. Chemaţi-l voi. Eu am fost odată; rezultatul... Poate că apelul federaţiei are alt ecou.

— Bine; îl caut şi vorbesc. Îmi fac drum neapărat pe la voi, să vă aduc şi propunerile de jucători, iar cel târziu miercuri... băieţii, să-i vadă Dumitru, să-i încerce... Sper că n-a pus la inimă povestea cu Iuga.

Prişcu îl priveşte cu reproş, vrând parcă să spună: „aşa îl cunoşti pe Bârsan?”

— A cerut să plece. Oficial şi de faţă cu toată echipa, Nici acum nu ştiu ce l-a făcut să-şi schimbe hotărârea.

Ispas simte că i se taie picioarele. Se aşază pe scaun, greoi, apucându-şi capul în mâini. Într-un târziu, întreabă cu voce răguşită, ca după o spaimă teribilă:

— Rămâne?

— Da, rămâne. Cel puţin deocamdată. Măcar asta s-a rezolvat, n-a fost nevoie de intervenţia nimănui...

— A căpiat lumea, Ilie. Că... toate astea... când? După minunea de meci cu „Unirea”! La sfârşit, puteam jura că doi-trei ani nu discutaţi cu nimeni, nici în ţară, nici „afară”. Iar acum... Te pomeneşti că Ţenescu se duce mai departe, în timp ce voi...

— Ei lasă, nu vă grăbiţi cu ferparul, că n-am murit încă, răspunde Prişcu, luându-şi rămas-bun şi părăsind sediul. Turnând ultima noutate, l-a lăsat pe

Ispas mai speriat decât l-a găsit. De fapt, speriaţi sunt amândoi, dar, spre deosebire de preşedintele federaţiei, preşedintele clubului a avut timp să se obişnuiască, oarecum, cu ideea.

„AZI - START ÎN COMPETIŢIA EUROPEANĂ A ECHIPELOR DE CLUB. Voleiul nostru masculin luptă pe două fronturi”. Titlul avancronicii din *„Sportul”* i se pare lui Radu surprinzător de neutru, iar conţinutul - rezervat, dacă nu chiar circumspect. De ce? „Unirea” are, într-adevăr, meci foarte greu la Belgrad, mai ales după eşecul categoric din campionat. Nici echipa lui (a lui?) nu e scutită de emoţii. Polonezii sunt foarte puternici... S-o fi auzit ceva? Oare numai absenţa lui să provoace această prudenţă pe care altfel nu şi-o explică? Sau...

Gândurile îi sunt întrerupte de un bileţel, trecut din mână-n mână şi din bancă-n bancă, până la el.

Desfăcându-l, recunoaşte, surprins, scrisul ordonat, uşor aplecat spre stânga al Cristinei.

Ciudat; Cristina nu are asemenea îndeletniciri în timpul orelor de curs, iar cu el, „corespondenţă” de acest soi şi chiar comunicare strict colegială n-a mai avut de mult. Textul i se pare şi mai surprinzător decât faptul în sine: „Ştiu că m-am trezit cam târziu, dar... încerc. Te rog să-mi procuri, dacă e posibil, un bilet pentru meciul de azi. Scuză îndrăzneala, Cristina”. Asta e bună! Iuga rupe o foaie din caiet şi scrie grăbit:

„Îmi pare rău, dar nu am nici pentru mine. Cred că voi rămâne pe-afară. Radu”. Împătureşte biletul şi-l trimite pe acelaşi traseu, urmărind atent parcursul, apoi expresia Cristinei în clipa când citeşte răspunsul. De la distanţa - nu foarte mare - ce-i separă în amfiteatru, înregistrează reacţia fetei cu strângere de inimă. Cristina mototoleşte biletul, aruncându-l în pupitrul băncii cu un gest nervos, în timp ce obrajii, gâtul şi urechile i se împurpurează. Radu întoarce capul, rapid, simţind că n-ar fi în stare să-i susţină privirea dacă ea şi-ar îndrepta ochii către el. De-abia acum îşi dă seama: scriind adevărul adevărat, a făcut, dacă nu o gafă, cel puțin o glumă proastă. Cum să-i explice? Câte ar trebui să-i spună pentru ca fata să-l înţeleagă şi să-l creadă că astăzi după-amiază, dacă el, Radu Iuga, doreşte să intre în sală pentru a vedea meciul, trebuie să-şi procure un bilet pe care nu-l are?

De fapt, la facultate, nimeni nu este la curent cu ultimele evenimente. Doar Miki Mureşan, colegul lui nelipsit de la volei, a obţinut un răspuns la

întrebările insistente şi alarmate, după absenţa de duminică a lui Iuga, dar nici Mureşan nu ştie ce s-a hotărât Radu să facă azi: joacă? Nu joacă? Şi asta, pentru că... nu ştie nici Iuga. Dimineaţă, plecând spre facultate, şi-a luat sacul cu echipament, pregătit ca de obicei, dar în mod reflex şi mai mult „ca să fie”. Înţelegerea cu Ivonne a fost clară: nu se duce, nu joacă, nu trece nici măcar pe la cantina-restaurant, să nu dea nas în nas cu cineva din echipă sau de la club. Azi, fără el! De-abia când vor vedea amicii cum e fără Iuga în teren, dar nu cu un adversar de doi bani, ca la Timişoara, în faţa căruia şi Moşuleţ se dă mare... atunci să vedem cum rămâne cu suspendarea! Atunci, lucrurile vor apărea în adevărata lor lumină: un conflict între jucătorul nr. 1 al echipei şi antrenor, în care câştigă Iuga sau Bârsan. Dacă balanţa va înclina spre el, pentru returul de la Varşovia garantează victorie şi calificare. Dacă nu, transfer; şi repede. N-a discutat cu Ţenescu, dar nu se poate să nu-l primească „Unirea”; şi nu aşa, pe uşa din dos, ci cu toate onorurile, cum merită un jucător ca el. Iar acolo, din prima clipă... statut clar şi condiţii corespunzătoare, dacă tot trage echipa în sus, spre ce-a fost „Înainte” când îl avea pe Radu Iuga în primii şase...

lvonne s-a interesat mai îndeaproape - de altfel, toată „schema” îi aparţine - şi a aflat că regulamentul Cupei campionilor îi permite să joace pentru „Unirea” chiar şi în această ediţie, cu condiţia să nu fi apărut în fosta lui echipă decât pe plan intern. Dacă nu joacă azi, şi nici returul de peste două săptămâni, la Varşovia, are poarta deschisă spre cupă imediat, sub alte culori.

La ieşirea din casă, dimineaţa, şi-a luat, totuşi, sacul. N-ar putea explica de ce. Nu, nu s-a hotărât să calce înţelegerea cu lvonne, care de cinci zile îi tot explică „cum e viaţa”, cum îşi urmăresc şi-şi apără oamenii interesele, cum trebuie profitat de momentul când eşti în vârf, când îţi merge şi toţi au nevoie de tine, că pe urmă... Nici dorul de echipă ori de joc nu este încă atât de puternic, încât să-i poarte paşii fără voia lui spre sală. Simte, totuşi, ceva ciudat. Senzaţia asta de confuzie, de pierdere a identităţii; impresia - difuză, totuşi - că acum nu mai este nimic şi că nu mai aparţine nimănui, că a părăsit o poziţie, o situaţie, şi se îndreaptă... spre ce? Ţenescu, desigur, dar... dacă va trebui să „facă tuşa” un an? Şi dacă federaţia se va opune? Dacă „Unirea” părăseşte Cupa din primul tur şi rămâne doar campionatul în care el, până la toamnă stă pe margine? Iar dacă are noroc şi totul va merge cum spune lvonne, acolo... cum va fi? Şi la lot, dacă va fi chemat, cum să joace cu Sandu, poate şi cu Stavru? Ciudat: la Bârsan nu s-a gândit în toate aceste

zile, deşi se temuse că o va face tot timpul. E o minune că a izbutit. Nu ştie ce i-a dat puterea să evite, să amâne, să găsească mereu alte centre de interes, mereu alte puncte de susţinere...

De fapt, în ultimele patru-cinci zile, de când s-au precipitat evenimentele, Radu n-a meditat, în adevăratul înţeles al cuvântului, la nimic. Viaţa, acest crâmpei de viaţă, i-a fost mai mult ca oricând un vârtej. În clipele de răgaz, între partide epuizante de amor care-l amețesc, a ascultat gândurile femeii pe care o iubeşte ca un nebun, spuse cu voce tare. lvonne a înţeles că, pentru a-l face să reziste, trebuie să nu-l scape nicio clipă de sub control; un control persuasiv şi dulce, presărat cu zeci de gesturi şi atenţii tandre, cu care Radu nu este obişnuit; cu monologuri lungi, urmate de tăceri studiate, cu vârtejuri nebune de dragoste şi apoi cu discuţii despre viitor, cu proiecţia pe un ecran imaginar a vieţii lor, atunci când vor locui într-o casă frumoasă, când el - ajutat de un club mai generos -îşi va putea folosi diploma şi notorietatea sportivă aşa cum...

Atâtea visuri frumoase n-a ascultat Radu de când este. Viaţa i s-a părut, dintr-o dată, altfel, perspectivele i s-au deschis cum n-a îndrăznit să şi le imagineze, încălzindu-l nu atât prin ceea ce-i ofereau lui - pentru că nu l-a încercat niciodată sentimentul frustrării şi nici nu-i trebuie foarte mult ca să fie mulţumit -, ci prin darul de a o face fericită pe Ivonne. Atâta bucurie a simţit în ea de când s-a hotărât să facă pasul către altă condiţie, încât frământările personale, întrebarea dacă a procedat bine sau nu, examenul de conştiinţă vizavi de Bârsan şi chiar teama pentru materializarea proiectelor pe care Ivonne nu mai pridideşte să le facă, visând cu voce tare pentru amândoi... toate sunt undeva, departe, într-un sertar ascuns, de unde nu ies, încă nu ies la iveală spre a-i întuneca seninul. E fericit că o poate face fericită pe Ivonne - şi atât. Altceva nu ştie, şi deocamdată... mai mult decât visuri, nu are. De când nu mai ia masa la club, întinde din greu de ce i-a lăsat taică-său pentru mâncare.

De ce şi-a luat, totuşi, echipamentul? Pur şi simplu, un impuls, sau... există, poate, o zonă a conştiinţei lui care nu acceptă sau nu s-a obişnuit cu ideea că „Înainte” începe „campania europeană” fără el, cu o singură rezervă pe bancă, lângă un Bârsan ros de îndoieli, simţindu-se vinovat pentru ce a făcut şi ce n-a făcut, reproşându-şi, probabil - după cum îl cunoaşte - chiar şi plecarea lui Iuga, în timp ce el, absentul, e bine-mersi, citeşte detaşat avancronica meciului care poate deveni dezastrul echipei sale şi-şi face planuri pentru orele următoare: la prânz va mânca ceva, la Ivonne,

după-amiază va face o plimbare tot împreună cu ea, diseară sunt invitaţi la nişte prieteni de-ai ei iar mâine, mâine... va afla rezultatul şi comentariile din ziar...

Soneria anunţă sfârşitul ultimei ore de curs din programul zilei. Radu ar vrea să aibă, totuşi, o explicaţie cu Cristina, deşi nu prea ştie ce să-i spună, şi cum; e greu să rezumi în câteva cuvinte o situaţie atât de complicată. Se apropie de ea, dar privirea de gheaţă a fetei îl opreşte. „Trebuie, totuşi; măcar să ştie că nu joc şi că, poate, nu voi mai juca niciodată la „Înainte". De-afară, Mureşan - ieşit primul - vine în fugă, întrebându-l grăbit:

— Eşti aici sau nu? Ce-i spun?

Îl caută un bărbat brunet, voinic; după haine şi morgă, pare ceva şef. Parcă i-a recunoscut şi figura, l-a văzut pe la volei, printre oficiali... „Cine poate fi? Ori Prişcu, ori Burcea, ori vreun trimis de-al lor..." O clipa stă în cumpănă. Dacă acum îşi ia sacul şi se duce, cu siguranţă - toate se vor uita, se vor şterge ca şi cum n-ar fi fost. Va intra, îşi va da sufletul pe teren, iar în bucuria victoriei va găsi cuvintele potrivite şi pentru Sandu, şi pentru meşterul... „Şi Ivonne? Ce va spune diseară?"

— Miki, eu nu ies. Nu sunt aici; am plecat acum o oră, am dispărut, m-am spânzurat, spune-i ce ştii.

Mureşan aleargă din nou pe hol, în timp ce Radu rămâne adăpostit în nişa dintre catedră şi peretele din dreapta al amfiteatrului. Peste câteva clipe, Mureşan se întoarce, arborând o mină satisfăcută:

— E-n regulă. A plecat.

— Vreun mesaj, ceva? A spus cine este? întreabă Radu, curios, totuşi.

— Nimic, dar după mutră... nu i-a picat bine absenţa ta. „Cred şi eu! Ei, lasă, măcar un meci să vadă cum e!" Acum, dacă emisarul clubului a plecat, ar da o fugă după Cristina. Poate o prinde să-i explice, totuşi, situaţia. Mulţumeşte lui Miki Mureşan pentru serviciul făcut, apoi porneşte grăbit pe coridorul lung, coborând în fugă scările, spre ieşirea studenţilor. Se uită prin holul de la demisol, pe aleea parcului, dar Cristina nu mai este nicăieri. „Ce crede despre mine?" Brusc, sentimentul de jenă şi culpabilitate pentru ceea ce fata poate lua - şi chiar a luat, după reacţie - drept o grosolănie, un afront, creşte disproporţionat cu incidentul în sine. Încurcătura îl frământă. De fapt, nu atât bileţelul prost inspirat este de vină, ci conştiinţa lipsei de cavalerism faţă de Cristina. E drept, de când s-au reîntâlnit la facultate, fata nu l-a întrebat nimic, Cristina e mult prea bine crescută şi prea mândră ca să fi

procedat altfel, dar după atâtea întâlniri, ajunse la un moment dat zilnice, după corespondenţa de la Sofia, el ar fi trebuit să găsească o formulă de explicaţie, un mod de a încheia frumos o poveste, chiar nepornită de-a binelea, cum a fost relaţia lor. N-a făcut-o, pentru că tot ce s-a întâmplat cu el toamna aceasta a fost ca un fel de vârtej care l-a obligat să vadă totul cu alţi ochi decât ai lui, prin prisma unor principii de viaţă atât de neobişnuite, încât sigur le-ar fi respins, dacă ele n-ar fi îmbrăcat forma gândurilor şi cuvintelor lui Ivonne, şi dacă instinctul nu i-ar fi spus că ori le acceptă, ori o pierde pe Ivonne.

Şi Cristina? Până în clipa aceasta nu şi-a pus niciodată întrebarea. A trebuit să vină întâmplarea cu bileţelul, ziua când clubul îl caută la facultate iar el se ascunde în nişa catedrei, când echipa joacă fără el şi când, mâzgălind adevărul pe o bucăţică de hârtie, cuvintele sună a glumă proastă, pentru a-şi înţelege o datorie elementară, de obraz. Şi, la fel de brusc, o senzaţie de teamă şi îndoială pune stăpânire pe el. Nu se întreabă dacă a greşit; ştie bine că a greşit. Întrebarea este mai gravă: de ce s-au adunat atâtea, dintr-odată? De ce ani de zile n-a fost obligat să fugă, să se ascundă, să-şi facă reproşuri, să ocolească şi să amâne până şi aprecierea propriilor acte şi opţiuni, să evite întrebările colegilor, să mintă, să trăiască hăituit, cu fereală şi remuşcări, ca acum? Şi de ce totul, dintr-o dată, în două luni? Nu are nici puterea şi nici curajul să împingă judecata până la capăt.

E mai simplu de recunoscut că, de când s-a întors de la Sofia, a trăit bucurii extraordinare. Un ultim gând îi mai scapără, involuntar: dacă, înainte de Universiadă, ar fi avut şansa unei clipe de singurătate cu Cristina şi curajul unei mărturisiri? Dacă, la întoarcere, ea ar fi fost, nu Ivonne, cea care... Cum i-ar fi fost viaţa, acum? Îşi reprimă gândul ca pe o trădare. Nu, nu trebuie, nu are voie să gândească aşa...

Cu sacul pe umăr purtat inutil, Iuga iese din parcul facultăţii, luând-o agale pe bulevard. Exact pe aici mergea în iunie trecut, când Cristina... „Trebuie să iau o pâine, Ivonne m-a rugat să nu uit”. Priveşte firmele şi vitrinele. Parcă pe aici era un centru de pâine? Sau mai încolo? În fond... găseşte altul; timp are berechet, Ivonne vine de la spital după trei şi jumătate. Băieţii au terminat masa de mult...” În zile de meci, prânzul e comun şi, de regulă, foarte devreme. Şi-a propus să nu se mai gândească la meci, la echipă, la băieţi, la Bârsan, la Prişcu şi nici măcar la volei, până nu va şti exact ce-i cu el, dacă joacă şi unde; dar uite, e mai uşor de zis decât de făcut, cel puţin când e singur; lângă Ivonne, totul pare altfel.

După exact 24 de ore, în biroul federaţiei, Ispas fierbe pe scaun, privindu-şi interlocutorul cu o expresie care-l sperie pe Macovei, martor la scenă. Secretarul nu l-a văzut de multă vreme într-un asemenea hal de furie, încă reţinută dar gata să explodeze. El, Macovei, n-ar vrea să fie în pielea lui Iuga.

— De ce n-ai fost ieri la şcoală? întreabă Ispas, după câteva clipe lungi de tăcere, ocolind încă obiectul convocării lui Radu la federaţie.

— Am fost.

— Toată ziua?

— Toată, îngaimă Radu, speriat de ton şi de căutătura crâncenă a preşedintelui.

— Minţi. Ieri, pe vremea asta - spune Ispas apăsat, consultându-şi ceasul - te-am căutat eu şi nu erai. Un puştiulache mărunţel şi cârn, care zicea că ţi-e coleg, mi-a spus că ai plecat, după ce s-a mai uitat o dată în amfiteatru, după tine.

„Deci... Ispas a fost!” Acum Iuga e speriat de-a binelea.

— Va să zică, aşa am ajuns!? Să căutăm oamenii de lot, ca să-i băgăm în teren cu de-a sila, fără să-i găsim nici acasă, nici pe la facultăţile unde zic ei că sunt studenţi, iar noi, ca tâmpiţii, îi credem! Bravo, mă!

Ispas se ridică de pe scaun şi începe să frământe parchetul cu picioarele lui mari, măsurându-l de-a lungul şi de-a latul. Deodată se opreşte în faţa lui Iuga, cu degetul arătător întins spre el, parcă somându-l să răspundă la întrebarea ce vine pe ton ciudat, absolut diferit de cel anterior:

— Acum... zi-mi aşa, pentru sufletul meu de om bătrân şi depăşit, probabil, de mentalitatea voastră, a ăstora tineri. Dar te previn: dacă nici de data asta nu-mi răspunzi cinstit... Ai fost la meci?

Iuga îl priveşte uimit. Numai la asta nu se aştepta. Adunându-şi tot curajul, articulează cu dificultate:

— Nu.

Parcă lovit în moalele capului, Ispas îşi trece mâna prin părul negru şi des cu o furie acum nereţinută, apoi izbucneşte:

— Bine, mă, neisprăvitule! Că ai ce ai cu Bârsan, te priveşte, deşi... dacă eram în locul lui, te călcam în picioare! Că te-a răbdat inima să-ţi laşi echipa la greu, iarăşi te priveşte. Că ai început să-ţi minţi părinţii, să te porţi incalificabil cu toată lumea, că te-ai ascuns trei zile, să nu putem da de tine,

că nu-ţi mai cunoşti nici interesul... treacă şi asta. Dar să n-ai curiozitatea să vezi cu ochii tăi ce se întâmplă acolo unde trebuia să fii şi să lupţi!... Să nu faci pentru echipa care te-a scos dintr-un fund de ţară, te-a învăţat volei şi te-a făcut om de lot, nici măcar cât ultimul ins de la galerie, să nu te învredniceşti nici atât: să strigi în cor cu toată lumea „Hai, Înainte!”... Ei bine, asta n-am să ţi-o iert niciodată! Eu, Ispas, nu clubul sau federaţia! De ce n-ai venit măcar în tribună? Ţi-a fost ruşine? Ţi-a fost frică să nu te vedem, să nu te aruncăm în teren, aşa-i? Păi dacă-i aşa, băieţaş... muscă să te fi făcut, furnică, gânganie, orice, numai să fii acolo, să vezi, să înţelegi - dacă n-ai priceput în trei ani, de când stai printre oamenii ăia! - ce înseamnă voinţă, putere de luptă, solidaritate, dragoste de club şi de ţară, mândrie de sportiv!

Sufocat, Ispas îşi trage sufletul, respirând adânc şi aşezându-se în scaunul încăpător, cu spătar înalt. De-acolo continuă cu tot atâta năduf:

— A fost 1-1, domnule Iuga. După set câştigat de noi la 6, au luat polonezii set la 21! 23-21! Ştii ce înseamnă asta într-un meci de volei, nu? Se sărutau şi se bucurau oaspeţii de parcă ar fi cucerit cupa! Iar noi... vedeam moartea cu ochii, ne muşcam mâinile în tribună că n-avem cum să-i ajutăm pe-ai noştri! Ce mai... Toată lumea era topită. Şi când credeam că ne bat de ne zvântă, s-a pus Bârsan cu jocul pe ei, că nu mai ştiau nici cum îi cheamă! Năuci alergau după minge! Atât doreau; s-o atingă măcar o dată cu blocajul, s-o pună şi ei o dată în pământ, sănătos, să vadă dacă nu e vrăjită, fermecată... Două seturi la 4 şi la 5, înţelegi? Cu o echipă în care joacă cinci din cei şase titulari ai naţionalei poloneze! Asta a urmat după 1-1, dar până acolo!.. Tu, atunci, unde erai? Cum de te-a răbdat inima să fugi tocmai când le ardea buza după tine? Când pe banca rezervelor mai era un singur jucător, unul singur, dacă s-a mai pomenit așa ceva? Dacă atunci, la cumpănă, la 1-1, desprinderea o făceau polonezii, nu noi - că puţin a lipsit! cum ai mai fi scos capul în lume? Cum ai fi dat ochii cu oamenii? Nu cu echipa; cu toţi cei ce te cunosc, te-au văzut jucând, ştiu cum ai ajuns voleibalist, cine a muncit cu tine, cine ţi-a acordat încredere, cine te-a făcut om, fi-ţi-ar omenia să-ţi fie de...

Şi din nou Ispas se opreşte să respire, înecat de indignarea care l-a cuprins la rememorarea celor trăite ieri, în sală.

— Dacă vrei să ştii, când am auzit despre conflict, în prima clipă ţi-am luat apărarea. Pe neştiute şi, mărturisesc, în mare măsură interesat. N-aveam

nevoie de o echipă ciuntită care, după ce că abia-şi trage sufletul cu numai două rezerve, începe să piardă şi titularii! I-am acuzat pe ei că n-au procedat cu tact, că n-au avut răbdare. Dar... am greşit, acum o spun răspicat! M-a indus în eroare ceea ce ştiam eu despre Radu Iuga, băiatul serios, muncitor, corect care, ziceam eu, nu putea greşi atât de grav încât să nu i se ierte o abatere. N-am putut crede niciun moment că vei avea cruzimea să înfigi cuţitul în spatele echipei, dezertând în momentul cel mai greu, când timpul scurt făcea imposibilă o înlocuire, un transfer, o soluţie - chiar şi cârpeală... La sală, până-n ultima clipă am stat cu ochii pe uşă, să te văd apărând. Iar tu... vii după meci, adus „sub escortă” de secretarul federaţiei după ce preşedintele nu te-a găsit la facultate, şi-mi spui senin că nici n-ai avut curiozitatea să priveşti din tribună! Poate n-ai ştiut nici cum s-a terminat, te pomeneşti? Ai dormit liniştit, iar azi dimineaţă ai deschis ziarul, să vezi ce-au făcut amărâţii ăia de la „Înainte”?!... Azi ai aflat scorul? Spune cinstit! O dată cu ştirea că Ţenescu a luat bătaie la Belgrad, cu 3-2, dar păstrează şanse de calificare; nu-i aşa?

Radu apleacă de două-trei ori capul, cu o mişcare aproape imperceptibilă.

— Apoi, dacă ăsta-i adevărul, măi băiete... ce să-ţi mai spun? Tu ai ceva de întrebat, Macovei?

— Nu, răspunde secretarul federaţiei, neştiind ce să facă pentru a scurta povestea care ameninţă să-l ducă pe Ispas în pragul apoplexiei.

— Mâine se întruneşte biroul federal. Punem în discuţie cazul tău şi... te avertizez: eu cer sancţiune drastică. Aşa nu se poate! Dacă ai ceva de spus, spune; mie sau biroului. E dreptul tău să te aperi.

Iuga tace, încăpăţânat. Cum să explice omului acesta aproape bătrân, care nu ştie decât volei şi iar volei şi care vede -sau vrea să vadă - numai trofee, cupe şi diplome? Nu. N-are ce să explice.

— Te ascultăm. Sau doreşti să vii la şedinţa biroului federal? Cum vrei, deşi... Fă-mă să înţeleg: ce te-a făcut să iei o hotărâre atât de gravă? De ce, Radule?

Iuga simte că, la acest ton, nu mai poate evita un răspuns. Mai mult: înţelege că un om cu experienţa de viaţă şi perspicacitatea lui Ispas nu poate fi minţit.

— Eu... începe Iuga, hotărându-se brusc, eu cred că... mă las de volei. Nu mai pot.

— Ce nu mai poţi, copile? De ce greu te-ai izbit, ce nenorociri ai înfruntat tu, că nu mai poţi?

— Nu suport jignirea.

— Jignire, de la Bârsan? exclamă din nou Ispas, revoltat. Dar tu nu l-ai jignit?

— Dacă m-ar fi jignit pe mine, era altceva. Eu suportam orice, dar... şi vocea i se frânge.

— Greşeşti, Radule. Ştiu exact ce s-a spus. Mi-au relatat aproape cuvânt cu cuvânt, oameni care au fost de faţă, şi nu unul!

— La ce mă refer eu n-a fost niciun martor, răspunde Iuga; Decât... şi tace din nou, hotărât de data aceasta să nu lase pe nimeni să pătrundă în viaţa lui intimă, orice s-ar întâmpla.

„Deci... asta e! Dumitru a spus sau a făcut ceva care a lovit în iubită... Asta nu e reacţie de lichea, oricât rău a făcut şi mai poate face încă. Se întâmplă ceva în sufletul lui şi sentimentul ăsta, sau ce-o fi, Bârsan nu l-a înţeles, n-a ştiut să-l menajeze. Cu Iuga... încă se poate discuta!” - raţionează Ispas cu repeziciune, reproşându-şi că n-a intervenit mai din vreme.

— Vrei să vii mâine la şedinţă? Gândeşte-te, pregăteşte-te, vei fi ascultat...

— Nu. Eu... altceva nu am de spus.

— Ei, drăcia dracului, mormăie Ispas când rămâne singur cu Macovei. De-aia nu e bine să ştie omul prea multe; că-i crapă capul de gânduri! Vezi tu? îşi revarsă preşedintele năduful pe secretarul federaţiei, ca şi cum el ar fi de vină cu ceva. Sufletul omului e suflet, nu poţi face cu el ce vrei... Iuga s-a simţit lovit în tot ce are sau crede el că are mai scump... Să-l omori? E uşor să suspenzi, să frângi o carieră, dar... cine câştigă? Ce se va alege de băiatul ăsta care numai golan sau ins pus pe căpătuială nu pare?

— Păi... dacă-i înţelegem pe toţi şi face fiecare ce vrea...

— Aici e dandanaua! Fiecare are dreptatea lui, deşi... dacă mă gândesc la Dumitru... îţi dai seama? Îl găseşti, îl creşti, îl faci om, te idolatrizează şi, dintr-o dată... Vezi, Macovei? Acum înţelegi de ce nu există mai multe echipe ca minunea asta a lui Bârsan? Pentru că niciun alt nebun nu e dispus să-şi investească viaţa - dar nu aşa, de trei ori pe săptămână, între orele 17-20, ci toată fiinţa, absolut toată! - în nişte puştani care, când fac tuleie-n

barbă, dau în tine şi te lasă! Iar noi, la judecată, trebuie să-i mai şi înţelegem, pentru că şi ei au dreptatea lor, mă! Oricum, Radu... casă bună cu Bârsan... niciodată!

Şedinţa biroului federal a fost furtunoasă, unii cerând sancţiune exemplară, alţii clemenţă şi înţelegere, dar mai ales primatul interesului echipei. Şi acesta este clar: să joace Iuga. Prişcu, prezent la şedinţă (Bârsan a declinat invitaţia fără niciun alt comentariu) n-a aderat la niciuna din tabere. S-a mulţumit să furnizeze informaţie obiectivă, relatând faptele. Până la urmă, decizia a fost lăsată la latitudinea clubului - în fond, partea lezată şi cu putere de decizie, conform tuturor reglementărilor.

La comunicarea hotărârii, înaintea antrenamentului din după-amiaza aceleiaşi zile, jucătorii lui Bârsan au primit vestea cu relativă indiferenţă. Ei... ce au avut de spus au spus, iar de făcut... au şi început să facă. În meciul cu polonezii s-a văzut. Numai Pârlog a găsit cu cale să o comenteze scurt:

— Generoasă, federaţia! Nu ne dă oameni, dar nici nu ni-i suspendă!

12. Conspiraţia femeilor

Bâzâitul monoton al avionului parcă i-a toropit pe toţi. Jucătorii moţăie în fotoliile cu spătarul coborât la maximum. Sunt frânţi. Plasat pe partea opusă, lângă Prişcu, pe rândul de scaune cu câte două locuri, Bârsan îi priveşte prin fâşia subţire dintre pleoapele aproape lipite, cuprins de remuşcare: i-a terminat! Prişcu a coborât şi el spătarul înalt al fotoliului şi a încercat să doarmă, ceea ce nici n-a fost prea greu, după o zi ca aceea de ieri şi, mai ales, după o deşteptare la cinci dimineaţa, pentru a prinde avionul de Bucureşti.

Cel puţin deocamdată Bârsan are toate motivele să fie destins, deşi nu reuşeşte. Îşi plimbă privirile peste chipurile marcate de efort şi nesomn ale băieţilor săi. Aseară a terminat meciul pe la zece, iar „stingerea” s-a dat mult după miezul nopţii, în aripa din hotelul varşovian zguduită de decibelii orchestrei ce făcea ravagii în barul de noapte prost izolat fonic. Şapte oameni... Cât vor mai rezista? Dorm toţi, epuizaţi de efort. Jocul a durat peste trei ore; cinci seturi, toate cu prelungiri, cu fiecare punct muncit câineşte, smuls unui adversar de o forţă şi tenacitate cum nu mai întâlnise de mult. „Tot aşa ar fi rezistat şi dacă...? Cu Iuga, cum ar fi...?” Asta îl

frământă acum pe Bârsan. Vrea să priceapă ce anume a lungit atâta meciul: valoarea adversarului sau slăbiciunea lor? Şi dacă, de-acum încolo, echipa lui va rămâne pentru totdeauna lipsită de „acceleraţie”, dacă e condamnat să se zbată veşnic în cinci seturi şi trei ore cu adversari mai acătării...” Dacă ar şti Prişcu ce gândesc, m-ar ucide!”

Într-adevăr, Ilie Prişcu plecase spre Varşovia cu două obiective clare: calificarea şi „lecuirea” lui Bârsan. Primul este realizat; al doilea... Dar cine ar reuşi să-l vindece pe meşterul de regrete şi frământări? De când joacă fără Iuga, tot stă, priveşte şi compară: „atacul ăsta, cu Radu la fileu s-ar fi terminat de mult... Blocajul ăsta, cu Radu acolo, ar fi fost ermetic şi aveam punctul... Plonjonul ăsta, dacă l-ar fi făcut Radu...” Se descurcă şi Moşuleţ. Acasă, cu adversari mai modeşti, face chiar minuni, dar la greu... Mi-a câştigat meciul, totuşi; aici, la Varşovia. Şi dacă nici aici n-a fost greu!... Ce mai vreau de la el, ce să-mi facă?” Aseară l-a încercat pe Iordache; cu el a început, îl recomanda tinereţea şi mai ales detenta. A fost perfect cât timp toată lumea a jucat perfect. La primul impas, către finalul setului întâi, băiatul s-a blocat, a greşit de două ori consecutiv, apoi -după ce s-a recâştigat serviciul printr-o acrobaţie a lui Pârlog, tot Iordache a servit în bandă şi... 1-0 pentru polonezi. Cum a intrat Moşu’, s-a schimbat faţa jocului; echipa a început să lupte, să se „agaţe” de scor şi de un adversar în extraordinară dispoziţie de joc, să ciupească punct după punct aşa cum numai Petrica Moşuleţ ştie. Numărându-le cu sufletul la gură, simţind că „bătrânul” a adus încredere, tenacitate, dar mai ales „cheagul” sufletesc ce lipsise în teren, Bârsan a înţeles cât datorează rezervei de care a vrut să se dispenseze, cândva. Cu prezenţa lui tonică pentru toţi ceilalţi, cu punctele făcute te miri cum, din mingii prelinse miraculos pe lângă mâinile adversarilor sau deviate din blocaj în „out”, „Înainte” a egalat; polonezii au luat din nou conducerea la seturi, încă sperând în calificare, dar setul al IV-lea - decisiv pentru desemnarea echipei ce avea să meargă mai departe - a revenit românilor, după o luptă epuizantă, încheiată printr-un „recital Pârlog”: şase puncte, făcute cu mâna lui, într-o manieră de mare campion. „Of, cu Iuga pe diagonala lui Sandu!...”, s-a gândit tot timpul Bârsan, de pe bancă, binecuvântând zbaterea salvatoare a lui Moşuleţ, dar înţelegând -cu ochiul profesionistului - că adevărata „rasă”, ca la caii pur-sânge, arată altfel... La 2-2, ‚Înainte” - învingătoare acasă cu 3-1 - era calificată, polonezilor rămânându-le, cel mult, şansa unei victorii de palmares. N-au obţinut-o, pentru că meşterul şi-a primit băieţii, la pauză, cu aceste cuvinte:

— Vă sărut, copii! Aşa se joacă pentru calificare! Dar acum... volei. Cer tuturor măsura maximă a resurselor. Cine simte că nu mai poate, îmi face semn; Iordache îi ia locul imediat. Deci... pedala acceleraţiei, până la fund! Încercaţi faza din două mingi, cu atac direct şi bloc agresiv. Pe viaţă şi pe moarte!

Uimiţi de şoc, polonezii s-au dezmeticit greu şi târziu, dar tresărirea lor de orgoliu a fost superbă.

Privind cum sar scântei în teren, Prişcu s-a aplecat cu teamă la urechea lui Bârsan străduindu-se să se facă auzit în vacarmul din sală:

— Îi omori, Mitică! Ai calificarea; ce-ţi mai trebuie victorie? Joci şi duminică; lasă-i uşor, că plesnesc...

Bârsan n-a răspuns. Când echipele au schimbat terenul,la jumătatea setului cinci, cu 8-7 pentru români, le-a spus băieţilor scurt:

— Tot aşa! Serviţi-l pe Sandu înalt, chiar şi în linia II-a, că-i merge tot... Tu, Moşule, dacă mai poţi, încearcă să-ţi ridici puţin săritura... Tu, Stavrule, atacă pe „drept”, că diagonala din faţa ta se apără mai bine. Evit-o; când ai minge, întoarce mâna şi ocoleşte-o! Restul, ca până acum - şi chiar mai tare! Hai, copii, că mai e puţin; şapte puncte şi... gata; acasă!

N-au fost şapte, ci nouă, şi încă cele mai grele, dar... le-au făcut. De-abia după ultimul punct, când nu se mai putea întâmpla absolut nimic, Bârsan i-a răspuns lui Prişcu:

— Să-i las să piardă? Asta niciodată, Ilie! E mult până te obişnuieşti cu bătaia; pe urmă... praful s-alege! Victoria nu e numai o problemă de valoare, ci şi de mentalitate. O stare de spirit. Iar înfrângerea... întâi o accepţi ca idee, apoi abandonezi şi... eşti înfrânt; te laşi înfrânt. Asta e mecanismul. O dată declanşat, cine-l mai poate opri?

Privirile lui Prişcu au fost, probabil, grăitoare, pentru că meşterul, îmbrăţişându-şi şi sărutându-şi băieţii cu recunoştinţa de după fiecare victorie, a găsit un zâmbet şi pentru preşedintele speriat de fanatismul antrenorului:

— Nu moare nimeni din muncă, fii liniştit! Până poimâine învie toţi, ai să-i vezi. Şi duminică e ultimul meci din tur; au o lună pauză.

— Cu antrenament zilnic! a replicat Prişcu, ştiind bine ce fel de „odihnă” va urma.

... Vocea stewardesei anunţă că, peste câteva minute, avionul va ateriza pe aeroportul Otopeni, rugând pasagerii să-şi prindă centurile de siguranţă şi să nu fumeze. Băieţii se trezesc, buimăciţi de somnul furat la o oră atât de neobişnuită. Prişcu se mişcă şi el în fotoliu. Privindu-l pe Bârsan, înţelege că meşterul n-a aţipit nicio clipă.

— De ce nu te odihneşti, omule?

— Păi... până acum ce-am făcut?

— Măi Mitică, măi om bun, mai scoate-te din priză, că eşti fiinţă vie, n-ai nervii de fier... Măcar după victorie apucă şi tu o zi-două de linişte. Sper că n-ai nimic de reproşat băieţilor.

— Lor - nimic, murmură Bârsan.

— Dar cui, fiinţă sucită ce eşti?

— Mie. Este vina mea, Ilie. Am greşit când n-am făcut ce trebuia, să-mi adun jucători, şi a doua oară, că am făcut ce nu trebuia. Un antrenor serios nu porneşte la drum cu opt oameni, şi dacă o face, nu-şi permite luxul să-i mai şi piardă.

În aerogară, Ispas, Macovei şi Burcea, de la club, îi aşteaptă avizi de amănunte. Vor să ştie cum a fost, set cu set; ziarul de azi n-a publicat decât scorul şi 4-5 fraze scrise din redacţie. Ca niciodată, niciun ziarist de-al nostru n-a însoţit echipa în deplasare, aşa că... De la Bârsan, curioşii nu scot decât câteva cuvinte: greu, mai greu decât s-a aşteptat. Jocul ne-a „mers”, cu adevărat, în seturile patru şi cinci; în rest, s-a muncit.

— Îl auziţi? intervine Prişcu exasperat, sub privirile amuzate ale celor şapte jucători, de mult obişnuiţi cu zgârcenia în aprecieri a antrenorului lor. Bate „Gwardia” - practic naţionala Poloniei - la ea acasă, şi vouă vă povesteşte că i-a mers jocul numai două seturi! Spune tu, Sandule, că i-ai avut adversari pe polonezi de trei... sau de patru ori?

— De cinci, răspunde Pârlog.

— Şi mai bine! Ei, cum au fost ieri?

— Vârf de formă, ce mai... confirmă căpitanul echipei. Dar nu-l contrazic pe meşterul; puteam să-i „terminăm” cu 3-l. Primul set l-am dat gratis. Oricum, bine că s-a terminat aşa...

După ce Prişcu a povestit, moment cu moment, istoria meciului, Pârlog formulează întrebarea care-l preocupa nu numai pe el:

— Şi nea Ţenescu?

Ehei, ce-a păţit bietul Lucică! S-a calificat sau nu? Că, în cupă, aşa se discută... S-a calificat, dar numai el şi spectatorii de-aseară ştiu cum! Cu două puncte, pentru care i-a tremurat inima până-n ultima clipă... Victorie cu 3-2, dar au avut sârbii 2-0 la seturi! Doi-zero, aici, la Bucureşti? Exact aşa! Meciul era ca şi terminat, de calificare - nici vorbă, publicul se pregătea de plecare, la ce să mai stea? Ce să vadă? Ei, şi uite că... s-au agăţat de joc băieţii lui Ţenescu. Mai cu schimbările de jucători, mai cu timpii de odihnă, mai cu galeria - câtă mai rămăsese şi mai avea grai - au luat un set la limită, apoi pe al patrulea clar -că aici s-a şi obţinut diferenţa de puncte - şi pe urmă s-au bătut ca dracii în al cincilea, smulgându-l când nimeni nu mai credea că vor reuşi. Egalitate la victorii şi la seturi, dar punctaverajul... două puncte în plus! Aşa s-a dus mai departe Lucică.

— Bine că n-au scos zecimale, comentează Pârlog, imaginându-şi cam ce-a fost în sală şi, mai ales, emoţiile de la calculul final.

— Ce n-au avut, Marine? întreabă Prişcu pe Ispas, vrând să înţeleagă mai exact ce s-a întâmplat pe celălalt „front” al calificării echipelor noastre, care - fără să ştie prea bine de ce -îl obsedează în ultima vreme.

— Ştiu eu? răspunde Ispas, căutându-şi cuvintele. Probabil că... exact ce aveţi voi: clasă. Sunt bine lucraţi, ştiu lecţia, dar... ce să mai vorbim? I-aţi avut în faţă. Când dau de echipe ca voi, se vede limita, deşi... naiba să mai înţeleagă; lipseşte atât de puţin, încât...

Grupul se îndreaptă către autocarul care-i aşteaptă. Ca din întâmplare, Ispas rămâne câţiva paşi în urma celorlalţi, reţinându-l pe Prişcu.

— În ce ape se scaldă Bârsan azi? întreabă preşedintele federaţiei cu voce scăzută. Am o veste nu prea... şi n-aş vrea s-o afle de la alţii.

Parcă intuind că se discută despre el, antrenorul se apropie de cei doi. Ispas i se adresează, urmărit cu inima strânsă de preşedintele clubului:

— Aş vrea să te pun la curent cu o noutate, Dumitre...

— După cum începi, aduce a veste proastă. Hai, toarn-o, că m-am obişnuit.

— Aseară, Iuga şi-a făcut reapariţia la sală.

— Treaba lui.

— Da, dar... pe banca lui Ţenescu.

Prişcu rămâne cu gura căscată; Bârsan, în schimb, primeşte noutatea cu un calm ce-l surprinde şi pe el.

— Treaba lui, rosteşte meşterul din nou, spre uimirea lui Prişcu şi a lui Ispas, care se aşteptau la o explozie de indignare.

— Ba, asta... este şi treaba voastră, a federaţiei, adaugă Prişcu, iritat.

— Desigur... nici nu se pune problema, răspunde Ispas, în pripă, spre a nu lăsa vreun dubiu asupra bunelor sale intenţii. Eu spuneam aşa, ca...

Din primul grup, Sandu Pârlog li se adresează cu voce tare, neavând răbdarea să ajungă lângă ei spre a le furniza „bomba”:

— Aţi auzit? Maestrul Iuga tratează amor cu „Unirea”! Aseară s-a afişat pe banca lui nea Lucică. Grozav, nu?

— Treaba lui, îl priveşte, decretează Bârsan a treia oară, ca şi cum ar vrea să ştie toată lumea că pentru el, Radu Iuga reprezintă un capitol închis.

În cele trei zile de absenţă a bărbaţilor, Irina Prişcu s-a întâlnit de două ori cu Mioara, formulându-şi propunerea astfel: dacă Mitică se chinuie din cauza unui jucător rătăcit iar cauza rătăcirii este o femeie, de ce n-ar sta ele de vorbă cu împricinata aşa, ca între femei?

— În ce calitate? a răspuns Mioara, uimită.

— Dar ea, în ce calitate ne-a stricat liniştea? Asta e drama: cine vrea să facă un bine, se întreabă dacă are dreptul, pe când cine „bagă strâmba”, o face fără să clipească... Hai să ne-nţelegem cu ea! Că... e limpede: femeia vrea ceva. Poate... stă în puterea lui Ilie să rezolve. Nu e o prostie să păgubească toţi? Parcă pe „divă”... cum ziceai că o cheamă?... Ivonne, da, Ivonne... crezi că o aranjează situaţia asta confuză? Fii sigură că nu!

La început, Mioara n-a fost de acord. A doua oară, însă, gândindu-se mai bine, şi-a dat seama că demersul poate rămâne, cel mult, fără rezultat; mai rău decât acum n-are cum să fie.

— Ce să spun?! Ei bine, atunci...

Aşa s-a ajuns la întâlnirea de a doua zi. Exact când, la Varşovia, Bârsan îşi conducea băieţii în camere, pentru odihna premergătoare meciului, în camera de gardă a spitalului „Caritas” Mioara se pregătea să deschidă discuţia, servindu-şi cu câte o cafea musafirele: profesoara Irina Prişcu şi asistenta Ivonne Lazaride.

— Să mă scuzi, domnişoară, că am apelat la acest mod şi la acest loc de întâlnire, dar... sunt de gardă azi, şi prietena mea, Irina, doreşte foarte mult să-ţi vorbească.

— Vă rog, răspunde Ivonne, deloc stânjenită de situaţie şi nici de subiectul discuţiei, pe care-l bănuieşte, desigur, de vreme ce Irina şi-a rostit răspicat numele: Prişcu.

— Într-adevăr, preia vorba Irina, s-au petrecut în ultimele zile nişte întâmplări care mă determină să vă cer ajutorul, domnişoară Lazaride. Nu e un demers oficial, ca să zic aşa, ci pur şi simplu apelul unei femei aflate în impas, către o altă femeie. Soţul meu, de care cred că aţi auzit, este conducătorul unui club sportiv. Ei bine, toate secţiile, la un loc, nu-i creează atâtea probleme ca echipa de volei, unde plecarea logodnicului dumneavoastră a declanşat o adevărată stare de criză. Deschis şi franc, întreb: ce trebuie făcut ca să se întoarcă? Evident, nu am garanţia că,ştiind răspunsul, pot asigura integral rezolvările, dar... ceva-ceva sunt convinsă că pot face.

— Sunteţi amabilă, răspunde Ivonne, tot aşa de calmă şi sigură pe sine ca la începutul discuţiei.

— Nu sunt de loc amabilă, zâmbeşte Irina. Dimpotrivă, am recunoscut că sunt interesată.

— Pentru mine, sinceritatea este o formă de amabilitate, zâmbeşte şi Ivonne. V-aţi gândit, înţeleg, că putem împăca nişte interese ce nu sunt chiar atât de divergente cum par, ba chiar... e posibil să coincidă, nu?

— Exact.

— Şi bănuiesc - continuă Ivonne fără maliţie, dar marcat, pentru a nu lăsa niciun dubiu despre cât de bine cunoaşte situaţia - nici doamnei doctor Nichituş nu-i este indiferent rezultatul convorbirii noastre...

— Aveţi dreptate şi în această privinţă, recunoaşte Irina, care a preluat definitiv frâiele discuţiei. Da, avem de câştigat toţi dintr-un acord, în timp ce conflictul aduce tuturor numai pagubă. Deci, concret... despre ce ar fi vorba?

Ivonne zâmbeşte din nou, de data aceasta uşor melancolic, cu o umbră de regret imposibil de „jucat”, cel puţin aşa i se pare Irinei, o foarte bună fizionomistă.

— Păcat că nu v-am cunoscut mai devreme, spune Ivonne. Aşa... îmi rămâne numai plăcerea unei discuţii sincere.

— Aţi rezolvat altfel doleanţele dumneavoastră? vrea Irina să înţeleagă.

— Nu. De câteva zile, Radu Iuga nu mă mai interesează. Acum... problemele lui sunt numai şi numai ale lui. Vă rog să mă credeţi, adăugă Ivonne cât se poate de convingător, văzând privirile schimbate de cele două prietene.

— Este ultimul lucru la care mă aşteptam, murmură Irina, dezarmată de sinceritatea femeii.

— Să vă spun drept, şi eu, mărturiseşte Ivonne. Am fost foarte apropiaţi. Un timp, am crezut ca legătura noastră va duce la căsătorie... M-am înşelat.

Turnura neaşteptată a discuţiei creează un moment de tăcere stânjenitoare, depăşit tot de Irina:

— S-ar putea să fie, totuşi, o despărţire temporară... Din câte ştiu, Radu ţine foarte mult la dumneavoastră...

— E posibil, dar... eu l-am părăsit. Nu suport oamenii care nu ştiu ce vor.

— Sunteţi sigură că Iuga nu ştie ce vrea? înăspreşte uşor tonul Irina, sub privirile speriate ale Mioarei. Poate că vrea altceva decât dumneavoastră.

— Atunci... şi mai clar. Doi oameni care nu vor acelaşi lucru de la viaţă n-au ce căuta împreună. Ce rost avea s-o lungim? Mai devreme sau mai târziu, tot ajungeam la impas. Dar, scuzaţi-mă, sunt convinsă că n-aţi dorit să discutăm relaţia mea cu Radu Iuga. Rezolvarea situaţiei lui în echipă depinde, acum, de Radu. Vorbiţi cu el. Pronunţând ultimul cuvânt, Ivonne îşi aranjează imperceptibil ţinuta, cu un gest care vrea să spună că, din această clipă, nimeni nu va mai obţine nimic de la ea.

— Mulţumesc pentru sinceritate, răspunde Irina, înţelegând că întrevederea s-a terminat. Cele trei femei se ridică de pe scaune. Ivonne le salută şi părăseşte camera de gardă.

— E „brici”, fata! exclamă Irina, în urma ei. N-aş vrea să fiu în pielea bărbatului care va avea parte de ea. Oricum, Radu a avut noroc că a scăpat...

— Crezi? Tare mă tem că n-a scăpat, oftează Mioara. Nici el şi nici noi...

— Ne-a minţit, adică?

— N-am spus asta. Cred că s-au certat. Dacă l-o fi luat cum ne-a luat pe noi, băiatul s-o fi speriat, a ezitat şi... N-ai auzit? El trebuie să vrea exact ce vrea ea, altfel... Probabil că i-a oferit, recent, un expozeu despre ce vrea Ivonne Lazaride de la viaţă...

— Şi el n-a acceptat, crezi? întreabă Irina, mirată că prietena ei, care a tăcut tot timpul speriată şi timorată de siguranţa de sine a asistentei, găseşte

acum explicaţia cea mai plauzibilă a situaţiei.

— Deocamdată. Dar va accepta. Va face tot ce-i cere, ai sa vezi. Cum naiba obţin unele de la bărbaţi tot ce vor, iar altele nici măcar ce merită şi e spre binele tuturor... asta nu înţeleg! Dar... poate că mintea mea e de vină, judecata asta proastă, de pe vremea lui Pazvante, oftează doctoriţa Nichituş cu năduf.

Mioara nici nu bănuia cât de exact pusese diagnosticul. De câteva zile, Radu umbla ca un câine bătut, fără să-şi găsească locul nicăieri. La facultate, orele par o veşnicie. Sta cu ochii pe ceas, aşteptând soneria, incapabil de concentrare, strecurându-se printre cursuri şi seminarii cum nu o făcuse niciodată, deşi, acum, timp pentru studiu... berechet. În pauze, aproape că nu ieşea pe coridor. Rămânea într-un colţ cu Miki Mureşan, schimbând la răstimpuri câte o vorbă, ferindu-se de colegi, evitând-o mai ales pe Cristina, faţă de care complexul de vinovăţie creştea cu fiecare zi. O distanţă jenantă se aşternuse între el şi toţi ceilalţi, poate nu atât de mare şi atât de adevărată cum credea el, dar - cert -percepută subiectiv ca o prăpastie. Era aproape convins că toată lumea ştie ce i s-a întâmplat, compătimindu-l, dar aşa cum este compătimit un neisprăvit, incapabil să-şi organizeze viaţa. După ore, cu servieta la subsuoară, uneori cu sacul de echipament pe umeri - luat dimineaţa de-acasă strict din obişnuinţă - pur şi simplu nu ştia încotro s-o apuce. Două zile a mâncat cu Miki la cantina studenţească, pe o cartelă procurată de colegul său. A treia zi n-a mai putut suporta privirile ce - i se părea lui - îl iscodeau din toate părţile; a ţinut drumul drept spre casă, unde-i mai rămăsese ceva dintr-un pachet primit săptămâna trecută de la părinţi. Ar fi trebuit să înveţe, desigur; în cămăruţa lui îl aşteptau materialele - adunate mai mult prin grija lui Miki - pentru cele trei examene ale sesiunii din iarnă, unul mai greu ca altul, dar ştia bine că, odată ajuns, se va întinde pe pat, va fixa tavanul cu privirile şi va rămâne aşa, gândindu-se la toate câte i s-au întâmplat, cu voinţa paralizată, martor neputincios al propriei sale derive. De-abia acum, în absenţa singurului dar atât de puternicului punct de susţinere morală, evenimentele din ultima vreme îşi dezvăluie adevăratele dimensiuni, căpătând puterea de impact miraculos amânată de ceea ce fusese pentru el dominanta absolută a existenţei: Ivonne.

De câteva zile, Ivonne nu mai există. L-a exclus din viaţa fără o explicaţie, fără măcar să se fi certat. Pur şi simplu, i-a pus în vedere: ori se duce miercuri la Ţenescu şi joi, la meciul cu sârbii, apare pe bancă lângă el,

să ştie toată lumea unde va juca, unde joacă de fapt Radu Iuga - chiar dacă nu oficial, încă -, ori... cu ea a terminat. Se va duce, desigur, din moment ce şi-a părăsit echipa şi a pornit pe drumul acesta, şi de vreme ce a rezistat presiunilor preşedintelui federaţiei de volei, dar... de ce acum? De ce musai, pripit şi în văzul lumii, ca o demonstraţie de forţă inutilă şi păguboasă, care-i va sui pe toţi în cap? Oricum în campionat nu va avea drept de joc decât sezonul viitor; e lege! În Cupă... da, pentru asta se va duce la Ispas, îi va explica, îl va ruga, se va zbate şi clubul, că are tot interesul, şi eforturile concertate vor rezolva... Dar aşa, pe nepusă masă, doar ca să irite şi mai tare clubul de unde pleacă, suporteri, ziarişti, federaţie? De ce? Simplu: pentru că aşa se obţine ce vrei, dacă vrei într-adevăr: demonstrând că nu-ţi pasă de nimeni şi nimic, că o dată ce te-ai hotărât, nu te mai încurci nici în reticenţe, nici în regrete stupid-sentimentale şi nici în prejudecăţi sau vorbe goale!

De fapt, Ivonne aranjase totul. Din prudenţă, nu l-a abordat întâi pe Ţenescu, temându-se de scrupulele acestuia; s-a adresat lui Stoiciu, preşedintele secţiei. Răspunsul a fost imediat şi categoric: când vine, e al nostru! Cum să nu-l dorească o echipă pe Radu Iuga? Exact asta aştepta Ivonne. Ţenescu nu s-a opus nici el. Cum putea s-o facă? Un jucător ca Iuga n-ar fi găsit, probabil, nici în străinătate! Cât despre aspectul moral al problemei... în fond, nu l-a smuls el de lângă Bârsan. Când va hotărî federaţia să-i dea drept de joc, atunci să joace; merită aşteptat şi un an, investiţia se justifică!

Ivonne s-a întors de la club bucuroasă că-i poate aduce lui Radu vestea bună. Acesta a ascultat-o cu un sentiment ciudat, contradictoriu, uşurat - într-un fel - că pune punct momentului de confuzie din cariera sa sportivă, dar speriindu-se la gândul că va trebui să înfrunte public, acum, consecinţele pasului făcut mai demult prin ruptura de colegi.

— Bine, am să mă duc, i-a răspuns Radu.

— Miercuri, a precizat Ivonne, ca să nu mai fie niciun dubiu. Adică poimâine. Ţenescu te aşteaptă. Joi seara, apari la sală cu noua ta echipă.

— Cum? a sărit Radu, speriat. Joi? De ce neapărat joi?

— Pentru că... vorba multă, sărăcia omului, dragule! Pentru că mişcările astea nu le reuşesc decât oamenilor care ştiu ce vor şi demonstrează public hotărârea lor. Sau... tu eşti altfel?

Brusc, privirile disperate ale lui Radu - pentru care consecinţele rupturii de Bârsan rămăseseră tot timpul o perspectivă fără termen şi contur precis -

au făcut-o pe Ivonne să înţeleagă adevărul, pe care-l bănuia, de altfel: un om ca Iuga va trebui veşnic împins de la spate. Va avea ea puterea şi răbdarea să se lupte toată viaţa pentru el şi cu el? Va suporta nehotărârea, eternele lui scrupule, prejudecăţile, privirile acestea speriate, de om dezorientat, care parcă a comis o crimă şi acum trebuie să o dezvăluie public? Oricum, întâlnirile ei cu Radu din ultima vreme - mai lungi, devenite aproape convieţuire - începuseră să fie măcinate de tăceri prelungite. Amândoi constatau că, minute bune, dacă nu jumătăţi de oră, nu aveau ce-şi vorbi ori se temeau să spună ce gândesc, ca nu cumva vorbele şi gândul să nu contrazică gândul şi vorbele nerostite ale celuilalt. Ceea ce Radu simţea difuz, dar sentimentul încă orbitor de puternic îl împiedica să conştientizeze, Ivonne începuse să ştie: nu peste mult timp va urma trezirea, şi atunci... Ea nu fusese niciodată îndrăgostită nebuneşte de Iuga; de altfel se îndoia că va iubi vreodată aşa vreun bărbat, dar ţinuse la el şi încă ţinea – în felul ei, desigur. I se părea firesc să-l facă să-şi cunoască şi să-şi realizeze interesul. Nu se aşteptase, însă, la îndărătnicia băiatului. Ce fel de viaţă urma să ducă alături de el? Se poate trăi tot timpul, cu ultimatum-uri, cu decizii impuse, ori-ori? Aşa că, hotărându-se dintr-o dată, l-a privit în ochi, spunându-i pe un ton nici măcar ridicat, dar care nu admitea replică:

— Ştii ce, dragule? Noi doi suntem unul „hăis” şi unul „cea” încă înainte de a ne fi început viaţa ca lumea. Ce-o să fie mai târziu? Ia să-ţi vezi tu, frumos, de treburile tale şi eu de ale mele. N-are rost să ne chinuim reciproc. Trăieşte cum vrei, cum ai apucat. De azi, gata.

Cuvintele l-au lovit pe Iuga mai rău ca o măciucă. În năuceala clipei, s-a agăţat instinctiv de ceea ce i se părea singura punte sigură de legătură între el şi Ivonne:

— Şi copilul?

Ivonne l-a privit alb, apoi i-a răspuns la fel:

— Nu există niciun copil. S-a înşelat medicul. Se mai întâmplă. Aşa că... nu ai nicio obligaţie, dacă la asta te gândeşti. Mergi liniştit.

Radu nu s-a dezmeticit nici afară, pe trotuar, acolo unde, cu vreo trei săptămâni în urmă, îl părăsise pe Bârsan aruncându-i în faţă jignirea şi lăsându-l înmărmurit. Întocmai ca atunci, a privit spre fereastra de la etajul II, sperând - speranţă absurdă, ştia bine - că Ivonne îi va face semn să se întoarcă. Niciun semn. Fereastra a rămas închisă, nici măcar perdeaua nu s-a mişcat pe dinăuntru.

De atunci, umblă fără rost negăsindu-şi liniştea şi locul, incapabil să citească, necum să înveţe, să-şi adune gândurile, să dea un sens timpului care trece, înspăimântându-l.

...A avut o noapte insuportabilă. Simţea să trebuie să stea de vorbă cu cineva apropiat, să-şi descarce sufletul, să scape de povara remuşcărilor. „Cristina!” Imediat, gândul i s-a părut aşa cum şi era: absurd. La ea să alerge acum, în puterea nopţii? Ca să-i spună... ce? Că iubeşte o femeie care-l chinuie, impunându-i ceea ce, până a o cunoaşte, considerase a fi nerecunoştinţă, trădare, atitudine amorală? Că acelaşi sentiment l-a făcut să uite ceea ce începuse să se înfiripe între ei, vara trecută? Bun; şi dacă fata, ascultându-l totuşi, avea să-l întrebe: „O mai iubeşti?”, el ce ar urma să răspundă? Să mintă iar? S-a săturat de minciuni. Şi dacă va răspunde cinstit: „da, o mai iubesc”, atunci... ce caută la Cristina? O clipă, s-a gândit să plece acasă, la părinţi. Şi-a numărat, chiar, banii, să vadă dacă-i ajung pentru călătorie. A renunţat repede şi la gândul acesta, temându-se nu numai de neînţelegerea lui Vasile Iuga, ci şi de palma lui grea, care... mare minune să nu-i scapere obrazul, dacă va spune tot, absolut tot, ca la spovedanie. Numai la Ivonne nu s-a gândit să alerge. Simţea că acolo are o şansă numai dacă i-ar putea raporta: „am fost, m-am înţeles, joi seara sunt alături de ei”. Ceea ce...

Joi s-a dus la facultate, unde a stat ca pe ghimpi. Mureşan l-a invitat, ca de obicei în ultimele zile, la cantină, dar Radu l-a refuzat, mulţumindu-i; azi mai are ceva „resurse”, poate mâine... în jurul orei cinci, un impuls mai puternic decât el l-a ridicat din pat, determinându-l să se îmbrace cu febrilitate. La şase fără zece era la sală, la intrarea sportivilor. După alte câteva minute se afla în vestiarul „Unirii”, prezentat de Stoiciu, preşedintele secţiei, viitorilor săi coechipieri. La 18,15, când jucătorii intrau în teren pentru încălzire, pe banca „Unirii” rămâneau - spre uimirea generală - Ţenescu, Stoiciu şi rezerva nelegitimată încă Radu Iuga. Aşa se „scrisese istoria” aflată a doua zi dimineaţa, la aeroport, de către Bârsan şi băieţii lui.

Târziu, după meci, Radu a îndrăznit să sune la uşa Ivonnei. Când gazda a apărut, i s-a adresat cu voce pierită, ca în aşteptarea sentinţei:

— Am fost.

Ivonne nu s-a dat la o parte din dreptul uşii de-abia crăpate, privindu-l nehotărâtă. După câteva clipe de gândire, care lui Radu i s-au părut o veşnicie, îi răspunde - stupefiant pentru Iuga:

— Bine. Deşi... nu mai era nevoie. Dar dacă te-ai dus, acum...

— Şi noi? a întrebat băiatul înspăimântat, interpretându-i cuvintele ca pe un verdict negativ, ca pe un refuz de împăcare, deşi acel „bine”...

— Nu ştiu. Am să mă gândesc, a răspuns Ivonne, rece. Acum nu pot. Văzând privirile speriate şi intrigate ale omului care alergase într-un suflet să-i spună şi să-i demonstreze cu un fapt probatoriu că, din clipa aceasta, va face tot ce-i cere, a adăugat repede: nu e nimeni la mine. Dacă nu crezi, intră şi controlează, dar acum nu mă pot gândi la treburi importante, sau dacă mă obligi să hotărăsc acum, mi-e teamă că rezultatul nu te va avantaja, înţelegi? Vorbim mâine. Vreau să fiu singură. Noapte bună.

A urmat încă o noapte nedormită, chinuit şi de regretul că n-a îngroşat obrazul pentru a se convinge că Ivonne era, într-adevăr, singură. A doua zi Radu s-a pomenit cu Ivonne la facultate. Niciodată nu venise să-l ia de la cursuri. Când a văzut-o, a simţit că i se taie picioarele. De la ieşirea studenţilor - unde l-a aşteptat, aşezată pe una din băncile parcului - până la trotuarul dinspre bulevard, au mers în tăcere, parcurgând cu pas de plimbare aleea parcului desfrunzit de frigul lui decembrie. Lui Radu, inima îi bătea să-i spargă pieptul.

— Te-a deranjat că m-au văzut colegii? începe ea, neutru.

— O, nu, nici pomeneală!... Cum poţi gândi aşa?

Brusc, fără nicio legătură cu începutul discuţiei, Ivonne aruncă întrebarea pe care şi-o pregătise şi pentru al cărui răspuns venise, de fapt:

— Înţeleg, Radule, că tu nu poţi trăi fără mine...

— E adevărat, confirmă el cu teamă şi speranţă.

— Asta mă bucură şi mă flatează, recunosc. Am să fiu însă cinstită cu tine şi am să-ţi mărturisesc că, deşi nu-mi eşti deloc indiferent, eu pot trăi fără tine. În general, pot trăi fără un om anume. Aşa e firea mea. Sau, dacă vrei, aceasta este deosebirea dintre noi. Când am înţeles-o, am fost pe punctul să pun capăt, irevocabil, legăturii noastre. Înţelegi ce vreau să spun?

Deşi nu înţelege exact, dar intuieşte - şi ce simte îl sperie -Radu confirmă.

— Vreau să fiu a ta, dacă mă accepţi aşa cum sunt, continuă ea. Şi dacă n-o să-mi reproşezi niciodată ceea ce acum îţi mărturisesc de bună voie şi nesilită de nimeni... Şi dacă, mai ales, n-o să mă faci să regret mărturisirea. Cinstea mă obligă să-ţi spun acum, când nu e prea târziu, că acesta este

modul meu de a iubi. Pentru că te iubesc, Radule, dar în felul meu. Poate egoist, poate autoritar, poate altfel decât femeile care pretind - mincinos, cred eu - că o iubire le schimbă firea, modul de a concepe viaţa, aspiraţiile, tot. Eu nu sunt ca ele. Mă accepţi aşa?

Iuga, aruncat când în abisul spaimei disperate, când pe culmile fericirii de fiecare cuvânt al Ivonnei, confirmă din nou, cu acelaşi gest mut, apoi o ia de braţ şi pornesc împreună, ca după o împăcare definitivă. Din tot ce i-a spus Ivonne, el reţinuse ferm un singur lucru: că îl reprimeşte alături de ea.

Mioara Nichituş avusese dreptate. Ea ghicise exact nu numai ce s-a întâmplat între cei doi, dar şi ce va fi.

13. Începe returul

Nu e încă noapte, dar întunericul de-afară îl obligă pe Bârsan să aprindă veioza pentru a-şi putea continua lucrul la birou. Este sfârşit de ianuarie, se întunecă devreme. La lumina becului puternic, fără de care, de la o vreme, nu prea mai vede („săptămâna viitoare trebuie să-mi controlez neapărat ochii; probabil că am nevoie de ochelari...”), reia calculele. De fapt, creionul şi hârtia nu-i spun nicio noutate. În campionat stă bine. Numai o minune l-ar putea da peste cap. A terminat turul cu trei seturi pierdute: 33-3 setaveraj, în timp ce „Unirea”, de pe locul II, a adunat o înfrângere şi nouă seturi cedate. Chiar dacă nu câştigă revanşa, în retur, cu rivalul său direct („dar am s-o câştig!”), tot păstrează locul I. Cine i-ar mai putea lua seturi? Băieţii au ajuns de o seriozitate şi o ambiţie uimitoare. Trădarea lui Iuga i-a făcut „câini” cu toţi adversarii. Joacă în duşmănie, lovesc mingea cu ură - că uneori îl şi sperie; au intrat, toţi, într-un soi de frenezie a punctelor şi seturilor, numărându-le cu satisfacţie lacomă, căutând, parcă, în tabela de scor şi în clasament justificarea eforturilor ce - recunoaşte - au început să apese şi să întindă nervii tuturor. „Cam devreme; am ajuns doar la jumătate, iar în Cupă, greul de-abia vine”, gândeşte Bârsan, îngrijorat ca întotdeauna, dar azi parcă mai mult ca oricând, şi altfel; fără panică, ci lucid, la una din orele de analiză cu hârtia în faţă şi creionul în mână, moment de construcţie sau mai exact de proiectare şi reproiectare a jocului. Mâine începe returul, iar poimâine va afla ce i-au hărăzit sorţii în etapa a IlI-a, din Cupă. Tare ar mai avea nevoie de un adversar comod, să-şi scoată băieţii la o plimbărică, să mai respire şi ei două-trei zile! „N-am eu norocul ăsta!”, mormăie Bârsan. Meciul cu „Unirea”, din campionat, nu-l sperie. Băieţii lui Ţenescu

au progresat, e adevărat, se vede experienţa internaţională, se simte şi mâna lui Lucică, dar nu acolo e problema. De Cupă se teme.

Aici simte că treaba începe să se înfunde. Stă în faţa caietului plin cu scheme gândite inginereşte. Toate - soluţii tactice, de fapt subterfugii pentru absenţa lui Iuga. Pe măsură ce trece timpul, Bârsan înţelege şi mai bine ce-a însemnat Radu: 30-40% din „super-clasa” echipei sale. Piesa care, în zi bună - şi zile proaste, la Iuga, nu-şi aminteşte decât una: la Timişoara - îi asigura „şocul” tăvălugului de neoprit. Neavând rezerve, dar cu doi voleibalişti de super-clasă în formaţie, tot jocul lui Bârsan era construit pe ipoteza: meci scurt, terminat repede; 3-0, cel mult 3-l. Iuga şi Pârlog punctau când şi cum vroiau, nu întâlniseră încă apărare sau blocaj care să-i oprească; ceilalţi, şi ei jucători foarte buni - Stavru, sensibil apropiat de primii doi -, făceau restul. Pârlog a rămas singur. Stavru a urcat valoric, şi va mai creşte, dar plusul câştigat nu acoperă golul lăsat de Radu. Băjenaru şi Stratulat - şi ei ceva mai buni ca anul trecut, dar... cu resursele fizice pe muche de cuţit. Bujor, util şi exact. Moşuleţ... minunat, dar cu adversari până la un nivel valoric; peste, încep problemele. Iordache - încă rezervă şi ca valoare şi ca mentalitate; titular, probabil... niciodată, deşi la un moment dat mizase pe el. Acestea îi sunt „piesele”, plus -mai nou - unul din cei patru băieţi aduşi de Prişcu din campionatul Capitalei: Mircea Darie, un talent autentic, dar... copil. Total: opt oameni, din nou opt! Oricum i-ai lua, oricum i-ai suci, orice scheme şi combinaţii tactice ai desena pe hârtie şi încerca la antrenament, golul lăsat de Iuga nu se umple. N-are cum.

Proba indiscutabilă a avut-o în dubla întâlnire cu „Academic” - Sofia, în turul doi al Cupei, în care, da, a pierdut cu 3-2. L-a învins un adversar pe care el, Bârsan, îl bătuse la Sofia, în finala „Universiadei”! S-a temut de meciul cu bulgarii -altfel, echipă foarte bună, „scheletul” naţionalei, cu doi ridicători şi un atacant printre cei mai bine cotaţi din Europa. A pregătit jocul cu cea mai mare atenţie. Două săptămâni a lucrat blocajul pentru anihilarea lui Asparuhov, dar la Sofia... a asistat de pe bancă, pierit, la neputinţa băieţilor lui de a smulge setul decisiv, al cincilea. Eforturile istovitoare din cele două ore şi jumătate ale primelor patru seturi le-au tăiat picioarele. Blocul s-a grupat cu întârziere şi nu s-a mai înălţat suficient, atacanţii... la fel; au cedat şi nervii (trei servicii afară, la 13-13, în setul cinci!)... Când a ajuns Asparuhov la fileu, din trei faze meciul era terminat.

Noroc că Prişcu avusese prudenţa să-i ceară lui Ispas - şi să insiste - să vină cu ei la Sofia. Flancat de cei doi, meşterul a suportat parcă mai uşor

clipa de care se temuse atât. Deşi... la fluierul final, când adversarii se sărutau de mama focului iar publicul zguduia pereţii cu aplauzele şi strigătele - numai Zaharov, antrenorul bulgarilor, privea îngândurat terenul, ştiind că 3-2 acasă, cu „Înainte”, nu înseamnă calificarea - Bârsan a simţit că-i stă inima. „Deci... aşa arată înfrângerea!” O senzaţie de gol, de neputinţă, înţelegerea într-o fracţiune de secundă a inutilităţii eforturilor de săptămâni şi luni... Reprezentarea uimitor de exactă a chipurilor de oameni care-l vor întreba „cum a fost?”, „de ce?” Impresia că s-a rupt ceva ireparabil, că de-acum nimic nu va mai fi ca înainte... Frica de obişnuinţă cu eşecul, gândul insuportabil că îl ameninţă - dacă nu l-a şi înghiţit deja - plutonul celor atât de obişnuiţi cu bătaia... Degeaba au încercat Ispas şi Prişcu să-l liniştească, explicându-i că în Cupă, înfrângere înseamnă ratarea calificării, nu pierderea unui joc. El ştia bine că aici, la Sofia, şi-a dorit victoria nu numai pentru calificare, ci şi ca un test de valoare în faţa unui adversar foarte bun şi tenace. N-a câştigat. N-a putut să câştige. Va merge mai departe, poate, dar echipa Iui nu mai este ce-a fost.

La Bucureşti, revanşa i-a redeşteptat speranţele: 3-0, cu toate seturile sub 10 puncte. Băieţii au jucat magnific! Cum a fost posibil? Asta încearcă să reconstituie acum, la birou, cu caietul deschis şi cu creionul în mână: explicaţia victoriei atât de categorice în faţa unui adversar care-l bătuse în urmă cu doua săptămâni. Ce s-a schimbat? Ce a funcţionat altfel? Din caietul cât un registru, completat şi la teren, şi seara, după meci, fazele jocului se recompun, punct, cu punct, iar concluziile sunt revelatoare.

Pe oameni, reuşitele se concentrează la Pârlog şi Stavru; greşelile - puţine, câte au fost - se adună la Moşuleţ şi, oarecum, la Bujor. Ce-i rămâne de făcut? Primilor doi nu le mai poate pune nimic în spate, ca sarcină de joc; şi aşa, ei duc greul. Stratulat şi Băjenaru, pentru a da randamentul actual, trebuie să-şi păstreze raza de acţiune de-acum, altfel - la vârsta lor - apare oboseala, încep greşelile... Semnul de întrebare e în zona Moşuleţ - Bujor; la primul, mai ales. Cu cine să mai încerce? Iordache nu s-a dovedit o soluţie. Darie? În campionat, poate, deşi acolo se descurcă şi Moşu; dar în Cupă? Băiatul e „crud” la propriu şi la figurat, are doar 18 ani, un puseu de creştere l-a lungit brusc, lăsându-l subţirel şi deşirat, „fără tonaj”, cum îi spune în glumă Sandu Pârlog, îndopându-l cu dulciuri şi ciocolată, iar la cantină obţinând cu regularitate supliment şi pasându-i-l puştiului care ar mânca şi cu ochii, dar îi este ruşine să ceară. Da,poate că mâine dimineaţă ar trebui să înceapă setul I cu puştiul, să vadă ce iese.

Soneria telefonului îl ridică de la birou. Vocea panicată a Irinei Prişcu îl îngheaţă:

— Alo, Mitică?! În clipa asta porneşti spre Spitalul de urgenţă. Te întâlneşti cu Mioara şi Ilie, la camera de gardă...

— Ce s-a întâmplat? strigă Bârsan, speriat.

— Ancuţa. Fractură urâtă. A alunecat pe scări şi... Grăbeşte-te.

După câteva zeci de secunde, Bârsan aleargă prin faţa blocului, să oprească un taxi. Agaţă unul aproape din mers; şoferul apasă pedala acceleraţiei făcând să patineze roţile pe carosabilul îngheţat, apoi maşina porneşte scrâşnind din cauciucuri, ca la raliu. Ajuns la spitalul din calea Florească, Bârsan urcă în fugă cele câteva trepte ce duc la camera de gardă. Pe o bancă aşteaptă Mioara, palidă, speriată, alături de Prişcu, îngrijorat şi el.

— Ce-a fost? Ce este? încearcă să afle Bârsan, străduindu-se să vorbească liniştit, în timp ce se aşează lângă Mioara şi-i ia mâna în mâinile lui puternice. Răceala degetelor îl sperie. Începe să-i maseze încet podul palmei îngheţate, cerând din priviri lui Prişcu să spună el ce s-a întâmplat, pentru că Mioara a început să plângă încet, ducându-şi cealaltă mână, cu batista mototolită, la ochi.

— Încă nu ştim exact... Fata e pe masa de operaţie de câteva minute. A fost pe-afară, după cumpărături, s-a întors - probabil - cu ceva zăpadă îngheţată pe tălpi, a urcat scările spre apartament, apoi şi-a adus aminte că trebuia să mai cumpere ceva... A dat să se întoarcă, dar mişcarea i-a fost, cumva, grăbită, neatentă... poate şi întunericul de pe scări, poate ghinionul că întâmplarea s-a petrecut tocmai în locul în care scările se îngustează către balustradă, la turnanta spre etajul I... I-a alunecat piciorul şi a căzut...

— Pe spate? Pe-o parte?

— Ea spune că pe dreapta, cât a putut să vorbească de dureri şi de spaimă, şopteşte Mioara de-abia auzit. S-a dus pe scări , încă vreo 7-8 trepte. Noroc că avea şuba...

Mintea lui Bârsan lucrează cu febrilitate. „Orice, numai craniu şi coloană - nu! La vârsta ei, oasele se sudează, se repară şi articulaţia, numai coloana... să nu cumva...”

— Tu ce crezi? întreabă Mioara stins, suspinând uşor.

— Nu ştiu, draga mea, răspunde Bârsan, cu inima strânsă. Aici sunt cei mai buni medici, ştii bine. Ai încredere; la nici 13 ani, o fractură se sudează uşor...

— Da, dar coloana?... se aude vocea înspăimântată a femeii, ca un ecou al propriei lui spaime.

— Nu te gândi la ce e mai rău! Eu am făcut fisură de vertebră aproape de 40, şi uite că s-a reparat... Şi-a pierdut vreo clipă cunoştinţa?

— Nu; ea spune că nu...

— E bine! Stai cuminte, încearcă Bârsan să o liniştească. După aproape o oră de aşteptare încordată, doctorul Romilă, cel care preluase cazul, intră în camera de gardă cu o mină încurajatoare.

— E aproape bine, spune el pe un ton ce nu pare deloc de circumstanţă. Fractură de femur şi fisură de iliac; s-ar putea să fie ceva şi la articulaţia mâinii drepte, a aterizat cu cotul de treapta scării. Cu tot ghinionul, eu zic - şi vă rog să mă credeţi -că putea fi mai rău... Câteva zile rămâne la noi, sub observaţie.

— Ceva urmări? Credeţi că...? îndrăzneşte Bârsan, dorind să ştie de la început la ce trebuie să se aştepte.

— Una singură, îi răspunde medicul, cu o seriozitate ce nu anunţă în niciun fel cuvintele care urmează: va învăţa să urce scările cu atenţie. Cel puţin aşa sper... Şi, desigur, adaugă el - de data aceasta pe ton profesional - trei săptămâni de stat la pat, cu gips. Vreţi să o vedeţi, desigur... Vă conduc.

După câteva minute, cei trei părăsesc spitalul, oarecum liniştiţi. Despărţindu-se de Prişcu şi mulţumindu-i pentru ajutor, Mioara şi Bârsan se îndreaptă către locuinţa familiei Nichituş. În hol, bărbatul apasă comutatorul automatului electric. Cei doi urcă scările, în tăcere, până la apartamentul Mioarei. Descuind iala, apoi siguranţa dublă din centrul mânerului metalic al clanţei, gazda pătrunde în casă, aprinde lumina şi, înainte de a-l invita înăuntru, îl întreabă cu teamă:

— Poţi rămâne? Ai, cumva, treburi care...

Bârsan o priveşte uimit. Femeia din faţa lui este aproape distrusă, vine de lângă patul de suferinţă al copilului ei despre care nici măcar nu ştie cum va suporta accidentul, cu ce urmări şi, în cel mai greu moment pentru ea, îl întreabă, sâmbătă după şase seara, dacă are timp să rămână lângă ea, dacă nu-l solicită alte treburi, mai importante... Ascultându-i întrebarea, Bârsan trăieşte una din acele clipe de revelaţie, în care un om înţelege cât într-un sfert de viaţă. Ce treburi să aibă? Ce poate fi mai important acum, într-un moment de cumpănă, decât viaţa ei, a lui, a Ancuţei? Şi nu numai acum! De ce să tremure ani la rând pentru fiecare oscior şi fiecare fibră din muşchiulatura lui Iuga -pentru ca, în final, să primească o palmă şi o trădare - şi să nu se devoteze acestor fiinţe, care-l iubesc? De ce să tot aibă grijă de străini, năpăstuindu-şi femeia şi copilul? - ‚pentru că... îi sunt altceva Mioara şi Ancuţa? Şi până când să tot trăiască pentru un punct, un set, o victorie sau un titlu? Fata care aşteaptă de ani de zile să-i poată spune „tată”, putea fi acum paralizată, sau cine ştie... Se poate compara o asemenea durere cu prostiile pentru care tremură el, de ani de zile?

Se pomeneşte vorbind, căutându-şi cuvintele:

— Eu... bineînţeles că azi şi mâine, după meci... vom fi împreună, dar eu, ştii, m-am gândit... mă gândesc de mult, Mioara, că ar fi mai bine... că a venit vremea să... să nu mai plec niciodată. Dacă mă primeşti... Luni, marţi, când poţi şi tu, mergem, lăsăm actele la primărie, dacă...

Mioara îl priveşte, zâmbind ciudat, aproape trist.

— Mincinosul meu drag... şopteşte ea, îmbrăţişându-l aşa, înfofolită în haina groasă pe care n-a apucat să o dezbrace. Ştiu eu bine „de cât timp te-ai gândit”! De adineauri, Mitică... Te-a apucat aşa, o milă, sau nu ştiu cum să-i zic, văzându-mă doborâtă de întâmplarea asta nenorocită. Mulţumesc, dragul meu, dar aşa... nu vreau. O să treacă, se va face bine, va veni acasă, va fi din nou linişte... Nu vreau să rămâi la noi într-un moment de slăbiciune, şi nici să mă numesc doamna Bârsan ca o compensaţie pentru necazul ce m-a lovit, înţelegi? Hai, ajută-mă să-mi scot haina şi dezbracă-te şi tu, că nu suntem în gară, ci într-o casă de oameni, încheie Mioara. Iar cu actele - o dă ea pe glumă, mirându-se că mai e în stare de aşa ceva - dacă nu uiţi până săptămâna viitoare, mai discutăm...

A doua zi dimineaţa, pentru prima dată în patru ani şi mai bine, Bârsan s-a prezentat la meci fără caietul lui imens, înarmat doar cu un carneţel şi un pix, împrumutate de la Mioara; ceea ce nu l-a împiedicat să noteze mai tot timpul. A câştigat cu 3-0, începând jocul cu Darie şi terminând tot cu el în primii şase, fără nicio pauză de odihnă, pentru că băiatul s-a dovedit o soluţie. După-amiază, la spital, Bârsan i-a promis Ancuţei o surpriză, fără să-i spună despre ce este vorba. Luni, la prânz, Ispas i-a transmis vestea prin telefon: turul III, în cupă, cu TSKA-Moscova. Nu ca Ţenescu, blagoslovit cu un veritabil voiaj de plăcere până la Bruxelles, unde va întâlni campioana Belgiei, adică... floare la ureche. Miercuri, Bârsan o convingea pe Mioara să-i dea actele şi să-şi facă, amândoi, analiza de sânge necesară formalităţilor pentru căsătorie, iar vineri, plicul cu certificate şi buletine de analiză era pe masa ofiţerului stării civile. Programarea - peste trei săptămâni. „E cam înghesuială”, i-a explicat funcţionarul, cu iz de scuză pentru stagiul de aşteptare; „Treaba lor, îi priveşte, vor vedea ei...” a răspuns Bârsan, privit lung şi ciudat de către omul care nu se aştepta la asemenea cuvinte tocmai din partea unui cetăţean serios, aşa cum părea tomnaticul candidat la însurătoare din faţa lui.

14. Verdictul în „cazul Iuga”

Sosirea lui Iuga în tabăra „Unirii” marcase profund existenţa echipei lui Ţenescu. Radu - nelegitimat - nu apăruse încă în noua sa formaţie nici măcar într-un meci amical. Dar, mărturisit sau nu, cu el în lot începea un capitol nou în viaţa colectivului care nu dusese lipsă de jucători buni şi foarte buni nici până la venirea lui. Radu Iuga reprezenta însă pentru toţi - s-a văzut din prima săptămână de lucru în comun - super-clasa. Chiar a doua zi după apariţia lui în vestiar, a început forfota. Nu exista voleibalist român să nu cunoască povestea descoperirii „mânzului” de către Bârsan, continuată cu o legătură de suflet minunată, din care se născuse un mare sportiv. Brânzei, Damaschin şi Popişteanu, colegii lui de la Sofia, ştiau că „meşterul” îl alesese pe Iuga să doarmă în cameră cu el, deşi acolo se afla şi Sandu Pârlog; de altfel, pe— atunci toţi îl tratau ca pe băiatul lui Bârsan. Şi atunci? Cum dai cu piciorul unei echipe extraordinare, o părăseşti în momentul de vârf, pentru a o lua de la capăt altundeva? De ce să treci printr-o „carantină” de un an, pe tuşă? Tuturor li se părea treaba tare încâlcită şi deloc curată; de înţeles, n-a înţeles-o nimeni. Dar a urmat foarte repede concluzia: în fond, motivele plecării îl privesc pe Iuga, deşi... când primeşti un nou coleg, e bine să ştii cu cine ai de-a face. Important e că acum, Radu se află la „Unirea” şi prezenţa lui va modifica -absolut sigur - formaţia în clipa legitimării, deci, din actualul sextet de bază, unul „pică” la rezerve, iar de-acolo... Dar lucrurile au mers mult mai departe.

Chiar de la primul antrenament, noii coechipieri au fost obligaţi să-şi măsoare - o dată cu antrenorul, fireşte - toate execuţiile, toate performanţele fizice şi tehnice, cu noua unitate de măsură ce se afla lângă ei şi era de-a dreptul sufocantă: Radu Iuga. Până şi colegii lui de la Sofia reîntâlneau un voleibalist trecut între timp prin exerciţiul infernal - şi nu o zi sau două -al „saboţilor kamikaze”, prin lunile de şmotru cumplit al „lecţiei japoneze”, încercată şi aici, la „Unirea”, de către Ţenescu, dar incomparabil mai „moale”, golită adică tocmai de miezul esenţial: munca împinsă până la sacrificiu, până spre limita resurselor fiecăruia. De la prima săritură a lui Radu la fileul antrenamentului „Unirii”, nimic n-a mai fost bun, nimic nu i-a mai plăcut lui nea Lucică şi lui Stoiciu. Şi pe bună dreptate. Totul a început să fie reconsiderat, „tras în sus”: şi săritura de atac, şi săritura la blocaj, şi procentul de reuşite la pasa directă din plonjon, chiar şi serviciul. Dar nimeni nu s-a putut plânge, pentru că nimănui nu-i dădea mâna să spună: „mai bine nu se poate”... Ba da! Cine mârâie, n-are decât să privească la Iuga. Cum s-au născut valorile lui Bârsan? Cum s-au şlefuit?

Cum au ajuns la performanţele de necrezut, spre care noii colegi ai lui Iuga privesc uimiţi, oricât de puţin le-ar conveni ipostaza de inşi beşteliţi că ei n-au fost în stare să obţină tot atât de la ei înşişi? Cum? Foarte simplu; povesteşte chiar Iuga, explicând pe îndelete - şi nu cu aerul că spune cine ştie ce grozăvii - durata, structura, intensitatea unui antrenament condus de meşterul. Băiatul evocă episodul „saboţilor infernali”, al săriturilor cu tălpi de plumb până când nu-ţi mai simţi picioarele, exerciţiile de gimnastică acrobatică, deprinderea de a suporta minute în şir poziţia verticală, exerciţiile de atletică grea, halterele pentru forţă şi toate celelalte, pe care băieţii lui Ţenescu le ascultă îngânduraţi, înţelegând că-i aşteaptă zile grele... Ceea ce s-a şi întâmplat. Luându-l pe Iuga drept etalon, nea Lucică a ridicat brusc ştacheta pretenţiilor. S-au auzit şi murmure - Radu a înţeles repede că atmosfera de aici este alta decât la fosta sa echipă - dar Ţenescu s-a menţinut ferm pe poziţie, ca şi Stoiciu: cine nu vrea sau nu poate, ne lasă!

De-abia din povestirile lui Radu - altfel nu foarte volubil sau dispus să vorbească, dar tras de limbă cu obstinaţie - a înţeles Ţenescu ceea ce la Universiadă nu avusese nici timpul, nici cadrul să priceapă prea bine. Acolo, Bârsan n-a fost antrenor, ci consilier; i-a lăsat pe cei doi conducători de echipe să-şi facă treaba, să conducă - de fapt - antrenamente de omogenizare şi menţinere, nimic altceva. L-a uimit, astfel, pe Ţenescu o amintire a lui Radu de pe vremea când - încă elev - fusese chemat la unul din loturile de juniori încredinţat lui Bârsan pentru vreo două săptămâni. Într-una din zile, meşterului i-a fost adus un băiat înăltuţ, destul de bine făcut, venit cu recomandări foarte bune de la clubul său, în ciuda lentoarei cu care se mişca. Antrenorul l-a privit, i-a dat de făcut câteva exerciţii, l-a întrebat dacă nu poate să se mişte mai cu chef de muncă, apoi i-a pus în faţă un maldăr de mingi, cerându-i o sută de servicii cât poate de bine şi de puternic. Nu mai puţin de o sută, a precizat Bârsan, apoi s-a aşezat în colţul terenului, privind cu atenţie primele 10-12 execuţii, până când băiatul a schimbat terenul cam agale şi a început să-şi adune mingile tot aşa; după asta, antrenorul şi-a văzut de treburi, lăsând impresia că nu mai priveşte terenul, în realitate numărând serviciile minge cu minge. La 91, băiatul s-a oprit, a venit la antrenor şi i-a raportat că e gata.

— Toate? a întrebat Bârsan.

— Toate.

— 100?

— 100, a răspuns băiatul, ceva mai puţin sigur de el.

— Atunci... îţi iei echipamentul şi te întorci la club. Eu nu am nevoie de tine. Şi cu asta, discuţia s-a terminat. Delegatul federaţiei a intervenit, dar Bârsan nici n-a vrut să audă: „dacă, la 15 ani, „ciupeşti” ca găinarii câteva execuţii la un exerciţiu, şi mai şi minţi, eşti mort pentru performanţă!”

— Poate a numărat greşit, omule! a exclamat delegatul, încercând să-l menţină în lot pe puştiul abia sosit.

— Poate. Dar eu lucrez numai cu cei care greşesc în plus. Cu ăi de greşesc în minus, să muncească cine are timp de pierdut. Îi doresc puştiului din tot sufletul să mă contrazică, să fiu eu profet mincinos, dar dacă băieţaşul ăsta, sub care adoarme şi pământul pe care calcă, va ajunge vreodată vârf la vreun sport, să mă anunţi şi pe mine, că tare vreau să văd minunea! Întâmplător sau nu, de-atunci...nimeni n-a mai auzit de juniorul întors la clubul său.

Radu şi-a intrat foarte repede „în mână”. La jocurile de antrenament, oricare din cele două echipe care îl are printre componenţi - indiferent de numele celorlalţi cinci - câştigă. Un soi de invidie - la unii, colegială, dar la cei mai mulţi... invidie pur şi simplu - îl înconjură, creându-i un statut foarte ciudat; pe de-o parte râvnit de toţi, pe de altă parte nedorit de nimeni.

— Mulţumesc, băieţi! Gata, la duş, anunţă Lucică Ţenescu, vorbele fiindu-i primite cu o exclamaţie generală de bucurie. Radu, rămâi o clipă, te rog.

Iuga se apropie. Antrenorul îl invită să stea jos, pe banca tribunei, lângă el; o fi obosit. Nu, nu este cazul...

— Radule, începe Ţenescu pe un ton mai aparte, aş vrea să te rog să mă înţelegi. Noi am încercat, dar clubul n-a fost de acord sau n-a putut., nu ştiu ce să zic...

Iuga se încruntă. Sunt probleme în legătură cu el? Asta ar fi o...

— Poimâine este plecarea la Bruxelles, continuă Ţenescu. Tu n-ai drept de joc, dar noi am vrut să faci, totuşi, deplasarea... Cu toate drepturile, fireşte; acum eşti al nostru. Ei bine... nu s-a aprobat.

Radu răsuflă uşurat. Nicio clipă nu se gândise că ar putea merge cu echipa. Ce să facă un jucător nelegitimat la un meci oficial? Oraşul... o fi el frumos, dar *Sportul* de performanţă nu e turism. „La „Înainte”, o asemenea

problemă nici nu s-ar fi pus” se pomeneşte Iuga reflectând, mirat că - în ultima vreme - se gândeşte din ce în ce mai des cum era dincolo.

— Îţi promit că e ultima dată când rămâi acasă, continuă Ţenescu încurcat, luând tăcerea băiatului drept semn de amărăciune şi deziluzie. De altfel, sper să-ţi dau, curând, o veste bună cu legitimarea...

— Asta... da, ar fi o treabă, răspunde Radu bucuros. Cu deplasarea... nu vă faceţi probleme, nea Lucică. Ştiam că nu merg; ce să caut, fără drept de joc? Urgentaţi transferul; pentru rest... e tot timpul.

Înţelegând că asta e tot, Radu porneşte şi el spre vestiar, să mai prindă apă fierbinte, aşa cum îi place să facă duşul. În urma lui, Ţenescu priveşte lung, străduindu-se să priceapă cine este, de fapt, noul său elev: băiatul uimitor de serios, modest, harnic şi prob, sau insul capabil de o trădare atât de urâtă ca aceea prin care a ajuns în echipa lui?

De la sală, Radu se îndreaptă spre garsoniera Ivonnei. Acolo locuieşte mai tot timpul, în aşteptarea apartamentului promis de club, dar condiţionat de cedarea celor două spaţii locative şi mai ales de căsătorie, mereu amânată nu de către el, ci de ea. Ivonne îl întâmpină bine dispusă.

— Noutăţi? întreabă ea, după ce-l sărută, ca întotdeauna când Radu se întoarce acasă.

— Nimic deosebit, răspunde băiatul, convins că spune adevărul, dar zâmbind încă de scena la care asistase în vestiar, înainte de plecare.

— De ce zâmbeşti? întreabă din nou Ivonne, uşor mirată, ştiindu-l atât de sobru, încât, uneori, nici gâdilat nu şi-ar arcui colţurile gurii, a destindere.

— Băieţii.... E o forfotă în echipă!... Să-i vezi pe toţi cu listişoare cu măsuri, cu tipare... Era să le spun eu povestea de-acum trei ani, cu nu mai ştiu ce echipă, parcă poloneză... Burcea, secretarul clubului, s-a dus la gară, să-i întâmpine. Seara, la masă, ne-a şi comunicat: „mâine, pe teren, n-avem treabă!” „De ce, nea Burcea?”, l-am întrebat, curios să ştiu cum de ne va fi atât de uşor a doua zi. „Păi...încă de pe peron au început să iscodească unde găsesc de cumpărat Gerovital - dar în cantităţi mai mari, carpete persane şi pantofi de lux. Apoi, mânzule, unde încep afacerile, performanţa s-a dus, a ieşit pe uşa din dos!” Şi - culmea! - aşa a fost.

— Când plecaţi? întreabă Ivonne, fără să dea semne că a amuzat-o istorioara lui Radu.

— Poimâine, dar... eu nu. Azi mi-au comunicat oficial.

— Cum? Nu pleci la Bruxelles? întreabă Ivonne, cu voce brusc schimbată.

— Normal. Merg doar jucătorii cu drept de joc, răspunde Iuga, mirat de întrebare, dar mai ales de ton. Ivonne se îndreptă spre telefon, întrebându-l grăbită:

— Ştii numărul lui Ţenescu de-acasă?

— Da, dar n-a ajuns încă; spunea că trece pe la...

— Dar pe-al lui Stoiciu? îi taie vorba Ivonne. Cu el trebuie vorbit, că el trage sforile...

— Care sfori? Ce să vorbim cu Stoiciu? încearcă să priceapă Iuga, şi când înţelege, din trei paşi este lângă telefon, reaşezând cu un gest hotărât receptorul în furcă. Nu vorbim cu nimeni. E inutil. Mi s-a spus clar: hotărârea conducerii clubului. Nu vreau să mă fac de râs.

Ivonne îl priveşte străin şi rece, luând într-un târziu mâna de pe telefon. După clipe lungi de tăcere penibilă, scoate din poşetă o hârtie, întinzându-i-o.

— Dar la mine te-ai gândit, dragule? Aveam şi eu o listişoară. Uite-o, aşa arată. Să vedem ce faci cu ea dacă stai acasă şi nu vrei să te compromiţi, insistând...

Uimit, Radu citeşte hârtia pe care sunt mâzgălite, în franceză, câteva denumiri de produse, probabil cosmetice, iar mai jos, pe româneşte, articole de îmbrăcăminte, cu măsurile notate în două sisteme: cel centro-european şi cel nordic.

— Am insistat să pleci de la asceţii lui Bârsan ca să-ţi mai vezi şi tu de interese... Că or fi bune gloria şi aplauzele şi devotamentul, dar de trăit se trăieşte cu haine, cu un săpun ca lumea, cu un flacon de...

— Dar, Ivonne, nu eşti nici dezbrăcată, nici lipsită de „un săpun ca lumea”, iar flacoanele... slavă domnului, nici nu mai încap pe poliţa din baie!

— Aşa e, dragule, însă nu le am de la tine. Nu ţi-am cerut, fii liniştit! Ştiu că nu ai cu ce, dar în Belgia puteai să mergi, dacă te zbăteai...

— Cum să mă fi zbătut? întrebă Radu, tot mai uimit.

— Simplu: „nu mă luaţi, plec”. Ia să-i fi spus aşa lui Ţenescu!

— Unde să plec?

— Oriunde. La „Înainte”, de exemplu. Da, da nu te uita aşa... Irina Prişcu, soţia preşedintelui, mi-a şi făcut o vizită de tatonare, cerându-mi să ne formulăm pretenţiile. Pricepi? Sunt dispuşi să trateze cu tine, să— ţi ofere ce vrei... Aici, casă... deocamdată nu ţi-au dat, deplasări - nimic... Numai transpiraţie, ca şi dincolo...

— Dar ce-ai vrea să fie? întreabă Radu revoltat de-acum, fără să aibă, totuşi, curajul devoalării.

— Nu ştiu; orice! Trei zile la Bruxelles, de exemplu, şi nu pentru mine - ca să nu zici că sunt egoistă - ci pentru tine! Mie să-mi fi adus o sticluţă cu parfum, un ruj de buze, o cârpă, un jurnal de mode, poftim, o prostioară, un fleac, ce s-o întâmpla! Nu ţi se pare firesc?

— Deci... să mă duc la Prişcu şi la nevastă-sa şi, după tot tapajul, să mă târguiesc ca la piaţă: vreau asta... şi asta... şi asta...?

— Nu te duce nicăieri, dragule. Stai acasă, trage ca plăvanul, munceşte şi lasă pe alţii să umble, să vadă, să aducă, să vândă, să ceară şi să obţină casă, serviciu...

— Ce serviciu să-mi dea Prişcu mie, student în anul III?

— Perfect! Atunci stai şi aşteaptă absolvirea... Dar hai să punem punct, că e penibil. Gândim diferit, Radule, încheie Ivonne, ca o concluzie la care, fără să vrea şi fără să-i convină deloc, el subscrie integral, înţelegând pentru prima dată mai concret, ce înseamnă în concepţia Ivonnei „un statut corespunzător valorii lui”. Oftând, îşi caută cărţile şi caietele peste care trebuie să se uite pentru seminarul de mâine.

...A treia zi dimineaţă, Iuga citeşte, împreună cu Miki Mureşan, grupajul ce domina pagina I a *Sportului*, titrat cu litere de o şchioapă: „Zi fastă pentru voleiul românesc: „Înainte” - victorie la Moscova, în faţa puternicei campioane a U.R.S.S.! „Unirea” - victorie la Bruxelles!” Cronicile nuanţează afirmaţia, şi pe bună dreptate; una este să învingi T.S.K.A. la ea acasă, cu 3-2 - după un joc senzaţional - şi alta să baţi tot cu 3-2 campioana Belgiei, echipă despre care ştia toată lumea că a ajuns în turul III numai din lipsă de adversari mai acătării... Oricum, victoriile sunt victorii, primul pas către calificarea pe ambele fronturi e făcut.

— Tu când joci, Radule? îndrăzneşte Miki o întrebare, ştiind că este strict retorică.

— Nu ştiu. Să-ţi spun drept, m-am săturat să aştept, răspunde Radu oftând, aşa cum face din ce în ce mai des în ultima vreme. „Of, dacă s-ar

putea repara ceva numai gândindu-te! Dacă numai prin gând s-ar putea şterge cuvinte rostite, fapte întâmplate...”

Liniştea şi întunericul nopţii îi fac bine. Cu privirile aţintite în tavan, Bârsan retrăieşte cu intensitate, ca în atâtea rânduri, întâmplările zilei. Ce zi! Ca şi cum hazardul nu i-ar fi programat suficiente evenimente - da, veritabile evenimente! - în cele douăsprezece ore de-abia încheiate, dis de dimineaţă s-a mai pomenit cu încă unul, neanunţat. Trandafir, directorul Institutului, o autoritate în domeniul construcţiilor, l-a chemat şi i-a propus, nici mai mult nici mai puţin decât să preia conducerea unei secţii ce urma să ia fiinţă pentru proiectarea unui obiectiv de maximă importanţă şi complexitate. Directorul n-a fost prea explicit, n-are încă mandat să vorbească despre lucrare nici colaboratorilor apropiaţi, dar din cele câteva propoziţii destul de vagi, conţinând totuşi „indiscreţii programate”, Bârsan a înţeles că este vorba de o lucrare subterană uriaşă, de nivel mondial. Auzise mai demult că atacarea proiectării Metroului bucureştean este iminentă - probabil că despre el este vorba - dar nu-şi imaginase niciodată că se va gândi cineva la el pentru o astfel de treabă. Directorul vrea să ştie cum stă el cu timpul, mai ales în perspectivă; dacă la vară şi în continuare are de gând să continue cu *Sportul*... Problema are bătaie lungă, nu intră „pe rol” imediat, dar în 3-4 luni va începe adunarea documentaţiei, lucrările de organizare a secţiei, poate călătorii de documentare... Dacă acceptă postul - şi ar fi o prostie să nu-l accepte! - toate îi vor solicita timp, poate absenţe îndelungate din Bucureşti şi din ţară...

— Şi credeţi că eu aş putea să?... a încercat Bârsan să-şi exprime îndoielile, ameţit de perspectiva deschisă din doar câteva fraze.

— Nu cred; sunt sigur, i-a tăiat-o directorul. Un om ca tine îmi trebuie, dar cu capul la proiect. Cu tot capul, înţelegi? Că de ţinută.... ce să mai spun? Văd că eşti îmbrăcat ca un şef din cap până-n picioare, ai fi bun şi de ministru, a încheiat directorul pe glumă, privindu-i cu sinceră admiraţie costumul bleu-marin de mare gală şi perfect croit, cămaşa scrobită, de un alb-imaculat, şi cravata sobră dar rafinat asortată la costum.

Bârsan a ieşit de la Trandafir plutind. N-a dat deocamdată niciun răspuns; a cerut o zi-două, să se gândească exact aşa cum i-a cerut directorul: repede şi bine.

De la institut, a alergat într-un suflet la sală să urmărească măcar câteva minute antrenamentul voleibaliştilor sovietici, cărora - diseară - le oferă

revanşa în Cupă, şi apoi să participe împreună cu oaspeţii la conferinţa de presă, solicitată insistent de redacţiile bucureştene. A privit cu admiraţie execuţiile ruşilor, care şi aşa, uşoare, urmărind mai mult acomodarea cu terenul, îţi încântau ochii. S-a întrebat, chiar, prin ce minune a reuşit să-i învingă acasă, înţelegând însă, din starea lor de spirit şi din felul cum se mişcau, că au venit să se bată şi să se califice mai departe. Cele văzute l-au făcut şi mai circumspect în declaraţiile pentru ziarişti. Deşi i-a fost cerut cu insistenţă, s-a abţinut de la orice pronostic, în timp ce fostul lui adversar de pe vremea când juca în „naţională”, Saneev, acum antrenorul TSKA-ului, a promis victorie la exact atâtea puncte diferenţă câte îi sunt necesare pentru calificare. Treaba l-a cam indispus pe Bârsan. Cineva l-a întrebat dacă va începe jocul tot cu foarte tânărul Mircea Darie, revelaţia meciului de la Moscova, omul care - spre surprinderea generală - a înclinat acolo balanţa victoriei. La răspunsul afirmativ al lui Bârsan („da, încep cu el şi-l ţin în teren atâta cât rezistă; îmi este foarte util...”) ziaristul a „plusat”, dorind să ştie dacă, după opinia lui Bârsan, recenta descoperire şi achiziţie a echipei campioane, are şanse să ajungă un nou Radu Iuga.

— Sper că nu, a răspuns meşterul scurt, parcă şi mai posomorât. După replică, nimeni n-a reuşit să mai scoată vreun cuvânt de la el, în afara vechiului său prieten Saneev, antrenorul sovieticilor, pe care l-a înţeles şi l-a scuzat pentru „războiul psihologic” declanşat prin declaraţia de presă şi care, de altfel, după întâlnirea cu ziariştii, i-a şoptit la ureche fără serviciile translatorului, să nu cumva să-l audă jucătorii săi:

— Mitia... Esli ne budet, nicevo! Eşcio dalşe... (Mitia, dacă n-o să fie, nu-i nimic! Mergem mai departe, ar suna traducerea liberă a cuvintelor lui Saneev...)

„Micuţul japonez de la Universiadă nu mi-ar fi mărturisit niciodată treaba asta, şi probabil nici n-ar fi gândit-o”! nu s-a putut abţine Bârsan să reflecteze pe marginea replicii vechiului său amic, simţindu-se cumva mai liniştit că diseară va avea de luptat cu un antrenor căruia nu-i este complet străină filozofia resemnării, chiar exprimată în glumă.

De la sală, a prins un taxi, ca să ajungă în ultima clipă la primărie, unde întâmplarea făcuse ca tocmai azi, în ziua aceasta încărcată de evenimente, să-i fie programată căsătoria. Mioara, prevăzătoare şi înarmată cu răbdare (ştia programul lui Mitică) venise mai devreme, să „prindă rând”. Îl aştepta,

însoţită numai de Irina şi Ilie Prişcu, emoţionată ca o domnişoară de pension.

— Sper că n-ai mai spus nimănui, a murmurat ea, luând buchetul frumos aranjat din mâinile meşterului, achiziţie nesperată, de ultim moment, găsit chiar în piaţa Amzei, unde-l lăsase taxiul.

— Fii liniştită, suntem numai noi, a răspuns Bârsan. Dacă nici ei n-au divulgat nimic, a adăugat, făcând un gest spre familia Prişcu în a cărei discreţie „tinerii căsătoriţi” îşi puneau toate speranţele, atunci... am scăpat. Peste două duminici, însă, te previn: o să vină frate-miu Ilarie şi mama, din Vrancea.

— Să vină, Mitică, dar nu acum...

N-a fost după gândul lor. Cu câteva clipe înainte ca familia Bârsan să fie invitată în faţa ofiţerului stării civile, au năvălit toţi cei opt băieţi din echipă, gâfâind de alergătură. Vinovatul: Sandu Pârlog, care, făcându-şi drum pe la Ancuţa, la spital, să-i lase portocale şi cărţi, a aflat vestea de la fată şi a convocat telefonic pe toată lumea; numai el ştie cum i-a găsit. Înmânându-le „buchetul din partea echipei” şi rostind urările de rigoare, Sandu a precizat:

— Florile... la primărie; cadoul, la sală: 3-1.

Şi exact 3-l a fost. Băieţii s-au ţinut de cuvânt cu un efort superb, deşi la un moment dat, miile de oameni prezenţi în tribune au avut senzaţia că mica trupă a campioanei noastre va exploda. Setul patru, ultimul, a durat 51 de minute! Cât un meci. La 2-1 pentru „Înainte”, TSKA-ul a aruncat în joc toată forţa şi experienţa unei şcoli de volei strălucite, începând să domine întrecerea exact când Darie, sufocat „dădea în primire”, după ce, până atunci, se descurcase minunat, mai ales la fileu. Şi din nou, „bătrânul” Moşuleţ, trimis în teren să moară sau să învingă, a început să facă minuni, strângând rândurile defensivei, îndemnând, încurajând, admonestând, implorând, chinuindu-se în atac să păcălească un blocaj mai înalt decât săritura lui, şi - incredibil! -reuşind, alunecând pe burtă câte 2-3 metri după mingi imposibile spre a i le trimite lui Pârlog la fileu, singurul jucător român căruia defensiva oaspeţilor n-a putut să-i oprească niciun atac. La 21-21, jucători şi public, epuizaţi nervos, aşteptau sfârşitul, oricare, numai să se pună capăt tensiunii... Atunci a reintrat Darie, după aproape jumătate de oră de odihnă pe bancă, alături de Bârsan. Cu el la fileu şi cu Pârlog în defensivă, din două plonjoane ale lui Sandu, cu pas direct, şi două atacuri

scurte, s-a terminat totul. Când mingea a bubuit de podea şi tabela de scor s-a schimbat pentru ultima dată, încremenind la 23-21, Darie a căzut, moale, într-o rână. Coechipierii credeau că de bucurie, aşteptându-l să vină, să se prindă şi el în îmbrăţişarea tuturor, dar puştiul a rămas acolo, intrigându-i pe toţi cu nemişcarea. Leşinase, După câteva clipe, stropit cu puţină apă rece, masat uşor la tâmple, şi-a revenit. „Emoţia”, a bâiguit el, extenuat, făcându-l pe Bârsan să priceapă că nu poate cere unui copil ceea ce obţine de la băieţii lui, şmotruiţi ani de zile, „lucraţi” fibră cu fibră, pregătiţi exemplar pentru regimul de efort epuizant impus de antrenor; altfel, îl dă peste cap.

Apoi seara.... Dar până seara, spitalul. Of, ce bucurie pe Ancuţa, când fetiţa i-a văzut pe amândoi trecând pragul rezervei în ţinută de gală, şi când Mioara, cu „buchetul miresei” în mână, s-a aplecat asupra ei, sărutând-o şi şoptându-i cu lacrimi în ochi:

— Acum, draga mamei, acum... poţi să-l săruţi pe tata. Suntem Mioara şi Ancuţa Bârsan...

Iar seara, după meci, după bucuria victoriei, după cupa de şampanie ciocnită în cinstea evenimentelor... Alături, respiraţia liniştită a Mioarei se agită o clipă. Femeia se mişcă în somn, strângându-se lângă el, căutându-l instinctiv cu mâna prin întuneric, apoi îşi lipeşte obrazul de umărul puternic al celui care, acum, este soţul ei.

— Nu dormi? şopteşte ea toropită de somn.

— Nu încă. Adorm şi eu... Hai, odihneşte-te, nu-mi purta grija...

Capul Mioarei se lasă, moale, pe umărul lui; cuvintele pe care, probabil, vrea să le mai rostească mor pe buze, apoi respiraţia i se aude din nou, la fel de uşoară ca adineauri. În ciuda nesomnului, Bârsan simte o stare de bine, o linişte interioară cu care nu este deloc obişnuit. La el, până acum, chiar şi bucuriile veneau agitate, uneori de-a dreptul chinuitoare, pentru că succesul - aproape singura bucurie trăită ani de zile -îi aducea întotdeauna întrebarea: „şi acum?”, întrebare cumplită pentru o fire ca a lui Bârsan. Da, şi în clipa asta se gândeşte la ce va fi. Propunerea lui Trandafir îl preocupă („formidabil! N-am găsit o clipă de răgaz, toată ziua, să-i spun Mioarei noutatea”); victoria îl bucură şi ea... Pe toate le simte însă alt fel decât în nopţile de insomnie frământată din trecut. Are un punct de sprijin: femeia de lângă el. Oare de ce a aşteptat atât? De ce a lipsit-o de sprijinul şi prezenţa lui? iar el, - de ce s-a lipsit ani de zile de certitudinea şi tihna pe

care simpla ei prezenţă, respiraţia liniştită, obrazul catifelat încă, îl fac să le trăiască?

„Şi acum?”, se surprinde Bârsan întrebându-se, pentru că - în mod obiectiv - se află în pragul unor decizii cruciale; dar întrebarea nu-l mai sperie. Constatarea îi dă un soi de bucurie netrăită încă: bucuria victoriei împotriva lui însuşi. Deci... şi acum? Şi acum... vom vedea, îşi răspunde meşterul, fericit că, în fine, a ajuns la filozofia simplă şi sănătoasă de care n-a fost capabil o viaţă. Căutându-şi o poziţie mai comodă, însă mişcându-se cu grijă, să nu sperie, cumva, somnul fiinţei dragi de lângă el, Bârsan închide ochii şi adoarme.

Şedinţa biroului federal, programată în ajunul revanşei „Înainte” - „Unirea” din returul campionatului, avea anunţat un singur punct la ordinea de zi: „Măsuri pentru încheierea cu succes a prezenţei echipelor noastre în Cupa campionilor Europei”. Ce măsuri? - s-au întrebat unii, citind convocatorul sau ascultând enunţul rostit la telefon de Macovei, secretarul federaţiei. De-acum... cele două tabere să se pregătească serios, să muncească şi să aştepte sorţii; altceva... cine, ce să le mai facă? Situaţia e cunoscută; în competiţia europeană au rămas patru concurenţi: echipele româneşti, „Dukla” - Praga şi „Dinamo” - Berlin. Deci: ori o semifinală românească, adică o prezenţă sigură în finală, ori... luptă pe două fronturi pentru ceea ce depăşea chiar şi cele mai optimiste pronosticuri: o finală românească! „Înainte”... da, fusese creditată cu şanse, deşi după plecarea lui Iuga, mulţi s-au îndoit că rândurile sărăcite valoric se vor putea strânge într-atât, încât să învingă cele mai puternice şcoli de volei din Europa, pe care sorţii - ca un făcut - le-au tot scos în calea elevilor lui Bârsan parcă anume să-i încerce de ce sunt - de ce mai sunt - în stare. Despre „Unirea”însă, nimeni nu crezuse că va ajunge până aici, dar iat-o, e gata să atace semifinala, poate chiar...

Şedinţa a durat foarte puţin. La început, cei doi antrenori au informat, scurt, cum stau cu pregătirile, unul - Bârsan - simţind, celălalt - Ţenescu - ştiind precis că referatele lor verbale nu sunt altceva decât preambulul la o altă discuţie.

Stoiciu înaintase un memoriu abil argumentat care, în esenţă, cerea legitimarea imediată a lui Radu Iuga. Nu pentru campionatul intern, fireşte. Acolo... regulamentul e clar: dacă un jucător a apărut o dată într-o echipă, transferul i se acordă numai după încheierea campionatului. Mai mult:

„Unirea” nu-l solicită pe Iuga nici măcar pentru Cupa campionilor, dacă sorţii vor hotărî, cumva, o semifinală românească. N-ar fi drept ca una din echipe să intre în finală folosind jucătorul celeilalte... Dar nu e păcat ca Radu Iuga să stea pe tuşă, când „Unirea” va lupta cu jucătorii cehi sau germani? Prezenţa lui în teren ar însemna, absolut sigur, şansa maximă pentru un eveniment într-adevăr extraordinar: o finală românească într-o cupă europeană, fapt nemaiîntâlnit în niciun alt sport de echipă! În plus, transferul este perfect legal! Şi atunci? Nu e păcat ca o problemă strict subiectivă, o neînţelegere, o rivalitate internă, să greveze asupra competitivităţii noastre pe plan internaţional? O finală românească în Cupa campionilor ar transforma Bucureştiul, indiscutabil, în capitala voleiului continental. Asta am avea de pierdut, lăsându— ne conduşi de sentimentalism, de criterii subiective, neacordând drept de joc imediat celui mai valoros voleibalist român care, acum, stă pe tuşă.

După ce Stoiciu a terminat de citit memoriul, s-a lăsat o linişte mormântală. Hotărârea plutea în aer; cei prezenţi simţeau că totul duce spre decizia pentru care pledează memoriul, dar pe care nimeni - afară de cei interesaţi direct - nu o aproba cu conştiinţa împăcată. Toţi ochii sunt aţintiţi asupra lui Bârsan, deşi nimeni nu e dispus să-i susţină privirile scrutătoare, uşor ironice şi parcă mai puţin încrâncenate decât de obicei. După zeci de secunde de tăcere grea, jenantă, ruptă o singură dată de îndemnul lui Ispas: „Hai, fraţilor, să vă auzim părerea...”, Bârsan ridică două degete, anunţându-şi intenţia de a spune ceva. La gestul meşterului, un sentiment de uşurare îi cuprinde pe toţi; măcar ştim cum stăm şi pe ce picior dansăm...

— De obicei, începe Bârsan, se spune „ca să nu lungim discuţia”...Aici nu se potriveşte formula. Eu propun alta: „ca să nu începem discuţia”, pentru că o discuţie de fond despre echitate în sport, cu aplicaţie la cazul nostru, ne-ar lăsa un gust amar. Cel puţin unora... Şi tocmai acum, când trebuie să ne adunăm toate puterile, să facem faţă, dacă sorţii ne vor da şansa unei prezenţe pe două fronturi... Pe scurt, ca să nu începem discuţia, propun să votaţi pentru. Aş vota şi eu, dar n-am dreptul; nu sunt membru al biroului federal, dar pe preşedintele meu, Ilie Prişcu, îl rog - amical şi oficial - să o facă. Altceva nu discut.

Bârsan s-a aşezat într-o linişte şi mai adâncă. La întrebarea lui Ispas „cine este pentru?”, s-au ridicat toate mâinile celor cu drept de vot, în timp ce câteva capete - nu toate - s-au plecat, jenate, iar majoritatea privirilor au început să fixeze puncte imaginare din tavan sau chiar din balcoanele

blocului de vizavi, observate prin fereastră cu o subită atenţie. Vocea uşor nesigură a lui Ispas - aşa cum nu i-o mai auzise nimeni de multă vreme -a rezumat hotărârea, repetând-o, ca să nu fie vorbe mai târziu:

— Aşadar, Radu Iuga primeşte drept de joc pentru „Unirea”, valabil numai pentru meciurile din Cupă. Hotărârea biroului se aplică numai dacă „Unirea” va avea ca adversar, în semifinale, fie campioana Cehoslovaciei, fie pe germani. Dacă sorţii vor hotărî o semifinală românească, totul rămâne pe loc până la toamnă, în perioada reglementară de transferări. Cu acestea... urăm succes celor două echipe.

Aşa s-a rezolvat „cazul Iuga”. În spiritul unor comandamente ce nu pot fi omise ori subapreciate, dar cu sentimentul general că votanţii au aprobat o măsură ce s-ar fi cuvenit cel puţin discutată pe toate feţele şi în toate implicaţiile posibile.

A doua zi, „Înainte” şi „Unirea” s-au înfruntat în returul campionatului, într-un joc ce a umplut până la refuz tribunele sălii „Floreasca”. După aproape trei ore de luptă, încheiată din nou cu victoria campionilor— dar după cinci seturi distrugătoare, toate la limită şi cu prelungiri - spectatorii au plecat spre case storşi de puteri şi cu convingerea că asistaseră la cea mai spectaculoasă încleştare de forţe ce putea fi văzută între două echipe din ţară. Viitorul foarte apropiat avea să dovedească dacă se înşelau sau nu, dacă se poate şi mai mult...

Pe teren, după ultimul punct, punctul victoriei - venit chinuitor de greu - Bârsan şi-a îmbrăţişat băieţii cu mai multă recunoştinţă şi căldură ca oricând, şi parcă altfel: ca la o despărţire. Nu luase încă nicio hotărâre, deşi Trandafir îl aştepta şi-l presa. Ce văzuse în teren, de pe bancă, îi făcuse inima mică de tot: o victorie ca un cântec de lebădă. O victorie plătită cu sânge, smulsă numai printr-o voinţă extraordinară - pentru care n-o să le poată mulţumi niciodată aşa cum merită, de fapt, băieţilor lui. Dacă rămâne, asta-l aşteaptă de-acum: muchea de cuţit, sau poate... mai rău; nu poate, ci sigur. Creşte Darie, dar se duc Băjenaru şi Stratulat... Să plece? Gândul îi apasă cunoştiinţa. Nu-l linişteşte nici măcar argumentul că îi lasă campioni; al treilea titlu consecutiv, acum parafat, gata... Dar cucerit... cum? Cu un 3-2 în retur, chinuit, în timp ce, la primul test, îşi spulberase adversarul! „Cât am pierdut în trei-patru luni!” Mai departe nu are curaj să se gândească. Până când... amintirea figurii lui Ţenescu, urmărind cu atenţie voturile - inutil, de altfel, pentru că se ridicaseră toate mâinile (şi culmea – la

îndemnul lui!) - l-a făcut să vadă roşu înaintea ochilor. „Chiar aşa? Chiar să fi venit vremea lui Ţenescu? Nu. Nu încă. Te-ai grăbit degeaba să-mi pui cruce, Lucică, scumpule. Am o poliţă de plătit, măcar aşa, de amorul artei!... O bătaie să-ţi mai dau. Una singură, dar s-o ţii minte toată viaţa! Pe urmă...”

După încă două zile, telexurile anunţau decizia sorţilor: în semifinale, „Înaintea” - „Dukla” Praga şi „Unirea” - „Dinamo” Berlin.

„Deci... încă o probă de foc. Cum mi-o fi norocul...” Furios că s-a surprins rostind în gând cuvântul interzis băieţilor lui („ce-i aceea noroc?”), Bârsan a şi început să-şi facă socotelile: deci, de mâine...

15. Varianta „vis frumos” se validează

Iuga urcă scările celor două etaje în grabă şi cu emoţie. Ar vrea să sară câte două trepte, cum face uneori, dar sacul de pe umeri şi mai ales sacoşa de voiaj ce atârnă kilograme bune îl împiedică. Ajuns în faţa uşii de stejar masiv, apasă butonul soneriei scurt şi repetat, apoi aşteaptă. Dinăuntru nu se aude nicio mişcare. Contrariat, Radu scoate cheile, descuie şi intră. Se aştepta să o găsească acasă pe Ivonne. De fapt, spera să-l întâmpine la aeroport. Probabil că n-a putut, a fost reţinută la spital; sigur aceasta e cauza absenţei de-acasă tocmai azi, când ştia că el se întoarce de la Berlin, şi încă victorios. Prima să apariţie la „Unirea”, primul meci internaţional din „seria nouă”, prima deplasare cu Ţenescu, prima victorie - preţioasă cât trei sferturi din calificarea în finală! E ceva, nu?

Radu îşi dezbracă haina groasă, aruncând-o pe un fotoliu, şi deşartă sacoşa, întinzând conţinutul pe pat. Câteva minute dacă mai întârzie Ivonne, are timp să pună la punct „regia” sărbătoririi... Din maldărul de pachete şi pacheţele, băiatul alege cu grijă cele două materiale de rochii, punându-le la vedere, apoi punga cu săpunuri, spray-uri şi cosmeticale; alături - cutia cu pantofii eleganţi, de seară. Din sacul rămas în hol, scoate cu grijă tortul ambalat măiestru în cilindrul de carton, cumpărat în ultima clipă, la aeroport, ca să nu se topească glazura. Da, s-a păstrat perfect, juri că vine din bucătărie - via frigider, nu de la Berlin, via Praga... Desfăcându-l din ambalaj, Radu îl plasează exact în mijlocul mesei, punând în dreptul celor două scaune din capetele ovale, unde vor sta el şi Ivonne, cele două şervete de pânză brodate cu albastru, cele două farfurii superbe, tot alb-albastru,

porţelan cu cobalt, şi cele două cupe din cristal de Boemia, pentru şampanie, toate - cumpărate din Berlin, după 3-4 ore de alergătură şi o sumedenie de socoteli „la frăncuţ”, să-i ajungă banii. In mijlocul mesei, lângă tort, aşază sticla cu şampanie - aceasta, ce-i drept, luată de la „Alimentara” din colţ. Are şi în buzunar ceva pentru Ivonne, dar broşa de chihlimbar, cu montură de filigran argintat, cere altă „regie”, în alt moment... Strângându-şi lucrurile sale în sacoşă (toate, vechi; pentru el şi pentru părinţi n-a cumpărat de la Berlin niciun cap de aţă...), Radu îşi admiră opera, frecându-şi mâinile şi trăind cu anticipaţie bucuria surprizei, când Ivonne va...

E trecut de 18. În aşteptare, se întinde pe unul din fotoliile joase, moi, în care te cufunzi ca într-o scoică. Îşi aminteşte că, de la aeroport, a cumpărat „Informaţia”. Se ridică, scoate ziarul din buzunarul hainei şi caută, înfrigurat, amănunte. Din Berlin, rubrica sportivă consemnează doar scorul (3-2 pentru „Unirea”), cuvenitele felicitări pentru victorie şi convingerea comentatorului că una din echipele româneşti a pus un picior zdravăn în finala Cupei campionilor Europei. În deplasare, cu Iuga în formaţie - nu uită ziarul să menţioneze - , „Unirea” a câştigat pe merit. Scorul trebuia să fie şi mai categoric, după cum apreciază cronicarul. Cât despre „Înainte”, care a susţinut „acasă” prima manşă a dublei întâlniri cu „Dukla”... ei, aici se complică lucrurile. Victorie, e drept, dar chinuită. Ziaristul scrie textual: „Ieri, campionii ne-au arătat - pentru a doua oară în acest sezon - faţa nouă şi nedorită a unei echipe care, din excepţională, a rămas numai foarte bună. Acesta e paradoxul, şi poate, ghinionul: adversarul ce îşi va juca peste două săptămâni cartea calificării acasă, la Praga, deţine o asemenea clasă, încât numai super-clasa ar putea avea, acolo, câştig de cauză. Nu ştim ce se poate face în două săptămâni, dar ceva trebuie făcut. Altfel,,..”

Radu pune ziarul la o parte, îngândurat. Aseară, deci, Bârsan a condus mereu, dar n-a mai reuşit desprinderea. Şi-l aminteşte pe meşterul, în minutul de odihnă cerut anume, sau la pauza dintre seturi: cu o privire, cu un gest, cu un cuvânt - „acum”! -declanşa furtuna. Atacul trăsnea mingea paralizant, blocajul devenea atac iar plonjoanele în linia a II-a nu lăsau nicio palmă de podea liberă pentru mingea care efectiv, nu avea unde să cadă în terenul campioanei! Ce „serii” extraordinare! 6-7 puncte, fără schimbare de serviciu... Ce derută la adversar! Ce vacarm în sală! „Da, au fost vremuri frumoase”... Avea meşterul o intuiţie extraordinară a clipei când trebuie declanşat iureşul... Cuvântul „acum!” parcă-i hipnotiza. Intrau în teren ca

vrăjiţi, totul devenea posibil. „Ce ne făcea? Cum reuşea?” se întreabă Radu, zâmbind vag amintirilor. „Ei - ce-a fost, a fost! Nici ieri nu mi-a mers rău - mie, cel puţin. Trupa meşterului însă... se pare că...”

Din hol, se aude un zgomot de cheie în broască. A venit! Radu îşi simte inima bătând mai puternic. Ivonne intră în vestibul, îşi lasă haina la cuierul mare, sculptat, apoi - văzând sacul lui Radu - grăbeşte pasul, încercând, fără prea mult succes, să-şi schimbe mina obosită şi plictisită cu care s-a întors.

— Oooo!... exclamă ea, din uşă, admirând, subliniat, priveliştea. Bine-ai venit, dragule!, spune în continuare, gratulându-l pe Radu cu un sărut şi trecând în revistă „expoziţia” de pe pat, apoi obiectele de pe masă. Cu una din farfurii într-o mână şi cu un şervet de pânză în cealaltă, Ivonne zâmbeşte, comentând îngăduitor: „drăguţ din partea lor. Cam sărăcuţ, ce-i drept. Să vă fi dat măcar câte şase, dar... mă rog; calul de dar nu se caută-n gură”.

— Este cadoul meu, nu al lor, precizează Radu, lovit ca de o insultă.

— Daa? Ia-uite! - se miră Ivonne, privindu-le încă o dată şi încercând să pună în priviri mai multă bunăvoinţă. Drăguţe, drăguţe... Le bag în servantă, să nu le spargem, spune ea repede, şi cele două farfurii dispar în dulapul din colţul camerei, împreună cu cele două cupe de şampanie şi cu şervetele. Pune tu două farfurioare de tort, dragule... şi pahare, te rog, până încerc eu pantofii, aruncă ea din mers, aşezându-se pe pat şi străduindu-se să-şi vâre piciorul drept într-unul din pantofi, fără să reuşească. Fir-ar ai naibii de friţi, cu numerele lor chisnovate! exclamă Ivonne, trăgând de bareta pantofului. Când observă expresia feţei lui Radu, adaugă repede: nicio problemă, chiar mâine-i mărit. Cât ai dat pe ei? Oricum cer peste şase sute, dar aşa, ca chestie, să ştiu cum stăm... Da, săpunurile sunt bune, turuie ea într-o vorbărie întreruptă numai de gesturi, mirosind săpunurile, citind inscripţiile de pe cele patru spray-uri şi probându-le dispozitivul de funcţionare, controlând cele două tuburi de ruj şi agitând sticluţa cu ojă, să-i poată vedea mai bine nuanţa. Cu astea... ai brodit-o, dragule, încheie ea „inventarul” pungilor şi, privind cam ciudat materialele de rochii spre care întinde mâna, pipăie superficial unul din cupoane, dar îl lasă repede şi, fără niciun comentariu sau apreciere, îl înfăşoară împreună cu celălalt, aruncându-le pe amândouă într-un raft al şifonierului, alături de alte materiale nelucrate. Bravo, te-ai descurcat... Aşa mică e diurna voastră? încheie Ivonne capitolul, ca o concluzie, sub privirile uluite ale lui Radu. Doamne, cum îşi

imaginase bucuria cadourilor şi întrebările despre meci, întrebări ce nu vin, de parcă s-ar întoarce dintr-o excursie, nu de la o victorie atât de...

— Hai, deschide şampania, să bem; mi-e o sete!.... îl invită Ivonne. Da' ce te-ai şifonat aşa? Nu-ţi fă probleme cu pantofii, ţi-am spus că nu rămân în pagubă. Scuză-mă o clipă...

Tot vorbind, Ivonne dispare în baie, de unde se întoarce după câteva minute, găsindu-l pe Radu exact aşa cum l-a lăsat: în picioare, în mijlocul camerei, dezorientat. Femeia înţelege rapid cât de grav a greşit. Încălzindu-şi expresia feţei şi tonul, reia conversaţia - de fapt monologul, încercând să schimbe diapazonul:

— Dezbracă-te, fă un duş, refrişează-te, că eşti de pe drum... Dar pentru tine? întreabă ea, rotindu-şi ochii prin cameră. Ia să văd ce ţi-ai adus...

Privirile îi cad pe o pereche de mănuşi bărbăteşti, îmblănite, din piele de cea mai bună calitate, aşezate pe colţul comodei. Le ia, le pipăie şi cu voce - de data asta - sincer admirativă, îşi complimentează iubitul:

— Ei... da! Superbe... Să le porţi sănătos.

Iuga priveşte şi el mănuşile, năucit. Sunt aproape noi, dar o examinare mai atentă nu lasă dubii: au fost purtate. Târziu, reuşeşte să articuleze cu glasul alterat:

— Mulţumesc, dar... nu sunt noi şi... nu sunt ale mele.

— Ce vrei să spui? ridică Ivonne tonul, albindu-se la faţă.

— Ce-ai auzit, răspunde Radu cu o stăpânire de sine ce-l miră şi pe el; nu sunt mănuşile mele, nici vechi, nici noi. Nu le-am văzut de când sunt, nu eu le-am lăsat aici, în dormitorul tău. Absolut sigur, acum trei zile, când am plecat, mănuşile astea bărbăteşti nu erau în casă.

— Insinuezi că....

— Nu insinuez nimic, Ivoune; ţi-am răspuns la întrebare.

— Bine că ne-am pricopsit şi cu gelozie, exclamă ea. Asta ne mai lipsea! Acum... ce vrei? Să-ţi spun că nu ştiu ce e cu ele? Să mă jur? Să mă blestem? Ei bine...

Din nou, Radu îi taie vorba cu o prezenţă de spirit şi cu o detaşare de care n-a fost niciodată capabil în faţa Ivonnei:

— Nu e nevoie, draga mea! Între nişte păcătoase de mănuşi bărbăteşti şi logodnica mea, bineânţeles că am să-mi cred logodnica! Astea - continuă el

cu un gest spre „corpul delict” - au venit prin cine ştie ce miracol, aduse de cine ştie ce duh sfânt... sau, mă rog, există şi duhuri necurate...

— Termină odată cu circul! ţipă Ivonne, cu furia celui lipsit de argumente însă hotărât să nu cedeze nici în faţa evidenţei. Şi dacă mă iei aşa... sunt un om liber şi nu permit nimănui să...

— Om liber? Eşti un om liber? Deci... asta înseamnă, pentru tine, libertatea? Apoi, draga mea, asta trebuia s-o ştiu şi eu.

— Nu-ţi permit! Să ieşi din casa mea şi să mă laşi în pace! îşi pierde femeia controlul, arătând uşa cu degetul întins, întocmai ca lui Bârsan nu cu mult timp în urmă.

Iuga se apropie de ea cu paşi hotărâţi şi cu un calm ce o sperie mai mult decât o criză de isterie.

— Uite ce este, Ivonne; ca să fiu lângă tine am înfruntat o lume şi am renunţat la tot. La tot, înţelegi? Am făcut ce mi-ai cerut, exact cum ai vrut, fără să mă întreb dacă este bine sau rău. Dar dacă, la capătul acestui drum - care, omeneşte, m-a costat şi mă costă încă - aflu o pereche de mănuşi bărbăteşti în dormitorul tău şi nicio explicaţie pentru ele - nici măcar o minciună! - , plus afirmaţia că eşti om liber, apoi, draga mea... nici nu e nevoie să mă dai tu afară. Plec singur. Când vei avea o explicaţie plauzibilă, să mă cauţi, încheie Iuga, îmbrăcându-şi liniştit canadiana, luându-şi sacoşa de lângă uşă, sacul de echipament din vestibul, dând bună seara şi ieşind din casă sub privirile stupefiate ale Ivonnei, convinsă până în clipa asta că Radu nu va fi niciodată capabil de o asemenea reacţie.

Iuga a făcut o groază de timp până acasă. N-a avut răbdarea să aştepte troleibuzul. Cu sacul pe umăr şi cu sacoşa - acum sensibil mai uşoară - pe braţul drept, a luat-o pe jos. Frigul neaşteptat al serii de sfârşit de martie l-a mai dezmeticit; când a ieşit din casa Ivonnei, simţea că-i fierb creierii. Nici măcar n-a apucat drumul cel mai drept; a hoinărit aşa, cu bagajul după el, ocolind prin fel de fel de străduţe pe care nu mai trecuse niciodată, până nu şi-a mai simţit picioarele şi mâna dreaptă.

Când a ajuns, în sfârşit, Ivonne îl aştepta în camera lui micuţă. Lui Radu i s-a părut că are ochii roşii, plânşi. Pe masa strâmtă, de pe care femeia adunase cărţile şi hârtiile, se aflau tortul, sticla de şampanie şi nişte pateuri. Cum a intrat, Ivonne s-a apropiat de el, rugându-l printre lacrimi.

— Mă ierţi? Iartă-mă, dragule.... Mi-am ieşit din minţi... Sunt obosită, azi noapte am făcut o jumătate de gardă, la spital, pentru o colegă, apoi am avut

o zi îngrozitoare... Şi... nu suport suspiciunea; mă scoate din fire... Acum ştiu exact cine a fost la mine. Dacă vrei, mâine, chiar mâine te întâlneşti cu Dorina şi Andi, - sigur ale lui sunt - ca să te convingi. Dacă m-aş fi gândit o clipă, dacă nu m-ai fi exasperat cu bănuiala... Iar despre ce mi-ai adus de la Berlin... îţi mulţumesc din inimă. N-aş vrea să crezi că... Dimpotrivă, sunt minunate!

Primul impuls al lui Iuga este să scoată din buzunar cutiuţa cu broşa de chihlimbar montat în filigran argintat şi să o ofere musafirei neaşteptate, ca semn de împăcare. Un impuls mai puternic decât el îl opreşte, totuşi, să facă gestul. De ce - n-a înţeles. Şi nimic din tot ce-a urmat în acea noapte - aparent, una din nopţile lor frumoase de dragoste - n-a putut alunga imaginea unor mănuşi de piele îmblănite, a degetului întins, arătând uşa, şi nici vocea stridentă a Ivonnei, proclamându-şi libertatea. Apăruse îndoiala.

...A doua zi, la facultate, din nou forfotă în jurul eroului întors de la Berlin. Reapariţia numelui Radu Iuga, scris cu majuscule - cel mai bun de pe teren! - a declanşat iarăşi interesul unanim. Întocmai ca altădată, întrebările curg, discuţiile nu contenesc, amănuntele sunt sorbite cu nesaţ; Radu a redevenit centrul atenţiei generale. În pauza mare, Miki Mureşan, fericit că, din nou, are ce „vinde” curioşilor, oferă şi el o bombă amicului său.

— Radule, îţi spun una... trăsnet; cazi jos şi mori! Dar... rămâne între noi, da?

— Zi, bătrâne; tac ca mormântul.

— Ţin-te bine: Cristina se mărită.

Cuvintele îi explodează în urechi absolut inexplicabil. „Cert; am intrat în zodia reacţiilor paradoxale, ca să nu zic alt fel! Ieri, cu Ivonne mi-am ţinut firea uimitor, în timp ce acum mă dă gata un fapt ce nu mă priveşte...” Chiar nu-l priveşte? Radu nu ştie ce să-şi răspundă, însă după ore, este lângă Cristina, în aşa fel încât s-o poată însoţi măcar câţiva paşi. Fata îi înregistrează prezenţa nu fără mirare, dar nimic nu-i trădează starea de spirit atunci când răspunde apelului, potrivindu-şi paşii cu ai băiatului pe aleea parcului ce a început să dea semne de primăvară, în ciuda frigului prelungit.

— Cristina, eu... am auzit o veste care... pentru care... aş vrea să te felicit şi să-ţi spun... începe Iuga, apoi... nu mai ştie ce să spună. Un val de ruşine îl inundă, împiedicându-l să rostească vreun cuvânt. Reflex, mâna i se strecoară în buzunarul canadianei, de unde scoate cutiuţa de catifea galbenă

în care se află - tot pe un suport pluşat - broşa de chihlimbar. Aşa cum, aseară, n-a stat o clipă pe gânduri în a refuza cadoul Ivonnei, deşi pentru ea îl cumpărase, tot aşa, acum întinde Cristinei obiectul gingaş fără nicio ezitare, murmurând:

— M-aş bucura să-ţi placă şi să o porţi... poate chiar de ziua nunţii. Îţi doresc fericire, Cristina, şi te rog să mă ierţi...

— Pentru ce să te iert? răspunde fata luând cutiuţa, desfăcând-o şi admirând bijuteria din interior, o mică operă de artă, găsită de Radu, norocos, într-o consignaţie a Berlinului. N-am ce să-ţi iert. Aş spune că... dimpotrivă. Când atâţia amatori de idile îţi toarnă în ureche vorbe cu nemiluita, e de admirat un bărbat care găseşte puterea să nu rostească nişte cuvinte fără acoperire. A fost o purtare cavalerească, în fond. Vorbele vin uşor, aproape singure, suntem culţi, am citit cărţi, am văzut filme... Câte declaraţii de dragoste nu ne-au bombardat timpanele şi retina!... E superbă, schimbă ea discuţia, închizând cutiuţa şi întinzându-i-o. Îţi mulţumesc pentru intenţie, dar... păstreaz-o. Cine ţi-a dat vestea, te-a dezinformat; darul nu are obiect. Nu mă mărit, Radule.

Iuga o priveşte năucit. Văzându-i expresia, fata zâmbeşte uşor, apoi continuă cu un „haz de necaz” ce-l zăpăceşte şi mai tare pe însoţitorul ei.

— Miki ţi-a spus, nu?

Radu confirmă, fără un cuvânt.

— Am ştiut eu cui încredinţez taina şi mai ales rugămintea de a nu o dezvălui nimănui. Ca o tabelă de afişare e Mikişor al nostru! Chiar nu ştiu ce m-a apucat. Pur şi simplu, am simţit nevoia să se vorbească şi despre mine, să fac pe interesanta... Când îţi citeam numele-n ziar, mi-am imaginat ziua de azi, cu întrebări, răspunsuri, discuţii, amănunte, forfotă... Vei juca şi returul cu nemţii, după câte am înţeles. Atunci să vezi! Numai poveşti senzaţionale! O fiinţă banală ca mine... ce-ar putea-o aduce în „gura târgului” - în afară de vreun scandal, doamne fereşte? Un eveniment monden; altceva, ce? Uite-aşa a aflat Miki despre măritişul Cristinei... Păstrează-ţi broşa. De la un om sincer şi cinstit ca tine, nu vreau să am nimic prin minciună. Îţi mulţumesc.

Apucându-i palma între palmele lui puternice, Iuga îi închide mâna peste cutiuţa delicată, spunându-i cu voce uşor tremurată:

— Te rog s-o păstrezi. Vreau să fie a ta. Din toată inima te rog, Cristina...

Tonul băiatului nu lasă dubii. Cristina mulţumeşte încă o dată şi pune cu grija cutiuţa într-o despărţitură a servietei. Ajunşi pe trotuar, fata se rupe de lângă el, temându-se, parcă, de continuarea discuţiei. Radu priveşte în urma ei într-o stare confuză. S-ar grăbi să o ajungă, simte nevoia să mai stea cu Cristina, dar teama îl opreşte; adineauri s-a blocat în mijlocul frazei. Şi... la ce bun? „Nu i-a fost dat broşei să fie cadou de nuntă”, conchide Radu, realizând de-abia după ce şi-a cristalizat gândul, dubla lui semnificaţie: Cristina are broşa, dar nu se mărită, iar Ivonne, acum... Chiar; oare de ce tergiversează Ivonne căsătoria lor? Întrebarea şi-o pune cu o detaşare care-l uimeşte. Oftând, Iuga porneşte spre cantina clubului, aproape speriat. Întotdeuna l-a speriat incapacitatea de a înţelege ceva; acum... nu pricepe ce se întâmplă cu el.

Pentru Bârsan, norocul a fost unul singur: că exact a doua zi după meciul cu cehii, încheiat „pe gâfâite”, Ancuţa a ieşit din spital. Poartă încă gips la piciorul drept şi un corset pentru bazin, dar prezenţa ei a umplut casa, ajutându-l să-şi alunge spaimele, mai exact - nedându-i răgazul să le trăiască. In clipele de „alarmă”, când frământările se insinuau, meşterul îşi îndrepta privirile spre manşoanele albe, de gips, amintindu-şi din ce-a scăpat Ancuţa. „Astea sunt adevăratele drame! Pentru asta merită să tremuri, nu pentru...” Dar şi acest gând a devenit repede, un motiv de autoreproş. „Eu mi-am găsit un liman... Am o familie, un cămin... Dar echipa? Promisiunea mea? Şi viitorul? Prostii! Gândurile nu repară nimic. Am în faţă treisprezece zile până la Praga. Cum obţin acolo ce n-am reuşit aici? Asta e problema; restul....”

A început chiar în după-amiaza zilei a 13-a, pe numărătoare inversă. Înaintea antrenamentului, şi-a adunat oamenii, aşa cum a făcut-o în mai toate clipele de cumpănă, atât de numeroase în ultima vreme. Le-a vorbit sincer, cerându-le răspunsuri la fel de sincere. Mai putem? Da. E greu, dar... trebuie. În fond, au rămas două „hopuri” mari şi late; într-o lună nu crapă nimeni, iar ce mai au de jucat în campionat, e fleac: două meciuri. Atunci, cum lucrăm? Şase inşi... pe rupte, ca până acum. Ceilalţi doi, Moşuleţ şi mai ales Darie, simt nevoia odihnei, vor program diferenţiat, măcar 2-3 zile; sunt topiţi de efort. „Puştiul” a trecut, brusc, de la două antrenamente pe săptămână, cum făcea la vechea echipă, la regimul sufocant al campionilor şi, mai ales, la tensiunea nervoasă a meciurilor cu miză maximă, care-l seacă. Moşu’ mărturiseşte şi el: simte că „dă în primire”, dimineaţa se scoală obosit, de parcă atunci a ieşit din „bocancii kamikaze”. Deci: azi,

Darie şi Moşuleţ -repaus total. Dacă vor să plece acasă - liberi! Ceilalţi, şmotru; mai ales - ce n-a mers bine joi. Mâine, cei doi, tot pauză, iar puştiul... supraalimentaţie, mai ales dulciuri şi carne. Poimâine, meci de campionat; Darie şi Moşuleţ - rezerve. Se va intra cu formula Pârlog-Băjenaru-Stratulat-Stavru-Bujor-Iordache şi să sperăm că tot aşa se va termina. Luni şi marţi, încă program diferenţiat. De miercuri, tare cu toată lumea. E cineva care doreşte alt program? Nu. Rezistă toată lumea la ce va urma? „Acum, meştere... om muri şi-om vedea!", răspunde Pârlog, scoţând două ciocolate mari din buzunar şi întinzându-i-le lui Darie. „Ia puştiule; am declanşat programul de supraalimentaţie, că se-apropie ignatul... Cehii de-abia te-aşteaptă!"

Bârsan se aştepta la o zi încrâncenată, dar antrenamentul începe într-o atmosferă nesperată. „E bine. Poate asta să-i ţină în picioare...", gândeşte meşterul cu o rază de speranţă. Nu ştia -nu avea de unde şti - că băieţii sosiseră la sală cu mult înaintea lui, convocaţi de Pârlog. Acolo, între ei, s-a născut legământul: ori ce s-ar întâmpla, vor juca finala. Morţi, copţi, în cârje, pe targă... nu vor da satisfacţie celor care de-abia aşteaptă să spună: unde este Iuga, este şi cupa; cu el au câştigat-o, fără el - nu mai fac doi bani. Vrem să se vorbească aşa?. Evident, nu. Dacă nu, atunci... Şi s-a declanşat încă o dată „mobilizarea totală". Fizic, tehnic, tactic ar fi avut grijă Bârsan; băieţii au început însă un program - individual şi colectiv - de „încărcare a bateriilor" pe plan psihic. Din chiar clipa discuţiei strict secrete, n-au mai vorbit decât despre victoria de la Praga, gândindu-se numai la ea, montându-se, văzând aevea tabela de scor şi titlurile cronicilor de-a doua zi, auzind vocea crainicilor în limba aceea cântată, cu vocalele prelungite, toate - consfinţindu-le calificarea. Iar în finală... Să vedem echipa care va reuşi să le ia Cupa!

— Ce le-ai făcut, Dumitre? reuşeşte Ispas să întrebe de-abia trăgându-şi sufletul, sufocat de îmbrăţişarea ce l-a lipit de cele şase trupuri ude leoarcă şi secătuite de vlagă, din terenul pe care de-abia s-a terminat semifinala. Bârsan nu răspunde pentru că... nu poate vorbi. Cu un nod în gât şi cu ochii jucând în lacrimi, îşi priveşte, mut, jucătorii. Ar vrea să intre în teren, dar nu poate; vin ei, de la linia de trei metri - unde au salutat un public pe cât de zgomotos până atunci, pe atât de tăcut şi dezamăgit acum -să-l îmbrăţişeze pe meşterul lor la sfârşitul acestui meci memorabil, care avea să determine, a doua zi, apariţia în „*Sportul*" a unui articol, intitulat de asemenea, memorabil: „Jos pălăria în faţa campionilor!", al cărui supratitlu suna ca o

autocritică: „De marile echipe să nu te îndoieşti niciodată!”. Da, victorie; nu numai calificare, ci victorie! Şi unde? Cu ce adversar, cum şi în ce atmosferă?!

Primul contact cu oraşul i-a speriat. Chiar în faţa hotelului lor, vitrina marelui magazin universal era dominată de fotografia de grup imensă, aproape în mărime naturală, a voleibaliştilor cehoslovaci care - printr-un montaj fotografic, desigur - ridicau Cupa spre un presupus public... Nimeni nu se mai îndoia, probabil, de prezenţa jucătorilor de la „Dukla” în finală şi de faptul că, odată ajunşi acolo, victoria va fi a lor...

— Meştere, ia priveşte! a exclamat Sandu Pârlog, văzând minunea. Fraţilor, după meci cotizăm şi schimbăm poza. Nu se cade să rămână oamenii şi bătuţi, şi cu banii daţi, s-a adresat el colegilor, care râdeau şi nu prea, intimidaţi de ceea ce înţelegeau nu numai din vitrina cu fotomontajul, ci şi din titlurile avancronicilor, din declaraţiile lui Frantişek Svoboda, antrenorul convins că a venit clipa revanşei. Bârsan se aşteptase la o asemenea atmosferă; când acasă câştigi chinuit, printr-o zvâcnire a unuia din jucători în finalul ultimului set, cum să-ţi acorde cineva vreo şansă aici?

Şi iată că băieţii lui au câştigat. Au condus tot timpul, iar setul cinci l-au încheiat cu 15-6; numai un noroc al gazdelor n-a terminat meciul cu 3-1. „Deci... finala! Joc finala!” Bârsan se dezmeticeşte, în sfârşit. Lângă el, Ispas şi Prişcu nu-şi mai găsesc locul de bucurie, băieţii nu se dau duşi, nu le vine să părăsească dreptunghiul de parchet unde au făcut pasul decisiv spre împlinirea visului pentru care trăiesc de astă toamnă. Tribunele se golesc. Gazdele pleacă, tăcute, către vestiar.

Frantişek stă posomorât pe colţul băncii lui, singur, meditând - probabil - la ghinionul ce i-a scos în cale, doi ani la rând, pe vechiul lui adversar din vremea tinereţii, Dumitru Bârsan, şi atunci de temut, ca jucător, dar acum, ca antrenor!... Cehul se ridică şi se apropie de învingător. Translatorul apare imediat în spatele românului, gata să-şi facă datoria.

— Felicitări, Dimitri, spune gazda, strângând mâna lui Bârsan. Azi... credeam că va fi rândul meu. Dar... nu ştiu, aţi jucat altfel...alt joc decât acasă. Ce le-ai făcut?

Bârsan zâmbeşte. Exact asta l-a întrebat Ispas, în prima clipă când a putut rosti vreun cuvânt.

— Nimic. Am odihnit doi şi i-am leşinat pe ceilalţi cu muncă pe brânci, că... opt sunt toţi.

— Cine e aşchiuţă ăsta, înalt şi slab? De unde l-ai mai scos? întreabă Frantişek, arătând spre Mircea Darie, azi cu adevărat senzaţional.

— Elev, are 18 ani...

— Să-l îngraşi şi să-l lucrezi; va fi un mare jucător. Specialitatea ta, Dimitri: să produci mari jucători! Mai aveai, astă vară, un tinerel extraordinar... Cum se numea?... Iura... Iuha... Iuda...

— Ai nimerit! zâmbeşte Bârsan din nou, amuzat de ultima variantă. Iuga îl cheamă. M-a părăsit.

— Eu nu i-aş fi dat drumul nici mort! Succes mai departe, bătrâne... şi antrenorul porneşte în urma băieţilor lui la fel de îngândurat cum se apropiase de Bârsan.

Seara, târziu, un telefon la Bucureşti l-a asigurat pe Ispas că „varianta vis frumos” - cum o numise el după şedinţa biroului federal - devenise realitate. Cupa campionilor Europei la volei masculin va avea o finală românească. „Unirea” câştigase la Bucureşti, cu 3-2 („gata s-o încurce, de siguri ce erau! Noroc cu Iuga... La ananghie, s-a pus Radu cu tunul pe adversar şi până la 15 nu s-a oprit!” - a precizat Macovei la telefon). La aflarea veştii - de care nu se îndoise nicio clipă - Bârsan a simţit o strângere de inimă. Nu ştia de ce i-ar fi părut mai bine să lupte cu „Dinamo” - Berlin sau cu oricare altă echipă. De fapt, ştia, dar nu dorea să-şi strice seara aceasta minunată.

Din „joia victoriilor” cu extraordinară rezonanţă internaţională, lumea voleiului românesc trăia euforic, în aşteptarea evenimentului. Cine-ar fi crezut? Cea mai prestigioasă competiţie europeană - cu finală românească! „Unirea”, în anul debutului, finalistă!

Goana după un bilet la „meciul secolului” s-a declanşat chiar a doua zi de la aflarea veştii ce făcea înconjurul Europei, transmisă şi comentată superlativ de către toate agenţiile de presa. Noroc că, a treia zi, federaţia noastră i-a liniştit pe amatorii de bilete, înmulţiţi incredibil de la o zi la alta. Vor fi locuri suficiente, finala se va disputa într-o hală imensă, cu capacitatea de circa 15.000 de spectatori, dacă nu chiar mai mult. După ce s-a anunţat şi modul de disputare a finalei - stabilit ad-hoc, dat fiind insolitul situaţiei, dar aprobat de federaţia internaţională (un singur meci, nu două întâlniri tur-retur) - opinia publică n-a mai avut decât o întrebare, mai exact - o temă de îndelungi şi furtunoase discuţii: joacă Iuga?

Unii găseau întrebarea fără obiect. Cum să nu joace, de vreme ce este legitimat la „Unirea” şi a fost prezent în semifinale? Din moment ce are

drept de joc pentru această competiţie, poate participa la toate fazele ei. Faptul că sorţii i-au scos în faţă fosta lui echipă este o întâmplare ce nu schimbă litera regulamentului. Alţii susţineau exact contrariul. Iuga a jucat la „Înainte” chiar în acest sezon competiţional; transferul lui s-a făcut exclusiv pentru Cupă, nu şi pentru campionatul intern, tocmai în ideea ca fosta lui echipă să nu fie în niciun fel prejudiciată. Decizia s-a luat din raţiuni de reprezentare internaţională; unii au aflat, chiar, că biroul federal a aşteptat cu transferul tragerea la sorţi a semifinalelor, spre a nu-i permite lui Iuga participarea într-o semifinală românească. Şi atunci? Cum se împacă principiul non-prejudiciului cu prezenţa lui Iuga între rivalii campionilor, acolo unde aportul lui va fi decisiv? Partizanii primei opinii au răspunsul pregătit: la treaba asta trebuia să se gândească federaţia de la început, nu acum, după ce a consfinţit dreptul lui Iuga de a juca la „Unirea”!

De aici... „lung prilej de vorbe şi de ipoteze”. Printre suporteri, pentru că, oficial, nimeni n-a contestat dreptul Iui Ţenescu de a-l folosi pe Radu. Toţi cei ce votaseră transferul îşi reproşau, însă, pripa cu care spuseseră „da” înainte de a fi luat în calcul toate scenariile posibile şi de a nu fi prevăzut o soluţie dreaptă, echitabilă și pentru această eventualitate.

Un singur om putea „întoarce” situaţia, cu o hotărâre strict personală şi nelegată de niciun regulament: Radu Iuga. Ar fi făcut-o, poate, dacă Ivonne n-ar fi înţeles ce înseamnă pentru cariera sportivă a logodnicului ei momentul finalei, şi - mai ales - dacă Ivonne nu i-ar fi cunoscut firea. Urmarea: din seara calificării, după ultimul meci cu „Dinamo”-Berlin, Radu a trăit trei săptămâni de vis lângă o femeie tandră, înţelegătoare, însetată de dragoste, atentă la toate gândurile şi frământările lui, hotărâtă să spulbere îndoiala ce se strecurase în sufletul bărbatului gelos, cu răspunsuri pregătite pentru toate întrebările, pornită, parcă, să-i demonstreze cât de frumoasă şi senină poate fi viaţa când doi oameni se iubesc şi se înţeleg perfect. În lungi plimbări, femeia l-a „spovedit” cu o remarcabilă ştiinţă în a-l face să-şi exprime temerile, reticenţele, dezamorsându-le una câte una. Ca un făcut, în tot acest răstimp Radu n-a rămas singur aproape nicio clipă. Ivonne şi-a luat obiceiul de a-l aştepta zilnic pe bancă, la ieşirea studenţilor. Drumul spre cantina clubului l-au parcurs, împreună, masa au luat-o împreună, iar după antrenament, „îngerul păzitor” apărea din nou în holul sălii, pentru plimbarea de seară, adevărată şedinţă de psihoterapie în care se discutau evenimentele zilei, gândurile şi reacţiile lui Radu, mărturisite cu o

sinceritate ce-i făcea bine, despovărându-l, parcă, de o culpă nu foarte clar definită, dar apăsătoare, totuşi. .

Într-o după-amiază, după antrenament, Ţenescu l-a luat la o parte. Nesiguranţa primelor cuvinte l-a făcut pe Iuga să priceapă că nu numai el e frământat de prezenţa sau absenţa din finală.

— M-am gândit mult, Radule... Cum să-ţi spun... uşor nu mi-a fost şi nici nu-mi este. Răspund de o echipă, am ambiţii, obligaţii, am muncit pentru poziţia câştigată... Recunosc: nu speram să joc finala, dar... iată-mă finalist! Ştiu că de ultimul „hop” nu treceam fără tine. Îţi mulţumesc din toată inima, dar, înţelegi... e firesc să vreau mai mult. Vreau Cupa. Radule. Dacă nu joci, am şanse mici, ştiu şi asta. Cu tine... e altceva. Ca antrenor, pot să-ţi cer, am dreptul să-ţi cer, să te oblig să joci. Ca om... înţeleg ce simţi; mi-e greu să-mi imaginez ce va simţi Bârsan când te va vedea în terenul meu. Uneori m-am gândit ce-aş face în locul lui... Dintr-un punct de vedere, n-am conştiinţa încărcată, nu eu am fost cauza despărţirii voastre: mi-ai bătut la uşă şi te-am primit. Dar sunt om şi nu pot să nu mă gândesc şi aşa. Ce facem?

La tăcerea îndelungă a lui Iuga, Ţenescu reia:

— Şi asta înţeleg: preferi să execuţi o dispoziţie decât să hotărăşti tu. Bine; am să-mi asum răspunderea. Decizia mea e luată: încep jocul fără tine. Te rog să nu spui nimănui de ce; dacă află Stoiciu. mă mănâncă! Încerc să câştig singur. Dacă merge, bine; dacă nu... va trebui să te arunc în luptă, înţelegi? Joc *„fair-play*” până la capătul posibilităţilor mele de manevră. Îţi cer acelaşi lucru, dacă şi când voi apela la tine. Ce zici?

Radu l-a privit cu recunoştinţă.

— Vă mulţumesc, nea Lucică! Mai mult de-atât... ce să vă rog?

Ciudat; cuvintele antrenorului, care ar fi trebuit să-l liniştească - aşa cum s-a şi întâmplat în prima clipă - au avut darul să-l pună pe gânduri, ameninţând, chiar, să dărâme edificiul de siguranţă şi încredere înălţat de Ivonne cu atâta migală. „Dacă Ţenescu, un străin, beneficiarul direct al prezenţei mele în teren, îşi face scrupule, apoi eu...?!” Frământarea a durat până când Radu a întâlnit-o pe Ivonne în holul sălii şi a pornit cu ea de braţ la plimbarea cotidiană. După câteva minute îndoiala rămăsese undeva, în urmă; toate gândurile şi speranţele zburau spre viitor.

...Tot viitorul a fost subiectul singurei discuţii despre volei dintre Bârsan şi Mioara, în toate cele trei săptămâni premergătoare finalei.

Într-una din seri, când a simţit că nervii soţului ei sunt gata să plesnească, Mioara a deschis vorba cu tactul ei de totdeauna.

— Cum e, Mitică?

— Nu ştiu. Nu mai ştiu... răspunde el, derutat, dorind, într-un fel, să ocolească explicaţia, dar simţind că ar avea tare multă nevoie de ea.

— Atunci să-ţi spun eu, că ştiu, zâmbeşte Mioara, văzându-i reacţia. Pe tine, dragul meu, te chinuie, poate, şi teama de a nu pierde cupa, dar mai rău te frământă gândul că, dacă va fi înfrângere, ţi se va datora. Te acuzi de faptul că l-ai pierdut pe Iuga şi, mai nou, îţi reproşezi uşurinţa cu care, la şedinţa biroului federal, le-ai dat mână liberă, ba chiar i-ai îndemnat să aprobe transferul. Aşa-i?

Bârsan o priveşte, uimit de intuiţia femeii care, de mulţi ani, dar mai ales de când sunt soţ şi soţie, îi citeşte fiecare umbră de gând.

— Eu zic, continuă Mioara, că n-are rost să te macini. De fuga lui Radu nu eşti vinovat, asta să pricepi o dată pentru totdeauna, iar... ce-ai spus atunci, la şedinţă... gata, s-a comis, nu mai poţi schimba. Fii sigur că „Unirea” îl avea pe Iuga şi fără tine! Munceşti pe rupte, faci tot ce poţi... Ce mai vrei? Nu ştiu ce va fi la meci, nu sunt Mafalda şi nici optimist de circumstanţă, dar ai oferit atât de mult dragostei tale de tinereţe, voleiul - na, că sunt şi geloasă! exclamă Mioara zâmbind - încât eşti ultima fiinţă din lume care trebuie să-şi facă mustrări de cuget. Încearcă să hotărăşti ce vei face după. Meditează şi hotărăşte.

— Crezi că trebuie?... întreabă Bârsan neîndrăznind să-şi termine ideea.

— Din partea mea, nu; ţi-o spun sincer. Trăiesc aşa cum mi-am dorit, cu omul pe care l-am dorit. Sunt fericita cu tine, aşa cum eşti; fata mea te iubeşte mai mult decât îţi poţi imagina. Ce mi-aş putea dori mai mult? Dar mă gândesc la tine. Că vine o vârstă, bătrânelul meu drag, când „fericire” înseamnă şi puţină tihnă. Sau nici nu cunoşti termenul? adaugă Mioara, mângâindu-i tâmpla albită de fire argintii. Vreau să-ţi fie bine; ţie, înţelegi? Dacă ăsta e binele tău, mergi înainte, dar... poate că trebuie să încerci şi altceva; să cauţi împlinirea, de pildă, în ce-ţi propune Trandafir...

— Tu ce-ai face în locul meu?

— Nu ştiu, încheie Mioara. Tu te cunoşti mai bine. Gândeşte-te şi...

„Da, are dreptate, e timpul să hotărăsc”, conchide Bârsan pentru sine. Un singur lucru din câte i-a spus Mioara nu-i sună bine: ideea că ori victorie,

ori înfrângere... Nu poate accepta înfrângerea nici ca ipoteză.

— Ştii ceva, Mitică? se aude vocea Mioarei.

— Te ascult, murmură el.

— Ceva îmi spune că Iuga nu va juca. Replica îl ridică, brusc, în capul oaselor.

— Crezi? întreabă Bârsan, neîndrăznind să se agațe de speranţă, aşa cum ar dori.

— Ai să vezi. Acum... dormi, te rog... Mai vorbim mâine, îl mângâie ea, aşezându-i din nou capul pe pernă ca unui copil. Hai, gata, e târziu...

16. Şi acum...?

Deşi interesul stârnit de „finala românească” încă din clipa anunţării ei lăsa să se întrevadă ce va fi în ziua meciului, nimeni nu şi-a putut imagina atmosfera zilei cu pricina la proporţiile reale. Casele de bilete au fost luate cu asalt, un loc în tribună devenind visul irumos al unor oameni ce nu văzuseră în viaţa lor un meci de volei; cât despre „microbişti”... Din provincie soseau autocare cu posesori de bilete şi chiar cu amatori de „un bilet în plus” (naivii!). Unde să încapă toţi? „Masa presei”, alta dată 7-8 locuri rezervate cronicarilor bucureşteni, devenise acum o mică tribună cu zeci de scaune ce-şi aşteptau ocupanţii, ziarişti români şi din mai toate ţările Europei ce se văzuseră eliminate în etapele anterioare ale Cupei. Japonia avea chiar doi reprezentanţi, unul - înarmat cu nelipsitul aparat de filmat al tehnicienilor niponi. Accesul în sală, de fapt hala imensă a unui impozant complex expoziţional, a început, ca la meciurile internaţionale de fotbal, cu trei ore înainte. „Galeriile” pregătiseră lozinci, întinse pe fâşii lungi de pânză ori pe semi-carton, dovadă că sunt gata să-şi susţină echipa favorită până la ultima picătură de energie. Pe scurt, febra marilor evenimente sportive cuprinsese Capitala, depăşind orice închipuire, transformând sala improvizată în punctul spre care se grăbeau mii şi mii de oameni pe jos, în tramvaie, autobuze şi troleibuze supraîncărcate, sau la volanul autoturismelor ce-şi căutau fără succes un loc de parcare.

...Strecurându-se prin vânzoleala de oameni şi maşini, străbătând cele trei cordoane de ordine, fără de care, probabil, sala ar fi devenit o clădire asediată, băieţii lui Bârsan schimbă priviri semnificative. Aşa ceva, la un

meci de volei!... Cel puţin Darie este copleşit. Se apleacă la urechea lui Pârlog, întrebându-l pierit:

— Nea Sandule...

— Puştiu, îl întrerupse Pârlog; din clipa asta îmi spui pe nume. Ca între bărbaţi. Cine joacă într-un asemenea infern, e bărbat. Cu toate drepturile!

Puştiul zâmbeşte, bucuros, dă din cap - semn că a înţeles -şi reia întrebarea:

— Nea Sandule...

— Sandule! îl corectează Pârlog, ferm.

— Ai mai jucat pe undeva cu atâta puhoi de omenire?

— Nicăieri, puştiule, că nu sunt nici Pele, nici Garrincha! Dar... nu te mai gândi la public. În tribune n-au decât să intre câţi vor. Important este că în terenul adversarilor n-au voie decât şase.

— Da, dar... cu Iuga.

Pârlog se încruntă. „Of, Radule!... Dacă ştiam pentru cine transpir cu tine trei ani!... Dacă mi-ar fi spus cineva cine va lua caimacul!...”

— Ţie frică de Iuga? întreabă el, privind faţa înfrigurată de emoţie a băiatului. Darie recunoaşte, cu un gest de-abia schiţat.

— Ţi-am mai spus: Radu poate fi blocat. Totul este să nu sari ca la ceilalţi. Are plutirea mult mai lungă, la el trebuie să înalţi blocul câteva clipe mai târziu, şi foarte sus. Asta e toată şmecheria; exact cum ne-a arătat meşterul.

Echiparea se face în linişte. Tot ce fusese de spus, se spusese în amănunt, la tabla de demonstraţii, pe variante, inginereşte, şi apoi în teren, cu mingea, de-a lungul unor exerciţii reluate obsedant; acum... Acum, iată-i, păşind în arenă, o dată cu partenerii de întrecere, într-un vacarm inimaginabil.

— Numai taurul lipseşte... comentează Pârlog.

Din tribuna oficială, Ispas urmăreşte încălzirea cu o stare de spirit ciudată. Ar trebui să se bucure, şi chiar se bucură; e mândru că voleiul românesc, cu care şi-a confundat existenţa de atâţia ani, poate oferi un asemenea eveniment. Ceva îl râcâie, totuşi. O strângere de inimă îl încearcă de câte ori privirile i se opresc asupra chipului împietrit al lui Bârsan, aşezat, ca de obicei, pe colţul băncii de la marginea terenului, alături de nelipsitul Ilie Prişcu. Preşedintele federaţiei ştie bine: fără concesia sau... hai să-i spunem graba de-atunci, evenimentul de azi n-ar fi existat. Pierdere

imensă, desigur, dar Ispas l-ar putea privi pe Bârsan drept în ochi; acum, imaginea omului tăcut, demn, care n-a întrebat şi n-a cerut nimic nici când i-a ajuns cuţitul la os, şi căruia i s-a luat rodul muncii de câţiva ani, îl face să trăiască un sentiment de vinovăţie greu de suportat.

Aproape de tribuna oficiala, Mioara, Ancuţa - fata, cu gipsul de-abia scos - şi Irina Prişcu, aşteaptă încordate. În partea opusă, aproape simetric, Ivonne priveşte cu atenţie terenul. După cum se mişcă la încălzire, Radu pare liniştit şi cu poftă de joc. Asta e bine. Până-n ultima clipă s-a temut Ivonne de ceva, nici ea nu ştia bine de ce anume. S-a temut, pentru că toate planurile ei se sprijină pe ce va fi azi, aici; dacă Radu va demonstra ceea ce crede şi speră ea, de mâine... Undeva, mai sus, Miki Mureşan conduce una din galeriile vicecampionilor, spărgând urechile Cristinei - venită pentru prima dată la un meci de volei şi uluită, literalmente, de tot ce se întâmplă în jur. „Deci... aşa trăieşte Radu... Uimitor!” îşi spune fata. „Trebuie să fii de fier ca să rezişti presiunii fantastice... Caracter de oţel trebuie să ai pentru ca mâine dimineaţă să te aşezi în bancă, modest, să iei notiţe, să înveţi şi să răspunzi cot la cot cu toţi, convins că eşti exact ca ei, că ai absolut aceleaşi drepturi şi obligaţii...”

Arbitrul cheamă formaţiile la linia de trei metri; încălzirea s-a terminat. Bârsan îşi aduce pe bancă cele două rezerve, Moşuleţ şi Iordache, privind terenul lui Ţenescu spre a identifica formula de echipă cu care porneşte Lucică. Nu şi-a făcut iluzii în legătură cu Iuga. E adevărat, cuvintele Mioarei au mijit o speranţă, însă chiar a doua zi dimineaţă, la lumina limpede a zilei de primăvară, speranţa s-a spulberat. Cine renunţă de bună voie la cea mai teribilă armă din câte are, exact în bătălia decisivă? Dar... ce se întâmplă, totuşi? Radu nu e în primii şase! Bârsan ţâşneşte de pe bancă, chemându-l pe Sandu Pârlog la marginea terenului şi spunându-i precipitat:

— Atenţie! Lucică pregăteşte ceva... se întâmplă ceva, nu-mi dau seama ce. Probabil... Iuga va sări în foc mai târziu, când obosim. Nu intraţi în joc de uzură, Sandule! Nu lungiţi povestea! Aveţi grijă!

Pârlog reintră în teren, schimbă câteva cuvinte cu băieţii, apoi se aşază în dispozitiv, gata să primească serviciul pe care sorţii l-au acordat „Unirii”. De-abia acum toată lumea realizează că meciul începe fără Iuga. Un val de voci se revarsă scandând „Iuga! Iuga!”, întârziind astfel fluierul arbitrului. Acesta cere insistent linişte, cu mâinile ridicate spre tribune. În sfârşit,

porneşte prima minge, declanşând - ca un semnal tainic - sarabanda drăcească a elevilor lui Bârsan.

Campionii se dezlănţuie din start, ca şi cum le-a lipsit numai semnalul verde spre a-şi îngenunchea adversarul. Luptând din răsputeri să stăvilească atacurile furibunde, blocajul „Unirii” se înalţă mai sus ca oricând, dar parcă niciodată „călăii” campionilor n-au lovit mingea de la o asemenea înălţime sufocantă. De-acolo de unde Pârlog şi Stavru domină spaţiul, pornesc ghiulele necruţătoare, pregătite în linia a II-a prin preluări exacte, cu pas direct. Galeria campionilor e în delir. Numele fiecărui trăgător, după fiecare atac reuşit, e scandat din mii de piepturi. Ţenescu urmăreşte speriat canonada pe care elevii lui nu reuşesc s-o stăvilească. La 6-l, sare de pe bancă, cerând primul timp de odihnă. Publicul scandează din nou „Iuga! Iuga!”, dar antrenorul nu-şi schimbă planul; încearcă să-şi calmeze băieţii, cerându-le blocaj, blocaj şi iar blocaj, doar au stabilit clar: asta e cheia! La reluare, jocul se mai echilibrează, parcă, dar după câteva minute tăvălugul campionilor începe să se rostogolească din nou, aducând iarăşi puncte; ceva mai greu, dar adunându-le, totuşi. La 13—7, se vede clar: e setul lui Bârsan. „Lovitura de graţie” o execută Mircea Darie, uimind toată omenirea din tribune; de unde găseşte aşchiuţa asta de copil puterea să se înalţe cu două capete peste blocaj şi să lovească mingea cu atâta forţă, încât plonjonul apărătorului nu serveşte decât fotoreporterilor?

— Intru? îşi întreabă Iuga, la pauză, antrenorul, aproape strigând ca să poată fi auzit în vacarmul ce se revarsă din tribune.

— Încă nu, se hotărăşte Ţenescu, după o clipă de gândire, înţelegând însă cât riscă, văzând privirile lui Stoiciu, în stare să-l mănânce, nu alta... Oricum, fi pregătit, adaugă el cât poate de tare, să-l audă toată banca.

Dincolo, în terenul campionilor, băieţii schimbă priviri mulţumite, de oameni stăpâni pe situaţie. Semnul victoriei - cu degetele în „V” - se schiţează discret, fiecare simţind nevoia să păstreze şi să ridice tonusul general. Pârlog îl ia pe Darie pe după umeri, camaradereşte.

— Tot aşa, puştiule! Vezi că merge?

— N-a intrat Iuga, murmură băiatul, dezvăluindu-şi emoţia cu care luptă mai abitir decât cu adversarul.

— Fi-ţi-ar Iuga să-ţi fie! strigă Pârlog. E şi el om ca toţi oamenii; mai fără obraz, mai fără caracter, dar în rest... Când vine, ia-l strâns, înalt şi... sări târziu, nu uita! Clar!?

Darie face semn că a înţeles, umezindu-şi buzele ce i se usucă de emoţie şi ştergându-şi de tricou palmele ude în permanenţă de o transpiraţie nervoasă, pe care n-a avut-o niciodată.

— Lucică, bagă-l în teren, nu te juca cu focul! comandă şi imploră Stoiciu, disperat, când vede că echipa intră tot fără Iuga.

— Răspund! Nu sunt copil, cunosc miza... Lăsaţi-mă să-mi fac meseria!

Al doilea set începe sub semnul unui echilibru de nimic anunţat, după cum „cursese” jocul până atunci. Totul se mută exact acolo unde se temuse Bârsan: într-un joc poziţional, cu faze lungi, cu atacuri blocate şi reluate exasperant. Din „atac la baionetă”, purtat în iureş, s-a trecut la „hărţuială de tranşee” care macină forţele încet şi sigur. Bârsan înţelege pericolul, cere timp de odihnă, roagă, dar... „Unirea”, deşi fără Iuga, parcă s-a trezit. Blochează strâns, atacă, reia atacul o dată şi încă o dată, până pune mingea-n pământ. Jocul a început să semene cu „ţăcăneala” de la tenis: face punctul cine are mai multă răbdare. Ţenescu a operat două schimbări până acum, odihnindu-i pe Brânzei şi Damaschin; Bârsan n-a cerut niciuna, deşi sudoarea curge şiroaie pe feţele jucătorilor săi. Darie, cel puţin, e livid; antrenorul vede, panicat, cum i se scurge vlaga băiatului cu fiecare săritură şi plonjon. La 13-13, Ţenescu are în teren garnitura cea mai bună - minus Iuga, încă. Bârsan riscă, îl scoate pe Darie; cum intră, Moşuleţ face punct. „Unirea” egalează, campionii iau din nou conducerea, sunt egalaţi, apoi întrecuţi dar revin, egalând, ba chiar conduc încă o dată, însă la 19-19, parcă s-au blocat: două greşeli, la două mingi relativ uşoare şi... 1-1 la seturi, în uralele galeriei vice-campionilor, renăscută şi în plină ofensivă. „Şi vine de-abia setul III, iar Iuga... e încă pe bancă!”, îşi spune Bârsan, simţind o transpiraţie rece în spate, care i-a muiat maioul şi cămaşa, deodată. „Aşa... nicio şansă. Ori ca în setul I, ori nici n-apuc pe-al cincilea...”. Îşi întâmpină băieţii calm, perfect stăpân pe judecată şi reacţii. Toţi cei opt jucători, roată în jurul lui, îl ascultă concentraţi.

— Copii, dincolo.,, socoteala e simplă: vor să ne toace mărunt, la drum lung. Au rulat deja noua oameni, iar pe Iuga îl păstrează pentru final. Dacă nu ieşim din jocul lor, pierim. Darie, mai poţi?

Băiatul confirmă, răsuflând ceva mai liniştit; minutele de pe bancă l-au mai înviat.

— Altcineva... simte altcineva că „dă în primire”? Cinstit; în funcţie de asta facem jocul... Nimeni, niciun cuvânt.

— Atunci, copii... toată lumea, ca la început. Pas din preluare, iar atacul... fără milă! Nimeni nu mai mângâie mingea! Treceţi la bloc în trei, sus şi fără nicio fisură. Două seturi, şi... gata! Pe viaţă şi pe moarte! Ştiţi ce v-a spus Prişcu: cine moare pe teren... bust pe soclu, în faţa clubului! încheie Bârsan, reuşind să zâmbească nici el nu ştie cum.

— Meştere, eu aş vrea... statuie călare. Se poate? întreabă Sandu, destinzând de-a binelea atmosfera.

— Cum vrei tu; şi cu herghelie, dar... terminaţi-i! Acum, copii!

Şi „copiii” - trei dintre ei având, de mult, copii - pornesc încă o dată avalanşa în faţa căreia nu rezistase nicio echipă de pe continent. Blocul se înalţă din nou fără nicio speranţă pentru atacant, cu şase mâini de netrecut; loviturile vin sălbatic, mingea bubuie, turtindu-se de parchetul sălii, sub privirile unui public electrizat, ce urmăreşte cu sufletul la gură explozia de forţă, precizie şi fantezie a campionilor. În sală şi în teren a coborât iarăşi convingerea - pe care, până azi, numai echipa lui Bârsan a fost în stare să o impună publicului şi adversarilor -că nimeni şi nimic nu poate schimba soarta setului, atât de năvalnic este iureşul, atât de etanş este dispozitivul apărării - unde toate mingile întâlnesc mâini pregătite, mâini, numai mâini, niciodată podeaua! Privind „execuţia” din teren, Ispas -uluit de ceea ce vede - murmură la urechea lui Macovei:

— Ăştia nu joacă volei, mă! Ăştia se răzbună, ascultă-mă pe mine! Au turbat...

Într-adevăr, băieţii lui Bârsan parcă sunt turbaţi. Pârlog conduce uraganul cu uimitoare energie şi cu execuţii de maestru, îndreptându-l spre singurul sfârşit posibil: victoria. Sandu este peste tot. La fileu nu iartă nimic; în spate, salvează tot. După plonjoane de acrobat, clipa următoare îl găseşte pregătit, în poziţie de primire; când s-a ridicat? Când a ajuns la loc, în zona lui?

Iuga a sărit de pe bancă, gata să intre în teren, trimis de Stoiciu, dar Ţenescu îl reaşază cu un gest categoric: nu acum.

— Dar când? strigă Stoiciu, şi în clipa de linişte - miraculos aşternută peste vulcanul din sală - vocea lui răsună amplificat, ca o răbufnire de exasperare şi derută. De fapt, aşa şi era.

Radu stă ca pe ghimpi, trăind cea mai contradictorie stare de spirit din câte puteau exista. Pe de o parte, dezlănţuirea foştilor colegi îi face o imensă bucurie, instalată pe nesimţite, dar acum punând stăpânire pe el în

ciuda oricărei logici şi raţiuni. Sentimentul e mai puternic decât orice, vine dinlăuntru, din amintirea zilelor când fusese acolo, în miezul vârtejului, printre magicienii ce uluiesc şi ţin cu sufletul la gură cincisprezece mii de oameni, paralizând un adversar de talia actualei sale echipe. Pe de altă parte... da, regretă că Ţenescu nu l-a aruncat în foc, să lupte cu Pârlog („ce jucător e Sandu!”), să realizeze şi el minunile pe care căpitanul campionilor le izbuteşte incredibil... Pârlog - idolul galeriei, iar el - spectator? E drept, un spectator vrăjit de iureşul campionilor, alături de care - constată uimit -i-a rămas o parte din suflet, dacă nu cumva chiar... dar simte nevoia, omeneasca nevoie să arate ce poate, cine este Radu Iuga! Pe băieţii lui Bârsan nu-i consideră acum adversari; nu poate, în ciuda a tot ceea ce s-a întâmplat, dar... „Sandu nu e mai bun ca mine!”. Şi... dacă intră? Dacă le frânge, cu mâna lui, visul? Au ajuns la un pas; mai au 3-4 puncte şi un set... „Ei - fericiţi, iar eu... I-am promis lui Ţenescu. E bine? E rău? Şi dacă mă cheamă?” Niciodată nu şi-a realizat Iuga atât de acut condiţia imposibilă. Stă pe o bancă - străină? a lui? - şi se frământă, bucurându-l ceea ce ar trebui să-l înfurie. Nu mai ştie ce vrea, ce-i trebuie, al cui este, de partea cui...

Un ropot de aplauze anunţă sfârşitul setului: 15-5. Dar Mircea Darie se clatină pe picioare, Nae Băjenaru are, parcă, doi bujori aprinşi în loc de obraji, iar Stratulat vine spre bancă aproape târâş; până să ajungă la vestiar, pentru cele câteva minute de pauză, trebuie să stea o clipă, să-şi tragă sufletul, făcându-l pe Bârsan să-şi muşte mâinile. „Încă un set... Mai rezistă un set?”

Tabacu, preşedintele „Unirii”, se apropie încruntat de Stoiciu şi Ţenescu, hotărât să-şi impună cu orice risc punctul de vedere. Văzându-l, antrenorul ridică mâinile, a „pace”; da, începe setul al IV-lea cu Iuga, pentru o asemenea situaţie limită l-a şi păstrat, în ideea că, dincolo, Bârsan n-are cu cine să-i „taie asul”. Aşa a fost gândită schema. Stoiciu se reaşează pe bancă, ştergându-şi fruntea udă de transpiraţie. De-ar începe odată!... Jucătorii se întorc de la vestiar. Parcă simţind ce-i aşteaptă, „trag de timp”, prelungind clipele de răgaz, respirând adânc.

— Intră Iuga! exclamă Darie, văzându-l pe Radu în dreptunghiul de joc, măsurând cu braţul întins la maximum înălţimea fileului.

— Nu-l cheamă aşa, răspunde Pârlog cu voce tare, făcându-l pe Radu să se întoarcă spre cei doi şi să ciulească urechea. La privirea nedumerită a

puştiului, Sandu adaugă apăsat: se scrie Iuga, dar se citeşte Iuda.

Un val de furie îl cuprinde pe fostul jucător al campionilor, spulberându-i starea confuză, nehotărârea de până atunci. „Aşa? Iuda ? Bine, Sandule! Deci... la război - ca la război! Hai, atunci, să ştie toată lumea cine e mai bun: Pârlog sau...cum îi zici tu!”

Setul începe crâncen. Bârsan le-a cerut alor lui să menţină ritmul cu orice preţ, dar startul vijelios al campionilor se izbeşte de riposta furibundă a adversarului, aflat pe marginea prăpastiei. Pentru „Unirea,”„mai târziu” nu există; trebuie să dea tot ce poate acum sau niciodată. Şi - cu Iuga în teren - echipa e alta. Prima minge de atac, cu boltă neobişnuit de înaltă, cum cere întotdeauna proaspătul intrat în teren, îl „trage” pe Radu în sus, până-şi simte umerii aproape de banda fileului. Din reflex, nu loveşte balonul imediat, ci aşteaptă să cadă blocul. Când execută, în sfârşit, mişcarea, mingea i se întoarce în piept, catapultată de palmele lui Darie, înălţat de unul singur la blocaj exact aşa cum îi ceruse Sandu: târziu şi strâns. Uimit, Iuga aterizează cu mingea-n braţe, penibil. Cum, adică? Îl blochează copilul ăsta pe el, Radu Iuga? A doua minge porneşte năpraznic din mâna atacantului atât de temut, dar din nou Darie - acum susţinut de Băjenaru, la bloc în doi - pune stavilă bombei, permiţând lui Bujor să scoată de sub blocaj şi să înalţe balonul pe care, ţâşnind surprinzător, „aşchiuţă” îl „îngroapă” în terenul adversarilor, sub privirile lui Iuga - spectator la fază...

— Bravo, puştiule! Ai văzut că te-ai speriat degeaba? strigă Pârlog, încurajându-l pe Darie.

Încins ca un taur în faţa pânzei roşii, Iuga se năpusteşte în joc cum n-a făcut-o niciodată. A intrat să arate ce poate, nu să se lase umilit de un copil! Coechipierii îl simt şi se agaţă, toţi, de locomotiva ce trage garnitura cu o forţă extraordinară. Dincolo, Pârlog se zbate să păstreze pedala acceleraţiei apăsată până la fund, deşi simte că maşina răspunde din ce în ce mai greu la comenzi. Sandu ştie bine că orice oprire, acum, e fatală. Duelul la fileu se încinge superb, în linia a II-a nu mai există minge pierdută; se aleargă după orice, se scoate orice, atacul se reia până la epuizare... După câteva incursiuni mult peste cei 3-4 metri din jurul liniilor laterale şi de fund, spaţiul de joc se măreşte la cererea arbitrului, cordonul agăţat de stative ce delimitează incinta terenului fiind împins către zona scaunelor de la parter. Spectatorii se retrag pentru a face loc şarjelor şi plonjoanelor ce nu mai contenesc. Totul stă sub semnul echilibrului perfect între două voinţe

colective încordate la paroxism, cu doi lideri dezlănţuiţi. Numai că... Ţenescu este la a treia schimbare de jucător, în timp ce Bârsan n-a operat niciuna. Pe cine cu cine să schimbe? Meşterul stă cu ochii pe Darie; e sigur că el va cădea primul, pentru el trebuie păstrat Moşuleţ. Păstrat... Până când? E 12-12; trei puncte lipsesc! Ba, nu; două, pentru că Darie, exact omul pe care se gândea să-l scoată, schimbă din nou tabela scorului. „Două puncte; numai atât, copii!” Parcă auzindu-l, puştiul se întrece pe sine: deşi pasa a venit prost, obligându-l să sară mult în lateral spre a o corecta, băiatul împinge mingea cu un ultim efort spre mâinile lui Radu; acesta, surprins, o întoarce cu un gest reflex în terenul campionilor, chiar lângă extremitatea fileului, apoi priveşte, pierit, spre balonul ce cade încet, la o palmă de tuşă, dar afară. Punct pentru „Înainte”; 14-12!

O exclamaţie ţâşnită din mii de piepturi marchează nu atât punctul, cât ceea ce-l însoţeşte: dezechilibrat de săritură, Mircea Darie a căzut pe parchetul sălii cu o bufnitură surdă. Un geamăt de durere, apoi... linişte; o linişte nefirească în vacarmul de adineauri. Puştiul nu se poate ridica singur şi nici măcar nu se mişcă; e purtat pe braţe până la bancă. După câteva palpări superficiale, ce stârnesc gemete de durere, medicul sălii ridică din umeri, a neputinţă, apoi adresează lui Bârsan un semn negativ: nu e nimic de făcut, Darie nu poate relua jocul.

Schimbare. Peste o clipă, Moşuleţ e în teren, iar peste câteva minute, Iuga încheie o serie de patru bombe reuşite, după ce blocajul echipei sale se opusese de tot atâtea ori atacurilor lui Stavru, Băjenaru şi Stratulat. Toţi trei avuseseră, pe rând, victoria în mână, dar au ratat-o; vlăguiţi, au lovit mingea fie fără forţă, fie inexact. „Unirea” a egalat la seturi: 2-2.

Negru la faţă, Bârsan priveşte cu ură spre tabela de scor, care n-a vrut, pur şi simplu n-a vrut să se mai modifice o dată; în dreptul echipei sale, şirul cifrelor s-a oprit la 14. Clătinând capul şi oftând din adâncul plămânilor, meşterul se întoarce spre Darie. Băiatul stă întins pe un măldar de treninguri, în spatele băncii rezervelor. Medicul e încă aplecat de-asupra lui, încercând să-şi dea seama despre ce este vorba.

— Fractură? întreabă Bârsan cu inima strânsă, sperând, totuşi, că ghinionul are şi el o limită, chiar când e vorba despre mâna aceasta de băieţi, loviţi din toate părţile.

— Nu pare. Oricum, îl internez imediat. Aştept Salvarea. Trebuie radiografie. Chiar dacă nu e fractură, va avea de tras cu articulaţia... Noroc

că e crud, la vârsta lui se repară toate...

Jucătorii sunt la vestiar, să se mai „învie” cu puţină apă rece. Bârsan a rămas lângă Prişcu pe bancă, ţinând mâna dreaptă a lui Darie şi mângâindu-i-o ca pentru a-i alina durerea, o durere ce se citeşte pe faţa puştiului în ciuda eforturilor de a şi-o ascunde.

— Meştere, să mă iertaţi... murmură Darie. Bârsan ridică sprâncenele, întrebător.

— V-am lăsat baltă, la minge de meci... continuă puştiul, cu glasul sugrumat de emoţie şi durere. Dar, să ştiţi, dacă mă fac bine, eu... niciodată!... şi glasul i se frânge. Deşi strânge pleoapele din răsputeri, lacrimile curg prin colţul ochilor şi i se preling pe obraz, brăzdându-i faţa.

Bârsan îşi simte şi el ochii umezi. „Dacă ar şti puştiul câtă nevoie am în clipa asta de gândul lui bun şi curat...” Instinctiv, privirile i se îndreaptă către zona tribunei unde s-au aşezat Mioara şi Ancuţa. Amândouă, ridicate în picioare, îl fixează, pierite. Un semn, o fluturare de mână a Mioarei, amândouă mâinile unite strâns de-asupra capului, de către Anca, un zâmbet stins, de răspuns... şi meşterul porneşte spre vestiar, să dea curaj băieţilor - din cât mai are şi el - acum, în pragul încercării decisive: ultimul set.

...Ţenescu a intrat în teren cu o linie de trei oameni complet odihniţi. Din vechea garnitură n-au rămas decât Iuga, Brânzei şi Damaschin. Şi aşa cum campionii se năpustiseră - în setul I - asupra adversarului de la primul fluier, tot aşa vicecampionii atacă furibund, imprimând jocului un ritm sufocant. Primele atacuri sunt respinse, totuşi, cu eforturi eroice: „Înainte” găseşte chiar resurse de contraatac. Până la 4, echipele merg cap la cap, dar acolo echilibrul se rupe. Iuga face patru puncte, consecutiv, ultimul - fără blocaj în faţă, ca la antrenament. Băieţii lui Bârsan nu mai pot nici să se mişte! La 8-4, „Unirea” schimbă terenul într-o furtună de aplauze, fremătând de nerăbdare să reia asaltul. Dincolo, de-abia îşi târăsc picioarele şase oameni terminaţi, livizi, apăsaţi nu numai de handicapul ce pare insurmontabil, dar mai ales de senzaţia cumplită a neputinţei, din care nu se mai pot smulge. Atunci se petrece minunea.

In euforia victoriei iminente, Miki Mureşan îşi agită „galeria”, scandând - pentru a câta oară? - numele cu care şi-a asurzit vecinii din tribună: „Iuga! Iuga!” Cei şase jucători ai echipei campioane se opresc o clipă şi întorc privirile spre tribună. Pârlog simte cum i se urcă sângele-n cap; Moşuleţ strânge pumnii, Stavru murmură ceva nedesluşit, în timp ce Bujor, Băjenaru

şi Stratulat îl caută din ochi pe fostul lor coleg, înconjurat acum de jucători proaspeţi, gata de luptă, el însuşi de-abia încălzit după un set şi jumătate, rotindu-şi braţele din umeri şi flexându-şi uşor genunchii, să nu „iasă din stare”... Exprimând ceea ce simt toţi, Moşu’ îşi întreabă coechipierii cu voce strangulată de furie:

— Măi fraţilor... Ne bate Iuga pe noi? Sandule, patru puncte! Stavrule, auzi? Patru! În linia II-a, nimic nu atinge duşumeaua; să crăp dacă las vreo minge! Lucraţi-i voi, la fileu, că aici... Patru puncte, copii!

Ce urmează, uluieşte o lume. Cincisprezece mii de oameni sunt în picioare, nevenindu-le să creadă. Bârsan însuşi s-a ridicat de pe bancă, luat de valul nebuniei superbe ce face să renască -de unde? din ce? - puterea şi orgoliul celor şase oameni acum câteva clipe extenuaţi, ce-şi târau paşii spre terenul unde ştiau că vor încheia în genunchi un drum până astăzi triumfal. Valul zboară din teren, cuprinde tribuna, taie respiraţiile, ţine cu sufletul la gură specialişti şi profani. La masa presei pixurile stau uitate pe scândura acoperită cu pânză albastră, deasupra carnetelor deschise; cine mai are timp de ele? Până şi oficialii de la foaia de arbitraj notează punctele şi schimbările de serviciu din picioare, furând câte-o secundă pentru a scrie ce trebuie neapărat scris. Nimeni nu se îndură să piardă o frântură de imagine din lupta supraomenească ce s-a declanşat în teren atunci când toate conturile păreau definitiv încheiate. Cu ultimii stropi de vlagă, Moşuleţ şi Pârlog aruncă echipa într-un atac disperat. Campionii îşi înalţă, din nou, blocajul şi trăgătorii acolo unde, în prima jumătate a setului, nu reuşiseră să mai urce, dar o fac cu preţul unor eforturi ce uluiesc. Până şi spectatorii din ultimile rânduri de bănci înţeleg, văd, simt că fiecare săritură doare ca un traumatism; spre a o executa, jucătorii se smulg din podeaua în care epuizarea fizică i-a pironit. Doar voinţa încordată la paroxism, doar strigătul celorlalţi cinci jucători împing spre înalt sau lansează în plonjon pe cel de la fileu sau pe apărătorul din linia a II-a . Minunea din teren, uimitoare, superbă, nu mai ţine de sport; întreaga suflare din sală trăieşte una din clipele de graţie în care omul îşi demonstrează capacitatea - fără margini, probabil - de a lupta cu sine însuşi, de a-şi înfrânge limita. Pentru că, altfel... de unde au sorbit putere? Cine i-a înviat? Cine le-a dat forţă, când adineauri nu puteau nici să meargă? Ca şi cum Bârsan ar fi scos din vestiar şase jucători noi-nouţi şi i-ar fi vârât în pielea oamenilor sfârşiţi ce schimbaseră terenul pierduţi, resemnaţi, jocul se relansează, dar gâfâiala şi icnetul efortului se aud atât de puternic, aproape dureros în liniştea ce s-a

coborât ca prin farmec în arenă, încât martorii oculari ai revenirii incredibile aşteaptă din clipă-n clipă explozia acestui mecanism ce funcţionează parcă împotriva legilor firii. Mobilizaţi de forţa disperării, campionii strigă tot timpul, cu voci răguşite, ca să-şi coordoneze acţiunile, să evite dublarea mişcării, să declanşeze startul celui ce trebuie să sară la atac ori la blocaj.

De partea cealaltă a fileului, vicecampionii primesc lovitura în plin şi se clatină ca boxerul surprins cu garda descoperită. Echipa lui Ţenescu se trezeşte din şoc la 9-8 pentru campioni, când Iuga, după un lung şir de rateuri, reuşeşte să oprească avalanşa punctelor pierdute. Pentru o clipă, numai. Pârlog recâştigă serviciul, apoi Stavru aduce un nou punct. La 10-8, în timpul de odihnă cerut de „Unirea,” Bârsan întinde băieţilor lui şase bucăţi de lămâie muiate în zahăr, ce sunt duse la gură şi supte cu nesaţ.

— Aşa, copii... Atenţie la Iuga - le spune meşterul, cu speranţele renăscute. I-aţi oprit cinci atacuri; acum va cere mingea departe de fileu, de frica blocajului. Săriţi la toate mingile, chiar când simulează pasa!

Bârsan a intuit exact. Mingile încep să-l caute pe Radu din ce în ce mai înalt şi departe de bandă, acolo unde mâinile blocului n-au cum ajunge. Aşa egalează „Unirea”, dar Băjenaru zvâcneşte şi prinde o lovitură ce îndoaie perechea de mâini din faţă de parcă le-ar fi pocnit cu ranga; imediat, Stratulat face punctul şi, după el, Moşuleţ prelinge una din mingile lui „bâlbâite”, la a cărei cădere leşinată în teren îţi vine să-ţi stingi ţigara-ntre gene, - cum spune Pârlog la antrenamente, enervat că n-a putut găsi niciodată remediul acestor atacuri puerile, acum, însă, mană cerească! Vicecampionii se apropie din nou, „Înainte” reface diferenţa de două puncte, adversarii egalează, după care - sub privirile înspăimântate ale lui Bârsan, care ştie bine că doar o minune îi mai ţine pe băieţii lui în picioare - limita obişnuită a setului, 15 puncte, se împinge la 16, la 17, la 18! E 19-18 pentru campioni, dar Moşu’ se clatină în teren, ca un om beat. Din aşternutul gros de treninguri, Darie vrea să se ridice, smulgându-se din mâinile medicului care se luptă cu el, să-l ţină pe loc. Băiatul roagă, imploră să fie trimis în foc, mişcându-şi piciorul din coapsă spre a dovedi meşterului că poate, că rezistă o săritură, un punct - punctul victoriei! Bârsan îl culcă la loc, cu un gest ce nu admite replică, dar... „Unirea” a egalat. O minge uşoară a atins podeaua chiar în faţa lui Moşuleţ; numai să fi întins mâinile... Bârsan înţelege că Moşu’ a căzut. Cu inima strânsă, îl cheamă din teren, aruncându-l în luptă pe Iordache. Cum intră, singurul jucător de rezervă al

campionilor are şansa unui atac fără bloc, dintr-o pasă venită de la adversar. Se lansează, bate cu sete pe piciorul stâng, se ridică, întoarce mult mâna, căutând porţiunea de lângă fileu şi... „îngroapă” mingea afară, la o palmă de tuşă: 20-19 pentru vicecampioni.

Bârsan priveşte pierit tabela de marcaj. Timpii de odihnă i-a consumat, de schimbat nu mai are pe cine, Moşu nu şi-a revenit încă, e turmentat de efort, iar Darie... N-are cum oferi măcar momentul de respiraţie jucătorilor săi. Neputincios, aşteaptă serviciul lui Iuga. Băieţii lui preiau corect, pasa îl caută din nou pe Iordache, dar acesta, timorat de greşeala anterioară, loveşte mingea uşor, permiţând lui Damaschin să recupereze. Deşi aflat pe linia de fund, Iuga strigă din toţi rărunchii: „Pas!” Ca la comandă, mingea se bolteşte acolo, la extremitatea terenului, de unde nimeni n-ar avea curaj să atace. Radu ţâşneşte de pe loc, urcând după minge ca şi cum o forţă nevăzută l-ar fi catapultat spre cupola de sticlă a halei imense. Înţelegându-i intenţia, Pârlog îşi strigă colegii cu forţa disperării: „bloc!” Trei oameni se înalţă, încercând să oprească lovitura iraţională a fostului lor coechipier. Pornit ca o ghiulea din mâna lui Radu, balonul zguduie banda fileului, se răsuceşte ca o sfârlează, apoi merge în echilibru pe muche exact de-a lungul porţiunii fără blocaj, nehotărându-se unde să cadă. După câteva clipe ce par tuturor o veşnicie, mingea se scurge, încet, în suprafaţa de joc a campionilor, hipnotizaţi de mişcarea capricioasă a sferei de cauciuc şi piele, astăzi trecută şi ea, parcă, de partea celor vorbiţi să le smulgă cupa.

O explozie inimaginabilă de strigăte, urale şi aplauze zguduie geamurile halei, transformând incinta într-un vulcan în erupţie. Câştigătorii se încleştează într-o îmbrăţişare ce-i cuprinde pe toţi. Vizavi, campionii se uită încă la mingea care nici măcar n-a mai sărit, rămânând acolo, la 3-4 palme de tuşă, unde a trimis-o hazardul.

Bârsan priveşte terenul, împietrit. Moşuleţ şi-a apucat capul în mâini, bătând cu pumnul tâmpla stângă, refuzând să accepte că totul s-a sfârşit. In spate, Darie suspină mocnit. Prişcu se aşază pe bancă; i s-au muiat genunchii, o ameţeală bruscă face să se învârtă cupola sălii, vacarmul tribunelor dezlănţuite îi ajunge la urechi ca prin vată.

Terenul e inundat de suporteri, prieteni, rude, admiratori şi admiratoare, chibiţi ce năvălesc de pretutindeni, transformând dreptunghiul verde într-o viermuiala de fiinţe ce se agită, ridică pe braţe jucătorii victorioşi, aruncă, prind şi din nou aruncă pe fiecare dintre învingători. O singură insulă din

verdele parchetului este încă vizibilă în foiala pestriţă de pe suprafaţa de joc: porţiunea în care s-a refugiat echipa lui Bârsan. În jurul ei nu e nimeni. Toţi aleargă spre proaspeţii campioni ai Europei, singura echipă din istoria competiţiei ce câştigă trofeul în acelaşi an în care, în campionatul ţării, n-a reuşit să ocupe decât locul al II-lea.

Primul îşi revine Pârlog. Ridicând capul, îşi cheamă colegii cu un glas ce se doreşte cel din totdeauna, deşi nu este:

— Hai, fraţilor.

Băieţii se înşiră la linia de trei metri, aşteptând în poziţie de drepţi, deşi fiecare clipă de stat în picioare îi costă, acum, efortul cu care altădată ar fi câştigat un set. Gestul lor dezmeticeşte sala. Forfota se potoleşte, intruşii părăsesc terenul, învingătorii se aliniază şi ei, arbitrul coboară din scaun, secundul şi arbitrii de margine îşi ocupă locurile conform protocolului regulamentar, învingătorii şi învinşii salută publicul apoi îşi dau mâinile spre a încheia aşa cum se cuvine cel mai spectaculos şi dramatic meci de volei văzut vreodată în România. Din cei 12 jucători, unul singur a rămas cu mâna întinsă, negăsind nicio mână pe care să o strângă: Radu Iuga. Foştii colegi l-au ocolit, toţi, deşi el a schiţat gestul de salut spre fiecare. Primul refuz a trecut aproape neobservat; al doilea a redus zgomotul din tribune, al treilea i-a amuţit de-a binelea pe toţi iar la al patrulea, un fotoreporter aflat în apropiere a şi declanşat bliţul. Instinctiv, Radu şi-a acoperit faţa cu mâna stângă, parcă spre a nu putea fi recunoscut, dar uitând să-şi retragă dreapta întinsă inutil, oferind astfel fotoreporterului inspirat un instantaneu memorabil, ce avea să câştige marele premiu la un salon de artă fotografică, sub titlul „Salutul lui Iuga”. Nimeni din tabăra foştilor săi colegi nu l-a învrednicit cu o privire. Doar Pârlog, trecând pe lângă el, i-a aruncat din mers:

— Felicitări, Javră! Ne-ai promis astă toamnă că vei face pe dracu-n patru să rămână cupa-n ţară încă un an. Te-ai ţinut de cuvânt; bravo! Apoi Sandu porneşte şi el spre vestiar, încrucişându-şi paşii cu medicul şi brancardierii care-l transportă pe Mircea Darie la ”Salvarea” sosită între timp. O strângere de mână, un cuvânt de încurajare, o asigurare că mâine, chiar mâine îl va vizita, şi puştiul ia drumul spitalului, în timp ce Sandu deschide uşa vestiarului. Dacă ar putea, s-ar încuia pe dinăuntru şi ar rămâne acolo, să nu audă nimic şi să nu vadă pe nimeni, să se culce şi să doarmă până când clipele trăite acum i se vor părea, la deşteptare, un vis

urât. Deodată, un gând îl face să rotească privirile de jur-împrejur şi să-şi întrebe colegii, pe ton panicat:

— Meşterul! Băieţi, unde e meşterul?

Pârlog - singurul dintre cei şapte capabil, la ora asta, să facă cinci-şase paşi în fugă - se precipită pe coridor, apoi intră în sala pregătită pentru festivitatea de premiere, unde Prişcu îl caută de zor pe Bârsan care, parcă, a intrat în pământ. „Nu e la vestiar?” îl întreabă el, din priviri, pe Sandu? Nu, Bârsan nu este nicăieri. Pentru prima dată în ani lungi de colaborare, şi-a părăsit băieţii după meci, fără un cuvînt. Căpitanul echipei se întoarce la vestiar speriat. De-abia acum realizează dimensiunile şocului trăit de meşterul lor; dacă Bârsan a făcut asta, apoi...

În sediul clubului, echipa lui Ţenescu sărbătoreşte victoria. Banchetul se va organiza peste două-trei zile, evenimentul merită cu prisosinţă, dar şampania trebuie destupată acum, când bucuria irepetabilă a triumfului e fierbinte. Conducători, antrenor, jucători, soţii şi câteva fiinţe foarte apropiate ascultă cu paharul în mână toastul lui Tabacu, preşedintele clubului, apoi cuvintele rostite de Stoiciu şi, în sfârşit, urarea lui Ispas, prezent alături de ei doar câteva clipe, atât cât să-i felicite. Când reprezentantul federaţiei îşi încheie „spiciul”, o şi porneşte din om în om, să închine paharul cu fiecare. În dreptul lui Iuga, la braţul căruia Ivonne zâmbeşte fericită, Ispas se opreşte, clatină capul şi oftează adânc, aproape uitând că se află la o sărbătoare:

— Ei, Radule, Radule...

Cuvintele sunt smulse din adâncul fiinţei şi exprimă ceea ce simte toată lumea dar nimeni nu îndrăzneşte să spună.

Iuga îngălbeneşte, pentru că le aştepta. Imaginea mâinilor refuzate, după meci, se înlănţuie cu chipul lui Bârsan, înmărmurit, fixând terenul în care mingea de-abia a alunecat de pe banda fileului. Apoi, ca într— un coşmar, crâmpeie de imagini şi cuvinte i se învălmăşesc în memorie cu o viteză halucinantă. Vorbele lui Pârlog, bliţul fotoreporterului, chipurile foştilor lui colegi ce-i ocolesc privirile şi-i refuză mâna, feţele câştigătorilor care, după izbucnirea declanşată de fluierul final, când erau gata să-l sufoce cu îmbrăţişările, acum îşi trăiesc bucuria între ei, izolându-l instinctiv, pentru că nu este cu adevărat al lor decât în foaia de arbitraj şi pe tabela de scor, acolo unde, fără el... „Se scrie Iuga, dar se citeşte Iuda...”. Toate se amestecă şi răbufnesc în oftatul lui Ispas: „Ei, Radule, Radule!...” Băiatul

încearcă să-şi revină, să-şi recapete echilibrul, privind Cupa. E aceeaşi, dar anul trecut avea parcă, alt contur; sau i se pare? Nu. Şi-o aminteşte de la agapa cu cehii, când meşterul le-a vorbit, după victorie, aşa cum nu vorbise niciodată, chemându-i alături de el încă un an... De ce trăise atunci cu atâta intensitate victoria? De ce acum se simte străin de bucuria acestor oameni şi de orice bucurie? De ce nu-l încălzeşte nici măcar conştiinţa contribuţiei sale decisive la victorie? Dacă vreun meci de volei a fost câştigat, vreodată, de un jucător, apoi - sigur! - azi, în finala Cupei s-a jucat acest meci! „Tocmai asta mă roade, înţelege Iuga într-o frântură de clipă. Şi tot asta mă face străin de ei... Acum se bucură, ciocnesc, toastează, dar nu-mi vor ierta niciodată că fără mine ar fi fost înfrânţi, că nici n-ar fi ajuns până aici, că am venit de pe banca meşterului să-i duc în finală şi să le-o câştig".

— Ce-i cu tine, dragule? îi şopteşte Ivonne la ureche, în timp ce Ispas îşi ia rămas-bun, cu un gest de salut adresat tuturor, grăbindu-se către ieşire.

Vocea Ivonnei îl trezeşte. Rotindu-şi privirile, încearcă să găsească puncte de sprijin. Doreşte sincer să depăşească bariera ce simte că-l separă de oamenii din jur, ba chiar şi de cupa aşezată deasupra vitrinei cu trofee, în aşteptarea locului de onoare ce-i va fi găsit, probabil, mâine... Sala de protocol a clubului, în care n-a mai păşit niciodată, e firesc să i se pară străină, dar chipurile celor din jur, de ce? Parcă acum îi vede prima oară pe Ţenescu, pe Damaschin, pe Brânzei şi Brudea, pe Stoiciu, Tabacu Popişteanu... Şi chiar pe Ivonne, care se simte ca la ea acasă... Brusc, se întoarce spre femeia datorită cărei se află aici, privind-o lung, iscoditor, cu detaşarea rece de care n-a fost niciodată capabil. Uimit, descoperă un chip prelung, supt, uşor deformat de un machiaj excesiv, cu linii drepte şi aspre, de fiinţă voluntară, obişnuită să-şi impună întotdeauna voinţa. Ivonne!... Aşa arăta şi la Sofia, în clipa întâlnirii lor? Şi în prima noapte de dragoste? De ce i s-a părut atunci că citeşte pe faţa ei altceva? Că e altfel? Cum i s-au părut privirile - acum dure, cu inflexiuni metalice, încălzite numai de o alarmă nedefinită, de intuiţia că se întâmplă ceva?

— Ce este, dragule? repetă femeia.

Nimic. Absolut nimic. Dacă a fost ceva, a fost până acum. Altfel... cum a putut părăsi tot? Cum a putut trăda tot? Nimeni nu e de vină. Ţenescu... l-a primit pentru că i-a cerut-o. Colegii... l-au acceptat pentru că le-a fost impus şi le-a fost util, deşi simpla lui prezenţă a avut - şi are chiar în clipa de faţă! - ceva umilitor; există întotdeauna o undă de umilire în ajutorul salvator

oferit cuiva. Ivonne... i-a dorit binele, poate, dar binele ei. Numai el, Radu Iuga, este vinovat. Numai el poartă răspunderea pentru dezamăgirea cumplită de— acum, când miracolul s-a terminat ca la un semn, aşa cum vraja coborâtă în spaţiul unei scene se destramă când luminile savant filtrate ale reflectoarelor se sting, lăsând scândura, cartonul, pânza şi mucavaua să-şi arate chipul netransfigurat de magia scenografului demiurg. Iar Ivonne... se luptă să nu fie nedrept cu ea, dar... o pereche de mănuşi îmblănite, bărbăteşti, ies din cotloanele memoriei, proiectându-se, imense, pe ecranul clipei de bilanţ; apoi o mână cu degetul arătător întins către uşă, însoţită de o voce răguşită, rea: „afară din casa mea!” La cine strigă? La el? La meşterul? Prea mult. Cere prea mult de la biata sa conştiinţă frământată...

— Ivonne, eu plec. Trebuie să plec de-aici, spune Radu sec, rezolut.

Brusc, aşa cum s-a produs revelaţia lui Iuga, Ivonne înţelege. De fapt, ştia de mult. In două rânduri a încercat să se rupă de Radu, intuind că el nu-şi va putea învinge firea, că va veni o clipă când o va privi ca pe o străină sau, poate, ca pe un duşman, reproşându-i schimbarea unui drum început altfel. A dorit să fie bine, a sperat că va fi; azi, după victorie, a trăit o clipă iluzia reuşitei depline, crezând că, alături de ea, Radu poate fi ca ea, că bucuriile ei pot deveni şi bucuriile lui. A greşit. Dacă nici triumful - pentru că azi, neîndoielnic, a fost triumful lui, deşi niciun toast n-a făcut măcar aluzie la Radu Iuga! - nu-l poate face să se bucure, să-şi uite scrupulele, apoi mâine?...

— Vrei să pleci acum?întrebă Ivonne cu voce scăzută, ştiind, de fapt, răspunsul.

— Da, acum.

— Îi spui ceva lui Ţenescu?

— Nu pot. Nu ştiu ce. E timp destul pentru explicaţii...

— De noi nu te mai întreb... şopteşte femeia, cu emoţie nejucată în glas.

— Nu ştiu, Ivonne. Acum... nu ştiu nimic. Trebuie să fiu singur. Să mă gândesc.

Fără să-i pese dacă plecarea e remarcată sau nu, Iuga se smulge de lângă femeia al cărui glas i se pare la fel de străin ca absolut tot ce-l înconjoară, deşi Ivonne i-a vorbit sincer şi cald. După câteva clipe este pe trotuarul larg din faţa clubului, alergând în întunericul nopţii.

În casă e linişte. Luminile s-au stins de mult, deşi nimeni nu doarme. Îndeplinindu-i rugămintea cu inima strânsă, dar fără să murmure, Mioara s-a culcat cu Ancuţa în camera fetei, lăsându-l pe Bârsan singur, cum a dorit. Cu mâinile sub cap şi cu privirile în tavan, stă întins peste cuvertura netrasă, încercând să-şi revină. Nu şi-a scos nici hainele. Este aşa cum s-a întors acum cîteva minute, exact când Mioara, disperată, pierduse speranţa să-l mai poată găsi cu telefonul pe la cunoştinţe; încercase şi la Prişcu, şi la Ispas, şi la Pârlog, şi la câţiva din băieţi. Nimeni nu-l văzuse pe meşterul. Fusese aşteptat şi la festivitatea de premiere, întârziată cât a fost cu putinţă, doar-doar... Venise acasă tocmai când Mioara nu mai ştia pe cine să sune, unde să-l caute. Intrase frânt de oboseală, dar cu faţa liniştită, parcă. Atât o rugase: să-l lase singur („de mâine... ai să vezi; totul va fi normal, dar acum... te rog, vreau să fiu singur. Ultima nebunie! Iartă-mă...”). O mângâiase pe obraz cu aer uşor absent, spusese Ancuţei noapte bună, sărutând-o pe frunte, ca în fiecare seară, se scuzase din nou că nu poate vorbi nimic, apoi se întinsese pe patul nefăcut, scoţându-şi numai pantofii.

Din sală fugise, pur şi simplu, părăsind totul ca şi cum n-ar fi avut nicio legătură cu tot ce se întâmplase acolo. Pornise încotro a văzut cu ochii. Nu ştie cât a mers la început; poate o oră, poate două... Nu-şi aduce aminte ce i-a trecut prin cap în primele clipe şi nici dacă a vrut să ajungă undeva, anume. Ştie numai că şi-a mişcat picioarele mecanic, într-o apatie totală, cu o indiferenţă pe care în zadar încerca să şi-o alunge, s-o înlocuiască chiar şi cu furia, cu disperarea de care se temuse atât. Într-un târziu, s-a trezit în faţa fostei sale locuinţe, încă neînstrăinată. A vrut să urce, dar chipul lui Floricel şi amintirea unui alt moment, la fel de greu, când simţise că se pierde, că nu mai ştie cine este şi ce vrea, l-au alungat din faţa blocului, stârnindu-i un val de ruşine insuportabilă. Prea mult, două umilinţe într-o singură seară! De-abia atunci gândurile au început să i se ordoneze. Ştie, astfel, că în acea clipă a apărut întrebarea ce l-a frământat apoi tot drumul: unde am greşit? Bătând cu pasul fără nicio ţintă străduţe înguste şi bulevarde, zone cunoscute sau porţiuni de oraş nestrăbătute vreodată, Bârsan s-a chinuit să pună cap la cap faptele, pentru a înţelege unde s-a produs greşeala. A făcut-o cu încăpăţânare meticuloasă, de parcă răspunsul ar mai fi putut întoarce evenimentele şi schimba deznodământul.

Prima greşeală: a pornit la drum cu prea puţini. Da, ştie. Dar anul trecut tot ăştia erau, ba chiar fără Darie: Oboseala? Uzura? Poate, deşi... Iuga? Da; aici a fost necazul. De la el au plecat toate. Bine, şi ce putea face ca să nu

fie aşa? Să rabde jignirea? Să ignore insulta? După ce le-a primit în obraz, pe trotuar, să fi alergat el după Iuga, să-l cheme? Să fi făcut un pact, călcându-şi în picioare mândria şi principiile: „vino, joacă; ce e între noi - altă poveste, eu tac, n-am auzit, n-am văzut...”? S-ar fi putut aşa? Se poate clădi mare performanţă şi orice altceva cu adevărat important pe un asemenea compromis moral? N-a crezut, nu crede nici acum, dar... iată unde l-a dus credinţa în principii. Şi, mai târziu... dacă nu îndemna - din orgoliu stupid - biroul federal să voteze transferul? Dacă-l lăsa pe Prişcu să se bată, să-şi apere clubul, să pună pe masa discuţiei toate ipotezele, să spună răspicat: nici într-o posibilă finală românească nu e drept să joace Iuga împotriva fostei sale echipe?! Dacă nu comitea atâtea erori, astă seară probabil... ba nu; sigur!, astă-seară ar fi sărbătorit victoria cu băieţii. Şi aşa, a avut-o în mână de două ori! Deci... el e de vină?! Atunci, ce-a avut cu echipa? Cu băieţii lui? I-a părăsit fără un cuvânt. Nu le-a mulţumit nici măcar pentru miracolul din final, când... Brusc, din vârtejul ultimelor minute, se detaşează imaginea lui Mircea Darie implorând să fie trimis în teren pentru punctul victoriei. Puştiul! La fel de necontrolată ca şi gândul, mâna lui Bârsan se ridică, oprind un taxi. Urcă lângă şofer şi comandă cu voce hotărâtă, ca şi cum asta ar fi dorit din prima clipă: „La spitalul de urgenţă!”

Nu i-a fost greu nici să pătrundă, nici să găsească rezerva în care Mircea dormea de mult, sub efectul calmantului puternic, administrat şi ca remediu la durerea fizică, şi pentru a-l linişti pe băiatul chinuit de remuşcări, ca şi cum el şi numai el ar fi fost cauza eşecului. Privindu-i din nou faţa suptă, de copil, zguduită prin somn, la răstimpuri, de câte un suspin, Bârsan a părăsit rezerva în vârful picioarelor, liniştit cumva de explicaţia medicului de gardă („nimic grav; nici fractură, nici fisură de os; o entorsă mai dură, probabil...”) O dată cu reluarea preumblării nocturne, întrebarea a revenit, obsedantă. „Poate am greşit de la început şi numai norocul m-a ajutat să capotez atât de târziu... Nu trebuia să-mi leg atâţia ani din viaţă de ceva atât de efemer. Sunt constructor, ştiu şi pot să ofer oamenilor lucruri durabile, fără capricii, orgolii, toane, şansă, aproximaţie sau context. Poate că aici am greşit cel mai grav: când am încercat să construiesc cu oameni, nu cu beton, fier şi cărămidă... N-am învăţat meseria asta!” Montându-se, prezenţa lui la cârma unei echipe de volei i s-a părut, dintr-o dată, o aberaţie sau cel puţin o aventură. Ce-a căutat el acolo? Şi nu cumva, ceea ce alţii luaseră drept aspiraţie spre excelenţă, ceea ce el însuşi crezuse că este dorinţa de

perfecţiune, în realitate n-a fost decât orgoliu egoist? Dorinţă de afirmare cu orice preţ - cu preţul anilor din viaţa unor oameni? Cu preţul unor sacrificii ale altora pentru ca el, Bârsan, să poată spune „sunt cel mai bun”? Şi Mioara...

„Mioara! Doamne...” Privindu-şi ceasul-brăţară, constată, îngrozit, că e 23,30. Umblă de trei ore, besmetic, uitând că nu mai este singuraticul ce căutase în volei un refugiu şi un reazem, că are, acum, o familie, că două fiinţe tremură în clipa asta pentru el, frământându-se să afle unde este, ce i s-a întâmplat... A ajuns acasă într-un suflet, neîndrăznind să rostească decât scuze şi rugămintea de a rămâne singur, să-şi rumege chiar şi remuşcările pentru purtarea prostească, iresponsabilă faţă de Mioara şi fetiţă.

Şi acum, întins pe patul nefăcut, în întunericul dormitorului, întrebarea revine: „Unde am greşit, totuşi? Fără un răspuns clar, nu ştiu ce fac mâine...” Mâine? Care „mâine”? Niciun mâine. Definitiv şi irevocabil, gata. Ajunge! Să se mai chinuie şi alţii. Să mai tremure şi alţii de groaza unui capriciu, a unei toane, a unui accident stupid, a unei întâmplări nenorocite... Să se mai lupte şi alţii până şi cu cei ce ar trebui, de fapt, să-i ajute. Să mai simtă şi alţii ce simte un om când vede zburându-i de sub nas rodul muncii de ani şi ani, exact când are mai multă nevoie de el. A mai zis el aşa, şi-a mai făcut procesul ăsta, dar acum...

O sonerie stridentă sparge tăcerea. Telefonul? Parcă nu e telefonul... Bârsan se ridică, iese în vestibul, deschide uşa de la intrare şi... rămâne cu mâna pe clanţă, înmărmurit. În cadrul uşii aşteaptă Radu Iuga. Adunându-şi toată stăpânirea de sine, Bârsan reuşeşte să-şi reprime ceea ce valul de furie, ruşine şi umilinţă îl îndeamnă să facă. Nu vorbeşte nici măcar când e aproape sigur că primul şoc a trecut şi e în stare să-şi controleze reacţiile; numără, încă, în gând, secundele ce trebuie să-i dea certitudinea lucidităţii depline. Iuga stă mut, cu privirile în pământ, cu faţa parcă uşor întinsă înainte, ca şi cum ar aştepta palmele ce nu vin doar mulţumită efortului de voinţă al fostului său antrenor. În locul lor, vocea - acum aproape normală - a lui Bârsan rupe tăcerea.

— Ce cauţi aici?

— Să vă spun ceva, meştere... vine răspunsul lui Radu, uimit că omul din faţa lui acceptă să-i vorbească aşa cum se vorbeşte unui om.

— Ascult.

„Of, de s-ar putea să nu-i spun eu!... Să mă fi înţeles cu Sandu, cu băieţii, să-i conving întâi pe ei şi apoi, toţi, să fi venit la meşterul... Eu să nu rostesc un cuvânt, doar să-l rog din priviri... să-i creadă pe ei, nu pe mine, şi să mă jur că aşa va fi, cum spun ei...” Sub privirile sfredelitoare ale lui Bârsan, Radu se moaie ca ceara încălzită. Toate frazele pregătite pe drum se spulberă, în cap rămâne un vid absolut, urechile îi vâjâie iar inima bate să-i spargă pieptul.

— Spune; ascult.

— Eu... eu am venit să... începe Radu răguşit, cu vocea de nerecunoscut, încercând fără succes să şi-o dreagă, să-şi regăsească suflul. Nu vă rog să mă iertaţi, spune el, deodată, făcându-l pe Bârsan să deschidă ochii mari. Ştiu că nu se poate; omeneşte nu se poate. Ce-am făcut eu nu se poate ierta...

— Atunci, ce vrei?

Răspunsul nu este o alcătuire obişnuită de cuvinte, propoziţiuni şi fraze, ci o izbucnire, un torent ce ţâşneşte din adâncurile unui cuget chinuit.

— Să mă primiţi înapoi, meştere. Pălmuiţi-mă, scuipaţi-mă, călcaţi-mă-n picioare, faceţi din mine preş de şters tălpile, vorbiţi-mi ca unui ticălos, dar primiţi-mă! Vreau să joc la dumneavoastră! Pentru dumneavoastră! Vreau să ţin în braţe cupa...

— Ai câştigat-o. Du-te la Ţenescu şi...

— Nu aşa! Nu acolo! - continuă nestăvilită avalanşa în care Iuga îşi pune tot sufletul. Cu dumneavoastră, cu Sandu, cu băieţii, cu ai noştri, ca anul trecut! Fac tot ce vreţi. Spăl echipamentul, car mingile, frec parchetul sălii, dacă trebuie, şi la cea mai mică abatere, la cel mai mic murmur, să mă aruncaţi afară ca pe - un... Numai să mă primiţi! Am fost un netrebnic, ştiu, dar... lăsaţi-mă să-mi îndrept greşeala! Vă implor...

Cât e de voinic, băiatul se apleacă uşor în faţă, gata să se prăvălească în genunchi acolo, în pragul uşii larg deschise.

Până a-l ridica soneria din pat, Bârsan era convins că, peste ce-a trăit în seara asta, nu poate exista nimic. Se înşelase. Stupefiat, priveşte spre omul care a distrus totul cu mâna lui, iar acum, în loc să se bucure, să-şi savureze triumful, cerşeşte nu iertarea - el singur afirmă că o asemenea ticăloşie nu se poate ierta! - ci dreptul de a repara cu orice preţ răul făcut într-o clipă de inconştiență. „Aşa să fie viaţa, oare? De ce trebuie să fie viaţa aşa?” Într-un talger al balanţei - umilinţa, jignirea, ruşinea, regretul pentru truda

zadarnică a şapte fanatici care au crezut îl el orbeşte; în celălalt - Radu, băiatul lui, creaţia lui, implorând milă şi înţelegere... „Nici măcar lui nu-i este bine! A cîştigat o cupă europeană, el, şi răsplata... iat-o!” Nu mai poate. Deodată, simte că nu mai poate, că nu mai încape în conştiinţa lui hărţuită niciun strop de durere, de chin, de frământare... E şi el un biet om, vrea linişte, vrea certitudine, vrea zile tihnite lângă Mioara...

Mioara! E vocea ei? Evident, cine altcineva?... Bârsan întoarce capul. Din sufrageria luminată doar de becul slab al unei veioze, silueta femeii se profilează, vag, prin glasvandul cu sticlă mată. E acolo, a fost de la început, a auzit tot, iar acum, cu glasul sfâşiat de aceeaşi nehotărâre care-l macină pe soţul ei, roagă şoptit:

— Nu te pripi... Nu promite nimic, dragul meu... Gândeşte-te; mai gândeşte-te până mâine. Măcar până mâine... Nu te angaja!

Da, aşa trebuie să facă, Mioara are dreptate. Se va gândi. Va chibzui îndelung şi nu va hotărî singur. Mâine, pe linişte, când vârtejul acestei seri de coşmar va rămâne undeva... Dar fără să-şi dea seama, pradă unui impuls mai puternic decât orice, se pomeneşte invitându-l pe Radu, sub privirile pierite ale Mioarei, acum lângă el:

— Poftim înăuntru...

Băiatul nu se clinteşte. Nu poate crede că e adevărat.

— Hai, vino...

SFÂRȘIT

septembrie-decembrie 1994

ION BUCHERU

născut în 1934 la Tâncăbeşti-Ilfov

A absolvit liceul „Mihai Viteazul” şi apoi Facultatea de Filosofie şi Ziaristică a Universităţii din Bucureşti.

Ziarist, om de televiziune (realizator de emisiuni şi conducător de posturi şi redacţii TV), producător de film (46 de lung-metraje artistice, ca director al Casei de Filme Unu), romancier, dramaturg şi scenarist, a condus publicaţii centrale, a predat cursuri de televiziune în învăţământul superior, a publicat 15 volume de teatru, proză şi eseistică, i-au fost puse în scenă piese în teatre, la teatrul TV şi teatrul radiofonic.

S-au făcut filme (ficţiune şi documentare) după scenariile sale.

Este membru al Uniunii Cineaştilor din România.

”Ion Bucheru are replică şi stil, fraza lui bate sprinten din aripi şi prinde ideea, dialogurile se lansează în comentarii de vădit interes civic, cu ecouri filozofice, estetice, morale. E un polemist şi un moralist, experienţa l-a înzestrat cu numeroase teme de meditaţie asupra cărora are ceva de spus, un punct de vedere de afirmat”.

C. PARASCHIVESCU, Teatrul, nr. 2 din 1985

Naraţiunea este rând pe rând ironică („Toate sistemele politice bazate pe principiul *jumătate plus unu* pornesc de la intuiţia Lăpuşneanului, care i-a şi oferit majorităţii revoltate capul sus-numitului Moţoc, în schimbul liniştii personale”), pasională („unele dintre ciudăţeniile smolite carpato-danubiano-pontice au luat avânt periculos odată cu câştigarea mult doritei şi atât de necesarei libere circulaţii a oamenilor, a ideilor, serviciilor şi capitalurilor”), concluzivă („Când a apus comunismul, Răsăritul s-a mutat la Apus, dar iată că, după un sfert de secol, constatăm cu surprindere cum dinspre Apusul devenit Răsărit ne vin şi pete de întuneric”).

ION MARIN - ultima-ora.ro

Am aşternut pe hârtie primul cuvânt al primei piese după trei decenii de gazetărie, pentru ca - după nici un an și jumătate - să o termin pe-a doua, dintr-o suflare. Plămada lor de gânduri, sentimente, întrebări şi răspunsuri mi se pare, acum, la fel de veche şi de familiară ca amintirile despre paşii dintâi în viaţa de redacţie. Dar dacă aşa stau lucrurile, de ce de-abia acum şi de ce tocmai acum? Poate pentru că ziaristica a însemnat, în ceea ce mă priveşte, întâlnirea (fericită) a mandatului cu vocaţia de a căuta şi promova valoarea şi valorile. Valoarea altora.

AUTORUL

(din prefața primei ediții a pieselor, apărută în colecția „Rampa”

De același autor:

Colocviu cu studenţia

eseuri, în colaborare cu Igor Şerbu

(Editura Politică, 1963)

Faţa nevăzută a lum(n)ii

teatru (Editura „Eminescu”, colecţia „Rampa”, 1983)

Revanşă târzie
roman (Editura „Sport-turism”, colecţia „Cartea de vacanţă”, 1984)

Frumosul cotidian
teatru (Editura „Cartea românească”, 1984)

Cartea cu audienţe
proză scurtă (editată în regie proprie, 1992)

Afacerea Beautiful College
roman, în colaborare cu Ştefan Iureş
(Editura „Cartea românească”, 1993)

Pe asta o ştiaţi?
culegere de glume şi anecdote din „epoca de aur”
(Editura „Coresi”, 1995)

Veninul victoriei
roman (Editura „Odeon”, 1995)

Fenomenul Televiziune
tratat de specialitate
(Editura „România de mâine”, 1997)

Imperiul
roman, în colaborare cu Ştefan Iureş
(Editura „General partner”, 1999)

O piesă: **Circul**
şi un scenariu: **Balada lui Alimoş**
(Editura „Sempre”, 2003)

Tatăl băiatului altuia
roman (Editura „SemnE”, 2006)

Spinii trandafirului
scrişi de Ion Bucheru, desenaţi de Albert Poch

Limbajul imaginii filmate
scenariu şi comentariu pentru un
film serial ştiinţifico-didactic, în colaborare cu Marina Roman
(Editura „Norma”, 2010)

Limbajul imaginii filmate
scenariul şi comentariul filmului serial
ştiinţifico-didactic, în colaborare cu Marina Roman
regia: Dumitru Cucu

(Editura „România de mâine”, 2013)
Videobook distins cu Menţiune specială în cadrul Galei UCIN 2013

Audienţe cu ciudaţi
roman (Editura „SemnE”, 2013)

Muzeul Ciudățeniilor Carpato-Danubiano-Pontice
roman de semificţiune (Editura „SemnE”, 2015)

A meritat?
roman (Editura „SemnE”, 2015)

Un oaspete la cină
scenariul filmului de ficțiune cu același titlu, realizat
la Casa de Filme Unu, în regia lui Mihai Constantinescu, 1986

În curând:
romanul **Gorunii**

Table of Contents